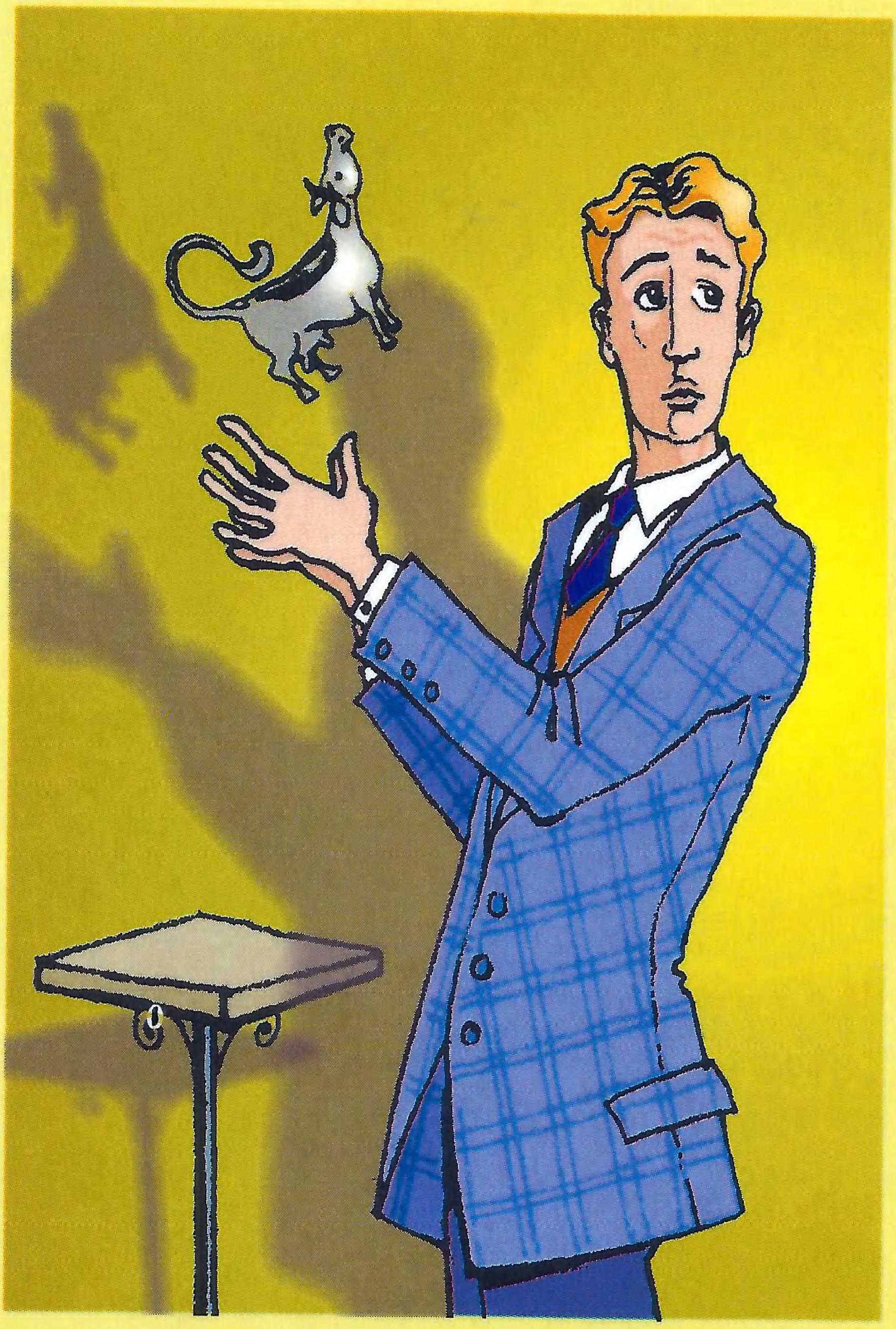
BIBLIOTECA POLIROM

P.G. Wodehouse

Codul de onoare al Wooster-ilor

POLIROM

CLASICII MODERNITĂŢII

Seria de literatură universală a BIBLIOTECII POLIROM este coordonată de Denisa Comănescu.

P.G. Wodehouse, *The Code of the Woosters*

Copyright by The Trustees of the Wodehouse Estate
© 2004 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;
P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

WODEHOUSE, PELHAM GRENVILLE

Codul de onoare al Wooster-ilor / P.G. Wodehouse;
trad. şi note de Carmen Toader. – Iaşi : Polirom, 2004
336 p., 18 cm (Biblioteca Polirom. Clasicii modernităţii)

ISBN: 973-681-739-3

I. Toader, Carmen (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Printed in ROMANIA

P.G. Wodehouse

Codul de onoare al Wooster-ilor

Traducere și note de Carmen Toader

POLIROM
2004

Pelham Grenville Wodehouse s-a născut în 1881 la Guildford. A studiat la Dulwich College. După o scurtă perioadă în care a lucrat ca funcţionar de bancă în cadrul Hong Kong and Shanghai Bank, se dedică în totalitate carierei de jurnalist și scriitor, vînzîndu-și povestirile diverselor publicații. Se căsătorește în 1914; în 1955 devine cetățean american. În cele peste o sută de cărți ale sale a descris ca nimeni altul viaţa idilică de provincie a englezilor din epoca edwardiană. Celebre printre scrierile sale sînt cele două serii: seria Castelului Blandings, proprietatea lordului Emsworth, înconjurat de grădini feerice, unde sosesc mereu impostori și mai tot timpul se fură cîte ceva, și seria majordomului Jeeves, personaj mult mai inteligent decît stăpînul său, Bertie Wooster, care rezolvă în moduri extrem de ingenioase și de hilare problemele celor din jurul său. Adevărate capodopere umoristice, romanele lui Wodehouse au fost traduse în peste treizeci de limbi (inclusiv în japoneză și în arabă). În anul 1944 tirajele operelor sale depășiseră deja cinci milioane de exemplare, moment după care nimeni nu a mai putut să le numere. In Statele Unite, în Rusia și în multe țări europene există chiar cluburi pentru studierea operei lui P.G. Wodehouse. A scris și versuri pentru mai multe comedii muzicale de succes, pe muzica lui George Gershwin, Cole Porter și Irving Berlin. În 1975, cu cîteva săptămîni înainte de a muri, Wodehouse a primit titlul de Cavaler pentru serviciile aduse Imperiului Britanic.

Jeeves și Wooster sînt probabil cele mai cunoscute și mai iubite personaje create de Wodehouse. Jeeves este „perfectul gentleman al unui gentleman“, majordomul cu sclipiri de geniu, doldora de cultură și cunoștințe psihologice, care îi scoate mereu din bucluc nu numai pe Bertie, ci și pe cei dragi stăpînului său. Bertram Wooster este un „om de lume“ cam tont, care își povestește peripețiile într-un limbaj născocit de Wodehouse special pentru el, cu accente de școală particulară britanică și expresii hilare rămase memorabile.

În *Codul de onoare al Wooster-ilor*, Bertie Wooster dă iar de necaz – de data aceasta mărul discordiei îl reprezintă o cană pentru smîntînă, care ar fi trebuit să-i revină unchiului Tom, dar, printr-un vicleșug, a fost cumpărată de către sir Watkyn Bassett. Mătușa Dahlia insistă ca Bertie s-o fure, dar sir Watkyn și însoțitorul său, Roderick Spode, sînt cu ochii pe el. Lucrurile se înrăutățesc cînd Stephanie Byng îl șantajează pe Bertie să șterpelească pentru ea cana pentru smîntînă. Confruntat cu această dilemă, Wooster are nevoie de ajutorul lui Jeeves mai abitir ca oricînd.

Romanele din seria majordomului Jeeves au stat la baza unui foarte îndrăgit serial de televiziune, cu Stephen Fry în rolul majordomului Jeeves și Hugh Laurie în cel al lui Bertie Wooster.

1

Am scos o mînă de sub pătură și am sunat după Jeeves.

— Bună seara, Jeeves.

— Bună dimineața, domnule.

Asta m-a surprins.

— E dimineață?

— Da, domnule.

— Ești sigur? Afară pare întuneric.

— Este ceață, domnule. Dacă vă amintiți, acum este toamnă, anotimpul negurilor și al rodniciei pîrguite.

— Anotimpul cui?

— Al negurilor și al rodniciei pîrguite, domnule.

— Ei? Da. Da, înțeleg. Păi, oricum ar fi, dă-mi un întăritor din ăla de-al tău, bine?

— Am unul deja pregătit, domnule, în răcitor.

A ieșit pîlpîind din cameră, iar eu m-am ridicat în capul oaselor cu sentimentul ăla neplăcut pe care îl ai uneori că o să-ți dai duhul peste vreo cinci minute. Cu o noapte în urmă dădusem o mică cină la Trîntori în cinstea lui Gussie Fink-Nottle în chip de rămas-bun înainte de viitoarea lui nuntă cu Madeline, unica fiică a

lui sir Watkyn Bassett, CBE[1], iar chestiile astea își cer tributul. Într-adevăr, chiar înainte să intre Jeeves, visasem că un ticălos îmi înfige piroane în cap – și nu niște piroane obișnuite, din cele folosite de Iael, soția lui Heber[2], ci unele înroșite în foc.

S-a întors cu regeneratorul de țesuturi. L-am dat pe gît și, după ce am îndurat starea trecătoare de disconfort, inevitabilă cînd bei stimulentele matinale brevetate ale lui Jeeves, căci creștetul craniului îți zboară pînă la tavan, iar ochii îți țîșnesc din orbite și ricoșează în peretele opus, aidoma mingilor de tenis, m-am simțit mai bine. Aș exagera spunînd că, pînă și acum, Bertram își revenise la forma de vîrf, dar măcar mă strecurasem în categoria convalescenților și eram capabil de un picuț de conversație.

— Ha! am spus eu, recuperîndu-mi globii oculari și punîndu-mi-i la loc. Ei bine, Jeeves, ce se mai întîmplă în lumea mare? Ce ai acolo, ziarul?

— Nu, domnule. Este niște literatură de specialitate de la Biroul de Turism. Mă gîndeam că poate doriți să aruncați o privire pe ea.

— Zău? am zis eu. Așa te-ai gîndit, nu?

Și apoi a urmat o scurtă tăcere – dacă ăsta e cuvîntul pe care îl caut – semnificativă.

1. Commander of the Order of the British Empire – distincție militară britanică ce nu conferă titlu nobiliar.
2. Personaje biblice din tribul Kenit. Iael, împlinind profeția lui Debora cu privire la războiul dintre evrei și triburile Canaan, îl înjunghie cu un piron pe Sisera, comandantul trupelor canaaneene, în timp ce acesta bea o cană cu lapte.

Presupun că, atunci cînd doi bărbați cu voințe de fier trăiesc aproape unul de celălalt, nu se poate să nu apară și niscaiva divergențe răzlețe și una dintre astea tocmai apăruse pe neașteptate în căminul Wooster. Jeeves încerca să mă convingă să mergem într-o croazieră în jurul lumii, iar mie nici prin cap nu-mi trecea. Dar în ciuda declarațiilor mele pline de hotărîre, aproape că nu era zi în care el să nu-mi aducă un teanc sau buchet de pliante ilustrate din alea pe care indivizii Hai-spre-lumea-largă le trimit în speranța ademenirii clienților. Întreaga lui atitudine semăna fără putință de tăgadă cu cea a unui ogar sîrguincios care se încăpățînează să pună un șobolan mort pe covorul din sufragerie, deși a fost informat în repetate rînduri prin gesturi și cuvinte că piața de desfacere pentru așa ceva este slabă sau chiar lipsește cu desăvîrșire.

— Jeeves, am spus, toată aiureala asta trebuie să înceteze.

— Călătoriile sînt nespus de educative, domnule.

— Nu mai am ce face cu educația. Mi-am făcut plinul cu ani în urmă. Nu, Jeeves, știu care-i treaba cu tine. Vechea ta pornire de viking a ieșit încă o dată la iveală. Tînjești după mirosul pătrunzător al brizei sărate. Te vezi plimbîndu-te pe punte cu o șapcă de iahting pe cap. Sau poate ți-a povestit cineva despre Dansatoarele din Bali. Înțeleg și îți împărtășesc sentimentele. Dar așa ceva nu-i de mine. Refuz să mă pritocesc în vreun afurisit de transatlantic care să mă hîțîne în jurul lumii.

— Prea bine, domnule.

Vorbise cu o anumită undă de cum-îi-spune în voce și mi-am putut da seama că, deși încă nu era total nemulțumit, nu era nici pe departe încîntat de răspunsul meu, așa încît am schimbat plin de tact subiectul.

— Ei bine, Jeeves, a fost un chiolhan pe cinste aseară.

— Într-adevăr, domnule?

— O, da. Cu toții ne-am simțit minunat. Gussie îți trimite complimente.

— Mă bucur că s-a gîndit la mine, domnule. Sper că domnul Fink-Nottle era în toane bune.

— Nemaipomenit de bune, avînd în vedere că nisipul se scurge și că în curînd o să-l aibă pe sir Watkyn Bassett ca tată-socru. Mai bine el decît mine, Jeeves, mai bine el decît mine.

Am glăsuit cu înfocare și îți spun și de ce. Cu cîteva luni în urmă, pe cînd sărbătoream noaptea Întrecerilor de Canotaj[1], am căzut în ghearele Legii pentru că am încercat să îl despart pe un polițist de chipiul lui și, după ce am dormit pe apucate pe un pat de scînduri, am fost dus pe sus pe Bosher Street a doua zi dimineață și amendat cu cinci bătrîne. Magistratul care a pronunțat o asemenea sentință monstruoasă – însoțită, aș adăuga, de niscaiva remarce foarte jignitoare venite din partea scaunului judecătoresc – nu era

1. *The Boat Race* este întrecerea anuală tradițională între universitățile Oxford și Cambridge, care are loc pe Tamisa începînd din anul 1829. În noaptea ce urmează întrecerilor, membrii și foștii membri ai celor două universități se îmbată de fericire sau de supărare și încearcă să fure chipie de polițiști și să se urce pe felinare pentru a le pune acolo.

altul decît bătrînul tăicuț Bassett, tatăl viitoarei soții a lui Gussie.

După cum s-a dovedit pînă la urmă, eu am fost unul dintre ultimii săi clienți, căci la două săptămîni după aia, el a moștenit o groază de bani de la o rudă îndepărtată și s-a retras la țară. Cel puțin asta a fost povestea care s-a vehiculat. Opinia mea era că a obținut marfa ținîndu-se ca scaiul de amenzi. Cinci lire de aici, cinci lire de colo – poți să-ți închipui cum se strîng de-a lungul anilor.

— Doar nu l-oi fi uitat pe omul ăla furios, Jeeves? Un caz disperat, nu?

— Poate că sir Watkyn este mai puțin înspăimîntător în viața particulară, domnule.

— Mă îndoiesc. Oricum ai lua-o, un om diabolic rămîne întotdeauna un om diabolic. Dar de ajuns cu Bassett ăsta. Am primit vreo scrisoare azi?

— Nu, domnule.

— Vreun mesaj telefonic?

— Unul, domnule. De la doamna Travers.

— Mătușa Dahlia? Deci s-a întors în oraș?

— Da, domnule. Și-a exprimat dorința să o sunați cît puteți de repede.

— Chiar mai mult decît atît, am spus eu cu căldură. O să mă duc personal la ea.

Și jumătate de oră mai tîrziu șontîcăiam urcînd treptele reședinței sale, iar bătrînul Seppings, majordomul ei, m-a invitat înăuntru. Nici prin cap nu-mi trecea, pe cînd îi treceam pragul, că într-o clipită o să intru într-o încurcătură care o să pună sufletul meu de Wooster la o încercare mai grea decît oricînd înainte. Fac aluzie la afacerea sinistră a lui Gussie Fink-Nottle,

a Madelinei Bassett, a bătrînului tăicuț Bassett, a Bățoasei Byng, a reverendului H. P. („Putu-rosul“) Pinker[1], a cănii pentru smîntînă din secolul al XVIII-lea și a carnețelului legat în piele maro.

Însă nici o premoniție a osîndei iminente nu îmi înnegura seninătatea pe cînd mă introduceam în reședință. Ardeam de nerăbdare să mă întîlnesc cît mai curînd cu Dahlia asta, căci, așa cum cred că am mai menționat, ea era mătușa cea bună și merituoasă, a nu se confunda cu mătușa Agatha, care mănîncă sticlă pisată și poartă sîrmă ghimpată direct pe piele. Pe lîngă plăcerea pur intelectuală de a trăncăni cu ea, mai exista și perspectiva sclipitoare de a reuși să cerșesc o invitație la prînz. Căci datorită virtuozității de frunte a lui Anatole, bucătarul ei francez, halitul din troaca sa izbutește mereu să momească gurmanzii.

Ușa salonașului folosit dimineața era deschisă și, trecînd prin dreptul ei, l-am întrezărit pe unchiul Tom, care își făcea de treabă cu colecția lui de argintărie veche. Pentru o clipă am cochetat cu ideea să mă opresc puțin ca să-l salut și să mă interesez de indigestia lui, o boală căreia îi cade mereu pradă, dar chibzuința mai înțeleaptă a biruit. Unchiul ăsta-i un individ care, la

1. Pe vremea cînd se petrece acțiunea romanului, oamenii nu se puteau adresa unul altuia în societate decît folosind numele de familie, numele de botez neputînd fi utilizat decît de către rude ; în semn de protest, elevii școlilor particulare se adresau unul altuia folosind porecle.

vederea unui nepot, e-n stare să-l oblige să asculte cum îi varsă fel de fel de informații despre subiecte precum sfeșnice și poleire, fără să mai pomenesc de cartușe ornamentale, panglici de ghirlande în relief și muchii cizelate, iar eu am preferat să păstrez tăcerea. Prin urmare, am trecut mai departe val-vîrtej, cu buzele pecetluite, și m-am îndreptat spre bibliotecă, unde fusesem înștiințat că se aciua acum mătușa Dahlia.

Am găsit-o pe bătrîna rudă de sînge îngropată pînă la gît în șpalturi. După cum știe toată lumea, ea e proprietara populară și binevoitoare a unui săptămînal pentru cei cu educație rafinată, intitulat *Budoarul unei doamne*. Odată am contribuit și eu la ea cu un articol despre „Cu ce se îmbracă un bărbat dichisit".

Intrarea mea a făcut-o să iasă la suprafață și m-a întîmpinat cu unul dintre chiuiturile ei vînătorești voioase care, pe vremea cînd se ocupa cu vînătoarea, o făcuseră atît de vestită printre hăitașii Quorn, Pytchley și alte organizații care se îndeletniceau cu fapte necaritabile în privința vulpii britanice.

— Bună, pocitanie, a zis ea. Ce te aduce pe aici?

— Am înțeles, vîrstnică rubedenie, că îți dorești să discuți cu mine.

— N-am vrut să dai buzna fără să bați la ușă și să mă întrerupi din muncă. Două vorbe la telefon ar fi fost de-ajuns. Dar presupun că instinctul ți-a șoptit că astăzi sînt ocupată.

— În cazul în care te întrebai dacă pot să rămîn la prînz, nu-ți face griji. Ca întotdeauna, o să fiu încîntat. Ce o să ne dea Anatole?

— Ție n-o să-ți dea nimic, parazitul meu tînăr și vesel. O am ca invitată la masa de prînz pe Pomona Grindle, scriitoarea de romane.

— Aș fi încîntat să o cunosc.

— Ei bine, n-o să ai parte de asta. E o întîlnire doar între patru ochi. Încerc să obțin de la ea un foileton pentru *Budoar*. Nu, tot ce voiam era să-ți spun să te duci la un magazin de antichități de pe Brompton Road – imediat după Capelă, n-ai cum să-l ratezi – și să iei în rîs o cană pentru smîntînă.

N-am prins șpilul. Aveam impresia că mătușa mea vorbește în dodii.

— Ce să fac și cui?

— Au o cană pentru smîntînă din secolul al XVIII-lea, pe care Tom are de gînd s-o cumpere în după-amiaza asta.

Vălul mi-a căzut de pe ochi.

— O, e o drăcovenie din argint, nu?

— Da. Un soi de castron pentru smîntînă. Du-te acolo și roagă-i să ți-o arate, iar după aceea manifestă-ți disprețul.

— Care-i motivul?

— Să le scazi încrederea în ei, bineînțeles, vită încălțată. Să semeni îndoieli și neliniște în sufletele lor și să-i faci să mai lase un pic din preț. Cu cît o s-o cumpere mai ieftin, cu atît mai încîntat o să fie. Și vreau să fie cît mai bine dispus, pentru că, dacă izbutesc să o angrenez pe Grindle asta la foileton, o să fiu obligată să-i intru pe sub piele ca să obțin o sumă mai mă-ricică de bani de la el. E scandalos cît vor romancierele astea de succes pentru proza lor. Așa că fă-ți apariția acolo cît mai curînd și clatină dezaprobator din cap la chestia aia.

Întotdeauna ard de nerăbdare să le fac servicii mătușilor de soi bun, dar am fost nevoit să plasez în conversație ceea ce Jeeves ar fi numit un *nolle prosequi*[1]. Poțiunile lui matinale au practic un efect magic, dar chiar și după ce te înfrupți dintr-una, tot nu poți să-ți hîțîni dovleacul.

— Nu sînt în stare să clatin din cap. Nu azi.

M-a privit cu o bîțîială dojenitoare a sprîncenei drepte.

— O, deci d-ăsta-mi ești, nu? Păi, dacă excesele tale dezgustătoare te-au lăsat incapabil să clatini din cap, atunci măcar ai putea să-ți țuguiezi buzele.

— O, categoric.

— Atunci, dă-i bătaie. Și trage viguros aerul în piept. De asemenea, încearcă să plescăi din limbă. A, da, și spune-le că după părerea ta e în stil olandez contemporan.

— De ce?

— Nu știu. Se pare că e ceva ce n-ar trebui să fie o cană pentru smîntînă.

A făcut o pauză și și-a lăsat privirea să alunece îngîndurată peste chipul meu cel oarecum cadaveric.

— Deci ai ținut-o în chefuri azi-noapte, nu, micul meu pițigoi? E o chestie extraordinară – de fiecare dată cînd te văd pari să-ți revii după vreo beție. Nu te oprești niciodată din băut? Nici măcar cînd dormi?

Am ripostat la mustrarea ei.

— Mă nedreptățești, rubedenie. În afară de zaiafeturile speciale, sînt extrem de temperat

1. Drept de veto (lat.).

cînd trag la măsea. Vreo două cocteiluri, un pahar de vin la cină și poate un lichior la cafea – ăsta e Bertram Wooster. Dar noaptea trecută am dat un mic chef al burlacilor pentru Gussie Fink-Nottle.

— Chiar așa? A rîs nițeluș mai strident decît mi-aș fi dorit, dată fiind sănătatea mea cam șubredă, dar, în fond, ea a fost dintotdeauna o femeie care are tendința să desprindă tencuiala de pe tavan cînd se amuză. Spink-Bottle, hă? Binecuvîntat să fie! Ce mai face bătrînul iubitor de salamandre?

— Zburdălnicii.

— A ținut vreun discurs la orgia asta a ta?

— Da. M-a uimit. Mă pregătisem să mă refuze înroșindu-se la față. Dar nu. Am băut în cinstea lui, el s-a ridicat în picioare calm ca un broscoi, cum ar zice Anatole, și ne-a fascinat pe toți.

— Beat criță, presupun.

— Dimpotrivă. Jignitor de treaz.

— Păi, asta-i o schimbare binevenită.

Am căzut amîndoi într-o tăcere îngîndurată. Meditam la după-amiaza aia de vară la locuința ei din Worcestershire, cînd Gussie, circumstanțele fiind de așa natură încît el era burdușit pînă-n dinți cu licoarea de rigoare, s-a adresat tinerilor savanți ai Școlii Secundare din Market Snodsbury cu ocazia festivității anuale de decernare a premiilor.

O chestie pe care n-o știu niciodată, cînd încep să spun o istorioară cu un tip despre care am mai povestit și înainte, este cît de multe explicații despre el să strecor într-o doară din start. E o problemă pe care trebuie s-o studiezi din toate perspectivele. Adică, în cazul de față, dacă iau de

la sine-nțeles că publicul cunoaște totul despre Gussie Fink-Nottle și trec ca vîntul mai departe, acei birtași care nu mi-au sorbit prima oară cuvintele de pe buze pot intra în ceață. Pe cînd dacă, înainte de-a o lua din loc, îți prezint vreo opt volume din viața și istoria individului, alți marțafoi care le-au sorbit or să-și înăbușe un căscat murmurînd „E răsuflată. Treci mai departe.“

Presupun că ceea ce îmi rămîne de făcut este să îi pun pe cei din prima gașcă în posesia faptelor esențiale, fluturînd în același timp și o mînă în chip de scuze spre a doua, pentru a le semnala că mai bine și-ar abate gîndurile în altă parte un minut sau două, iar eu o să revin imediat printre ei.

Așadar, Gussie ăsta era un amic de-al meu cu mutră de pește care, atingînd vîrsta bărbăției, s-a îngropat la țară și s-a dedicat complet studiului salamandrelor, ținîndu-i pe prichindei într-un acvariu de sticlă și observîndu-le obiceiurile cu o privire zeloasă. L-ai fi putut considera un pustnic confirmat, dacă din întîmplare știai expresia asta, și ai fi avut dreptate. După cum scrie la carte, o perspectivă mai puțin promițătoare de a șopti vorbe tandre în urechi de sidef și de a cumpăra ulterior un inel de platină și un certificat de căsătorie n-ai fi putut să găsești nici la Paștele cailor.

Dar Dragostea își face loc pînă la urmă. După ce, într-o bună zi, a întîlnit-o pe Madeline Bassett și s-a îndrăgostit lulea de ea, a ieșit din hibernare, a început s-o curteze, iar după numeroase dificultăți i-a mers de minune și s-a înscris pe listă ca la o dată apropiată să își îmbrace pantalonii cu model în relief, să-și prindă gardenia

la butonieră și să meargă spre altar cu fata cea nesuferită.

Spun despre ea că e o fată nesuferită pentru că e o fată nesuferită. Wooster-ii sînt cavaleri, dar pot fi sinceri. Un exponat sentimental, nebulos și veștejit, cu ochii blînzi, vocea gîngurită și cele mai ieșite din comun opinii despre stele și iepuri. Imi aduc aminte că mi-a zis odată că iepurii sînt gnomi în serviciul Reginei Zînelor și că stelele sînt șiragul de margarete al lui Dumnezeu. Niște aiureli desăvîrșite, bineînțeles. Nu sînt deloc așa ceva.

Mătușa Dahlia a emis un chicotit hodorogit și cavernos, pentru că discursul lui Gussie din Market Snodsbury fusese mereu una dintre cele mai fericite amintiri ale ei.

— Dragul de Spink-Bottle! Unde e acum?

— Stă la reședința tatălui lui alde Bassett – Totleigh Towers, Totleigh-in-the-Wold, Glos. S-a întors acolo azi-dimineață. Nunta o să se țină la biserica locală.

— Te duci și tu?

— Categoric nu.

— Nu, presupun că ar fi prea dureros pentru tine. Fiind îndrăgostit de fată.

M-am zgîit la ea.

— Îndrăgostit? De o muiere care crede că de fiecare dată cînd o zînă își suflă năsucul, se naște un copil?

— Păi, nu încape îndoială că odată ai fost logodit cu ea.

— Da, vreo cinci minute și nu din vina mea. Draga mea rubedenie bătrînă, am spus eu ofensat, cunoști foarte bine dedesubturile afacerii ăleia înfiorătoare.

Am tresărit. A fost o peripeție din cariera mea asupra căreia n-am nici un chef să stărui. Pe scurt, iată ce s-a întîmplat. Cu nervii măcinați de lunga lui relație cu salamandrele, Gussie s-a sfiit să își pledeze cauza în fața Madelinei Bassett și m-a rugat pe mine să i-o susțin. Iar cînd m-am pus pe treabă, toanta s-a gîndit că mi-o susțineam pe-a mea. Cu rezultatul că, după spectacolul dat de el la ceremonia de împărțire a premiilor, cînd i-a făcut vînt temporar lui Gussie, s-a atașat de mine, iar eu nu am avut de ales și am suportat pedeapsa. Adică, dacă unei fete i-a intrat în tărtăcuță că un flăcău o iubește, apoi se duce și-i spune că își trimite fostul logodnic la plimbare și că acum e pregătită să i se dedice lui, ce poate tipul să facă?

Din fericire, lucrurile s-au îndreptat în ceasul al doisprezecelea printr-o reconciliere între cei doi nesuferiți, dar încă mai dîrdîiam și acum gîndindu-mă la pericolul care m-a păscut. Nu aveam să mă simt cu inima împăcată decît atunci cînd pastorul o să spună „O iei în căsătorie, Augustus?“, iar Gussie o să șoptească un timid „Da“.

— Ei bine, dacă te interesează, a zis mătușa Dahlia, nici eu nu-mi propun să mă duc la nuntă. Am o părere defavorabilă despre sir Watkyn Bassett și nu cred că ar trebui încurajat. E unul dintre ăia, știi tu!

— Prin urmare îl cunoști pe bătrînul pădu-che? am întrebat uimit, deși, bineînțeles, confirma ce afirm eu adeseori și anume ce mică-i lumea.

— Da, îl cunosc. E un prieten de-al lui Tom. Amîndoi colecționează argintărie veche și tot timpul își rînjesc colții unul la altul ca niște lupi.

L-am invitat la Brinkley luna trecută. Și vrei să știi cum m-a răsplătit pentru cît de grijulie și iubitoare am fost cu el cînd mi-a fost musafir? S-a fofilat pe la spatele meu și a încercat să mi-l fure pe Anatole!

— Nu!?

— Așa a făcut. Din fericire, Anatole s-a dovedit a fi loial – după ce i-am dublat salariul.

— Mai dublează-i-l o dată, am spus eu cu sinceritate. Dublează-i-l încontinuu. Varsă banii ca o fîntînă mai bine decît să-l pierzi pe maestrul neîntrecut al fripturilor și tocăturilor.

Eram vizibil mișcat. Gîndul că Anatole, acel neasemuit expozant de mîncăruri pe farfurii, se aflase la un pas să-și înceteze producția la Brinkley Court, unde puteam oricînd să mă bucur de preparatele lui invitîndu-mă pentru o vizită, și să plece în serviciul bătrînului Bassett, ultima persoană din lume care ar pune cuțitul și furculița pe masă pentru Bertram, mă tulburase profund.

— Da, a spus mătușa Dahlia, cu foc mocnit în privire meditînd la chestia asta înspăimîntătoare, ăsta mi-e șnapanul de sir Watkyn Bassett, băgătorul de strîmbe. Ai face bine să îl avertizezi pe Spink-Bottle să fie cu ochii-n patru în ziua nunții. Cea mai mică neatenție și bătrînul coțcar o să iasă basma curată după ce îi șutește acul de cravată în sacristie. Și acum, a zis ea, întinzînd mîna după ceva ce părea a fi un eseu serios despre cum îngrijești un bebeluș sănătos sau bolnav, șterge-o. Am vreo șase tone de șpalturi de corectat. A, și dă-i asta lui Jeeves cînd îl vezi. Este articolul din „Rubrica bărbaților". E doldora

de chestii profunde despre șnurul de pe partea laterală a pantalonilor bărbătești de gală și vreau să-l verifice. După mine, poate să fie și propagandă comunistă. Și pot să mă bizui pe tine că n-o s-o dai în bară cu treaba aia? Spune-mi cu cuvintele tale ce-ar trebui să faci.

— Să mă duc la magazinul de antichități...

—... de pe Brompton Road...

—... de pe așa cum ai zis și tu, Brompton Road. Să întreb de cana pentru smîntînă...

—... și s-o iei în rîs. Bine. Ușchește-o. Ușa e în spatele tău.

Cu inima împăcată am ieșit pe stradă și am chemat un landou care trecea. Fără doar și poate că multi bărbati ar fi strîmbat din nas că li se stricase într-un asemenea mod dimineața, dar eu simțeam numai plăcere la gîndul că stătea în puterea mea să săvîrșesc această mică faptă bună. Rîcîie-l un pic cu unghia pe Bertram Wooster, zic eu adesea, și o să dai peste un cercetaș.

Magazinul de antichități de pe Brompton Road s-a dovedit a fi, după cum se prefigurase, un magazin de antichități de pe Brompton Road și, asemenea tuturor magazinelor de antichități cu excepția celor pretențioase de pe lîngă Bond Street, prăfuit pe dinafară, întunecos și puturos pe dinăuntru. Nu știu de ce, dar proprietarii acestor așezăminte par să gătească mereu un soi de tocăniță în camera din spate.

— Hei, am început eu intrînd, apoi am luat o pauză cînd mi-am dat seama că individul de la comandă se ocupa de alți doi clienți.

— A, scuze, eram eu pe cale să adaug, pentru a-i împărtăși ideea că mă amestecasem din

neatenție în discuție, cînd cuvintele mi-au înghețat pe buze.

O felie zdravănă de rodnicie înnegurată se scursese în bazar, întunecînd priveliștea, dar în ciuda luminii proaste am izbutit să sesizez că cel mai scund și mai bătrîn din cei doi clienți îmi era cunoscut.

Era bătrînul tăicuț Bassett în carne și oase. Chiar el. Nu în pozã.

În Wooster-i există o pornire feroce de buldog care deseori a stîrnit comentarii. Acum s-a manifestat și la mine. Un bărbat mai slab, fără îndoială, ar fi părăsit în vîrful picioarelor locul faptei și ar fi fugit cît vedea cu ochii, dar eu am rămas pe poziții. În fond, credeam eu, trecutul e mort și îngropat. Plătind cele cinci bătrîne, îmi făcusem datoria față de Societate și nu mai aveam de ce să mă tem de fiul cu mutră de crevete al nu-știu-cui. Așa că am rămas pe loc, măsurîndu-l pe furiș din cap pînă-n picioare cu o privire suspicioasă.

Intrarea mea l-a făcut să se răsucească și să-mi arunce o privire rapidă, iar după aia m-a studiat din cînd în cînd cu coada ochiului. Mă gîndeam că era numai o problemă de timp să ajungă la porțiunile ascunse ale memoriei sale și să-și dea seama că silueta oarecum distinsă din fundal, care se sprijinea de umbrelă, era o veche cunoștință. Iar acum mi se părea evident că se pusese la curent cu noutățile. Tipul care se ocupa de magazin s-a dus agale într-o cameră interioară, iar el a venit la mine, măsurîndu-mă din cap pînă-n picioare prin parbrize.

— Bună, bună, a zis el. Te cunosc, tinere. Nu uit niciodată o figură. Ai apărut odată în fața mea.

M-am înclinat ușor.

— Dar nu de două ori. Bine! Ți-ai învățat lecția, nu? Acum urmezi calea cea dreaptă. Splendid. Și acum, ia să vedem, ce era? Nu-mi spune. Imi amintesc. Da, bineînțeles. Ai șterpelit o geantă.

— Nu, nu. Era...

— Ai șterpelit o geantă, a repetat el cu hotărîre. Îmi aduc aminte perfect. Însă e ceva ce ține de trecut, s-a dus, ă? Am început un nou capitol, nu-i așa? Minunat. Roderick, vino încoace. Foarte interesant.

Amicul său, care examina un platou, l-a pus jos și s-a alăturat grupului.

Era, așa cum observasem deja, un individ care-ți tăia respirația. Înalt de vreo doi metri și înfășurat într-o manta cadrilată lungă și largă care îl făcea să pară de un metru optzeci lățime, el atrăgea privirile și le subjuga. Parcă Natura intenționase să construiască o gorilă și se răzgîndise în ultimul moment.

Dar nu numai imensitatea gingașă a individului impresiona. De aproape îi remarcai cel mai mult fața, care era pătrățoasă, puternică și puțin mustăcioasă înspre centru. Avea privirea ageră și pătrunzătoare. Nu știu dac-ai văzut prin ziare pozele alea de Dictatori cu bărbii înclinate și ochi scăpărători, înflăcărînd populația cu vorbe aprige la inaugurarea unei noi piste de popice, dar de așa ceva îmi amintea el.

— Roderick, a spus bătrînul Bassett, vreau să faci cunoștință cu flăcăul ăsta. Iată un caz care

ilustrează cu exactitate ce am susținut atît de des – că viața în închisoare nu degradează, că nu pervertește caracterul și nu împiedică pe cineva să se ridice de pe lespedea eului propriu mort spre culmi mai înalte.

Am recunoscut poanta – una de-a lui Jeeves – și m-am întrebat de unde o știa.

— Uită-te la tipul ăsta. L-am condamnat la trei luni închisoare nu cu multă vreme în urmă pentru că șterpelea genți de prin gări și se vede de la o poștă că timpul petrecut după gratii a avut un efect excelent asupra lui. S-a schimbat în bine.

— O, da? a zis Dictatorul.

Chiar admițînd că nu era chiar un „Ei, da?“, tot nu mi-a plăcut cum vorbea. Se uita la mine cu un soi de expresie răutăcioasă şi dispreţuitoare. Îmi amintesc că mă gîndeam că ar fi fost persoana ideală să ia în rîs cana pentru smîntînă.

— Ce vă face să credeţi că s-a schimbat în bine?

— Bineînteles că s-a schimbat în bine. Uită-te la el. Îngrijit, bine îmbrăcat, un membru decent al Societății. Care-o fi profesiunea lui actuală nu știu, dar se vede clar că nu mai fură genți. Cu ce te ocupi acum, tinere?

— Fură umbrele, s-ar părea, a spus Dictatorul. Am observat că o are pe-a dumneavoastră.

Și eram pe punctul de a-i nega cu înfocare acuzația – într-adevăr îmi deschisesem gura ca să fac asta – cînd m-a pocnit subit, ca o lovitură în maxilarul superior cu o șosetă umplută cu nisip umed, gîndul că nu era departe de adevăr.

Adică, acum îmi aminteam că plecasem fără umbrelă și, cu toate astea, stăteam acolo, fără

nici o urmă de îndoială, umbrelat pînă-n dinți. N-aș putea spune ce mă făcuse să o iau pe cea rezemată de un scaun din secolul al XVII-lea, probabil doar instinctul primitiv care îl îndeamnă pe un om fără umbrelă să-și întindă mîna spre cea mai apropiată de el, aidoma unei flori care bîjbîie după soare.

Era cazul să-mi cer scuze ca un bărbat. Am făcut-o în timp ce instrumentul contondent își schimba proprietarul.

— Hei, îmi pare nespus de rău.

Bătrînul Bassett a zis că și lui – îi părea rău și era dezamăgit. A spus că așa ceva te face să ți se rupă sufletul.

Nu se putea ca Dictatorul să nu-și bage și el nasul. A întrebat dacă să cheme un polițist, iar ochii bătrînului Bassett au sclipit pentru o clipă. Cînd ești magistrat, îți place la nebunie să chemi polițiști. Ca un tigru care gustă sînge. Dar a clătinat din cap.

— Nu, Roderick, n-aș putea. Nu astăzi – cea mai fericită zi din viața mea.

Dictatorul și-a țuguiat buzele de parcă ar fi crezut că, atunci cînd ai o zi bună, e bine să faci fapte bune.

— Ascultați-mă, am behăit eu, a fost o greșeală.

— Ha! a făcut Dictatorul.

— Am crezut că e umbrela mea.

— Asta, a spus bătrînul Bassett, este prin-cipala ta meteahnă, dragul meu. Ești complet incapabil să faci diferența între *meum* și *tuum*. Ei bine, n-am de gînd să pun să te aresteze de data asta, dar te-aș sfătui să fii foarte atent. Vino, Roderick.

Au tăiat-o afară pe ușă, iar Dictatorul s-a oprit în prag ca să-mi arunce încă o privire și să exclame iarăși „Ha!“

Fusese o experiență îngrozitoare pentru un bărbat sensibil ca mine, așa cum îți poți imagina, iar prima mea reacție a fost o pornire să mă sustrag de la obligația față de mătușa Dahlia, să mă întorc în apartamentul meu și să înghit încă un tonic de-al lui Jeeves. Știi cum rîvnesc cerbii la pîrîuri reci cînd se înfierbîntă în timp ce sînt hăituiți. Cam tot așa. Mi-am dat seama acum cît de nebun fusesem să mă avînt pe străzile Londrei numai cu unul la activ și eram pe punctul să mă evapor și să mă întorc la izvoare, cînd proprietarul magazinului și-a făcut apariția din camera interioară, însoțit de o aromă pătrunzătoare de tocăniță și de o pisică cu blana roșcată, și m-a întrebat cu ce mă poate ajuta. Așa încît, dacă tot a venit vorba, am spus că înțeleg că are de vînzare o cană pentru smîntînă din secolul al XVIII-lea.

A clătinat din cap. Era un tip cam mucegăit, cu un aer sumbru, aproape în întregime pitit în spatele unei cascade de perciuni albi.

— Ai ajuns prea tîrziu. I-am promis-o altui client.

— Pe nume Travers?

— Ah.

— Atunci e în regulă. Află, o, tu, cel cu trăsături nesovăielnice și fire agreabilă, am zis eu, pentru că îmi place să fiu politicos, că numitul Travers este unchiul meu. El m-a trimis aici să arunc o privire asupra obiectului. Așa că scoate-l la lumină, da? Mă aștept să fie oribil.

— Este o frumoasă cană pentru smîntînă.

— Ha! am făcut eu, împrumutînd puțin din trucurile Dictatorului. Asta crezi tu. O să vedem.

Nu mă deranjează să mărturisesc că nu mă prea dau în vînt după argintărie veche și, deși nu i-am spus-o niciodată, ca să nu-l mîhnesc, întotdeauna am crezut că predilecția unchiului Tom pentru ea e o dovadă de prostie pe care ar face bine să o observe și să o controleze pînă nu se extinde. Așa că nu mă așteptam să-mi zvîcnească cine știe ce inima la vederea acelui exponat. Dar cînd moșneagul cu perciuni a dispărut alene în spatele umbrelor și s-a întors cu obiectul, n-am prea știut dacă să rîd sau să plîng. Gîndul la un unchi care să plătească bani grei pentru un astfel de lucru mă lovea din plin.

Era o vacă din argint. Dar cînd spun „vacă", să n-o iei la sănătoasa cu ideea că era o rumegătoare cuviincioasă și respectabilă, așa cum o poți vedea pe cea mai apropiată pajiște îndopîndu-se cu iarbă. Era un animal sinistru, cu o căutătură chiorîșă, de soiul celor care trăiesc în Subterană și scuipă din colțul gurii pentru doi peni. Era înaltă cam de zece centimetri și lungă de cincisprezece. Spatele i se deschidea pe balamale. Avea coada arcuită, astfel că vîrful îi atingea spinarea – asta, presupun, permițîndu-i amatorului de smîntînă s-o apuce de mîner. Imaginea ei părea că mă transportă într-o lume diferită și înspăimîntătoare.

În consecință, a fost o sarcină ușoară pentru mine să duc la îndeplinire programul indicat de mătușa Dahlia. Am strîmbat din gură cu dispreț și am plescăit din limbă, ambele dintr-o singură mișcare. De asemenea am tras zgomotos aer în piept. Efectul era un bărbat lipsit de orice

simpatie pentru cana aia de smîntînă și l-am văzut pe tipul mucegăit că tresare, de parc-ar fi fost rănit într-un loc gingaș.

— Oh, țț, țț, țț! am făcut eu. Of, Doamne, Doamne. Of, nu, nu, nu, nu, nu! Nu e cine știe ce, am spus strîmbîndu-mă și plescăind lejer. Nu-i în regulă.

— Nu-i în regulă?

— Nu-i în regulă. Olandeză modernă.

— Olandeză modernă? Se poate să fi făcut spume la gură sau poate că nu. Nu știam sigur. Dar zbuciumul sufletesc era vădit intens. Cum adică, olandeză modernă? E englezească din secolul al XVIII-lea. Uită-te la marcaj.

— Nu văd nici un marcaj.

— Ești chior? Hai, du-te afară cu ea. E mai multă lumină decît aici.

— S-a făcut, am zis eu și am pornit-o spre ușă, mergînd agale la început, într-un mod cam indolent, ca un cunoscător puțin plictisit fiindcă își pierde timpul.

Spun „la început“ pentru că abia făcusem doi pași cînd m-am împiedicat de pisică și nu poți să armonizezi împiedicatul de pisică cu mersul agale indolent. Trecînd subit la o viteză record, am țîșnit pe ușă ca cineva urmărit de poliție repezindu-se la mașină după un atac de tipul sparge-și-înhață. Cana pentru smîntînă mi-a zburat din mîini și a fost un noroc că s-a întîmplat să mă izbesc afară de un concetățean, căci altfel aș fi luat o trîntă în rigolă.

Păi, de fapt, nu chiar un mare noroc, pentru că acel concetățean s-a dovedit a fi sir Watkyn Bassett. Stătea și se holba la mine cu oroare și indignare din spatele pince-nez-ului și aproape

că puteai să vezi cum număra scorul pe degetele de la mînă. Adică, mai întîi furt de genți; apoi șterpelit de umbrele; și acum asta. Toată atitudinea lui sugera că se afla la limita răbdării.

— Cheamă poliția, Roderick! a țipat el, bîțîindu-se de parc-ar fi fost pe tocuri.

Dictatorul s-a grăbit să-și îndeplinească sarcina.

— Poliția! a urlat el.

— Poliția! a chelălăit bătrînul Bassett, urcînd în registrul de tenor.

— Poliția! a zbierat Dictatorul, preluînd vocea de bas.

Și o clipă mai tîrziu ceva mare s-a ivit din ceață și a spus:

— Ce se întîmplă aici?

Ei bine, spun că aș fi putut să explic totul, dacă aș mai fi zăbovit pe-acolo și aș fi intrat în subiect, dar nu voiam să mai zăbovesc și să intru în subiect. Pășind pieziș cu agilitate, mi-am luat picioarele la spinare și am tulit-o ca vîntul și ca gîndul. Un glas a răcnit „Stai!“, dar bineînțeles că n-am făcut așa ceva. N-am stat, vreau să zic! Ce idee a dracu' de proastă. Am zbughit-o pe căi lăturalnice și pe străzi mărginașe și pînă la urmă am ajuns undeva pe aproape de Sloane Square. Aici m-am suit într-un taxi și m-am întors la civilizație.

Intenția mea inițială fusese să mă duc la Trîntori și să îmbuc ceva la prînz, dar n-am ajuns prea departe cînd mi-am dat seama că nu eram în stare să-i fac față. Nu mă întrece nimeni în admirația față de Clubul Trîntorilor... cu conversația lui spumoasă, camaraderia, atmosfera care sugerează tot ce e mai bun și mai strălucitor

în metropolă... dar știam că la masa de prînz avea să se arunce multicel cu cocoloașe de pîine în dreapta și-n stînga și nu eram în stare să fac față pîinii zburătoare. Schimbîndu-mi într-o clipită strategia, i-am spus șoferului să mă ducă la cea mai apropiată baie turcească.

Am obiceiul să zăbovesc la b. turcești și, în consecință, se făcuse deja tîrziu cînd m-am întors acasă. Am reușit să trag două sau trei ore de somn în cabina mea și chestia asta, luată împreună cu șuvoiul tămăduitor de transp. din saună și plonjonul în bazinul cu apă înghețată, mi-a readus bujorii în obrăjori într-o măsură considerabilă. Așa că am descuiat ușa cu cheia și m-am îndreptat spre camera de zi chiar cu un voios tra-la-la pe buze.

Dar în următoarea clipă efervescența mea a pierit instantaneu la vederea unui teanc de telegrame de pe masă.

2

Nu știu dacă te-ai aflat în gașca celor care-au urmărit narațiunea peripețiilor mele din trecut cu Gussie Fink-Nottle – poate că te-ai numărat printre cei care n-au catadicsit s-o facă –, dar dacă da, îți aduci aminte că în acea ocazie tărășenia a început cu un val de telegrame și n-o să te surprindă să afli că m-am pomenit uitîndu-mă chiorîș la mormanul ăsta de plicuri. De atunci mi se pare că telegramele, în orice cantitate, înseamnă tot timpul belele.

La prima vedere, am avut senzația că erau cam douăzeci de drăcovenii din astea, dar la o examinare mai atentă am descoperit că primisem numai trei. Toate fuseseră trimise din Totleigh-in-the-Wold și purtau aceeași semnătură.

Sunau după cum urmează:

Prima:

Wooster,
Berkeley Mansions,
Berkeley Square,
Londra.
Vino imediat. Ceartă serioasă între Madeline și mine. Răspunde.

GUSSIE

A doua:

Surprins că n-am primit răspuns la telegrama cu Vino imediat ceartă serioasă între Madeline și mine. Răspunde.

GUSSIE

Și a treia:

Hei, Bertie, de ce nu răspunzi la telegramele mele? Trimis două azi în care spun Vino imediat ceartă serioasă între Madeline și mine. Dacă nu vii în cel mai scurt timp, pregătit să faci orice efort ca să ne împăcăm, nunta n-o să mai aibă loc. Răspunde.

GUSSIE

Am mai spus că popasul meu la băile t. a contribuit mult la restabilirea lui *mens sana in corpore* nu-știu-ce. Lectura acestor mesaje îngrozitoare a atras după ea o recidivă fulgerătoare. Mi-am dat seama că presimțirile mele fuseseră îndreptățite. La vederea plicurilor alea scîrboase ceva îmi șoptise că o luam de la început și uite că așa era.

Sunetul pașilor familiari l-a adus pe Jeeves plutind dinspre partea din spate a locuinței. O privire i-a ajuns să-și dea seama că stăpînului nu-i era tocmai bine.

— Sînteți bolnav, domnule? s-a interesat el îndatoritor.

M-am cufundat într-un s. și mi-am trecut o m. nervoasă peste f.

— Nu sînt bolnav, Jeeves, dar sînt foarte agitat. Citește-le.

Și-a aruncat privirea peste hîrtii, apoi și-a ațintit-o asupra mea și am putut citi în ea îngrijorarea respectuoasă pe care o simțea pentru bunăstarea tînărului său stăpîn.

— Foarte neliniștitor, domnule.

Avea vocea gravă. Mi-am dat seama că nu-i scăpase șpilul. Sinistra importanță a acestor telegrame ne era la fel de clară și mie, și lui.

Bineînțeles că n-am discutat chestiunea, pentru că așa ceva ar fi însemnat să vorbim de rău o femeie, dar Jeeves cunoaște în totalitate faptele legate de harababura Bassett-Wooster și e pe deplin conștient de pericolul care mă paște din partea aia. Nu era nevoie să-i explic de ce mi-am aprins acum o țigară febrilă și mi-am tras în sus falca de jos cu un efort vădit.

— Ce crezi că s-a întîmplat, Jeeves?

— Este dificil să risc o opinie, domnule.

— Probabil că s-a zis cu nunta, din cîte spune el. De ce? Asta mă tot întreb.

— Da, domnule.

— Și n-am nici o îndoială că asta te întrebi și tu, nu?

— Da, domnule.

— Mister profund, Jeeves.

— Extrem de profund, domnule.

— Singurul lucru de care putem fi siguri este că pe undeva – presupun că o să aflăm mai tîrziu cum – Gussie s-a făcut iar de rîs.

Am cugetat o vreme la Augustus Fink-Nottle, aducîndu-mi aminte cum s-a remarcat mereu în tagma vitelor încălțate. Cei mai pricepuți arbitri susțin asta de ani întregi. Păi, la școala noastră privată, unde l-am întîlnit pentru prima dată, era cunoscut sub numele de „Cap sec“ și asta la

concurență cu indivizi ca Bingo Little, Freddie Widgeon și ca mine.

— Ce să fac, Jeeves?

— Cred că cel mai bine ar fi să plecați la Totleigh Towers, domnule.

— Dar cum aș putea? Bătrînul Bassett o să dea cu mine de-a azvîrlita de cum o să sosesc acolo.

— Dacă i-ați trimite o telegramă domnului Fink-Nottle, domnule, în care să-i explicați dificultățile, poate că vă va sugera o soluție.

Părea convingător. M-am repezit la poștă și am trimis o telegramă după cum urmează:

Fink-Nottle
Totleigh Towers
Totleigh-in-the-Wold

Da, toate-s bune. Îmi spui să vin imediat acolo, dar cum naiba aș putea? Nu înțelegi ce relație există între tăicuțul Bassett și mandea. Nu dintre cele care ar face binevenită o vizită de-a lui Bertram. Cu certitudine o să mă alunge înșfăcîndu-mă de urechi și o să asmută cîinii asupra mea. N-are sens sugestia să-mi pun perciuni falși și să pretind că sînt tipul care vine să verifice canalizarea, întrucît bătrînul nătărău știe bine cum arăt și o să descopere imediat înșelăciunea. Ce e de făcut? Ce s-a întîmplat? De ce ceartă serioasă? Ce ceartă serioasă? Cum adică nunta n-o să aibă loc? De ce naiba? Ce i-ai făcut fetei? Răspunde.

BERTIE

Răspunsul a sosit în timpul cinei:

Wooster,
Berkeley Mansions,
Berkeley Square,
Londra.

Înțeleg dificultatea, dar cred că o rezolv. În ciuda relațiilor încordate, Madeline încă mai vorbește cu mine. I-am spus că am primit o scrisoare urgentă de la tine în care mă implori să vii aici. Așteaptă în curînd o invitație.

GUSSIE

Iar a doua zi, după ce m-am perpelit în pat toată noaptea, am primit o traistă cu trei telegrame.

Prima suna așa:

Am rezolvat-o. Invitația expediată. Cînd vii, să-mi aduci cartea intitulată Prietenii mei, salamandrele *de Loretta Peabody, publicată de Popgood and Grooly, pe care o găsești la orice librărie.*

GUSSIE

A doua:

Bertie, bătrîne tăntălău, am auzit că vii încoace. Încîntată, pentru că vreau să faci ceva foarte important pentru mine.

BĂȚOASA

A treia:

Te rog vino aici dacă vrei, dar, of, Bertie, e oare o chestie înțeleaptă? N-o să-ți provoace o suferință inutilă să mă vezi? Cu siguranță că doar o să răsucești cuțitul în rană.

MADELINE

Jeeves tocmai îmi aducea ceaiul de dimineață pe cînd citeam misivele astea și i le-am înmînat în tăcere. Le-a citit tot așa. Am izbutit să înghit cam treizeci de mililitri din stimulentul fierbinte înainte ca el să glăsuiască.

— Cred că trebuie să plecăm de îndată, domnule.

— Presupun că da.

— O să fac imediat bagajele. Ați vrea s-o sun pe doamna Travers?

— De ce?

— V-a căutat la telefon de cîteva ori în dimineața asta.

— Zău? Atunci poate că-i mai bine să-i dai un țîr.

— Cred că nu mai este necesar, domnule. Îmi închipui că doamna trebuie să fie.

Un țîrîit lung și susținut răsuna dinspre ușa de la intrare, ca și cum o mătușă își pusese degetul pe buton și îl ținea acolo. Jeeves a renunțat la compania mea și o clipă mai tîrziu s-a adeverit că intuiția nu-l înșelase. O voce tunătoare s-a rostogolit prin apartament, vocea care odată, cînd anunța apariția unei vulpi prin apropiere, obișnuia să-i facă pe membrii din Quorn și Pitchley să-și înșface pălăriile și să salte în șa.

— S-a trezit cățelandrul ăla, Jeeves?... A, aici erai.

Mătușa Dahlia s-a năpustit în camera mea.

Tot timpul și în orice împrejurare, din cauza anilor nenumărați de hăituit vulpi indiferent de vreme, rubedenia asta are un chip cam stacojiu, dar acum se putea remarca o nuanță și mai intensă de mov. Respira spasmodic, iar ochii îi luceau cu o expresie tîmpă. Cineva cu un spirit de observație mult mai redus decît Bertram ar fi fost în stare să miroasă că înaintea lui stătea o mătușă pe care ceva o scosese din țîțîni.

Era limpede că informația pe care tînjea s-o scoată la iveală spumega înlăuntrul ei, dar deocamdată și-a amînat revărsarea pentru a-mi reproșa faptul că încă mai eram la ora aia în pat. Cufundat, cum s-a exprimat ea în felul ei franc, într-un somn porcesc.

— Nu cufundat într-un somn porcesc, am corectat-o eu. M-am trezit de ceva vreme. De fapt, tocmai eram pe cale să mă înfrupt din micul dejun. Sper că vrei să mi te alături. Ouăle cu costiță cred că sînt de la sine-nțelese, dar numai o vorbă să spui și putem să-ți găsim vreo doi pești afumați.

A fornăit cu o violență subită care, cu douăzeci și patru de ore în urmă, m-ar fi speriat teribil. Chiar și în actuala formă destul de robustă m-a afectat aidoma unei explozii din alea de gaze care sfîrtecă în bucăți șase inși.

— Ouă! Pești afumați! Ce vreau e un coniac cu sifon. Spune-i lui Jeeves să-mi prepare unul. Iar dacă uită să adauge sifonul, nu mă deranjează deloc. Bertie, s-a petrecut un lucru îngrozitor.

— Haide în sufragerie, bătrînul meu plop fremătător, am zis eu. Acolo n-o să ne întrerupă nimeni. Jeeves o să vrea să vină aici ca să facă bagajele.

— Pleci undeva?

— Totleigh Towers. Am avut cea mai tulburătoare...

— Totleigh Towers? Ei, fir-aș a dracu'! Chiar acolo am venit și eu să-ți spun să te duci naibii cît mai urgent.

— Hă?

— E o chestiune de viață și de moarte.

— Cum adică?

— O să înțelegi imediat după ce îți explic.

— Atunci vino în sufragerie și explică-mi cît poți de repede.

— Iar acum, draga mea bătrînă insinuantă și misterioasă, am spus eu după ce Jeeves a adus mîncarea și s-a retras, povestește-mi totul.

Pentru o clipă s-a așternut tăcerea, întreruptă numai de sunetul melodios al unei mătuși care bea coniac cu sifon și al subsemnatului, care sorbea dintr-o ceașcă cu cafea. Apoi a pus jos pocalul și a tras adînc aer în piept.

— Bertie, a început ea, vreau să încep prin a spune cîteva cuvinte despre sir Watkyn Bassett, CBE. Fie ca păduchele-de-flori să-i atace trandafirii. Fie ca bucătarul lui să se cherchelească în seara unei recepții importante. Fie ca toate găinile lui să căpieze.

— Crește găini? am comentat eu.

— Fie ca rezervorul lui de apă să se găurească și fie ca furnicile albe, dacă există așa ceva în Anglia, să roadă fundația lui Totleigh Towers. Iar cînd o să meargă spre altar cu fiica lui,

Madeline, conducînd-o spre imbecilul ăla de Spink-Bottle, să-l apuce o criză de strănut și să-și dea seama că a plecat fără batistă de-acasă.

A făcut o pauză și mi s-a părut că toate astea, cu toate că erau spirituale, nu aveau legătură cu subiectul.

— Mda, am zis eu. Sînt de acord cu tine *in toto*. Dar ce a făcut?

— O să-ți spun. Mai ții minte cana aia pentru smîntînă?

M-am înfipt într-un ou-ochi, dîrdîind nițeluș.

— Dac-o mai țin minte? N-o s-o uit cît oi trăi. Cu greu o să-ți vină să crezi, mătușă Dahlia, dar cînd am ajuns la magazin, cine socotești că era acolo, prin cea mai uluitoare coincidență, nimeni altul decît același Bassett...

— N-a fost o coincidență. S-a dus acolo să studieze obiectul, să vadă dacă e așa cum i l-a descris Tom. Pentru că – îți poți închipui o asemenea sminteală, Bertie – vita încălțată de unchi-tău i-a povestit individului despre ea. Ar fi trebuit să-și dea seama că monstrul ăsta o să clocească vreun complot diabolic ca să-l distrugă. Și așa a și făcut. Tom a luat prînzul ieri cu sir Watkyn Bassett la clubul ăluia. În meniu exista și homar rece, iar Machiavelli ăsta l-a asmuțit asupra lui.

Am privit-o neîncrezător.

— Doar n-ai de gînd să-mi spui, am zis uluit, pentru că eram familiarizat cu mecanismul fin reglat și deosebit de delicat al burticii sale, că unchiul Tom a mîncat homar după ce i s-a întîmplat de Crăciun?

— Întărîtat de individul ăsta, se pare că a mîncat nu numai chile de homar, dar și mormane

de felii de castraveți. Din cîte mi-a povestit – nu a reușit decît azi-dimineață, pentru că nu putea decît să geamă cînd a venit ieri acasă –, la început a rezistat. A fost puternic și hotărît. Dar ce a urmat apoi a fost mult peste puterile lui. Se pare că, la clubul lui Bassett, felurile reci de mîncare sînt puse pe o masă în mijlocul camerei, așezată în așa fel încît n-ai cum să nu le vezi, indiferent unde-ai sta.

Am încuviințat din cap.

— Și la Trîntori e la fel. Catsmeat Potter-Pirbright a nimerit odată plăcinta de vînat de lîngă cea mai îndepărtată fereastră de șase ori consecutiv aruncînd cu chifle.

— Asta l-a terminat pe bietul Tom. Ar fi putut să fie atît de tare încît să ignore vorbăria ispititoare a lui Bassett despre homar, dar să-l aibă în fața ochilor a fost prea mult pentru el. A cedat și a mîncat cu poftă ca un eschimos înfometat, iar la ora șase am primit un telefon de la portar, care mi-a spus că ar fi bine să trimit mașina să-i recupereze rămășițele, pe care lacheul le descoperise chircite de durere într-un colț al bibliotecii. A ajuns acasă jumătate de oră mai tîrziu, cerînd fără vlagă bicarbonat de sodiu. Bicarbonat de sodiu, pe dracu'! a zis mătușa Dahlia cu un rîset amar și posac. A avut nevoie de doi doctori și de spălături stomacale.

— Iar între timp...? am întrebat eu, căci îmi dădusem seama cum se termina povestirea.

— Iar între timp, bineînțeles, monstrul de Bassett a ușchit-o și a cumpărat cana pentru smîntînă. Omul îi promisese lui Tom să i-o rețină pînă la trei și normal că atunci cînd a venit ora trei și Tom n-a apărut, iar un client făcea gălăgie

că o vrea, a vîndut-o. Așa că asta e. Bassett are cana pentru smîntînă și a luat-o aseară cu el la Totleigh.

Bineînțeles că era o povestire tristă, una care scotea în evidență ceea ce mereu crezusem eu despre tăicuțul Bassett – cu alte cuvinte, că un magistrat care e în stare să ușureze un flăcău de cinci lire, cînd o simplă mustrare ar fi fost de ajuns, era capabil de orice, dar nu-mi dădeam seama ce își închipuia ea că se mai putea face. Mie mi se părea că întreaga situație face parte în esență din acelea în care îți încleștezi pumnii, îți dai ochii peste cap pe mutește privind spre ceruri, iar apoi începi o nouă viață și încerci să uiți. Am și spus-o în vreme ce întindeam marmeladă pe o felie de pîine prăjită.

Pentru o clipă m-a privit în tăcere.

— Zău? Deci așa crezi tu, nu-i așa?

— Da.

— Recunoști, sper, că acea cană pentru smîntînă îi aparține de drept lui Tom conform oricărei legi morale?

— O, absolut.

— Dar înduri nelegiuirea asta împuțită fără să crîcnești? I-ai permite pungașului ăstuia să scape cu prada? Pus în fața spectacolului unei tîlhării clandestine, spurcată cum nu s-a mai văzut niciodată într-o țară civilizată, tu doar stai la locul tău zicînd „Măi să fie!“ și nu faci nimic?

I-am cîntărit spusele.

— Probabil că nu „Măi să fie!“ Admit că situația stîrnește comentarii energice. Dar n-aș face nimic.

— Ei bine, eu am de gînd să fac ceva. Am de gînd să șterpelesc drăcia aia.

M-am zgîit la ea surprins. N-am murmurat nici o dojană verbală, dar exista o undă distinctă de „Ț-ț, ț-ț!“ în privirea mea. Chiar dacă provocarea fusese, recunosc, serioasă, nu puteam să aprob metodele astea forțoase. Și tocmai eram pe cale să-i trezesc conștiința adormită întrebînd-o cu blîndețe ce-ar spune colegii din Quorn despre o astfel de apucătură – sau, că veni vorba, cei din Pytchley – cînd a adăugat:

— Sau, mai bine zis, tu o s-o șterpelești!

Tocmai îmi aprinsesem o țigară cînd a pronunțat cuvintele astea, așa că, după cum se spune în reclame, ar fi trebuit să fiu degajat. Dar probabil că nu era marca potrivită de țigări, pentru că am țîșnit de pe scaun de parcă cineva ar fi înfipt o sulă prin dosul lui.

— Cine, eu?

— Da. Uite cum se potrivesc toate. Te duci la Totleigh. O să ai o sută de ocazii excelente să pui laba pe aia...

— Dar, pe toți dracii!

—... iar eu trebuie s-o am, pentru că altminteri n-o să reușesc niciodată să scot un cec de la Tom pentru foiletonul ăla al Pomonei Grindle. Pur și simplu n-o să fie în dispoziția necesară. Și am semnat ieri contractul cu băbuța la un preț fabulos, ne-am înțeles să-i plătesc jumătate din sumă în avans peste o săptămînă. Așa că dă-i bătaie, dragul meu. Nu-mi dau seama de ce faci atîta tărăboi din nimic. Nu mi se pare că ai de făcut cine știe ce de dragul unei mătuși iubite.

— Mie mi se pare al dracu' de mult de făcut de dragul unei mătuși iubite și al naibii să fiu dacă am de gînd să visez...

— O, ba da, pentru că știi ce-o să se întîmple dacă nu. A făcut o pauză semnificativă. Mă înțelegi, Watson?

Am tăcut. Nu era nevoie să-mi spună la ce se referă. Nu se întîmpla pentru prima dată să își arate mîna de catifea de sub mănușa de fier – adică de fapt invers – în felul ăsta.

Pentru că rubedenia asta haină are o armă atotputernică, pe care o ține mereu deasupra capului meu ca sabia lui – care era tipul? Jeeves trebuie să știe – și cu ajutorul căreia mă joacă după cum vrea ea, adică amenințarea că, dacă nu intru în joc, o să-mi interzică accesul pe puntea ei și o să-mi rupă de la gură bunătățile lui Anatole. N-o să uit prea ușor cum m-a supus sancțiunilor vreme de o lună întreagă – fix în mijlocul sezonului de vînat fazani, cînd supra-omul ăsta dă tot ce e mai bun din el.

Am făcut o ultimă încercare să mă tocmesc cu ea.

— Dar de ce vrea unchiul Tom cana asta îngrozitoare pentru smîntînă? E un obiect dezgustător. I-ar fi mult mai bine fără el.

— El nu-i de aceeași părere. Ei bine, asta e. Execută pentru mine misiunea asta ușoară și simplă, ori oaspeții de la masa mea la cină or să întrebe în curînd „De ce nu-l mai vedem pe Bertram Wooster pe-aici?“ Doamne iartă-mă, ce prînz uluitor ne-a dat ieri Anatole! „Superb“ îl descrie cel mai bine. Nu mă mir că-ți place cum gătește. Cum spui tu uneori, ți se topește-n gură.

Am privit-o sumbru.

— Mătușă Dahlia, ăsta-i șantaj!

— Da, nu-i așa? a spus ea și dusă a fost.

Mi-am reluat locul și am mîncat o felie necăjită de costiță rece.

Jeeves a intrat.

— Bagajele sînt făcute, domnule.

— Foarte bine, Jeeves, am spus. Atunci, hai să mergem.

— Pe cinstea mea, Jeeves, am spus, rupînd o tăcere îngîndurată care durase vreo sută treizeci de kilometri, am trecut prin grele încercări la vremea mea, dar asta pune capac la tingire.

Goneam în mașina cu două locuri pe drumul spre Totleigh Towers, mandea la volan și Jeeves alături, cu bagajele în spate. Plecasem pe la unsprezece și jumătate, iar după-amiaza plăcută atinsese acum apogeul. Era una dintre zilele alea înviorătoare, însorite și proaspete, cu o mireasmă îmbietoare ce plutea în aer și, dacă circumstanțele ar fi fost diferite, fără nici o îndoială că aș fi fost în cea mai bună formă, trăncănind voios, făcîndu-le cu mîna trecătorilor rurali, poate chiar și cîntînd vreun refren ușor.

Însă din păcate, dacă împrejurărilor le lipsea ceva, atunci acel ceva era diferit de ce era deja și nici o frîntură de cîntec nu-mi ieșea de pe buze. Cu cît mă gîndeam mai mult la ce mă așteaptă, la afurisitul de Towers, cu atît mai abitir mi se împovăra sufletul.

— Pune capac, am repetat eu.

— Domnule?

M-am încruntat. Omul era discret și acum nu aveam timp de discreții.

— Nu te preface că nu știi nimic despre asta, Jeeves, am zis eu cu răceală în voce. În timpul întrevederii mele cu mătușa Dahlia, tu te-ai aflat

în camera de alături, iar replicile ei se auzeau probabil pînă-n Piccadilly.

A renunțat la mască.

— Ei bine, da, domnule, trebuie să mărturisesc că am înțeles esența conversației.

— Foarte bine, atunci. Ești de acord cu mine că situația este neagră?

— Cu siguranță că o criză oarecum acută a apărut pe neașteptate în viața dumneavoastră, domnule.

Am condus mai departe, meditînd.

— Dacă mi-aș putea lua viața de la capăt, Jeeves, aș porni-o ca orfan fără nici o mătușă. Nu cumva în Turcia le vîră pe mătuși în saci și le aruncă în Bosfor?

— Pe cadîne, din cîte știu, domnule. Nu pe mătuși.

— Păi, și de ce nu pe mătuși? Uită-te cîte necazuri aduc pe lume. Îți spun eu, Jeeves, și poți să mă citezi – în spatele fiecărui nenorocit inofensiv, inocent și sărman care intră pentru prima dată în bucluc, o să găsești, dacă scotocești suficient de atent, mătușa care l-a îmbrîncit pînă acolo.

— Există mult adevăr în ce spuneți, domnule.

— N-are rost să-mi zici că există mătuși rele și mătuși bune. În esență sînt toate la fel. Mai devreme sau mai tîrziu tot își arată gheruțele. Uită-te la Dahlia asta, Jeeves. Întotdeauna mi s-a părut o bucățică simpatică, așa ca toate cele care-au înjurat vreodată un ogar pentru că fugărea un iepure. Iar acuma vine și îmi dă o însărcinare ca asta. Îl cunoaștem pe Wooster, cel care șterpelește chipie de polițist. Îl știm și pe Wooster, presupusul hoț de genți. Dar mătușii

ăsteia i-a fost dat să prezinte lumii un Wooster care se duce în casele magistraților pensionari și, în vreme ce le mănîncă pîinea și sarea, le șparlește cănile pentru smîntînă. Pfui ! am exclamat eu, pentru că eram teribil de nervos.

— Foarte neliniștitor, domnule.

— Mă întreb cum o să mă întîmpine bătrînul Bassett, Jeeves.

— Va fi interesant să-i observăm reacția, domnule.

— Nu prea poate să mă dea afară, presupun, doar m-a invitat domnișoara Bassett, nu ?

— Sigur, domnule.

— Pe de altă parte, poate – și cred că așa o să și facă – să se uite la mine pe deasupra pincenez-ului și să pufăie ciudat pe nas. Nu-i prea agreabilă perspectiva.

— Nu, domnule.

— Adică, chiar dacă nu ar fi apărut chestia asta cu cana pentru smîntînă, situația tot ar fi fost groasă.

— Da, domnule. Îmi permiteți să vă întreb dacă intenționați să vă străduiți să-i împliniți dorința doamnei Travers ?

Nu poți să-ți arunci mîinile deasupra capului într-un gest pătimaș cînd conduci o mașină cu optzeci de kilometri la oră. Altfel, așa aș fi făcut.

— Asta e problema care mă torturează, Jeeves. Nu mă pot hotărî. Îți aduci aminte de individul ăla de care mi-ai pomenit o dată sau de două ori, care a lăsat ceva să aștepte altceva ? Adică știi despre cine vorbesc, tipul cu pisicile.

— Macbeth, domnule, un personaj din piesa cu același nume de răposatul William Shakespeare. E descris ca lăsîndu-l pe „Nu îndrăznesc“ să-l

aștepte pe „Ar trebui“, ca sărmana pisică din zicală.

— Păi, tot așa e și cu mine. Mă codesc și șovăi – ăsta-i cuvîntul?

— Da, este corect, domnule.

— Mă gîndesc că o să mi se interzică meniurile alea ale lui Anatole și îmi spun că o să fac o încercare. Apoi reflectez că numele meu e deja mînjit cu noroi la Totleigh Towers, bătrînul Bassett fiind ferm convins că sînt o combinație între un coțcar și un tîrîie-brîu și că o să fur tot ce nu-i bătut în cuie...

— Domnule?

— Nu ți-am povestit? M-am mai întîlnit o dată ieri cu el, cea mai oribilă întîlnire de pînă acum. În prezent i se pare că sînt o scursură a lumii interlope – dacă nu Inamicul Public Numărul Unu, atunci cu siguranță Al Doilea sau Al Treilea.

L-am pus pe scurt la curent cu ce s-a întîmplat și închipuie-ți ce-am simțit cînd am văzut că sesizase ceva comic în relatarea mea. Jeeves nu zîmbește des, dar acum un zîmbet clar afectat începea să-i încrețească buzele.

— O neînțelegere amuzantă, domnule.

— Amuzantă, Jeeves?

Și-a dat seama că voioșia lui era inoportună. Și-a rearanjat trăsăturile, ștergîndu-și zîmbetul de pe față.

— Îmi cer scuze, domnule. Ar fi trebuit să spun „neliniștitoare“.

— Mda.

— Probabil că a fost extrem de stînjenitor să vă întîlniți cu sir Watkyn Bassett în asemenea circumstanțe.

— Da, și o să fie mult mai stînjenitor dacă mă prinde șterpelindu-i cana pentru smîntînă. Îmi tot apare în minte imaginea asta.

— Vă înțeleg, domnule. Și astfel tenta înnăscută a hotărîrii este umbrită de paloarea gîndului, iar din această cauză curenții întreprinderilor pline de măreție ale momentului o iau anapoda și uită numele acțiunii.

— Exact. Mi-ai luat vorba din gură.

Am condus mai departe, meditînd mai profund ca niciodată.

— Și mai e încă ceva care sare în ochi, Jeeves. Chiar dacă aș vrea să fur căni pentru smîntînă, cum o să-mi găsesc timpul necesar? Nu-i o treabă pe care s-o faci cu ușurință. Trebuie să ai un plan, să uneltești și să concepi strategii. Iar eu o să am nevoie de orice dram de concentrare pentru afacerea asta a lui Gussie.

— Întocmai, domnule. Se întrevăd dificultățile.

— Și, pe lîngă toate cîte le am pe cap, mai e și telegrama aia a Bățoasei. Îți amintești a treia telegramă de azi-dimineață? Era de la domnișoara Stephanie Byng, verișoara domnișoarei Bassett, care stă la Totleigh Towers. Ai cunoscut-o. A venit la mine la prînz acum o săptămînă sau două. O fată scunduță cam de gabaritul lui Jessie Matthews.

— O, da, domnule. Îmi amintesc de domnișoara Byng. O tînără fermecătoare.

— Mda. Dar oare ce-o vrea să fac pentru ea? Asta-i întrebarea. Probabil ceva complet necomestibil. Așa că trebuie să-mi fac probleme și din pricina asta. Ce mai viață!

— Da, domnule.

— Totuși trebuie să mă țin tare, Jeeves, nu?

— Categoric, domnule.

În timpul acestui schimb de replici goneam cu o viteză acceptabilă și n-am pierdut din vedere că pe un indicator pe lîngă care trecusem puțin mai devreme fuseseră înscrise cuvintele „Tot-leigh-in-the-Wold, 12 kilometri“. Acum în fața noastră a apărut printre copaci o clădire impozantă engl.

Am frînat.

— Capătul drumului, Jeeves?

— Așa înclin să cred, domnule.

Și așa s-a dovedit a fi. După ce am cotit la poartă și am ajuns la intrarea din față, am fost informați de majordom că ăsta era într-adevăr bîrlogul lui sir Watkyn Bassett.

— Childe Roland a sosit la turnul cel întunecat, domnule, a zis Jeeves în timp ce aterizam, deși habar n-aveam despre ce vorbea. Răspunzîndu-i cu un scurt „O, aha“ mi-am îndreptat atenția asupra majordomului, care se căznea să-mi comunice ceva.

Am înțeles că, dacă doream să mă amestec imediat printre locatari, îmi alesesem prost momentul să ajung acolo. Sir Watkyn, mi-a explicat el, a ieșit pe-afară să ia o gură de aer.

— Îmi închipui că se plimbă pe moșie cu domnul Roderick Spode.

Am tresărit. După afacerea aia de la magazinul de antichități, numele Roderick îmi rămăsese, așa cum vă puteți imagina, adînc gravat în suflet.

— Roderick Spode? Un tip voinic cu o mustață mică și o privire din aia care poate crăpa o stridie de la cincizeci de metri?

— Da, domnule. A sosit ieri de la Londra împreună cu sir Watkyn. Au ieșit afară puțin după prînz. Cred că domnișoara Madeline este acasă, dar o să-mi ia ceva timp s-o găsesc.

— Dar domnul Fink-Nottle?

— Cred că a plecat la plimbare, domnule.

— Zău? Bine, s-a făcut. Atunci o să-mi pierd vremea un pic pe-aici.

Eram bucuros că am șansa să fiu puțin singur, pentru că voiam să meditez. Drept urmare m-am plimbat pe terasă.

Vestea că Roderick Spode se afla aici mă zguduise vîrtos. Presupusesem că era doar o cunoștință de la club a bătrînului Bassett, care își restrîngea activitatea numai la metropolă, iar prezența lui la Towers făcea perspectiva de a-i tulbura pe cei puternici de două ori mai înspăimîntătoare ca înainte, cînd credeam că o să fiu numai sub supravegherea lui sir Watkyn.

Păi, ce vreau să spun îți poți da seama și singur. Adică, închipuie-ți cum s-ar simți un nefericit Maestru Infractor cînd vine să săvîrșească o crimă la vechiul Grange, dac-ar afla că nu numai Sherlock Holmes își petrece sfîrșitul de săptămînă acolo, ci și Hercule Poirot.

Cu cît mă gîndeam mai mult la ideea de a șterpeli cana pentru smîntînă, cu atît îmi surîdea mai puțin. Mi se părea că trebuie să mai existe și o cale de mijloc și că trebuia numai să cercetez alternativele în speranța că voi găsi vreo soluție. Deocamdată străbăteam terasa cu bostanul aplecat, meditînd.

Am observat că bătrînul Bassett își folosise excelent banii. Mă pricep puțin la case de țară și asta mi se părea conform mostrei. O fațadă

drăguță, domenii întinse, pajiști tunse neted și ceea ce se cunoaște drept o atmosferă generală tihnită de altădată. Vacile mugeau în depărtare, oile și păsările behăiau și, respectiv, fluierau, iar de undeva din apropiere s-a auzit o împușcătură de armă, care arăta că cineva dădea iama în iepurii de prin partea locului. O fi fost Totleigh Towers un loc în care Omul e mîrșav, dar fără îndoială că priveliștea era agreabilă.

Mă plimbam de colo-colo, încercînd să calculez cît timp i-ar fi luat bătrînului ticălos dacă ar fi amendat, hai să zicem, douăzeci de inși pe zi cu cîte cinci lire, ca să strîngă destul pentru a plăti toate astea, cînd atenția mi-a fost atrasă de interiorul unei camere de la parter, care se zărea printr-o ușă de sticlă deschisă.

Era un soi de salonaș, dacă mă-nțelegi, și mi-a lăsat impresia că avea prea multă mobilă în el. Asta din cauza faptului că era burdușit pînă la refuz cu vitrine, iar acestea, la rîndul lor, erau burdușite pînă la refuz cu argintărie. Nu încăpea nici un dubiu că mă uitam la colecția lui Bassett.

M-am oprit. Ceva părea să mă atragă prin ușa de sticlă. Și o clipă mai tîrziu, iată-mă *vis-à-vis*, cum s-ar zice, de vechea mea cunoștință, cana pentru smîntînă din argint. Stătea într-o vitrină micuță de lîngă ușă și am cercetat-o cu privirea, respirînd întretăiat pe sticlă.

Emoționat, am sesizat că vitrina nu era încuiată.

Am răsucit mînerul, mi-am strecurat mîna înăuntru și am scos-o de acolo.

Iar acum, dacă intenționam numai s-o studiez și s-o examinez sau îmi propusesem să mă ocup de treaba cea specială, nu știu. Îmi aduc aminte

numai că nu aveam un plan bătut în cuie. Mă găseam într-o stare de spirit mai mult sau mai puțin ca cea a pisicii din zicală.

Însă nu mi-a fost acordat răgazul să îmi trec în revistă sentimentele pentru a face ceea ce Jeeves ar numi o analiză finală, fiindcă, în acest moment, o voce din spatele meu a spus „Mîinile sus!“ și, răsucindu-mă, l-am zărit pe Roderick Spode în cadrul ușii. Ținea o pușcă în mînă, îndreptată oarecum neglijent către cel de-al treilea nasture al jiletcii mele. Am înțeles din atitudinea lui că era unul dintre indivizii ăia cărora le place să tragă cu pușca de la șold.

3

Majordomului i l-am descris pe Roderick Spode ca fiind un bărbat cu o privire care putea crăpa o stridie de la cincizeci de metri și tocmai una dintre privirile astea și-o ațintise acum asupra mea. Arăta ca un Dictator pe punctul de a declanșa o acțiune de lichidare a persoanelor nedorite și mi-am dat seama că greșisem cînd îl crezusem înalt de doi metri. Cel puțin doi metri patruzeci. Mai era și mișcarea lentă a mușchilor fălcii.

Speram că n-avea de gînd să spună „Ha!“, dar a făcut-o. Și, întrucît nu-mi stăpîneam corzile vocale îndeajuns de bine ca să-i pot răspunde, asta a încheiat deocamdată conversația noastră. Apoi, tot cu ochii lipiți de mine, a zbierat:

— Sir Watkyn!

A urmat un sunet îndepărtat de soiul Ei-da-sînt-aici-ce-mai-e.

— Veniți aici, vă rog. Am ceva să vă arăt.

Bătrînul Bassett și-a făcut apariția în pragul ușii, aranjîndu-și pince-nez-ul.

Pe individul ăsta îl văzusem pînă acum numai în veșminte decente, potrivite metropolei, și mărturisesc că pînă și în situația primejdioasă în care mă găseam am reușit să tremur în fața

spectacolului pe care îl oferea la țară. Este, bineînțeles, o axiomă, așa cum l-am auzit pe Jeeves spunîndu-i, că, cu cît un om este mai scund, cu atît are un costum cadrilat mai țipător, iar straiele bătrînului Bassett țineau pasul cu centimetrii în minus. „Orbitor“ e singurul cuvînt care reușea să descrie stofa aia înfricoșătoare de tweed și, în mod ciudat, privelișteа ei mi-a calmat nervii. Mi-a dat sentimentul că nimic nu contează.

— Uite! a zis Spode. Te-ai fi gîndit că așa ceva ar fi posibil?

Bătrînul Bassett se holba la mine cu un soi de stupoare buimacă.

— Doamne sfinte! E hoțul de genți!

— Da. Nu vi se pare incredibil?

— E de necrezut. Păi, la dracu', asta-i persecuție. Tipul mă urmărește peste tot ca mielul lui Mary[1]. Nu-mi dă o clipă de răgaz. Cum l-ai prins?

— Veneam din întîmplare încoace pe alee și am văzut o siluetă furișîndu-se pe lîngă ușa de sticlă. M-am repezit și l-am ținut în bătaia puștii. Exact la țanc. Începuse deja să jefuiască locul.

— Păi, îți rămîn dator, Roderick. Dar nu pot să trec peste perseverența individului. Te-ai fi gîndit că, după ce i-am zădărnicit tentativa de furt din Brompton Road, o să renunțe, că o să i se pară o idee proastă. Dar nu. Vine direct aici a doua zi. Ei bine, o să regrete el treaba asta.

— Presupun că e un caz prea serios ca să-l tratați superficial, nu?

1. Aluzie la *Mary Had a Little Lamb*, o poezie pentru copii de Sarah Josepha Hale, publicată în 1830.

— Pot să emit un mandat de arestare pe numele lui. Adu-l în bibliotecă și o s-o fac de îndată. Cazul trebuie trimis adunării periodice a curții de justiție sau celei trimestriale a curții locale.

— Cît crezi că o să ia?

— E greu de spus. Dar cu siguranță nu mai puțin de...

— Iuhuu! am făcut eu.

Avusesem intenția să vorbesc pe un ton rezonabil și potolit – să continuu, după ce le-am captat atenția, prin a spune că mă găseam pe domeniile sale ca musafir invitat, dar, dintr-un anume motiv, cuvîntul mi-a ieșit de pe buze de parcă mătușa Dahlia i l-ar fi adresat unui coleg membru al clubului Pytchley aflat la opt sute de metri depărtare pe arătură, iar bătrînul Bassett a săltat îndărăt de parc-ar fi fost împuns în ochi cu o bîrnă încinsă.

Spode mi-a comentat tehnica de producție verbală.

— Nu mai răcni în halul ăsta!

— Aproape că mi-a spart timpanul, a bombănit bătrînul Bassett.

— Ascultați-mă! am zbierat eu. Ascultați-mă odată!

Apoi a urmat o oarecce discuție incoerentă în contradictoriu, mandea încercînd să-și construiască apărarea, iar opoziția mai curînd bătîndu-mă nițeluș la cap că fac gălăgie. Și în toiul tărăboiului, tocmai cînd adoptasem o voce deosebit de acceptabilă, ușa s-a deschis și cineva a zis „Doamne, apără-mă!“

M-am uitat în jur. Buzele alea întredeschise... ochii ăia ca farfurioarele de dulceață... silueta aia delicată, care atîrna un pic pe la balamale...

Madeline Bassett se afla în mijlocul nostru.

— Doamne, apără-mă! a repetat ea.

Îmi pot închipui cu ușurință că un observator oarecare, căruia i-aș fi destăinuit scrupulele mele la ideea de a mă căsători cu fata asta, și-ar fi ridicat sprîncenele nereușind să mă înțeleagă. „Bertie“, probabil că ar fi spus el, „nu știi ce-i bun pentru tine“, adăugînd, poate, că și-ar dori să fie de acord cu jumătate din doleanțele mele. Fiindcă Madeline Bassett avea fără putință de tăgadă o înfățișare agreabilă – suplă, *svelte*, dacă ăsta-i cuvîntul, și echipată din belșug cu păr blond și toate accesoriile.

Dar observatorul oarecare ar fi dat-o în bară, scăpînd din vedere dulcegăria ei leșinată, aerul său subtil de-a fi mereu pe punctul de a gînguri. Asta îți îngheța sîngele în vine. Era fără doar și poate genul de fată care îi pune mîinile la ochi soțului ei, în vreme ce acesta se tîrăște năuc la micul dejun, și-l întreabă „Cine e?“

Odată am stat la reședința unui amic de-al meu proaspăt căsătorit, iar mireasa gravase cu litere de-o șchioapă deasupra șemineului din sufragerie, unde era imposibil să n-o vezi, inscripția: „Doi amorezi au construit acest cuibușor“ și încă îmi aduc aminte privirea plină de suferință mută a celeilalte jumătăți a cuplului de fiecare dată cînd intra și o vedea. Dacă Madeline Bassett, după căsătorie, o să se avînte spre asemenea extreme, n-aș putea spune, dar părea foarte probabil.

Se uita la noi cu un soi de mirare drăgălașă și holbată.

— Ce e scandalul ăsta? a zis ea. Ei, Bertie! Cînd ai ajuns aici?

— O, bună. Adineauri.

— Ai avut o călătorie plăcută ?

— O, categoric, mersi. Am venit cu mașina mea cu două locuri.

— Cred că ești obosit.

— O, nu, mersi, nu chiar.

— Păi, ceaiul o să fie gata imediat. Văd că l-ai cunoscut pe tati.

— Și pe domnul Spode.

— Și pe domnul Spode.

— Nu știu pe unde e Augustus, dar sigur vine la ceai.

— Abia aștept.

Bătrînul Bassett a ascultat politețurile astea cu o expresie zăbăucă pe mutră – înghițindu-și nițel din cînd în cînd cîte un nod din gît, de parcă ar fi fost un pește scos în cîrlig dintr-un iaz, care nu e deloc sigur că poate să facă față presiunii evenimentelor. Bineînțeles că îți poți da seama cum îi funcționa mintea. Pentru el Bertram era o creatură a lumii interlope care fura genți și umbrele și care, și mai rău, nici măcar nu le fura cum trebuie. Nici unui tată nu-i place să-și vadă lumina ochilor trăgîndu-se de șireturi cu un asemenea specimen.

— Să nu-mi spui că-l cunoști pe tipul ăsta, a zis el.

Madeline Bassett a rîs cu rîsetul ăla al ei argintiu și sprințar, unul dintre lucrurile pentru care subsemnatul o displăcea atît de mult.

— Păi, tati, ești ridicol. Bineînțeles că-l cunosc. Bertie Wooster e un foarte vechi și drag prieten de-al meu. Ți-am spus că vine azi.

Bătrînul Bassett nu ținea pasul cu ea. Nici Spode nu părea să țină prea bine pasul cu ea.

— Doar nu e prietenul tău, domnul Wooster?

— Bineînțeles că da.

— Dar șterpelește genți.

— Umbrele, a intervenit cu promptitudine Spode, de parcă ar fi fost scribul regelui sau așa ceva.

— Și umbrele, a fost de acord bătrînul Bassett. Și face raiduri în miezul zilei prin magazinele de antichități.

Madeline nu ținea pasul cu ei, deci în total se fac trei.

— Tati!

Bătrînul Bassett nu s-a lăsat cu una cu două.

— Ba da, îți spun eu. L-am prins asupra faptului.

— *Eu* l-am prins asupra faptului, a zis Spode.

— Amîndoi l-am prins asupra faptului, a spus bătrînul Bassett. Peste tot prin Londra. Oriunde te-ai duce în Londra, o să-l vezi pe individul ăsta furînd genți și umbrele. Iar acum și în inima comitatului Gloucestershire.

— Aiurea! a spus Madeline.

Mi-am dat seama că trebuia să pun capăt bazaconiilor ăstora. Mă săturasem pînă-n gît de chestia cu furatul genților. Normal că nu te-ai putea aștepta din partea unui magistrat să știe pe dinafară toate amănuntele despre clienții săi – bineînțeles, nu e rău că își aduce măcar puțin aminte de clientelă – dar nu poți trece la nesfîrșit plin de tact peste o chestie ca asta.

— Bineînțeles că e aiurea, am bubuit eu. Toată treaba e o neînțelegere amuzantă.

Trebuie să spun că mă așteptasem ca explicația mea să fie mai repede acceptată. Anticipasem că după cîteva vorbe de-ale mele care să

schițeze în linii mari situația, o să am parte de hohote de bucurie adorabilă, urmate de scuze și bătăi pe spate. Dar bătrînul Bassett, aidoma multor magistrați ai curții penale, era un om greu de convins. Temperamentele magistraților o iau repede razna. Mă tot întrerupea și-mi punea întrebări, mijindu-și ochii în timp ce o făcea. Înțelegi la ce mă refer – întrebări care încep cu „Stai o clipă“, „Spui că“ și „Deci vrei să ne faci să credem“. Foarte jignitor.

Însă, după o trudă asiduă şi plictisitoare, am reuşit să-l lămuresc în privinţa umbrelei şi a cedat spunînd că se poate să mă fi judecat greşit în privinţa asta.

— Dar genţile ?

— N-a fost nici o geantă.

— Cu siguranţă că te-am condamnat pentru ceva pe Bosher Street. Îmi amintesc limpede.

— Am şterpelit un chipiu de poliţist.

— E la fel de rău ca furtul de genți.

Roderick Spode a intervenit pe neașteptate. În tot acest răstimp – păi, adică, pe toți dracii, în timpul procesului ăstuia ca al unui asasin – el s-a ținut deoparte, sugîndu-și îngîndurat țeava puștii și ascultîndu-mi declarațiile de parcă i s-ar fi părut cam subțiri. Dar acum o licărire de sentiment omenesc a părut pe fața lui de granit.

— Nu, eu cred că exagerați. Cînd am fost la Oxford, am furat și eu o dată un chipiu de polițist.

Am rămas tablou. În decursul relației mele cu omul ăsta, nimic nu-mi sugerase ideea că și el, ca să zic așa, a hălăduit pe meleagurile Arcadiei. Ceea ce arată numai că, așa cum spun eu deseori, există o parte bună chiar și în cei mai răi dintre noi.

Bătrînul Bassett a fost vădit luat prin surprindere. Apoi și-a ridicat țanțoș capul.

— Ei bine, și povestea aia de la magazinul de antichități? Ei? Nu l-am prins noi asupra faptului cînd încerca să fugă cu cana mea pentru smîntînă? Ce are de spus despre asta?

Spode părea să perceapă tăria afirmației. Și-a îndepărtat pușca, pe care și-o vîrîse din nou în gură și a încuviințat din cap.

— Tipul din magazin mi-o dăduse să mă uit la ea, am zis eu pe scurt. M-a sfătuit s-o duc afară, unde lumina era mai bună.

— Dar te-ai năpustit afară.

— M-am împleticit pînă afară. Mă împiedicasem de pisică.

— Ce pisică?

— Se pare că era un animal al personalului din bazar.

— Hm! N-am văzut nici o pisică. Tu ai văzut vreo pisică, Roderick?

— Nu, n-am văzut nici o pisică.

— Ha! Păi, hai să trecem peste pisică...

— Eu n-am putut, am spus cu o strălucire de inspirație.

— Să trecem peste pisică, a repetat bătrînul Bassett, ignorînd poanta și lăsînd-o moartă, și să vorbim despre altceva. Ce făceai cu cana aia pentru smîntînă? Spui că te uitai la ea. Vrei să credem că ai supus-o numai unei examinări complet inocente. De ce? Ce motiv aveai? De ce te-ar fi putut interesa pe unul ca tine?

— Exact, a spus Spode. Aveam de gînd să-i pun și eu întrebarea asta.

Mica susținere din partea unui amic a avut cel mai urît efect asupra bătrînului Bassett. L-a

încurajat într-o asemenea măsură, încît acum a cedat complet în fața iluziei că se afla din nou în afurisita lui de curte penală.

— Spui că proprietarul magazinului ți-a dat-o. Eu afirm că ai șterpelit-o și o tuleai cu ea. Iar acum domnul Spode te surprinde aici cu ea în mînă. Cum explici asta? Care-i răspunsul tău? Ei?

— Tată, zău așa! a zis Madeline.

Aș spune că te-a mirat tăcerea de pînă acum a turturicii în timpul masacrului care se derulase. E ușor de explicat. Ce s-a întîmplat a fost că imediat după ce-a spus „Aiurea!“ în prima parte a dezbaterilor, a tras pe nas o anumită specie de insectă și de atunci se sufoca pe tăcute în fundal. Și cum situația era mult prea tensionată pentru a-i acorda vreo atenție unei fete care se sufocă, ea a fost lăsată în plata Domnului să se descurce cum poate, în vreme ce bărbații se ciomăgeau pe tema de pe ordinea de zi.

Acum a înaintat, cu ochii încă puțin umezi.

— Păi, tati, a zis ea, normal că argintăria ta o să fie primul lucru la care să vrea să se uite. Bineînțeles că e interesat de ea. Bertie e nepotul domnului Travers.

— Ce?!

— Nu știai? Unchiul tău are o colecție minunată, nu-i așa, Bertie? Presupun că îți vorbește mereu despre tatăl meu.

A urmat o pauză. Bătrînul Bassett respira cu greutate. Nu-mi plăcea deloc cum arăta. Și-a mutat privirea de la mine la cana pentru smîntînă, apoi de la cana pentru smîntînă înspre mine, apoi din nou de la mine la cana pentru

smîntînă și ar fi fost nevoie de un observator mult mai puțin perspicace decît Bertram ca să nu-și dea seama ce-i trecea prin cap. Dacă am văzut vreodată vreun marțafoi preocupat să pună lucrurile cap la cap, atunci sir Watkyn Bassett era acela.

— A ! a făcut el.

Numai atît. Nimic mai mult. Dar a fost de ajuns.

— Hei, am zis eu, aș putea să trimit o telegramă ?

— Poți să o trimiți prin telefon din bibliotecă, a spus Madeline. Te conduc într-acolo.

M-a condus pînă la aparat și m-a lăsat singur, spunînd că mă așteaptă pe hol pînă cînd termin. M-am pus pe treabă, am luat legătura cu poșta și, după o scurtă conversație cu ceea ce mi s-a părut a fi idiotul satului, am telefonat următoarele :

Doamna Travers
47, Charles Street,
Berkeley Square,
Londra

Mi-am luat o pauză ca să-mi adun ideile, apoi am continuat :

Regret profund imposibil să îndeplinesc misiunea despre știi tu ce. Atmosfera suspicioasă teribil și orice fel de acțiune instantaneu fatală. Ar fi trebuit să vezi privirea bătrînului Bassett adineauri, cînd a aflat despre legătura de sînge dintre mine și unchiul Tom. Ca ambasadorul cînd găsește o femeie cu un văl

pe cap care dă tîrcoale seifului ce conține un tratat secret. Îmi pare rău și toate alea, dar nefăcut nimic. Pupici.

BERTIE

Apoi m-am dus în hol la Madeline Bassett.

Stătea în picioare lîngă barometru, care, dacă ar fi avut un dram de rațiune în el, ar fi trebuit să arate spre „Furtună“ în loc de „Senin“, și pe cînd navigam spre ea, s-a răsucit și s-a uitat la mine cu o privire blajină și holbată care-a transmis un fior de groază în jos pe șira spinării lui Wooster. Gîndul că acolo se afla cea care își răcise relațiile cu Gussie și putea oricînd să-i înapoieze inelul și cadourile mă umplea de o oroare neștiută.

Am decis că, dacă vreo cîteva cuvinte pașnice venite din partea unui om de lume ar putea izbuti să vindece ruptura, atunci trebuia să le spun cu voce tare.

— Of, Bertie, a zis ea cu o voce gîlgîită ca berea care picură dintr-o halbă, n-ar trebui să fii aici!

Recenta mea întrevedere cu bătrînul Bassett și cu Roderick Spode mă făcuse să gîndesc și eu cam la fel. Dar nu avusesem timp să-i explic că asta nu era o vizită mondenă fără rost și că, dacă Gussie nu mi-ar fi expediat SOS-uri, nici n-aș fi visat să mă apropii la mai puțin de o sută de kilometri de locul ăsta înspăimîntător. A continuat, uitîndu-se la mine de parc-aș fi fost un iepure de la care se așteaptă să se preschimbe din clipă în clipă într-un gnom.

— De ce-ai venit? O, știu ce-o să spui. Ai simțit că trebuie neapărat să mă mai vezi măcar o

dată, cu orice preț. N-ai putut rezista imboldului să iei cu tine o ultimă amintire pe care să o cultivi în anii de singurătate. O, Bertie, îmi amintești de Rudel.

Nu mai auzisem numele ăsta.

— Rudel?

— Seniorul Geoffrey Rudel, prințul de Blay-en-Saintonge.

Am clătinat din cap.

— Mi-e teamă că nu l-am cunoscut. E un amic de-al tău?

— A trăit în Evul Mediu. A fost un mare poet. Și s-a îndrăgostit de soția cîrmuitorului din Tripoli.

M-am bîțîit stînjenit. Speram că o să se țină departe de asta.

— A iubit-o ani de zile și pînă la urmă n-a mai putut rezista. S-a dus cu vaporul la Tripoli, iar servitorii l-au purtat pînă la mal.

— Nu se simțea prea bine, am spus eu pe bîjbîite. A avut o călătorie agitată?

— Era pe moarte. De iubire.

— O, aha.

— L-au dus în fața lady-ei Melisande într-o litieră și nu a mai avut puterea decît să-și întindă o mînă și s-o atingă. Apoi a murit.

A făcut o pauză și a scos un oftat ce părea să vină direct din chiloțeii ei cu mînecuțe dantelate. Au urmat cîteva clipe de tăcere.

— Minunat, am zis, gîndindu-mă că trebuie să spun ceva, deși, personal, credeam că povestea nu ajungea nici la călcîiul celei despre comis-voiajorul și fiica fermierului. Altfel ar fi fost, bineînțeles, dacă l-ai fi cunoscut pe individ.

A oftat din nou.

— Înțelegi acum de ce am spus că îmi amintești de Rudel. Ca și el, ai venit să arunci o

ultimă privire fugară femeii pe care o iubești. A fost drăguț din partea ta, Bertie, și n-o să uit niciodată. O să rămînă de-a pururi cu mine, o amintire înmiresmată, asemenea unei flori presate între foile unui vechi album. Dar a fost oare înțelept din partea ta? N-ar fi trebuit să fii puternic? N-ar fi fost mai bine ca totul să se sfîrșească explicit în ziua cînd ne-am luat rămas-bun la Brinkley Court și să nu-ți mai scormonești în rană? Ne-am cunoscut, m-ai iubit, iar eu am fost nevoită să-ți spun că îi dăruisem altcuiva inima mea. Asta ar fi trebuit să fie despărțirea noastră.

— Categoric, am zis. Adică, pînă aici totul era perfect în regulă. Foarte bine, dacă inima ei era de fapt a altuia. Nimeni nu se bucura mai dihai ca Bertram. Tot șpilul chestiei – nu-i așa? Dar am primit un mesaj de la Gussie, care mă anunța că într-un fel sau altul tu și cu el ați fîsîit-o.

S-a uitat la mine asemenea cuiva care tocmai a terminat un careu de cuvinte încrucișate punînd cuvîntul isteț „emu“ în colțul din dreapta sus.

— Deci de-asta ai venit! Ai crezut că încă mai există o speranță? Of, Bertie, îmi pare rău... tare... tare rău. Ochii ei, cam de mărimea unor farfurii de supă, erau împăienjeniți de lacrimi. Nu, Bertie, zău că nu mai există nici o speranță, nici una. N-ar trebui să-ți clădești castele în vise. Nu îți pot aduce decît durere. Îl iubesc pe Augustus. El e alesul.

— Și nu ați rupt prietenia?

— Bineînțeles că nu.

— Atunci ce-a vrut să spună cu „Ceartă serioasă între Madeline și mine“?

— O, aia ? A mai tras încă un rîs din ăla argintiu și sprințar. N-a însemnat nimic. Totul a fost o prostie absolut penibilă. Doar o neînțelegere măruntă, de-a dreptul minusculă. Am crezut că l-am prins flirtînd cu verișoara mea, Stephanie, și am fost prostuță și geloasă. Dar mi-a explicat totul azi-dimineață. Îi scotea doar o muscă din ochi.

Presupun c-ar fi trebuit să fiu pe drept cuvînt un pic cu capsa pusă la auzul veștii c-am fost tîrît atîta amar de drum pentru nimic, dar nu eram. Mă simțeam surprinzător de ușurat. Așa cum am mai spus, telegrama lui Gussie mă zguduise pînă în străfunduri, făcîndu-mă să-mi fie frică de ce-i mai rău. Dar acum mi se semnalase că totul era în regulă și primisem informația complet secretă direct de la sursă, că toate stăteau super între bășica asta și el.

— Deci totul e-n regulă, nu-i așa ?

— Totul. Nu l-am iubit pe Augustus niciodată mai mult ca acum.

— Nu, pe cinstea mea ?

— De fiecare dată cînd sînt cu el, firea lui încîntătoare pare să se deschidă în fața ochilor mei precum o floare minunată.

— Chiar așa, pe legea mea ?

— În fiecare zi mă trezesc că descopăr o nouă latură a caracterului său ieșit din comun. De exemplu... l-ai mai văzut în ultima vreme, nu-i așa ?

— O, categoric. I-am făcut cinste cu o cină la Trîntori alaltăieri seară.

— Mă întreb dacă ai sesizat vreo schimbare la el.

Gîndurile mi-au zburat la chiolhanul în cauză. Din cîte îmi aduceam aminte, Gussie fusese aceeași

ciudățenie cu mutră de pește pe care o știam dintotdeauna.

— Schimbare? Nu, nu cred. Bineînțeles că la cina aia n-am avut șansa să-l observ îndeaproape – să-i supun caracterul unei analize finale, dacă mă-nțelegi. A stat lîngă mine și am vorbit de una, de alta, dar știi cum e cînd ești gazdă – există tot felul de lucruri la care trebuie să fii atent... să fii cu ochii pe chelneri, să încerci să atragi în conversație pe toată lumea, să-l împiedici pe Tocătură Potter-Pirbright s-o imite pe Beatrice Lillie... o sută de îndatoriri mărunte. Dar mi s-a părut același. Ce fel de schimbare?

— O îmbunătățire, de parcă așa ceva ar fi posibil. N-ai crezut uneori în trecut, Bertie, că dacă Augustus ar fi să aibă vreun defect, atunci acela e tendința de-a fi nițeluș timid?

Mi-am dat seama ce-a vrut să spună.

— O, aha, da, bineînțeles, precis. Mi-am amintit cum l-a numit odată Jeeves pe Gussie. O floare ce se înfioară la cea mai ușoară atingere, nu?

— Exact. L-ai citit pe Shelley, Bertie.

— O, zău?

— Așa mi l-am imaginat și eu – o făptură sensibilă, teribil de neadaptată la tumultul și asprimea vieții. Dar de curînd – de fapt în ultima săptămînă – a manifestat, laolaltă cu acea blîndețe visătoare și minunată a lui, o tărie de caracter pe care nu bănuiam că o are. Pare să-și fi pierdut întru totul sfiala.

— Pe cinstea mea, da, am zis, aducîndu-mi aminte. Așa e. Știi, a ținut și un discurs la cina aia a mea, chiar unul admirabil. Și, mai mult...

Am făcut o pauză. Fusese cît p-aci să spun că, mai mult, băuse de la început pînă la sfîrșit

numai suc de portocale, nu – așa cum se întîmplase cînd împărțise premiile la Market Snodsbury – cu vreo trei litri de stimulente alcoolice amestecate clipocind în el, dar mi-am dat seama că afirmația putea fi nechibzuită. Spectacolul oferit de obiectul adorației ei atunci la Market Blandings era, fără îndoială, ceva ce încerca să uite.

— Păi, chiar în dimineața asta, a zis ea, s-a cam răstit la Roderick Spode.

— Zău?

— Da. Se contraziceau și Augustus i-a spus să se ducă și să-și pună capul la saramură.

— Măi să fie! am exclamat.

Normal că n-am crezut o iotă. Ce să-ți spun! Adică Roderick Spode, un tip care chiar și în stare de repaus ar fi făcut un boxer profesionist să se oprească și să-și aleagă cuvintele. Chestia nu era posibilă.

Bineînțeles că mi-am dat seama ce se întîmplase. Ea încerca să-și ridice în slăvi iubitul și, ca orice fată, exagera. Am remarcat același lucru și la nevestele tinere cînd încearcă să-ți vîndă gogoși că Herbert, sau George, sau cum îl cheamă, are și profunzimi nebănuite, pe care un observator anost și lipsit de imaginație le-ar putea trece cu vederea. Femeile nu știu niciodată unde să se oprească în asemenea ocazii.

Îmi aduc aminte că doamna Bingo Little mi-a zis odată, la scurt timp după ce s-a căsătorit, că Bingo îi recita chestii lirice despre amurguri – prietenii lui cei mai apropiați știind foarte bine că, bineînțeles, băiatul de zahăr n-a băgat de seamă niciodată în viață vreun apus de soare și că, dacă printr-o întîmplare chiar s-ar fi putut să-l observe, singurul lucru pe care l-ar fi spus

despre el ar fi fost că îi amintește de o felie de friptură de vită, pătrunsă exact cît trebuie.

Însă n-ai cum să-i zici unei fete că minte, așa că, după cum ziceam, am exclamat: „Măi să fie!“

— Numai de-asta avea nevoie ca să fie perfect. Uneori, Bertie, mă întreb dacă merit un suflet atît de aparte.

— O, în locul tău nu m-aș întreba asemenea tîmpenii, am spus eu cu înflăcărare. Bineînțeles că-l meriți.

— E drăguț din partea ta că spui asta.

— Deloc. Voi doi vă potriviți ca fasolea cu cîrnații. Oricine și-ar da seama că sînteți cum-îi-spune... o pereche ideală. Îl cunosc pe Gussie de cînd eram mici si mi-as dori să am cîte un bănuț pentru fiecare dată cînd mi-am zis în sinea mea că i s-ar potrivi o fată ca tine.

— Zău?

— Categoric. Iar cînd te-am cunoscut, mi-am spus „Asta-i tipa! Uite-o cum vorbește!“ Cînd e nunta?

— Pe douăzeci și trei.

— Eu aș fixa-o mai devreme.

— Crezi?

— Neapărat. Scapă și de asta, ca să-ți iei o piatră de pe inimă. Nu te poți mărita prea repede cu un tip ca Gussie. Un tip nemaipomenit. Un tip minunat. Nu respect pe nimeni mai mult. Nu prea întîlnești indivizi ca Gussie. E unul dintre cei mai nostimi.

Și-a întins mîna, a înhățat-o pe a mea și mi-a strîns-o. Dezagreabil, bineînțeles, dar trebuie să accepți în viață și ce e bun, și ce e rău.

— Ah, Bertie! Mereu întruchiparea generozității!

— Nu, nu, nu prea. Spuneam numai ce cred.

— Mă bucură atît de mult să văd că... toate astea... nu ți-au schimbat afecțiunea pentru Augustus.

— Aș zice că nu.

— Atîția bărbați în locul tău s-ar fi amărît.

— Niște nătărăi.

— Dar tu ești prea bun pentru asta. Încă mai poți spune lucrurile astea minunate despre el.

— O, categoric.

— Dragul meu Bertie!

Și ne-am despărțit pe tonul ăsta vesel, ea ducîndu-se să-și facă de treabă cu vreo îndeletnicire casnică, eu îndreptîndu-mă spre sufragerie ca să obțin un strop de ceai. Se părea că ea nu bea ceai, pentru că ținea regim.

Tocmai ajunsesem la ușa sufrageriei, care era întredeschisă, și eram pe cale să o împing, cînd din partea cealaltă s-a auzit o voce. Și zicea:

— Fii amabil și nu mai vorbi tîmpenii, Spode!

Era imposibil să confund vocea aia cu a altcuiva. Din fragedă pruncie, existase ceva distinctiv și aparte în timbrul vocii lui Gussie, care-i amintea ascultătorului parțial de răbufnirea unui gaz dintr-o țeavă și parțial de o oaie care își strigă plozii în sezonul mieilor.

Nu era posibil nici să nu fi auzit bine ce-a spus. Cuvintele erau exact așa cum am afirmat și să zic că m-au surprins ar fi prea puțin. Acum mi-am dat seama că era foarte posibil să fi existat un sîmbure de adevăr în povestea nebunească a Madelinei Bassett. Adică, un Augustus Fink-Nottle care îi zice lui Roderick Spode să nu mai spună tîmpenii era un Augustus Fink-Nottle care putea

la fel de bine să-i fi zis să se ducă și să-și pună capul la saramură.

Am intrat în cameră, minunîndu-mă.

În afară de o oarecare muiere spălăcită dindărătul ceainicului, care părea să fie o verișoară prin alianță sau ceva în genul ăsta, numai sir Watkyn Bassett, Roderick Spode și Gussie erau prezenți. Gussie călărea covorul din fața șemineului cu picioarele depărtate, încălzindu-se la focul care-ar fi trebuit, s-ar zice, să fie rezervat turului pantalonilor stăpînului casei și numaidecît mi-am dat seama ce voise să spună Madeline Bassett cînd afirmase că își pierduse timiditatea. Pînă și din colțul opus al camerei se vedea că, în ce privește încrederea în sine, Mussolini ar fi putut să ia cursuri prin corespondență de la el.

M-a zărit de cum am intrat și a fluturat spre mine o mînă care mie mi s-a părut ca dracu' de condescendentă. Cam ca un moșier dat naibii care întîmpină grațios o delegație de arendași.

— A, Bertie. Văd c-ai ajuns.

— Da.

— Intră, intră și ia o gogoașă.

— Mersi.

— Mi-ai adus cartea, așa cum te-am rugat?

— Îmi pare nespus de rău. Am uitat.

— Păi, dintre toți tîmpiții cu mintea brambura care-au făcut vreodată umbră pămîntului, fără îndoială că tu ești cel mai rău. Ne vom bizui pe alții, tu te poți retrage.

Și concediindu-mă cu un gest dezgustat, a sunat să i se aducă încă un sandviș cu carne de la borcan.

Niciodată n-am izbutit să includ prima masă luată la Totleigh Towers printre amintirile mele cele mai fericite. Ceașca de ceai după sosirea la o casă de țară e un lucru care, de obicei, îmi face o plăcere deosebită. Mă încîntă bușteniii care trosnesc, lumina umbrită, mirosul pîinii prăjite cu unt, atmosfera generală de huzur tihnit. Există ceva ce pare să-mi meargă drept la inimă în zîmbetul radios al amfitrioanei și în șoapta fugară a amfitrionului cînd îmi face semn cu cotul și spune „Hai să plecăm de-aici și să mergem să bem un whisky cu sifon în camera cu arme“. În asemena ocazii, s-a afirmat deseori, îl surprinzi pe Bertram Wooster în elementul lui.

Dar acum toată starea asta de *bien-être* a fost ruinată de atitudinea dubioasă a lui Gussie – care sugera într-un mod ciudat că a cumpărat proprietatea. M-am simțit ușurat cînd gașca s-a cărat pînă la urmă, lăsîndu-ne singuri. Existau mistere pe care voiam să le cercetez.

Însă m-am gîndit că e mai bine să încep prin a cere o a doua opinie despre starea de lucruri dintre el și Madeline. Ea îmi spusese că totul era din nou grozav, dar n-aveai cum să fii niciodată prea sigur de asta.

— Tocmai m-am despărțit de Madeline, am zis. Mi-a spus că încă vă mai iubiți. Așa e?

— Da. A existat o răceală temporară pentru că i-am scos o muscă din ochi Stephaniei Byng, m-am panicat nițel și ți-am trimis o telegramă să vii. Credeam că mi-ai putea pune o vorbă bună. Însă acum nu mai e nevoie. Am adoptat o tactică dură și totul e în regulă. Totuși mai stai o zi-două, bineînțeles, dacă tot ai venit.

— Mersi.

— Cu siguranță o să fii încîntat să-ți revezi mătușa. Am înțeles că sosește diseară.

N-am priceput o iotă. Mătușa Agatha, știam, se afla într-un sanatoriu, bolnavă de hepatită. Îi dusesem flori cu vreo două zile în urmă. Și normal că nu putea fi mătușa Dahlia pentru că nu-mi pomenise deloc că ar avea de gînd să bîntuie Totleigh Towers.

— E o greșeală, am spus eu.

— Nu e nici o greșeală. Madeline mi-a arătat telegrama care a venit de la ea azi-dimineață, în care întreba dacă n-ar putea să stea aici o zi-două. Am observat că fusese trimisă de la Londra, deci presupun că a plecat de la Brinkley.

M-am zgîit la el.

— Doar nu vorbești despre mătușa Dahlia?

— Bineînțeles că vorbesc despre mătușa ta, Dahlia.

— Adică mătușa Dahlia vine aici deseară?

— Exact.

Asta era o veste proastă și m-am trezit că-mi mușc puțintel buza de jos cu o îngrijorare nedisimulată. Hotărîrea bruscă să mă urmeze la Totleigh Towers nu putea să însemne decît un singur lucru și anume că mătușa Dahlia, gîndindu-se mai profund, și-a pierdut încrederea în dorința mea de a cîștiga și și-a dat seama că cel mai bine e să vină și să mă supravegheze ca să nu trag chiulul de la misiunea pe care mi-o repartizase. Și întrucît eram total decis să trag chiulul, puteam prevedea că mă așteaptă niscaiva vremuri grele. Atitudinea ei față de un nepot recalcitrant probabil că o să semene, mă temeam eu, cu cea despre care se știa în zilele ei

de asmuțire a cîinilor că o adoptă față de un ogar care refuza să se pitească.

— Spune-mi, a continuat Gussie, ce fel de voce mai are acum? Te întreb pentru că, dacă are de gînd să scoată sunetele alea de vînătoare cînd vorbește cu mine, o să fiu nevoit să i-o retez. Mi-a ajuns cît am îndurat la Brinkley.

Mi-ar fi plăcut să mai meditez la situația dezagreabilă care apăruse, dar mi s-a părut că îmi dăduse indicația să-mi încep cercetarea.

— Ce s-a întîmplat cu tine, Gussie?

— Hă?

— De cînd ești așa?

— Nu te înțeleg.

— Păi, de exemplu, spui că ai de gînd să i-o retezi mătușii Dahlia. La Brinkley te ghemuiai în fața ei ca o șosetă udă. Și ca să-ți mai dau un exemplu, îi zici lui Spode să nu mai vorbească tîmpenii. Apropo, despre ce tîmpenii vorbea?

— Am uitat. Vorbește prea multe tîmpenii.

— N-aș avea tupeul să-i spun lui Spode să nu mai vorbească tîmpenii, am zis eu cu sinceritate.

Francheța mea a primit numaidecît răspuns.

— Păi, ca să-ți spun adevărul, Bertie, a spus Gussie, dîndu-și arama pe față, nici eu acum o săptămînă n-aș fi îndrăznit.

— Ce s-a întîmplat acum o săptămînă?

— Am renăscut spiritual. Mulțumită lui Jeeves. Un bărbat beton, Bertie!

— A!

— Noi sîntem ca niște copilași speriați de întuneric, iar Jeeves este infirmiera înțeleaptă care ne ia de mînuțe și...

— Aprinde lumina?

— Întocmai. Vrei să-ți povestesc?

L-am asigurat că ardeam de nerăbdare. M-am așezat confortabil pe scaun și, aprinzîndu-mi țigara, am așteptat povestirea direct de la sursă.

Gussie a rămas o clipă tăcut. Mi-am dat seama că își rînduia în minte faptele. Și-a scos ochelarii și i-a lustruit.

— Acum o săptămînă, Bertie, a început el, viața mea a intrat în criză. Eram pus în fața unei corvezi și numai perspectiva ei îmi întuneca orizontul. Am aflat că trebuie să țin un discurs la micul dejun din ziua nunții.

— Păi, normal.

— Știu, dar dintr-un motiv sau altul nu mă gîndisem la asta și vestea m-a izbit ca o lovitură în moalele capului. Să-ți zic de ce eram copleșit de o adevărată oroare la ideea de a ține un discurs la micul dejun din ziua nunții? Pentru că din public făceau parte Roderick Spode și sir Watkyn Bassett. Îl cunoști bine pe sir Watkyn?

— Nu prea. M-a amendat o dată cu cinci lire la judecătorie.

— Păi, să știi de la mine că e o persoană dificilă și se opune cu îndîrjire să mă aibă drept ginere. Pe de o parte i-ar fi plăcut ca Madeline să se mărite cu Spode – care, ar trebui să spun, o iubește de cînd erau de-o șchioapă.

— O, zău? am făcut eu, ascunzîndu-mi politicos uimirea că și altcineva în afară de un nătăfleț patentat ca el ar putea s-o iubească intenționat pe fata asta.

— Da. Însă pe lîngă faptul că ea vrea să se mărite cu mine, el nu vrea să se însoare cu ea. Vezi tu, se consideră Omul Destinului și crede că

o căsătorie ar sta în calea misiunii lui. Se trage din Napoleon.

Mi-am dat seama că înainte de a merge mai departe, trebuia să obțin informații despre Spode ăsta. N-am priceput chestia aia cu Omul Destinului.

— Cum adică, misiunea lui? E o persoană specială?

— Nu citești niciodată ziarele? Roderick Spode e fondatorul și conducătorul Mîntuitorilor Angliei, o organizație fascistă cunoscută mai mult sub numele de Șorturile Negre. Dorința lui de bază, dacă n-o să-l pocnească cineva cu o sticlă-n cap la una dintre încăierările frecvente cu care se delectează el și adepții lui, e să ajungă Dictator.

— Ei, fir-aș al naibii!

Eram uluit de cît de ager e spiritul meu de observație. Dacă-ți amintești, în clipa cînd l-am văzut pentru prima dată pe Spode mi-am zis în sinea mea „Hopa! Un Dictator!“ și Dictator s-a dovedit a fi. N-aș fi nimerit-o mai bine nici dacă aș fi fost unul dintre detectivii ăia care zăresc un om mergînd pe stradă și deduc că e un producător pensionar de supape pe nume Robinson, cu reumatism la o mînă, care locuiește în Clapham.

— Ei, fir-aș al dracu'! M-am gîndit eu că e ceva de genul ăsta. Bărbia aia... Ochii ăia... Și de fapt și mustața aia. Apropo, cînd ai spus „șorturi“ ai vrut să zici de fapt „cămăși“, nu?

— Nu. Cînd Spode și-a fondat organizația, nu mai rămăsese nici o cămașă. El și adepții lui poartă șorturi negre.

— Adică la fel ca fotbaliștii?

— Da.

— Ce dezgustător!

— Da.

— Cu genunchii goi?

— Cu genunchii goi.

— La naiba!

— Da.

Un gînd m-a străfulgerat și m-a revoltat atît de tare încît a fost cît p-aci să-mi scap țigara din mînă.

— Bătrînul Bassett poartă șort negru?

— Nu. Nu e membru al Mîntuitorilor Angliei.

— Și atunci cum a ajuns să se înhăiteze cu Spode? Cînd m-am întîlnit cu ei la Londra, hoinăreau ca o pereche de marinari în permisie pe uscat.

— Sir Watkyn e logodit cu mătușa lui — o doamnă Wintergreen, văduva colonelului H.H. Wintergreen din Pont Street.

Am cugetat o clipă, zugrăvindu-mi în minte scena din lada aia de gunoi cu antichități.

Cînd stai în boxă, iar un magistrat te privește pe deasupra pince-nez-ului și vorbește despre tine ca fiind „inculpatul Wooster", ai destul timp să-i sorbi vorbele cu nesaț și ce m-a frapat în primul rînd la sir Watkyn Bassett atunci, pe Bosher Street, a fost firea lui arțăgoasă. Pe de altă parte, în magazinul ăla, el mi-a lăsat impresia cuiva care ochise pasărea albastră. Țopăia de colo-colo aidoma unei pisici fericite pe cărămizi fierbinți, prezentîndu-i marfa lui Spode cu ciripituri scurte de genul „Crezi că mătușii tale i-ar plăcea așa ceva?" sau „Ce zici de asta?" și așa mai departe. Iată că acum mi-a fost furnizat și motivul efervescenței lui.

— Știi, Gussie, am spus, cred că mi-am dat seama de ce se potriveau de minune ieri.

— Posibil. Însă lasă asta. Nu-i important.

— Da, știu. Dar e interesant.

— Nu e.

— Poate că ai dreptate.

— Hai să nu discutăm de chestiuni secundare, a zis Gussie, chemînd adunarea la ordine. Unde rămăsesem?

— Nu știu.

— Eu da. Îți spuneam că lui sir Watkyn nu-i surîdea deloc să mă aibă drept ginere. Și Spode se opunea căsătoriei. Și nici nu făcea vreun efort să o ascundă. Avea obiceiul să țîșnească în fața mea de după colț și să bolborosească amenințări.

— Asta n-are cum să-ți fi plăcut.

— Nu-mi plăcea.

— De ce bolborosea amenințări?

— Pentru că, deși nu s-ar fi căsătorit cu Madeline, chiar dacă l-ar fi acceptat, el se crede un soi de cavaler care o apără. Îmi tot spune că fericirea fetiței ăleia e foarte prețioasă pentru el și că, dacă o s-o dezamăgesc vreodată, o să-mi rupă gîtul. Cam asta-i tendința amenințărilor pe care le bolborosește și de-aia am fost puțin tulburat cînd Madeline a început să se poarte mai rece cu mine după ce m-a prins cu Stephanie Byng.

— Spune-mi, Gussie, ce făceați de fapt tu și cu Bățoasa?

— Îi scoteam o muscă din ochi.

Am încuviințat din cap. Dacă asta era versiunea sa, fără îndoială că era înțelept din partea lui să se țină cu dinții de ea.

— Cam atît cu Spode. Ajungem acum la sir Watkyn Bassett. Chiar de la prima noastră întîlnire mi-am dat seama că nu eram omul viselor lui.

— Și eu la fel.

— M-am logodit cu Madeline, după cum știi, la Brinkley Court. Prin urmare vestea i-a fost adusă la cunoștință printr-o scrisoare și îmi închipui că drăguța de ea s-a dat atîta peste cap să mă descrie, încît l-a făcut să creadă că o să aibă parte de un hibrid între Robert Taylor și Einstein. In orice caz, cînd i-am fost prezentat drept bărbatul care se va căsători cu fiica lui, s-a zgîit la mine o secundă și a întrebat „Ce?“ Nevenindu-i să creadă, știi, de parc-ar fi sperat că i se jucase un renghi și adevăratul tip o să sară imediat din spatele unui scaun urlînd „Cucu-bau!“ Cînd în sfîrșit a priceput că nu era o păcăleală, s-a dus într-un colț și a rămas așezat acolo cîtva timp, ținîndu-se cu mîinile de cap. După aia adesea l-am surprins privindu-mă pe deasupra pince-nez-ului. Mă deranja.

Nu mă mira. Am făcut deja o aluzie la ce efect avea asupra mea privirea aia pe-deasupra-pince-nez-ului a bătrînului Bassett și-mi puteam da seama că, dacă și-o îndrepta spre Gussie, era foarte plauzibil să-l zdruncine vîrtos pe individ.

— În plus, pufnea. Iar cînd a aflat de la Madeline că țineam salamandre în dormitor, a spus ceva foarte batjocoritor – în barbă, dar l-am auzit.

— Ți-ai luat trupa cu tine, nu?

— Bineînțeles. Sînt în toiul unui experiment foarte delicat. Un profesor american a descoperit că luna plină influențează viața amoroasă a mai multor creaturi subacvatice, inclusiv o specie de pești, două feluri de stele de mare, opt varietăți de viermi și o algă de mare de forma unei panglici numită Dictyota. Luna o să fie plină în două

sau trei zile și vreau să văd dacă afectează și viața amoroasă a salamandrelor.

— Dar care e viața amoroasă a salamandrelor, dacă o rezumi? Nu mi-ai spus tu odată că doar își bîțîie cozile unul în fața celuilalt în sezonul de împerechere?

— Într-adevăr.

Am ridicat din umeri.

— Păi, bine, dacă le place. Dar nu-i ideea mea de pasiune incandescentă. Deci bătrînul Bassett nu a fost încîntat de fîrtații necuvîntători?

— Nu. Nu-l încînta nimic la mine. Asta făcea lucrurile dificile și dezagreabile. Dacă îl mai pui și pe Spode, o să înțelegi de ce am început să fiu speriat de moarte. Iar apoi, din senin, mi-au trîntit-o că trebuie să țin un discurs la micul dejun din ziua nunții – în fața unui public, așa cum am mai zis, din care făceau parte Roderick Spode și sir Watkyn Bassett.

Și-a luat o pauză și a înghițit spasmodic, ca un pechinez care ia o pilulă.

— Sînt un tip timid, Bertie. Sfiala e prețul pe care îl plătesc pentru că am o fire hipersensibilă. Și știi ce cred cînd vine vorba să țin discursuri, indiferent de condiții. Simpla idee mă înspăimîntă. Cînd m-ai vîrît cu forța în afacerea aia cu înmînatul premiilor de la Market Snodsbury, gîndul că o să stau pe podium, în fața unei șlehte de băieți bubоși m-a umplut de panică și teroare. Mi-a bîntuit visele. Atunci îți imaginezi cum a fost pentru mine să mă gîndesc la micul dejun din ziua nunții. Aș fi putut să mă înarmez cu curaj ca să rostesc o cuvîntare în fața unei turme de mătuși și veri. Nu spun c-ar fi fost floare la ureche, dar probabil că aș fi reușit. Însă să mă

ridic în picioare cu Spode de-o parte și cu sir Watkyn Bassett de cealaltă... nu vedeam cum aș fi putut face față. Iar apoi, din întunecimea care m-a învăluit, neagră precum un puț dintr-un capăt într-altul, a mijit o plăpîndă scînteie de speranță. M-am gîndit la Jeeves.

Și-a ridicat mîna și m-am gîndit că voia să-și scoată pălăria cu veneraţie. Intenția, însă, era nulă și neavenită prin faptul că nu avea nici o pălărie pe cap.

— M-am gîndit la Jeeves, a repetat el, și am luat trenul pînă la Londra ca să-i prezint problema. Am avut norocul să-l prind la țanc.

— Cum adică la țanc?

— Înainte să plece din Anglia.

— Dar nu pleacă din Anglia.

— Mi-a spus că tu și cu el o să plecați curînd într-o călătorie din alea în jurul lumii.

— O, nu, asta a picat. Nu mi-a surîs planul.

— Și Jeeves spune că a picat?

— Nu, doar eu.

— Da?

M-a privit într-un mod cam ciudat și m-am gîndit că avea de gînd să dezvolte subiectul. Dar el doar a emis un soi de rîset bizar și scurt și și-a reluat povestirea.

— Ei bine, cum spuneam, m-am dus la Jeeves și i-am prezentat faptele. L-am implorat să încerce să găsească vreo soluție care să mă scoată din țțele îngrozitoare în care mă încîlcisem – l-am asigurat că n-o să-l condamn dacă nu reușește pentru că mi se părea, după cîteva zile în care tot pritocisem chestiunea, că nici o ființă umană nu ar fi fost în stare să mă ajute. Și cu greu o să-ți vină să crezi, Bertie, nu băusem

nici jumătate din paharul cu suc de portocale cu care mă servise, cînd a rezolvat toată povestea. Nu m-aș fi așteptat să fie posibil. Mă întreb cît o cîntări creierul lui.

— Multicel, îmi închipui. Mănîncă o mulțime de pește. Deci ideea lui s-a dovedit a fi un succes, nu-i așa?

— A fost nemaipomenită. A privit chestiunea dintr-o perspectivă psihologică. Dacă faci o analiză finală, a zis el, aversiunea față de vorbitul în public se datorează fricii de auditoriu.

— Păi, aș fi putut și eu să-ți spun asta.

— Da, dar el mi-a arătat și cum se poate vindeca. Noi, a spus el, nu ne temem de cei pe care îi disprețuim. În consecință, trebuie să întreții un dispreț sfidător pentru cei care te vor asculta.

— Cum?

— Foarte simplu. Îți umpli mintea cu gînduri batjocoritoare la adresa lor. Îți spui încontinuu: „Gîndește-te la coșul ăla de pe nasul lui Smith“... „Ține cont de urechile clăpăuge ale lui Jones“... „Amintește-ți cînd Robinson a fost tîrît în fața judecătorului pentru că a călătorit la clasa întîi cu un bilet pentru clasa a treia“... „Nu uita că l-ai văzut o dată pe micul Brown cum vomita la o petrecere pentru copii“... și așa mai departe. Astfel că, atunci cînd ești chemat să te adresezi lui Smith, Jones, Robinson și Brown, ei și-au pierdut deja colții veninoși. Îi domini.

Am reflectat la asta.

— Înțeleg. Păi, da, sună bine, Gussie. Dar, la o adică, o să funcționeze în realitate?

— Dragul meu, are un efect miraculos. Am testat-o deja. Îți amintești discursul meu de la cina aia a ta?

Am tresărit.

— Doar nu ne dispreţuiai?

— Ba da, din tot sufletul.

— Ce, şi pe mine?

— Pe tine, pe Freddie Widgeon, pe Bingo Little, pe Tocătură Potter-Pirbright, pe Zărghitul Fotheringay-Phipps şi pe toţi cei de faţă. „Nişte viermi!“ mi-am zis în sinea mea. „Ce adunătură!“ mi-am zis în sinea mea. „Uite-l şi pe Bertie“, mi-am zis în sinea mea. „La naiba!“ mi-am zis în sinea mea, „cîte ştiu despre *el*!“ Cu rezultatul că am cîntat la voi ca la o orchestră de instrumente cu coarde şi am obţinut un triumf remarcabil.

Trebuie să recunosc că mă simţeam cam înciudat. Puţintel prea de tot, adică, să fiu ţinta batjocurii unui cretin ca Gussie – în vreme ce se burdușea cu carnea şi sucul meu de portocale.

Dar în curînd au prevalat şi sentimente mai generoase. În fond, mi-am spus în sinea mea, chestia măreaţă – chestia de bază faţă de care toate celelalte consideraţii trebuie să păleasca – era să-l trimit pe Fink-Nottle ăsta neapărat să-şi pună laţul de gît, şi asta cît mai repede, în luna de miere. Iar în ce priveşte sfatul lui Jeeves, ameninţările bolborosite ale lui Roderick Spode şi pufnitul combinat cu privirea pe deasupra pince-nez-ului a lui sir Watkyn Bassett ar fi fost îndeajuns să-i distrugă complet moralul, să-l facă să pună capăt pregătirilor de nuntă şi să plece la vînătoare de salamandre în Africa.

— Păi, da, am spus eu, înţeleg ce vrei să zici. Dar, pe toţi dracii, Gussie, admiţînd că poţi să-i iei în zeflemea pe Zărghitul Fotheringay-Phipps,

pe Tocătură Potter-Pirbright și – forțînd puțin nota – pe mine, nu îl poți disprețui pe Spode.

— Nu zău? A rîs cu nonșalanță. Floare la ureche. Și pe sir Watkyn Bassett. Îți zic, Bertie, mă gîndesc fără nici o tresărire la micul dejun din ziua nunții. Sînt vesel, încrezător, senin. Nu o să fie nimic din îmbujorarea, bîțîiala, frămîntatul degetelor și trasul de fața de masă pe care le vezi la majoritatea mirilor în asemenea ocazii. O să-i privesc pe toți în ochi și o să-i fac să se piardă cu firea. Cît despre mătuși și veri, o să-i fac să se tăvălească pe jos prin biserică. În clipa cînd Jeeves a rostit acele cuvinte, m-am apucat serios să mă gîndesc la toate lucrurile despre Roderick Spode și sir Watkyn Bassett care i-ar expune disprețului îndreptățit al compatrioților lor. Pot să-ți spun cincizeci de lucruri numai despre sir Watkyn care te-ar face să te întrebi cum a fost tolerată atîția ani o asemenea pată morală și fizică pe imaginea Angliei. Le-am notat într-un carnet.

— Le-ai notat într-un carnet?

— Un carnețel legat în piele. L-am cumpărat din sat.

Mărturisesc că eram un pic tulburat. Chiar dacă probabil îl ținea încuiat, simpla existență a unui astfel de caiet stînjenea. Nici n-ai vrea să te gîndești ce deznodămînt și ce efect ar avea dacă ar cădea pe mîini rău-intenționate. O broșură ca asta ar fi dinamită.

— Unde îl ții?

— În buzunarul de la piept. Iată-l. O, nu, nu e. Ciudat, a spus Gussie. Probabil că l-am scăpat pe jos pe undeva.

4

Nu știu dacă ai pățit-o și tu la fel, dar în decursul vieții am descoperit că din cînd în cînd, în vreme ce mergi lipa-lipa, dai de niscaiva momente pe care ești capabil să le recunoști pe dată, cu ochiul liber, ca fiind clipe fierbinți. Ceva îți spune că o să-ți rămînă gravate, dacă „gravate“ e cuvîntul potrivit, pentru totdeauna în memorie și că o să-ți aduci aminte de ele din cînd în cînd de-a lungul anilor, cînd ești pe cale să ațipești, alungîndu-ți senzația aia de toropeală și făcîndu-te să zvîcnești pe pernă aidoma unui somon străpuns de cange.

In cazul meu, unul dintre momentele astea de care îmi amintesc limpede s-a petrecut odată, la prima școală privată unde m-am dus, cînd m-am furișat pe scări în jos pînă la biroul directorului, în toiul nopții, întrucît spionii mei mă anunțaseră că avea o cutie cu biscuiți în dulapul de sub raftul cu cărți. Ca să descopăr, după ce intrasem deja și o retragere umilă și discretă ar fi fost imposibilă, că bătrînul nemernic ședea la birou și – prin ceea ce mi s-a părut întotdeauna o coincidență bizară – se ocupa chiar cu compunerea raportului de la sfîrșitul trimestrului despre mine, care ulterior s-a dovedit a fi infect.

A fost o împrejurare în care aș denatura adevărul dacă aș spune că Bertram și-a păstrat obișnuitul său *sang-froid* intact. Dar al naibii să fiu dacă îmi aduc aminte să mă fi holbat atunci la rev. Audrey Upjohn măcar cu jumătate din groaza palidă care mi-a răsărit pe mutră la aceste cuvinte ale lui Gussie.

— L-ai scăpat pe jos?

— Da, dar e în regulă.

— În regulă?

— Adică îmi amintesc totul pînă la ultimul cuvînt.

— O, înțeleg. Asta-i bine.

— Da.

— Sînt multe în el?

— O, foarte multe.

— Chestii tari?

— Dintre cele mai tari.

— Păi, e minunat.

L-am privit cu o uimire crescîndă. Te-ai fi gîndit că pînă acum chiar și eminența asta sub limita normală ar fi trebuit să-și dea seama de pericolul înfiorător care îl păștea. Dar nu. Ochelarii lui cu ramă de baga luceau cu sclipiri vesele. Era plin de *elan* și *espièglerie*, fără nici o grijă pe lume. De la tălpi pînă la gît era în regulă, dar de aici în sus practic un neant – ăsta mi-era Augustus Fink-Nottle.

— O, da, a zis el, le-am memorat cu grijă pe toate și sînt foarte încîntat de asta. Săptămîna trecută am supus temperamentele lui Roderick Spode și sir Watkyn Bassett unei examinări nemiloase. Le-am studiat pe cele două bășici pînă în străfundurile ființei lor. E uluitor cît material poți să aduni cînd începi să-i analizezi cu

adevărat pe oameni. L-ai auzit vreodată pe sir Watkyn Bassett cum mănîncă un bol cu supă? – nu-i prea diferit de un tren expres scoțian care trece printr-un tunel. L-ai văzut vreodată pe Roderick Spode mîncînd sparanghel?

— Nu.

— Revoltător. Îți năruie toată concepţia potrivit căreia Omul ar fi cea mai înaltă creație a Naturii.

— Astea au fost două dintre lucrurile pe care le-ai notat în carnet?

— Le-am rezervat jumătate de pagină. Sînt doar niște defecte de suprafață şi minore. Majoritatea cercetărilor mele sînt mult mai profunde.

— Înțeleg. Ți le-ai extins?

— Foarte mult.

— Și erau numai poante deştepte și usturătoare?

— Pînă la ultimul cuvințel.

— Asta-i minunat. Adică, nici o șansă ca bătrînul Bassett să se plictisească atunci cînd o să le citească.

— Să le citească?

— Păi, are aceleași șanse ca și ceilalți să găsească acel caiet, nu-i așa?

Îmi aduc aminte că Jeeves mi-a spus odată, apropo de cum nu poți să știi niciodată cum va fi vremea, că a văzut multe dimineți splendide care leagănă cu speranțe vîrfurile munților cu un ochi suveran şi care mai apoi s-au preschimbat în după-amieze destul de urîte. La fel s-a întîmplat şi cu Gussie acum. Radia ca un far pînă cînd am menţionat acest aspect al chestiunii, iar

strălucirea i-a dispărut la fel de brusc de parcă ar fi fost scos din priză.

A rămas căscînd gura la mine precum și eu căscasem gura la rev. A. Upjohn în ocazia mai sus amintită. Avea o expresie identică cu cea pe care o surprinsesem odată pe fața unui pește, al cărui nume îmi scapă acum, la acvariul regal din Monaco.

— Nu m-am gîndit la asta.

— Gîndește-te acum.

— Uf, la naiba!

— Da.

— Uf, la dracu'!

— Mda.

— Uf, mama dracu'!

— Categoric.

S-a dus pînă la masa unde se afla ceaiul și a început să mănînce o gogoașă rece. Zărindu-mă, ochii i s-au bulbucat.

— Presupunînd că bătrînul Bassett găsește caietul, ce crezi că o să se întîmple?

La asta puteam să-i răspund.

— O să pună imediat capăt nunții.

— Chiar crezi asta?

— Da.

S-a înecat cu gogoașa.

— Bineînțeles că da, am spus. Zici că niciodată nu i-ai fost pe plac ca ginere. Dacă citește caietul ăla, n-o să-și schimbe în bine părerea. O singură privire și o să contramandeze tortul, spunîndu-i lui Madeline că o să se mărite cu tine numai peste cadavrul lui. Iar ea nu e soiul de fată care să-și sfideze părinții.

— Uf, la dracu'!

— Totuși nu mi-aș face griji din pricina asta, bătrîne, am spus eu subliniindu-i și partea bună a lucrurilor, pentru că mult înainte de a se întîmpla, Spode îți va fi rupt gîtul.

A început să ciugulească febril o altă gogoașă.

— E îngrozitor, Bertie.

— Nu-i prea bine, nu.

— Am intrat în bucluc.

— Pînă-n gît.

— Ce-i de făcut?

— Nu știu.

— Nu te poți gîndi la ceva?

— Nu. Trebuie să ne punem speranța în voința divină.

— Adică să-l consultăm pe Jeeves?

Am clătinat din bostan.

— Nici măcar Jeeves nu ne poate ajuta acum. E limpede că trebuie să găsim și să recuperăm carnetul ăla înainte de a ajunge în mîinile bătrînului Bassett. De ce naiba nu l-ai ținut sub cheie undeva?

— N-am putut. Notam mereu cîte ceva nou în el. Nu puteam ști niciodată cînd mă podidește inspirația și trebuia să-l am la îndemînă.

— Ești sigur că era în buzunarul de la piept?

— Destul de sigur.

— Nu cumva o fi în dormitorul tău, din întîmplare?

— Nu. Îl aveam mereu la mine, ca să fie în siguranță.

— În siguranță. Înțeleg.

— Și, de asemenea, cum am mai zis, pentru că aveam mereu nevoie de el. Încerc să mă gîndesc unde l-am văzut ultima dată. Stai puțin.

Încep să-mi aduc aminte. Da, îmi amintesc. Lîngă pompă.

— Care pompă?

— Cea de lîngă curtea de vite, unde se umplu cu apă găleţile pentru cai. Da, acolo l-am văzut ultima dată, ieri, înainte de prînz. L-am scos ca să-mi notez ceva despre modul cum a vărsat sir Watkyn grişul de ovăz fiert în lapte la micul dejun şi tocmai îmi terminasem observaţia cînd m-am întîlnit cu Stephanie Byng şi i-am scos musca din ochi. Bertie! a ţipat el, întrerupîndu-se. O lumină stranie îi răsărise în ochelari. A izbit cu pumnul în masă cu zgomot. Tîmpitul. Ar fi trebuit să-şi dea seama că o să verse laptele. Bertie, tocmai mi-am amintit ceva. E ca şi cum s-ar fi ridicat cortina dezvăluindu-mi totul. Întreaga scenă mi se înfăţişează în faţa ochilor. Am scos caietul şi am introdus bucata cu grişul de ovăz fiert în lapte. Apoi l-am pus la loc în buzunarul de la piept. Unde îmi ţin batista.

— Şi?

— Unde îmi ţin batista, a repetat el. Nu înţelegi? Pune-ţi mintea la contribuţie, băiete. Care-i primul lucru pe care-l faci cînd vezi o fată cu o muscă în ochi?

Am emis o exclamaţie.

— Te scotoceşti după batistă!

— Întocmai. O scoţi şi extragi musca cu un colţ al ei. Iar dacă lîngă batistă mai e şi un carneţel legat în piele maro...

— Ţîşneşte afară...

— Şi cade pe jos...

—... dar nu ştii unde-anume.

— Dar ştiu unde. Tocmai asta-i chestia. Pot să te duc exact acolo.

Pentru o clipă mi-am recăpătat curajul. Apoi m-a năpădit iarăși posomorala.

— Ieri înainte de prînz, zici? Atunci probabil că l-a găsit cineva pînă acum.

— Tocmai ajungeam aici. Mi-am mai amintit ceva. Imediat după ce m-am ocupat de muscă, îmi aduc aminte că Stephanie a zis „Hei, ce-i asta?“ și am văzut-o că se apleacă și ridică ceva. Atunci n-am acordat prea multă atenție întîmplării, pentru că în aceeași clipă am zărit-o pe Madeline. Stătea în pragul porții de la curtea de vite cu o expresie absentă pe chip. Aș mai pomeni că pentru a extrage musca am fost nevoit să pun o mînă sub bărbia Stephaniei ca să-i țin nemișcat capul.

— Mda.

— E esențial în asemenea împrejurări.

— Categoric.

— Dacă nu stă cu capul nemișcat, nu poți opera. Am încercat să-i subliniez asta Madelinei, dar n-a vrut să mă asculte. A tulit-o, iar eu am tulit-o după ea. Abia azi-dimineață am izbutit să-i prezint faptele și s-o conving să-mi accepte explicațiile. Între timp am uitat complet de incidentul cu aplecatul și ridicatul Stephaniei. Mi se pare evident că acel caiet se află în posesia lui Byng asta.

— Posibil.

— Atunci totul e-n regulă. O găsim, o rugăm să ni-l dea, iar ea o să ni-l dea. Probabil s-a distrat pe cinste cînd l-a citit.

— Unde e?

— Îmi amintesc că parcă mi-a spus că se duce pe jos pînă-n sat. Cred că se trage de șireturi cu

diaconul. Dacă n-ai nimic de făcut, ai putea să faci o plimbare și să-i ieși în întîmpinare.

— Așa voi face.

— Păi, fii cu ochii-n patru după Scottie ăla al ei. Probabil că e cu ea.

— O, da. Mersi.

Îmi aduc aminte că mi-a povestit despre animalul ăsta la cină. Intr-adevăr, în clipa cînd se servea *sole meunière*[1], mi-a arătat rana de la picior, făcîndu-mă să sar peste felul ăla de mîncare.

— Mușcă precum un șarpe.

— S-a făcut. Mă uit după ea pe-afară. Dar mai bine mă duc chiar acum.

Nu mi-a luat mult să ajung la capătul aleii. La poartă m-am oprit. Mi se părea că cel mai bun plan era să zăbovesc pe-acolo pînă la întoarcerea Bățoasei. Mi-am aprins o țigară și m-am lăsat în voia gîndurilor.

Deși cu inima mai ușoară ca înainte, încă mai eram binișor zguduit. Pînă cînd caietul ăla nu ajungea la loc sigur, Wooster nu avea să-și găsească pe deplin liniștea. Prea multe depindeau de recuperarea lui. Așa cum îi spusesem lui Gussie, dacă bătrînul Bassett începea să facă pe tatăl țîfnos și îi interzicea strigările de nuntă, nu exista nici o șansă ca Madeline să-și ridice bărbia și să riposteze cu modernul „Chiarr așa?“ O scurtă privire spre ea era suficientă pentru a-ți da seama că aparținea acelui mic grup de fete care încă mai cred că un părinte are ceva de spus. Și puteam să pariez o sută la opt că, în circumstanțele pe care le-am zugrăvit, o să

1. Pește oceanic plat prăjit în unt topit.

ofteze, o să verse o lacrimă tăcută, dar că, după ce fumul se va risipi, Gussie o să fie pus pe liber.

Încă mai cugetam într-o stare de spirit sumbră și temătoare cînd meditația mi-a fost întreruptă. O dramă umană se petrecea pe șosea în fața mea.

Umbrele serii începuseră să se aștearnă din belșug, dar vizibilitatea era încă destul de bună pentru a-mi permite să observ că pe șosea venea un polițist voinic, înalt și cu fața ca o lună plină, pe bicicletă. Și se vedea că avea inima împăcată. Poate că își dusese la bun sfîrșit șirul de sarcini cotidiene sau poate că nu, dar acum era evident că nu se afla în timpul serviciului și manifesta atitudinea unui polițist care nu are nimic altceva pe cap decît chipiul.

Ei bine, și cînd o să-ți zic că pedala fără mîini, o să pricepi cît de departe se întinsese voioșia lipsită de griji a acestui copoi molcom.

Iar cînd drama a început, se vedea de la o poștă că încă nu-și dăduse seama că era fugărit – stăruitor, energic și pe tăcute, în stilul caracteristic acestei rase de animale – de un frumos terier Aberdeen. Unul mergea tihnit pe bicicletă, adulmecînd adierea înmiresmată a serii, iar celălalt, Scottie, tot numai mustăți și sprîncene, gonind în urma lui ca vîntul și ca gîndul. Așa cum a zis mai tîrziu Jeeves, cînd i-am descris episodul, întreaga situație semăna cu o scenă faimoasă din tragediile grecești în care cineva merge vioi, țanțoș și cu pașii mari, fără să știe că în tot acest timp Nemesis e pe urmele lui, și probabil că are dreptate.

După cum spuneam, polițistul mergea pe bicicletă fără mîini și dacă n-ar fi fost așa, probabil că nu s-ar fi întîmplat o catastrofă atît de teribilă. Fusesem și eu un biciclist bunicel în tinerețe – cred că am pomenit de întrecerea băieților din cor pe care am cîștigat-o odată la un concurs sportiv de la țară – și pot depune mărturie că, atunci cînd mergi fără mîini, e important să fii singur și să n-ai nici o șansă de a fi întrerupt. Cea mai minusculă tentativă neașteptată a unui Scottie de a se conecta la gleznă într-un asemenea moment, și te clatini subit. Și, după cum se știe, dacă nu te ții zdravăn cu mîinile de ghidon, cînd te clatini subit, iei o trîntă.

Așa s-a întîmplat și acum. O trîntă – printre cele mai strașnice dintre trîntele la care am avut privilegiul să asist – a fost ceea ce a tras omul legii. În clipa asta se afla printre noi, pe deplin vesel și fericit nevoie mare, iar în clipa următoare zăcea într-un șanț, un soi de talmeș-balmeș de brațe, picioare și roți, cu terierul stînd pe marginea șanțului și uitîndu-se de sus la el cu expresia aia jignitoare de îngîmfare virtuoasă pe care am remarcat-o deseori la fețele terierilor Aberdeen cînd sînt în dezacord cu omenirea.

Și în vreme ce treiera de colo-colo șanțul, străduindu-se să se recompună în forma inițială, o fată și-a făcut apariția de după colț, o moftangioaică tînără și atrăgătoare, tapisată cu haine de tweed în picățele și am recunoscut trăsăturile familiare ale lui S. Byng.

Bineînțeles că, avînd în vedere ce spusese Gussie, ar fi trebuit să mă aștept la Bățoasa. Cînd am văzut un terier Aberdeen, ar fi fost cazul să-mi dau seama că era al ei. Mi-aș fi putut zice :

Dacă apar terieri, se poate oare ca Bățoasa să fie prea departe?

Bățoasa era vădit supărată pe polițist. Se vedea din atitudinea ei. A prins cîrligul bastonului de zgarda lui Scottie și l-a tras înapoi. Apoi i s-a adresat bărbatului care tocmai începuse să se ridice din șanț aidoma lui Venus născîndu-se din spuma mării.

— De ce naiba, l-a interpelat ea, ai făcut așa ceva?

Bineînțeles că nu era treaba mea, dar nu m-am putut împiedica să cred că ar fi trebuit să manifeste mai mult tact în ceea ce amenința să fie o întrevedere dificilă și delicată. Și-mi dădeam seama că și polițistul credea la fel. Avea o cantitate considerabilă de noroi pe față, dar nu îndeajuns să-i ascundă expresia ofensată.

— Ai fi putut să-l sperii teribil, năpustindu-te așa. Sărăcuțul Bartholomew, pocitania aproape că te-a storcit, nu?

Încă o dată am observat lipsa oricărei unde de tact. Cînd l-a descris pe funcționarul public ca fiind o pocitanie, fără îndoială că avea dreptate. Numai dacă ar fi concurat lîngă sir Watkyn Bassett, Prosser Tontul de la Trîntori și alți cîțiva tipi de genul ăsta, ar fi putut spera să cîștige cu succes un concurs de frumusețe. Dar n-ar trebui să se insiste asupra faptului. În asemenea ocazii e nevoie de delicatețe. Nu există ceva mai indicat decît delicatețea.

Deocamdată polițistul se ridicase din hău împreună cu bicicleta și se apucase să o supună unor teste pentru a-și da seama cît de grave erau stricăciunile. Mulțumit că erau neînsemnate, s-a răsucit și a privit-o pe Bățoasa cam la fel cum

m-a privit pe mine bătrînul Bassett cînd ocupam boxa acuzaților din Bosher Street.

— Mergeam pe o șosea publică, a început el cu o voce domoală și măsurată de parcă ar fi depus mărturie într-o sală de judecată, iar căhțelul a sărit la mine într-o manieră viohlentă. Am fost ahzvîrhlit de pe bițicletă...

Bățoasa s-a legat de asta ca un negociator experimentat.

— Păi, n-ar trebui să mergi pe bicicletă. Bartholomew detestă bicicletele.

— Merg pe bițicletă, duduie, pentru că altminteri ar trebui să patrulez pe jos.

— Ți-ar prii. Ai mai slăbi nițel.

— Nu-i vorba de asta, a spus polițistul, nefiind nici el un negociator prea prost, scoțînd un carnet din străfundurile costumului său și suflînd ca să alunge o gînganie de pe el. Punctul de pază e că asta-i a doua oară cînd animalul a comis un atac serios asupra persoanei mele și va trebui să vă chem iarăși la judecată, duduie, pentru că sînteți în posesia unui căhțel feroce neținut bine sub control.

Ripostase cu agerime, dar Bățoasa a trecut și ea la atac.

— Nu fi cretin, Oates. Nu te poți aștepta de la un cîine să rateze un polițist pe bicicletă. Nu-i omenește. Și pariez că tu ai început, oricum. Probabil că l-ai tachinat sau așa ceva și îți pot spune că am intenția să ajung cu procesul pînă la Camera Lorzilor. O să-l chem pe acest domn ca martor. S-a întors spre mine și pentru prima dată și-a dat seama că nu eram un domn, ci un vechi prieten. O, bună, Bertie.

— Bună, Bățoaso.

— Cînd ai ajuns?
— O, de curînd.
— Ai văzut ce s-a întîmplat?
— O, categoric. Pînă-n cele mai mici detalii.
— Ei bine, așteaptă-te să primești o citație.
— S-a făcut.
Polițistul făcea un soi de inventar și îl nota în carnet. Iar acum era gata să enumere pagubele.

— O fhîșie de piele răzuită de pe genunchiul drept. O vînătaie sau o rană pe cotul stîng. O zgîrietură pe nas. Uniforma plină de noroi, iar eu trebuie să mă duc să mă spăl. Plus șocul — sever. Veți primi citația la timpul cuvenit, duduie.

A încălecat pe bicicletă și dus a fost, făcîndu-l pe cîinele Bartholomew să salte cu atîta patimă, încît aproape s-a eliberat de bățul care-l reținea. Bățoasa a rămas pentru o clipă uitîndu-se după el nițeluș tînjitor, ca o fată care și-ar fi dorit să aibă la îndemînă o jumătate de cărămidă. Apoi s-a răsucit și eu am intrat direct în miezul problemei.

— Bățoaso, am zis, trecînd peste toată gargara cu faptul că sînt încîntat să te văd, cît de bine arăți și așa mai departe, ai cumva un carnețel legat în piele maro al lui Gussie Fink-Nottle, pe care l-a pierdut ieri în curtea de vite?

N-a răspuns și părea că meditează, fără îndoială că la recentul Oates. Am repetat întrebarea și a ieșit din transă.

— Carnețel?
— Unul legat în piele maro.
— Doldora de afirmații vesele pentru uz personal?
— Da, ăsta e.

— Da, îl am.

Mi-am azvîrlit brațele spre cer și de bucurie am emis un urlet. Cîinele Bartholomew mi-a aruncat o privire nesuferită și a spus ceva în barbă în limba galeză, dar l-am ignorat. Să fi fost și o haită întreagă de cîini care să-și dea ochii pe spate și să-și rînjească măselele de minte la mine și tot nu-mi puteau nărui clipele astea de extaz.

— La naiba, ce ușurare!

— Îi aparține lui Gussie Fink-Nottle?

— Da.

— Vrei să zici că Gussie a scris acele studii excelente despre caracteristicile lui Roderick Spode și ale unchiului Watkyn? Nu l-aș fi crezut în stare.

— Nimeni nu l-ar fi crezut. E o poveste foarte interesantă. Se pare...

— Deși nu-mi imaginez de ce și-ar pierde careva vremea cu Spode și unchiul Watkyn cînd Oates pur și simplu țipă să fie zugrăvit pe hîrtie. Cred că n-am mai întîlnit pe cineva care să mă scoată cu atîta perseverență din pepeni ca Eustace Oates ăsta, Bertie. Mă obosește. Își dă aere pe bicicleta aia a lui, pur și simplu căutînd-o cu lumînarea, iar apoi se plînge cînd o ia pe coajă. Și de ce, mă rog, face o excepție împotriva bietului Bartholomew în modul ăsta scîrbos? Toți cîinii viguroși din sat s-au repezit la pantalonii lui și el o știe.

— Unde-i caietul ăla, Bățoaso? am zis eu revenind la subiect.

— Dă-le-ncolo de caiete. Hai să vorbim despre Eustace Oates. Chiar crezi că o să-mi trimită o citație?

Am spus că, citind printre rînduri, asta a fost impresia pe care mi-a lăsat-o, iar ea a făcut ceea ce cred că se cheamă o *moue*[1]... E *moue*? Adică și-a țuguiat buzele și apoi și le-a retras repede.

— Mi-e teamă că așa e. Există un singur cuvînt care să-l descrie pe Eustace Oates și ăla e „belicos". Se plimbă de colo-colo în căutarea cuiva pe care să-l devoreze. O, păi, încă o muncă pentru unchiul Watkyn.

— Cum adică?

— O să mă prezint la judecată în fața lui.

— Deci încă mai lucrează, chiar dacă s-a pensionat? am zis eu, amintindu-mi cu o oarecare neliniște discuția dintre ex-judecătorașul ăsta și Roderick Spode în camera cu colecții.

— S-a retras numai din tribunalul de pe Bosher Street. N-ai cum să împiedici pe cineva să practice magistratura o dată ce i-a intrat în sînge. Acum e judecător de pace. Ține un soi de Curte Înstelată[2] în bibliotecă. Acolo mă înfățișez eu mereu. Mă zbîntui încoace și-ncolo, aranjînd florile sau stau în camera mea citind o carte bună, iar majordomul vine și spune că sînt chemată în bibliotecă. Iar acolo se află unchiul Watkyn șezînd la birou, arătînd ca judecătorul Jeffrey[3], și Oates așteptînd să depună mărturie.

1. Expresie de nemulțumire, bosumflare, grimasă (fr.).
2. În dreptul civil britanic, curte de judecată compusă din judecători și consilieri particulari care s-a format în Evul Mediu din consiliul regal pentru a suplimenta curțile de judecată obișnuite. A fost abolită în 1641.
3. Critic literar și judecător scoțian, cunoscut mai mult ca editor al publicației *Edinburgh Review*,

Puteam să-mi închipui scena. Neplăcut, bineînțeles. Genul de chestie care întunecă viața domestică a unei fete.

— Și întotdeauna se termină la fel, el dă un verdict de condamnare și mă jupoaie. Nu ascultă niciodată nimic din ce spun. Nu cred că individul înțelege bazele elementare ale justiției.

— Așa mi s-a părut și mie cînd am fost în curtea lui de judecată.

— Și partea cea mai rea e că știe ce alocație am, așa că cunoaște cu exactitate cît mă țin baierele pungii. Anul ăsta de două ori m-a jupuit de vie, de fiecare dată la instigația individului ăstuia, Oates – o dată pentru că am depășit limita de viteză într-o zonă de aglomerare urbană și încă o dată pentru că Bartholomew l-a mușcat extrem de puțin de gleznă.

Am țîțîit consolator, dar mi-aș fi dorit să readuc pe furiș vorba despre carnet. Deseori se poate observa tendința asta a fetelor să se îndepărteze de subiectul cel mai important.

— După felul cum a prezentat Oates faptele, ai fi crezut că Bartholomew l-a mîncat de viu. Și presupun că acum o să se întîmple la fel. M-am săturat pînă-n gît de persecuțiile poliției. Ai zice că sîntem în Rusia. Nu-i detești pe polițiști, Bertie?

Nu eram gata să ajung chiar atît de departe cu atitudinea mea față de, în ansamblu, o mulțime de bărbați nemaipomeniți.

— Păi, nu *en masse*, dacă înțelegi expresia. Presupun că diferă, ca și în celelalte sectoare ale

care a introdus reforma scoțiană în 1831 și a fost înnobilat în 1834.

comunității, unii au un farmec pașnic, alții mai puțin. Am cunoscut niscaiva polițiști foarte onorabili. Sînt în mod cert prietenos cu cel care e de serviciu la intrarea Trîntorilor. Iar în ce-l privește pe Oates ăsta al tău, bineînțeles că nu l-am cunoascut îndeajuns ca să-mi formez o opinie despre el.

— Păi, să știi de la mine că e unul dintre cei mai răi. Și îl așteaptă o răsplată amară. Îți aduci aminte cînd am luat prînzul în apartamentul tău? Mi-ai povestit cum ai încercat să-i șterpelești chipiul polițaiului din Leicester Square.

— Atunci cînd l-am cunoscut prima dată pe unchiul tău. Asta ne-a apropiat.

— Păi, nu mi s-a părut mare scofală la vremea aceea, dar zilele trecute mi-am amintit brusc și mi-am zis în sinea mea: „Ei, mînca-te-ar puricii!“ De luni de zile încerc să găsesc o cale să mă răzbun pe individul ăsta, Oates, și tu mi-ai arătat-o.

Am tresărit. Mi se părea că vorbele ei nu puteau fi interpretate decît într-un singur fel.

— Doar n-ai de gînd să-i șterpelești chipiul?

— Bineînțeles că nu.

— Înțelept din partea ta.

— E treabă de bărbat. Îmi dau seama de asta. Așa încît i-am zis lui Harold s-o facă. Dragul de el, deseori mi-a spus c-ar face orice pentru mine.

Mutra Bățoasei are tendința de obicei să fie serioasă și visătoare, lăsîndu-ți impresia că are numai gînduri profunde și frumoase. Evident că te induce în eroare. Presupun că n-ar recunoaște un gînd profund și frumos nici dacă i l-ai oferi la frigare cu sos tartar. Asemenea lui Jeeves, ea nu zîmbește des, dar acum avea

buzele întredeschise – de extaz, cred, ar trebui să-l consult pe Jeeves –, iar ochii îi scăpărau.

— Ce mai bărbat! a spus ea. Știi, sîntem logodiți.

— O, chiar așa?

— Da, dar nu sufla nici un cuvințel nimănui. E teribil de secret. Unchiul Watkyn nu trebuie să afle nimic despre asta pînă cînd n-o să fie mai întîi înmuiat.

— Dar cine e Harold ăsta?

— Diaconul din sat. S-a răsucit spre cîinele Bartholomew. Are de gînd diaconul cel adorabil și drăguț să șterpelească chipiul polițistului urît și rău pentru iubițica lui, lugu-lugu, și s-o facă foarte, foarte fericită? a întrebat ea.

Sau cam așa ceva. Bineînțeles că nu pot reda dialectul.

M-am zgîit la mica pacoste, îngrozit de codul ei moral, dacă l-ai putea numi așa. Știi, cu cît cunosc mai îndeaproape femeile, cu atît mai înverșunat cred că ar trebui să existe o lege. Trebuie făcut ceva în legătură cu sexul ăsta, altminteri întreaga structură a Societății o să se năruie și după aia cît de idioți o să părem.

— Diacon? am zis eu. Dar, Bățoaso, nu poți să rogi un diacon să se învîrtească de colo-colo șterpelind chipie de polițiști.

— De ce nu?

— Păi, nu se obișnuiește. O să-l răspopească pe amărîtul ăla din cauza ta.

— Răspopească?

— E ceva ce pățesc preoții cînd calcă strîmb și sînt prinși. Și asta o să fie inevitabil consecința sarcinii înfiorătoare pe care i-ai repartizat-o preasfințitului Harold.

— Eu nu cred că e o sarcină înfiorătoare.

— Doar nu mi-oi spune că asta-i ceva ce stă în firea diaconilor?

— Ba da. Harold ar trebui să se priceapă bine la așa ceva. Cînd era la Magdalen, înainte să-l pocnească o revelație, era un tip și jumătate. Mereu făcea chestii din astea.

Faptul că a pomenit de Magdalen mi-a stîrnit interesul. Și eu fusesem la acea universitate.

— A terminat Magdalen, nu-i așa? În ce an? Poate îl cunosc.

— Bineînțeles că da. Vorbește adesea despre tine și a fost încîntat cînd i-am zis că vii aici. Harold Pinker.

Am rămas ca trăsnit.

— Harold Pinker? Bătrînul Pinker Puturosul? Sfinte Sisoe! Unul dintre cei mai buni amici ai mei. Mereu m-am întrebat ce s-a ales de el. Și în tot timpul ăsta s-a fofilat și-a devenit diacon. Asta arată cît de adevărat e că jumătate de lume nu știe cum o duc celelalte trei sferturi. Pinker Puturosul, pe cinstea mea! Chiar vrei să spui că bătrînul Puturos vindecă suflete?

— Sigur. Și încă foarte bine. Mahării sînt foarte încîntați de el. Din clipă în clipă poate să obțină o parohie și apoi să te ții bine! Într-o bună zi o să ajungă episcop.

Emoția descoperirii unui amic de mult dispărut a pălit. M-am trezit că mă întorc la chestiuni mai practice. Am devenit serios.

Și vă spun și de ce am devenit serios. Era foarte ușor pentru Bățoasa să spună că asta o să fie floare la ureche pentru bătrînul Puturos. Nu-l cunoștea la fel de bine ca mine. L-am observat pe Harold Pinker în anii tinereții și știam cum era

el de fapt – un tip ca un puiuț de terra nova, mare și greoi – plin de avînt, da, întotdeauna făcînd tot ce-i stătea în putință, e adevărat, dar niciodată capabil să fie la înălțime. Pe scurt, un bărbat care, dacă are vreo șansă să cîrpăcească vreo treabă și să se vîre în bucluc, o să profite de ea. Îmi îngheța sîngele în vine la ideea că l-ar pune cineva să îndeplinească misiunea extrem de delicată de a da lovitura la chipiul polițistului Oates. N-avea nici o șansă să scape.

M-am gîndit la Puturosul în tinerețea lui. De statura lui Roderick Spode, a jucat rugbi nu numai în echipa universității, ci și în a Angliei, și nu avea decît foarte puțini sau chiar nici un rival în arta de a azvîrli un adversar într-o băltoacă cu noroi și a-i țopăi pe gît încălțat cu ghete cu crampoane. Dacă mi-aș fi dorit să mă ajute cineva în lupta cu un taur sonat, pe el l-aș fi ales primul. Dacă printr-un ghinion m-aș fi trezit prins în capcană în bîrlogul subteran al Celor Nouă Misterioși, cel mai mult pe rev. Harold Pinker mi-aș fi dorit să-l văd cum coboară pe horn.

Dar numai mușchii și forța fizică nu specializează pe nimeni să șterpelească chipie de polițiști. E nevoie de rafinament.

— Ei, nu zău? am spus eu. O să episcopească de-o să se-ndoaie dacă o să fie prins că șparlește chipie de la credincioșii săi.

— N-o să fie prins.

— Bineînțeles că o să fie prins. La vechea Alma Mater era întotdeauna prins. Părea să n-aibă deloc habar cum să se ocupe de ceva într-un mod subtil și plin de tact. Las-o baltă, Bățoaso. Renunță la planul tău.

— Nu.

— Bățoaso!

— Nu. Spectacolul trebuie să continue.

M-am lăsat păgubaș. Îmi dădeam bine seama că ar fi doar o pierdere de vreme să încerc să o înduplec să-și abandoneze visele feminine. Gîndea cam la fel, aveam eu impresia, ca Roberta Wickham, care o dată m-a convins să mă duc noaptea în dormitorul unui oaspete la o casă de țară și să-i înțep sticla cu apă fierbinte cu un ac de cîrpit ciorapi prins în capătul unui băț.

— Ei bine, dacă trebuie, trebuie, presupun, am spus resemnat. Dar măcar fă-l să înțeleagă că-i esențial cînd șterpelești chipie de polițiști să i-l împingi puțin înainte de a i-l sălta de pe cap. Altminteri, bărbia subiectului rămîne prinsă în șnur. Eșecul meu din Leicester Square s-a datorat faptului că am trecut cu vederea chestia asta vitală. Șnurul a ținut, polițaiul a reușit să se răsucească și să mă înhațe și, pînă să-mi dau seama ce se întîmplă, am nimerit în boxa acuzaților spunîndu-i „Da, domnule judecător“ și „Nu, domnule judecător“ unchiului tău Watkyn.

Am căzut într-o tăcere îngîndurată, meditînd la viitorul întunecat care zăcea în așteptarea unui vechi prieten. Nu sînt un om slab, dar începeam să mă întreb dacă avusesem dreptate cînd înăbușisem cu brutalitate eforturile lui Jeeves de a mă duce într-o croazieră în jurul lumii. Indiferent ce-ai spune împotriva acestor excursii – înghesuiala de la bord, posibilitatea de a te trezi înconjurat de o adunătură de plicticoși, absurditatea de a trebui să te duci și să te uiți la Taj Mahal –, măcar atît poți să zici în favoarea lor, că scapi de zbuciumul mental de a vedea cum

diaconi inocenți își aruncă pe apa sîmbetei carierele și își distrug orice șansă de a ajunge pe posturi înalte în Biserică pentru că sînt prinși trăgîndu-le pălăria pe ochi enoriașilor săi.

Am slobozit un oftat și am continuat discuția.

— Deci tu și cu Puturosul sînteți logodiți, nu-i așa? De ce nu mi-ai zis cînd ai venit să-ți iei masa de prînz la mine acasă?

— Atunci nu eram. O, Bertie, sînt atît de fericită, că aș putea să mușc dintr-un strugure. Adică așa o să fiu dacă îl fac pe unchiul Watkyn să gîndească în genul „Vă dau binecuvîntarea, copiii mei".

— A, da, asta ziceai, nu-i așa? Că trebuie să se înmoaie. Cum adică să se înmoaie?

— Despre asta am de gînd să vorbesc cu tine. Îți aduci aminte ce îți spuneam în telegrama pe care ți-am trimis-o, că vreau să faci ceva pentru mine?

Am tresărit. O neliniște bine conturată s-a strecurat în sufletul meu. Uitasem complet de telegrama aia a ei.

— E ceva destul de simplu.

Mă îndoiam. Adică, dacă ideea ei de misiune potrivită pentru un diacon e să fure chipie de polițiști, ce fel de însărcinare, nu mă puteam împiedica să mă întreb, era posibil să-mi dea mie? Mi se părea că sosise clipa să i-o retez un pic din fașă.

— A, da? am spus eu. Păi, lasă-mă să-ți spun că, așa cum mă vezi și cum te văd, n-am de gînd nici în ruptul capului să o fac.

— Galben la față de laș ce ești, ei?

— Galben aprins. Ca mătușa Agatha.

— Ce-a pățit?

— Are hepatită.

— Un nepot ca tine și e suficient ca s-o îmbolnăvească de hepatită. Păi, nici măcar nu știi ce trebuie să faci.

— Aș prefera să nu aflu.

— Ei bine, am de gînd să-ți spun.

— Nu vreau să aud.

— Ai vrea mai degrabă să-i dau drumul lui Bartholomew? Am observat că se uită la tine în felul ăla ciudat al lui. Nu cred că te place. Unii oameni îi displac brusc.

Wooster-ii sînt curajoși, dar nu și nechibzuiți. Am lăsat-o să mă conducă pînă la zidul de piatră care mărginea terasa și ne-am așezat. Îmi amintesc că seara era de o tihnă desăvîrșită, prezentînd un soi de liniște senină. Altădată să te-nveți minte.

— N-o să te reții mult, a zis. Totul e simplu și limpede. Cu toate astea va trebui să încep prin a-ți spune de ce m-am ascuns și am păstrat secretă logodna. Din vina lui Gussie.

— Ce-a făcut?

— Spune-i doar Gussie și e suficient. Se învîrtește prin jur fără bărbie, holbîndu-se prin ochelari și ținînd salamandre în dormitor. Poți înțelege ce simte unchiul Watkyn. Fiica lui îi spune că are de gînd să se mărite. „O, da?“ zice el. „Păi, hai să ne chiorîm un pic la tipul ăla.“ Și hopa, vine Gussie. Un șoc urît pentru un tată.

— Mda.

— Păi, nu poți spune că, în timp ce se clatină sub lovitura că îl are pe Gussie drept ginere, e momentul potrivit să-i dau vestea că vreau să mă mărit cu diaconul.

Înțelegeam cum gîndea. Îmi amintesc cînd Freddie Threepwood mi-a povestit că fuseseră probleme la Blandings cînd o verișoară de-a lui a vrut să se mărite cu un diacon. Pricepusem că în cazul ăla, tensiunea s-a spulberat în urma descoperirii că individul era moștenitorul unui milionar care deținea o firmă de transport naval din Liverpool. Dar, ca regulă generală, părinților nu le place ca fiicele lor să se mărite cu diaconi și bănuiesc că același lucru se întîmplă și cînd e vorba de unchi și nepoatele lor.

— Trebuie să recunoști. Diaconii nu prea sînt la modă. Așa că înainte să se poată face ceva pentru a înlătura vălul secretului, trebuie să-l înălțăm pe Harold în ochii unchiului Watkyn. Dacă ne jucăm bine cărțile, sper că o să-i repartizeze parohia pe care o are disponibilă. Atunci o să fim pe drumul cel bun.

Nu mi-a plăcut că folosise cuvîntul „noi“, dar înțelegeam unde voia să ajungă și îmi părea rău că trebuie să vîr un ghimpe în visele și speranțele ei.

— Vrei să pun o vorbă bună pentru Puturosul? Ți-ar plăcea să-l iau deoparte pe unchiul tău și să-i spun ce tip nemaipomenit e Puturosul? Nimic nu m-ar încînta mai tare, dragă Bățoaso, dar din nefericire nu avem o relație atît de cordială.

— Nu, nimic de genul ăsta.

— Păi, nu-mi dau seama ce-aș mai putea face.

— O să-ți dai, a spus ea și încă o dată am devenit conștient de acel subtil sentiment de neliniște.

Mi-am spus că trebuie să mă țin tare. Dar nu puteam să nu mă gîndesc la Roberta Wickham și sticla cu apă fierbinte. Un bărbat crede că e din

beton armat – sau o stîncă de neclintit, dacă preferi expresia – și dintr-o dată ceața se risipește și se trezește că i-a permis unei fete să îl convingă să facă o chestie înfiorătoare. Samson a avut aceeași experiență cu Dalila.

— Ei? am făcut eu precaut.

A făcut o pauză ca să-l gîdile pe cîinele Bartholomew sub urechea stîngă. Apoi a continuat.

— Doar să-l lauzi pe Harold unchiului Watkyn nu-i de nici un folos. Trebuie să faci ceva mult mai inteligent. E nevoie să concepi o strategie teribil de deșteaptă, care să-l doboare dintr-o lovitură. Cred că am găsit-o acum cîteva zile. Citești *Budoarul unei doamne*?

— Am scris și eu o dată un articol în ea despre „Cu ce se îmbracă un bărbat dichisit“, dar nu o citesc regulat. De ce?

— Săptămîna trecută a apărut o povestire cu un duce care nu-și lăsa fiica să se mărite cu tînărul lui secretar, așa că secretarul l-a pus pe un prieten de-al său să-l ia pe duce la o tură cu barca pe lac, a răsturnat barca, apoi a plonjat în apă și l-a salvat pe duce, iar ducele a spus „S-a făcut“.

M-am hotărît să nu mai pierd vremea și să-i zdrobesc ideea.

— Poți să-ți scoți numaidecît din cap orice gînd că o să-l duc pe sir W. Bassett cu barca și o să-l necăjesc. In primul rînd că n-ar veni pe lac cu mine.

— Da. Și nici nu există vreun lac. Iar Harold a spus că, dacă mă refeream la iazul din sat, pot să-mi iau gîndul de la el, pentru că e prea rece în

anotimpul ăsta ca să plonjezi în el. Harold e nostim cîteodată.

— Îi aprob solidul bun-simț.

— Apoi am găsit o idee în altă povestire. Era despre un amorez tînăr care își pune un prieten să se costumeze în vagabond și să-l atace pe tatăl fetei, iar el se năpustește și-l salvează.

Am bătut-o ușurel pe mînă.

— Hiba ideilor ăstora, am subliniat eu, este că eroul pare să aibă întotdeauna un prieten cam bătut în cap care arde de nerăbdare să se pună în cele mai împuțite ipostaze de dragul lui. Nu-i așa în cazul Puturosului. Țin la el – chiar ai putea spune că îl iubesc ca pe un frate –, dar există niște limite precise pentru ce sînt pregătit să fac în interesul lui.

— Păi, nu contează, pentru că și-a folosit dreptul prezidențial de veto și la asta. Ceva despre ce-ar spune vicarul dacă s-ar afla totul. Dar îi place noua mea idee.

— O, ai o idee nouă?

— Da, și e nemaipomenită. Frumusețea ei constă în faptul că Harold joacă un rol irepro-șabil. Nici o mie de vicari n-ar descoperi vreo probă împotriva lui. Singurul obstacol e că trebuie să-și găsească un complice și, pînă să aflu că vii aici, nu mi-am putut da seama la cine să apelăm. Dar acum că ai venit, totul e în regulă.

— Ei, nu zău? Te-am mai anunțat o dată, tînără Byng, și acum îți repet, că nimic n-o să mă facă să particip la planurile tale detestabile.

— O, dar, Bertie, trebuie! Ne bizuim pe tine. Și n-ai aproape nimic de făcut. Numai să furi cana pentru smîntînă a unchiului Watkyn.

Nu știu ce-ai fi făcut dacă o fată îmbrăcată în haine de tweed cu picățele ți-ar fi comunicat una ca asta la nici opt ore după ce o mătușă vineție la față îți comunicase același lucru. E posibil să te fi clătinat pe picioare. Îmi închipui că cei mai mulți tipi așa ar face. Eu, personal, am fost mai mult amuzat decît uluit. Într-adevăr, dacă memoria nu mă-nșală, am rîs. Dacă așa au stat lucrurile, foarte bine, pentru că asta fusese ultima mea șansă s-o fac.

— O, da? Mai spune-mi, am zis, gîndindu-mă că o să fie distractiv să o las pe mica pramatie să continue. Să fur cana pentru smîntînă, hă?

— Da. E un obiect pe care l-a adus ieri de la Londra pentru colecția lui. Un soi de vacă din argint cu un fel de expresie cherchelită pe față. Se dă în vînt după ea. A avut-o în fața lui pe masă la cină aseară și a tot ridicat-o în slăvi. Atunci mi-a venit ideea. M-am gîndit că, dacă Harold ar putea s-o șterpelească și apoi s-o aducă înapoi, unchiul Watkyn o să fie atît de recunoscător încît o să înceapă să împroaște cu parohii ca un gheizer. Pe urmă am prins șmecheria.

— O, e și vreo șmecherie?

— Bineînțeles. Nu-ți dai seama? Cum ar putea explica motivul pentru care obiectul se află la el? Cînd o vacă din argint e în colecția cuiva, iar a doua zi un diacon apare cu ea, păi, acel diacon va trebui să dea niscaiva explicații. Evident, trebuie să pară că a fost cineva din afară.

— Înțeleg. Vrei să-mi pun o mască neagră, să intru pe fereastră, să șterpelesc acest *objet d'art* și să i-l dau Puturosului? Înțeleg. Înțeleg.

Am vorbit cu amărăciune sarcastică și aș fi crezut că oricine și-ar fi dat seama că am vorbit cu amărăciune sarcastică, dar ea doar m-a privit cu admirație și aprobator.

— Ești deștept, Bertie. Exact așa. Bineînțeles că nu e nevoie să porți o mască.

— Nu crezi că m-ar ajuta să mă dăruiesc trup și suflet rolului? am zis eu cu aceeași a. s.

— Păi, s-ar putea. Asta depinde de tine. Dar chestia importantă e să intri pe fereastră. Să porți mănuși, bineînțeles, din cauza amprentelor.

— Bineînțeles.

— Pe urmă Harold o să te aștepte afară și o să ia obiectul de la tine.

— Și apoi o să ies din decor și o să-mi ispășesc condamnarea la închisoare la Dartmoor?

— O, nu. Bineînțeles că o să fugi în timpul luptei.

— Ce luptă?

— Și Harold se năpustește în casă, plin de sînge...

— Al cui sînge?

— Păi, eu am spus că al tău, iar Harold a zis că al lui. Trebuie să existe niște urme de bătaie ca să fie mai interesant și ideea mea a fost să te pocnească în nas. Dar el a spus că o să cîntărească mai greu în balanță dacă o să fie el plin de sînge. Așa că a rămas să vă pocniți unul pe altul în nas. Și apoi Harold scoală toată casa în picioare, vine, îi arată unchiului Watkyn cana pentru smîntînă, îi explică ce s-a întîmplat și totul e-n regulă. Pentru că, vreau să spun, unchiul Watkyn nu poate să zică doar „O, mersi“ și s-o lase moartă, nu? O să fie nevoit, dacă are

un dram de bun-simț în el, să scuipe parohia. Nu crezi că-i un plan minunat, Bertie?

M-am ridicat în picioare. Aveam chipul rece și dur.

— Foarte. Dar îmi pare rău...

— Doar nu vrei să spui că n-o s-o faci, acum cînd ți-ai dat seama că n-o să-ți provoace, practic, nici un neajuns? O să-ți ia numai vreo zece minute.

— Chiar n-o s-o fac.

— Păi, cred că ești un porc.

— Un porc, poate, dar un porc isteț, cu capul pe umeri. Nu vreau să am nimic de-a face cu planul tău. Îți zic că-l cunosc pe Puturos. Nu-ți pot spune exact cum ar da peste cap toată chestia și ne-ar vîrî pe toți la pîrnaie, dar o să găsească el o cale. Și acum, dacă nu te deranjează, vreau caietul.

— Ce caiet? A, ăla al lui Gussie.

— Da.

— De ce îți trebuie?

— Îmi trebuie, am zis eu solemn, pentru că Gussie nu e-n stare să aibă grijă de el. Ar putea să-l piardă iarăși, caz în care ar putea să cadă în mîinile unchiului tău, caz în care cu siguranță o să facă harcea-parcea pregătirile de nuntă dintre Gussie și Madeline, caz în care o să intru într-un bucluc cum nu s-a mai văzut.

— Tu?

— Nimeni altul.

— Ce legătură ai tu cu asta?

— Păi, să-ți povestesc.

Și, succint, i-am schițat evenimentele care au avut loc la Brinkley Court, situația care a apărut

în urma acelor evenimente și primejdia odioasă care mă păștea dacă Gussie ieșea din joc.

— Acum înțelegi, am spus, că nu zic nimic depreciativ despre verișoara ta, Madeline, cînd susțin că ideea de a mă uni cu ea prin legătura sfintei căsătorii mă roade la stomac. Asta nu-i strică deloc reputația. Aș simți la fel dac-ar trebui să mă însor cu o sumedenie dintre cele mai nobile femei ale lumii. Există anumite muieri pe care le respecți, le admiri, le venerezi, dar numai de la distanță. Dacă dau vreun semn că încearcă să se apropie, să fii gata să le alungi cu un ciomag. În tagma asta intră și verișoara ta, Madeline. O fată fermecătoare și partenera ideală pentru Augustus Fink-Nottle, dar o pacoste pentru Bertram.

Mi-a ascultat vorbele cu mare atenție.

— Înțeleg. Da, presupun că Madeline e un pic de Doamne-apără-ne.

— N-aș fi mers pînă-ntr-acolo încît să folosesc expresia „de Doamne-apără-ne“ fiindcă cred că un bărbat galant trebuie să aibă niște limite. Dar întrucît ai pomenit-o, recunosc că o descrie pe de-a-ntregul.

— Nu mi-am dat seama că așa stau lucrurile. Nu-i de mirare că vrei caietul ăla.

— Întocmai.

— Păi, toate astea îmi oferă o nouă perspectivă.

Expresia aia serioasă și visătoare i-a revenit pe chip. A masat spinarea cîinelui Bartholomew cu un picior meditativ.

— Haide, am spus eu, iritat de întîrzierea ei. Dă-mi-l.

— Un moment. Încerc să-mi clarific totul în minte. Știi, Bertie, chiar ar trebui să-i duc caietul ăla unchiului Watkyn.

— Ce?!

— Asta îmi spune conștiința. În fond, îi datorez multe. De ani de zile îmi e ca un al doilea tată. Și-ar trebui să afle ce gîndește Gussie despre el, nu-i așa? Adică, e cam neplăcut pentru bătrînul zurbagiu să încălzească la sîn ceea ce crede că e un iubitor de salamandre inofensiv, cînd de fapt e un șarpe care umblă de colo-colo criticîndu-i felul în care mănîncă supă. Însă, întrucît ești o scumpete și ai de gînd să ne ajuți pe Harold și pe mine, furînd cana aia pentru smîntînă, presupun că o să-mi revizuiesc atitudinea.

Noi, Wooster-ii, sîntem destul de ageri. Nu cred că s-au scurs mai mult de două minute pînă să-mi dau seama ce voise să spună. I-am înțeles intenția și m-am cutremurat.

Îmi spusese Prețul Hîrtiilor. Cu alte cuvinte, după ce la micul dejun mă șantajase o mătușă, acum, înainte de cină, mă șantaja o amică intimă. O performanță, chiar și pentru zilele astea confuze de după război.

— Bățoaso! am răcnit eu.

— De pomană spui „Bățoaso!“ Ori stai și-ți joci rolul, ori unchiul Watkyn are parte de o lectură ușoară și palpitantă la oul și cafeaua de dimineață. Mai gîndește-te, Bertie.

L-a ridicat pe cîinele Bartholomew în patru labe și s-a prelins înspre casă. Ultima imagine a ei a fost o privire semnificativă îndreptată asupra mea peste umăr, care m-a străpuns ca un cuțit.

M-am lăsat iarăși grămadă pe zid și am rămas acolo, buimac. Nu știu cîtă vreme, dar multicică. Creaturile înaripate ale nopții se izbeau de mine, dar nu le-am prea dat atenție. Numai cînd o voce a glăsuit subit la vreo jumătate de metru deasupra capului meu plecat, am ieșit din comă.

— Bună seara, Wooster, a spus vocea.

M-am uitat în sus. Blocul de stîncă ce se profila amenințător deasupra mea era Roderick Spode.

Presupun că și Dictatorii au clipele lor de cordialitate, cînd își ridică picioarele pe masă și se destind împreună cu băieții, dar s-a văzut limpede încă de la început că, dacă Roderick Spode avea și o parte mai radioasă, nu îl bătea gîndul să și-o manifeste acum. Avea o atitudine tăioasă. Se putea observa absența oricărei unde de blîndețe.

— Am o vorbă cu tine, Wooster.

— O, da?

— Am discutat cu sir Watkyn Bassett și mi-a spus întreaga poveste a cănii pentru smîntînă.

— O, da?

— Și știm de ce te afli aici.

— O, da?

— Termină cu „O, da?“, vierme nenorocit, și ascultă-mă.

Mulți tipi s-ar fi simțit jigniți de tonul lui. Și eu, de fapt. Dar știi cum e. Există unii indivizi cărora ești pregătit să le tragi o săpuneală cînd îți spun că ești un vierme nenorocit, iar altora mai puțin.

— O, da, a zis-o chiar el, la naiba, ni se pare evident de ce ești aici. Ai fost trimis de către

unchiul tău să furi cana pentru smîntînă. Nu-ți da osteneala s-o negi. Azi după-amiază te-am găsit cu ea în mînă. Iar acum am aflat că vine și mătușa ta. Întrunirea păsărilor de pradă, ha!

A făcut o pauză, apoi a repetat „întrunirea păsărilor de pradă“, de parcă i s-ar fi părut o poantă nemaipomenită. Mie nu mi se părea că e cine-știe-ce de capul ei.

— Păi, am venit să-ți spun, Wooster, că ești supravegheat – supravegheat îndeaproape. Iar dacă ești prins furînd cana aia pentru smîntînă, te asigur că o să ajungi la pușcărie. Să nu-ți faci vreo iluzie că sir Watkyn o să se dea în lături de la un scandal. O să-și facă datoria de cetățean și de judecător de pace.

Aici și-a pus o mînă pe umărul meu și nu-mi aduc aminte să fi avut parte de o experiență mai neplăcută. Pe lîngă ceea ce Jeeves ar fi numit „simbolismul acțiunii“, avea o strînsoare aidoma mușcăturii unui cal.

— Ai zis cumva „O, da?“ a întrebat el.

— O, nu, l-am asigurat eu.

— Bine. Așadar, fără îndoială, îți zici în sinea ta că n-o să fii prins. Îți închipui că tu și scumpa ta mătușă o să fiți amîndoi suficient de deștepți încît să furați cana pentru smîntînă fără să fiți descoperiți. N-o să vă folosească la nimic, Wooster. Dacă obiectul dispare, oricît de dibaci v-ați șterge urmele tu și complicea ta, eu o să știu unde e și o să-ți trag o scărmăneală de te fac terci. De te fac terci, a repetat el, rostogolindu-și cuvintele pe limbă de parcă ar fi fost un vin porto de calitate superioară. Ți-e limpede?

— O, mda.

— Ești sigur că ai înțeles?

— O, categoric.

— Splendid.

O siluetă neclară se apropia dinspre terasă iar el și-a modulat tonul spre o amabilitate gre-țoasă.

— Ce seară frumoasă, nu-i așa ? Extraordinar de blîndă pentru anotimpul ăsta. Păi, nu te mai reții. Probabil vrei să te duci și să te îmbraci pentru cină. Doar într-un costum simplu de seară. Sîntem destul de neprotocolari aici. Da?

I se adresase siluetei neclare. O tuse familiară i-a dezvăluit identitatea.

— Voiam să vorbesc cu domnul Wooster, domnule. Am un mesaj pentru el de la doamna Travers. Doamna Travers vă trimite compli-mențe, domnule, și dorește să vă spun că se află în Camera albastră și ar fi încîntată dacă v-ar conveni să îi faceți o vizită cît mai curînd cu putință. Are o chestiune importantă de discutat.

L-am auzit pe Spode cum a fornăit în întu-neric.

— Deci doamna Travers a sosit?

— Da, domnule.

— Și are o chestiune importantă de discutat cu domnul Wooster?

— Da, domnule.

— Ha! a făcut Spode și a tăiat-o cu un rîset scurt și aspru.

M-am ridicat în picioare.

— Jeeves, am zis, stai pe-aproape ca să mă sfătuiești și să mă îndrumi. Intriga s-a împuțit.

5

M-am strecurat în cămașă și mi-am tras chiloții lungi pînă la genunchi.

— Ei bine, Jeeves, am spus eu, ce zici de asta?

Pe cînd ne întorceam spre casă îl pusesem în temă cu ultimele evenimente și îl lăsasem să le răsucească pe toate părțile în minte cu scopul de a găsi o soluție, în vreme ce eu am străbătut coridorul pentru a face o baie rapidă. Acum îl priveam plin de speranță, asemenea unei foci care așteaptă un pic de pește.

— Ai găsit ceva, Jeeves?

— Nu încă, domnule, regret s-o spun.

— Ce, n-ai nici un rezultat?

— Mi-e teamă că nici unul, domnule.

Am scos un oftat cavernos și mi-am pus pantalonii. Mă obișnuisem atît de tare ca înzestratul om să intervină cît ai zice pește cu cele mai înțelepte idei, încît posibilitatea ca de această dată să nu izbutească să se achite de obligațiile sale nu-mi trecuse prin cap. A fost o lovitură zdravănă și cu o mînă tremurîndă mi-am pus acum șosetele. O senzație ciudată de înțepeneală mă năpădise, făcîndu-mi procesele fizice și mentale să decurgă sub valoarea nominală. Parcă

ambele membre și tărtăcuța îmi fuseseră vîrîte într-un frigider și uitate acolo cîteva zile.

— Se poate, Jeeves, am spus eu, căci îmi venise o idee, să nu-ți fie prea clar scenariul. Am izbutit să-ți schițez doar în mare lucrurile înainte s-o șterg ca să-mi frec bustul. Cred că ne-ar ajuta dacă am proceda ca în romanele de suspans. Citești romane de suspans?

— Nu prea des, domnule.

— Păi, întotdeauna există o parte în care detectivul, pentru a-și limpezi gîndurile, scrie o listă cu suspecți, motive, oportunități, alibiuri, indicii și altele. Hai să încercăm și noi. Ia o hîrtie și un creion, Jeeves, și să strîngem faptele. Pune-i titlul „Wooster, B. – poziția lui". Gata?

— Da, domnule.

— Bine. Și acum. Punctul Unu – mătușa Dahlia spune că dacă nu șterpelesc cana aia pentru smîntînă și nu i-o dau, o să-mi interzică să vin la ea la masă și s-a zis cu mîncarea lui Anatole.

— Da, domnule.

— Am ajuns acum la Punctul Doi – adică, dacă șterpelesc cana pentru smîntînă și i-o dau, Spode o să-mi tragă o scărmăneală de mă face terci.

— Da, domnule.

— Mai departe – Punctul Trei – dacă o șterpelesc și i-o dau și n-o șterpelesc ca să i-o dau lui Harold Pinker, nu numai că o să fiu supus procesului de storcire mai sus amintit, dar Bățoasa o să ia carnetul ăla al lui Gussie și o să i-l dea lui sir Watkyn Bassett. Și știi la fel de bine ca mine ce-o să se întîmple după aia. Ei bine, asta e. Asta-i prezentarea. Ai înțeles-o?

— Da, domnule. Fără îndoială că lucrurile stau cam prost.

I-am aruncat o privire din aia de-a mea.

— Jeeves, am spus, nu întinde coarda. Nu într-un moment ca ăsta. Cam prost, pe dracu'! Cine a fost aia despre care îmi spuneai ieri că avea pe cap toate necazurile lumii?

— Mona Lisa, domnule.

— Ei bine, dacă aș întîlni-o pe Mona Lisa în clipa asta, i-aș strînge mîna și aș asigura-o că știu exact ce simte. Ai în fața ta, Jeeves, un om călcat în picioare.

— Da, domnule. Pantalonii poate cu un centimetru mai sus, domnule. Ne dorim o crăpătură elegantă deasupra căputei. Trebuie aranjată cît mai frumos.

— Așa?

— Admirabil, domnule.

Am oftat.

— Sînt momente, Jeeves, cînd te întrebi în sinea ta „Ce contează pantalonii?"

— Vă va trece, domnule.

— Nu văd cum. Dacă nu poți găsi o cale să ies din balamucul ăsta, pînă aici mi-a fost. Bineînțeles, am continuat eu pe un ton nițeluș mai vesel, încă n-ai avut timp să-ți înfigi colții în problemă. În vreme ce eu o să fiu la cină, studiaz-o încă o dată pe toate părțile. E posibil să te podidească inspirația. Așa-i cu inspirația, nu? Dintr-o dată, nu-i așa?

— Da, domnule. Se zice că matematicianul Arhimede a descoperit principiul forțelor opuse dintr-un lichid pe neașteptate, într-o dimineață, în baie.

— Păi, tocmai. Și bănuiesc că nu era mare scofală de capul lui. Adică în comparație cu tine.

— Cred că era un om înzestrat, domnule. A fost o chestiune de regret general că a fost omorît mai apoi de un soldat de rînd.

— Foarte rău. Însă orice ființă e cenușă, nu?

— Adevărat, domnule.

Mi-am aprins o țigară îngîndurată și, lăsîndu-l deocamdată deoparte pe Arhimede, mi-am lăsat mintea să stăruie încă o dată asupra pocinogului oribil în care intrasem din pricina purtării nesăbuite a tinerei Bățoase.

— Știi, Jeeves, am spus, dacă te gîndești mai bine, e de-a dreptul uimitor cum sexul opus pare că se dă peste cap să mă ducă de nas. Îți aduci aminte de domnișoara Wickham și de sticla cu apă fierbinte?

— Da, domnule.

— Și de Gwladys nu-știu-cum, care și-a culcat prietenul cu piciorul rupt în pat la mine în apartament?

— Da, domnule.

— Și de Pauline Stoker, care a năvălit în casa mea de la țară în toiul nopții îmbrăcată în costum de baie?

— Da, domnule.

— Ce mai sex! Ce mai sex, Jeeves! Dar nici o reprezentantă a sexului ăstuia, mai periculos decît masculii, nu poate fi pusă în categoria Bățoasei. Cine a fost individul, ia seama, al cărui nume a dus la toate alea – pasărea și cu îngerul?

— Abou ben Adhem[1], domnule.

1. Poem de Leigh Hunt (1784-1859), poet, eseist și jurnalist englez.

— Așa e și Bățoasa. E de vîrf. Da, Jeeves?

— Eram doar pe cale să mă interesez, domnule, dacă domnișoara Byng, cînd și-a rostit amenințarea că îi dă carnetul aparținînd domnului Fink-Nottle lui sir Watkyn, a vorbit cumva cu o scînteie în privire?

— Adică o sclipire vicleană, care să-mi arate că doar își bate joc de mine? Nici urmă. Nu, Jeeves, am mai văzut priviri lipsite de scîntei, chiar multe, dar niciodată una atît de clară ca a ei. Nu glumea. Vorbea serios. Era pe deplin conștientă că face ceva necinstit chiar și după standardele feminine, dar nu-i păsa. Chestia e că toată emanciparea asta modernă a femeii li s-a urcat la cap și nu le mai pasă nici cît negru sub unghie ce fac. Nu era așa pe vremea Reginei Victoria. Prințul consort ar fi avut multe de spus despre o fată ca Bățoasa, nu?

— Îmi închipui că Înălțimea sa probabil că nu ar fi aprobat-o pe domnișoara Byng, domnule.

— Ar fi întins-o pe genunchi și i-ar fi tras o bătaie cu papucul pînă să-și dea seama pe ce lume e. Și nu m-aș da în lături să cred că ar fi tratat-o cam în același fel și pe mătușa Dahlia. Că veni vorba, presupun că trebuie să mă duc și să mă întîlnesc cu rubedenia cea vîrstnică.

— Părea foarte dornică să discute cu dumneavoastră, domnule.

— Departe de a fi reciprocă, Jeeves, dorința asta a ei. Mărturisesc sincer că nu aștept cu nerăbdare întrevederea.

— Nu, domnule?

— Nu. Vezi tu, i-am trimis o telegramă chiar înainte de ceai, în care îi spuneam că n-am de gînd să șterpelesc cana aia pentru smîntînă, dar

probabil că a plecat din Londra mult înainte ca telegrama să ajungă acolo. Cu alte cuvinte, a sosit așteptîndu-se să vadă un nepot care se face luntre și punte să-i îndeplinească porunca, iar eu trebuie să-i dau de veste că înțelegerea a căzut. N-o să-i placă, Jeeves, și nu mă deranjează să-ți zic că, cu cît mă gîndesc mai mult la șueta care urmează, cu atît mă îngrozește mai abitir.

— Dacă-mi permiteți să vă sugerez, domnule – este, bineînțeles, doar un paliativ –, dar s-a observat deseori că în vremuri de restriște îndrăzneala de a îmbrăca un costum de seară formal are un efect stimulativ asupra moralului.

— Crezi că ar trebui să-mi pun un frac? Spode mi-a zis că nu.

— Cred că o asemenea urgență justifică abaterea de la reguli, domnule.

— Poate că ai dreptate.

Și bineînțeles că avea. În chestiunile astea delicate, care țin de psihologie, nu greșește niciodată. Mi-am îmbrăcat toate catrafusele și am devenit imediat conștient de o îmbunătățire accentuată. Picioarele mi s-au încălzit, o sclipire mi-a revenit în ochii sticloși și sufletul părea să mi se umfle de parcă cineva l-ar fi pus la treabă cu o pompă de bicicletă. Și tocmai studiam efectul în oglindă, potrivind cravata cu degete blînde și repetînd în minte cîteva lucruri pe care mi le propuneam să i le spun mătușii Dahlia, dacă începea să facă pe încăpățînata, cînd ușa s-a deschis și Gussie a intrat în cameră.

La vederea ochelaristului, am simțit un junghi de compasiune, pentru că o singură privire mi-a fost de-ajuns pentru a-mi da seama că nu era la

curent cu știrile de ultimă oră. Lipsea din atitudinea lui orice urmă a cuiva căruia Bățoasa îi destăinuise planurile. Avea o înfățișare zglobie, iar eu am schimbat o privire rapidă și semnificativă cu Jeeves. A mea spunea „Habar n-are!“, tot așa și a lui.

— Sal'tare! a zis Gussie. Sal'tare! Bună, Jeeves.

— Bună seara, domnule.

— Ei bine, Bertie, ce veşti ai? Te-ai întîlnit cu ea?

Junghiul de compasiune a devenit și mai acut. Am slobozit un oftat tăcut. Era sarcina mea tristă să-i trag vechiului meu prieten o chelfăneală usturătoare și dădeam înapoi.

Totuși trebuie să te confrunți cu chestiile astea. Vreau să spun, bisturiul chirurgului.

— Da, am zis. Da, m-am întîlnit cu ea. Jeeves, avem niște coniac?

— Nu, domnule.

— Ai putea să faci rost de un strop?

— Sigur, domnule.

— Mai bine ai aduce o sticlă.

— Prea bine, domnule.

S-a evaporat și Gussie s-a holbat la mine sincer uimit.

— Ce-i asta? Nu poți înghiți coniac înainte de cină.

— Nici nu-mi propun așa ceva. Pentru tine, bătrînul meu martir suferind la ananghie, am cerut licoarea.

— Nu beau coniac.

— Pun pariu că pe ăsta o să-l bei, da, și o să mai ceri încă unul. Stai jos, Gussie, și hai să trăncănim un pic.

Și, plasîndu-l într-un fotoliu, l-am provocat la o vorbăraie despre vreme și recolte. Nu voiam să i-o trîntesc fără să am întăritorul la îndemînă. Am sporovăit mai departe, străduindu-mă să insuflu purtării mele un soi de atitudine cuvenită la căpătîiul unui bolnav, care să-l pregătească pentru ce poate fi mai rău, și n-a trecut multă vreme pînă cînd am remarcat că se uita ciudat la mine.

— Bertie, cred că ești cam beat.

— Nicidecum.

— Atunci de ce baţi cîmpii în halul ăsta?

— Pierd vremea pînă se întoarce Jeeves cu lichidul. A, mulţumesc, Jeeves.

Am luat de la el pocalul plin ochi și i l-am pus cu blîndeţe în mînă.

— Mai bine te-ai duce și ai anunţa-o pe mătușa Dahlia că n-o să pot să mă întîlnesc acum cu ea. Asta o să dureze ceva.

— Prea bine, domnule.

M-am răsucit către Gussie, care arăta acum ca un pește de mare năuc.

— Gussie, am spus, bea asta pînă la fund și ascultă-mă. Mi-e teamă că am vești proaste pentru tine. Despre carnetul ăla.

— Despre carnet?

— Da.

— Să nu-mi spui că nu-i la ea?

— Exact ăsta-i șpilul sau chestiunea delicată. E la ea și are de gînd să i-l dea tăicuțului Bassett.

Mă așteptam să îi cadă greu la stomac și așa a și fost. Ochii săi, precum stelele, i-au sărit din orbite și a zvîcnit de pe scaun,vărsînd conținutul

paharului și făcînd ca încăperea să duhnească aidoma unui bar într-o sîmbătă seara.

— Ce?

— Mi-e teamă că asta e poziția ei.

— Dar, fir-aș al naibii!

— Da.

— Doar nu vorbești serios?

— Ba da.

— Dar de ce?

— Are motivele ei.

— Dar nu se poate să nu-și dea seama ce o să se întîmple.

— Ba da.

— O să mă distrugă!

— Categoric.

— O, fir-aș al naibii!

Deseori s-a spus că un dezastru scoate la lumină ce-i mai bun în Wooster-i. Un calm straniu s-a pogorît asupra mea. L-am bătut ușurel pe umăr.

— Curaj, Gussie! Gîndește-te la Arhimede.

— De ce?

— A fost ucis de un soldat de rînd.

— Și ce-i cu asta?

— Păi, nu se poate să fi fost prea plăcut pentru el, dar n-am nici o îndoială că a murit zîmbind.

Atitudinea mea neînfricată a avut un efect benefic. Și-a mai revenit în simțiri. N-aș zice că acum eram exact ca o pereche de aristocrați francezi care așteaptă căruța care să-i ducă la ghilotină, dar semănam nițeluș cu ei.

— Cînd ți-a zis asta?

— Nu demult pe terasă.

— Și chiar vorbea serios?

— Da.

— Nu exista...

— O scînteie în privirea ei? Nu. Nici o scînteie.

— Păi, nu-i nici o cale prin care am putea-o opri?

Mă așteptasem să spună asta, dar îmi părea rău că o făcuse. Prevedeam o perioadă de discuții fără rost.

— Ba da, am zis. Există. Spune că renunță la planul ei îngrozitor dacă fur cana pentru smîntînă a bătrînului Bassett.

— Adică chestia aia ca o vacă din argint pe care ne-a arătat-o aseară la cină?

— Chiar aia.

— Dar de ce?

I-am explicat cum stăteau lucrurile. A ascultat cu agerime și s-a luminat la față.

— Acum îmi dau seama! Acum înțeleg! Nu-mi puteam imagina ce motiv are. Comportamentul ei părea total neîntemeiat. Păi, asta-i bine. Rezolvă totul.

Detestam să-i zădărnicesc exuberanța eufo-rică, dar trebuia să o fac.

— Nu chiar, pentru că n-am deloc de gînd să mă ocup de asta.

— Ce? De ce nu?

— Pentru că altfel, Roderick Spode spune că o să-mi tragă o chelfăneală de o să mă facă terci.

— Ce are Roderick Spode de-a face cu asta?

— Se pare că s-a dedicat cauzei cănii pentru smîntînă. Fără îndoială din considerație pentru bătrînul Bassett.

— Hm! Păi, ție nu ți-e frică de Roderick Spode.

— Ba da.

— Aiurea! Te cunosc eu.

— Ba nu.

A dat o tură prin cameră.

— Dar, Bertie, n-are de ce să-ți fie frică de un individ ca Spode, e doar un morman de carne de bou și mușchi. Probabil că se mișcă greoi. Nu te poate prinde.

— Nu intenționez să-i pun la încercare talentul de alergător.

— În plus, nici nu trebuie să rămîi aici. Poți să o tulești imediat după ce-ai rezolvat chestiunea. Trimite-i un bilet diaconului ăstuia după cină, spunîndu-i să fie pe poziții la miezul nopții și apoi dă-i bătaie. Iată cum văd eu toată tărășenia. Furi cana pentru smîntînă – să zicem de la douăsprezece și cincisprezece pînă la douăsprezece treizeci sau mai bine patruzeci, pentru orice eventualitate. La douăsprezece patruzeci și cinci ești la grajduri și îți pornești mașina. La douăsprezece cincizeci ai ieșit pe șosea, după ce ai dus la bun sfîrșit o sarcină frumușică și ușoară. Nu văd de ce îți faci griji. Toată chestia mi se pare o joacă de copii.

— Cu toate astea...

— N-o s-o faci?

— Nu.

S-a dus la polița de deasupra șemineului și a început să se joace cu o statuetă reprezentînd un soi de ciobăniță.

— E chiar Bertie Wooster cel cu care vorbesc? a întrebat el.

— Da.

— Bertie Wooster, cel pe care îl admiram atîta la școală, băiatul pe care îl strigam de obicei „Bertie cel Viteaz“?

— Chiar el.

— În cazul ăsta, presupun că nu mai e nimic de spus.

— Nu.

— Singura noastră șansă e să recuperăm caietul de la alde Byng.

— Cum îți propui să faci asta?

A reflectat, încruntîndu-se. Micile celule cenușii păreau să i se agite.

— Știu. Ascultă. Caietul ăla valorează mult pentru ea, nu-i așa?

— Da.

— Atunci înseamnă că îl are mereu la ea, așa cum îl aveam și eu.

— Presupun că da.

— În ciorapii ei cu portjartier. Foarte bine, atunci.

— Cum adică foarte bine, atunci?

— Nu înțelegi unde vreau să ajung?

— Nu.

— Ei bine, ascultă. Ai putea cu ușurință s-o provoci la un soi de hîrjoană amicală, dacă mă-nțelegi, în timpul căreia ar fi simplu să... ăăă, ceva de genul unei îmbrățișări ghidușe...

L-am oprit brutal. Există niște limite, iar noi, Wooster-ii, le recunoaștem.

— Gussie, îmi sugerezi să mă joc cu picioarele Bățoasei?

— Da.

— Păi, n-am de gînd.

— De ce nu?

— Nu ne interesează să-mi răscolesc motivele, am spus eu scorțos. E suficient să zic că nu se numără printre opțiunile mele.

Mi-a aruncat o privire, un soi de privire mirată și plină de reproșuri, aidoma celei pe care

i-ar fi aruncat-o o salamandră muribundă dacă ar fi uitat să-i schimbe regulat apa. A tras iute aer în piept.

— Fără doar și poate că ești cu totul altul în comparație cu băiatul care mi-a fost coleg de școală, a zis el. Pare că s-a ales praful de tine. Fără cutezanță. Fără vitejie. Fără inițiativă. Alcoolul, probabil.

A oftat și a spart ciobănița, apoi s-a îndreptat către ușă. Pe cînd o deschidea, mi-a mai aruncat o privire.

— Doar nu cobori la cină în halul ăsta, nu-i așa? De ce ți-ai pus frac?

— Jeeves m-a sfătuit, ca să-mi țină moralul ridicat.

— Păi, o să te simți ca un găgăuță. Bătrînul Bassett își ia cina îmbrăcat într-un sacou de catifea cu pete de supă pe partea din față. Mai bine te-ai schimba.

Exista ceva adevăr în spusele sale. Cui îi place să bată la ochi? Cu riscul de a-mi coborî moralul, m-am apucat să-mi scot fracul. Și pe cînd mă îndeletniceam cu asta, dinspre sufragerie, de jos, ne-a ajuns la ureche sunetul unei voci tinere și cristaline care cînta cu acompaniament de pian ceva ce manifesta toate simptomele unui vechi cîntec popular englezesc. Se puteau detecta o droaie de „Hei, bade, bade“ și altele de genul ăsta.

Hărmălaia a avut efectul de a încinge într-un foc mocnit ochii lui Gussie din spatele ochelarilor. Era ca și cum ar fi simțit că se depășise cu puțin pragul pe care îl poate îndura un om.

— Stephanie Byng! a spus el cu amărăciune. Să cînte într-un moment ca ăsta!

A fornăit și a părăsit camera. Și tocmai sfîrșisem cu nodul cravatei, cînd Jeeves a intrat.

— Doamna Travers, a anunțat el protocolar.

Un „Of, la dracu'!“ mi-a țîșnit printre buze. Bineînțeles că știam, auzind anunțul ăla protocolar, că e pe-aproape, cum i se întîmplă și unui amărît de derbedeu care în timp ce se plimbă, uitîndu-se în sus, vede cum un tip dintr-un avion îi azvîrle o bombă în cap – deși știe că se apropie, asta nu-i folosește la nimic atunci cînd dă peste el.

Mi-am putut da seama că era zguduită zdravăn – „o apucase bîzdîcul“, probabil că ar descrie-o mai bine – și m-am grăbit să-i fac vînt politicos într-un fotoliu și să-mi cer scuze.

— Îmi pare nespus de rău că n-am putut să vin să te văd, strămoașă dragă, am zis eu. Am stat de vorbă între patru ochi cu Gussie Fink-Nottle despre o chestiune care ne afectează profund interesele comune. De cînd nu ne-am mai văzut, s-au întîmplat multe și regret s-o zic, dar afacerile mele s-au cam încîlcit. Ai putea spune că Iadul se zgîlțîie din temelii. Nu-i așa că nu exagerez, Jeeves?

— Da, domnule.

Mi-a respins afirmațiile cu un gest al mîinii.

— Deci și tu ai necazuri, nu-i așa? Ei bine, nu știu ce evenimente noi au avut loc în cazul tău, dar în cazul meu a avut loc un eveniment nou împuțit. De-aia m-am grăbit atîta să vin aici. Trebuie să se acționeze rapid, altminteri căminul mi se duce de rîpă.

Am început să mă întreb dacă pînă și Mona Lisa ar fi considerat lucrurile atît de încurcate ca mine. Adică, una după alta.

— Ce e? am întrebat eu. Ce s-a întîmplat?

Pentru o clipă s-a sufocat, apoi a izbutit să îngaime un singur cuvînt.

— Anatole!

— Anatole? I-am luat mîna și i-am strîns-o consolator. Spune-mi, bătrînă ciumată, am zis eu, despre ce naiba vorbești? Cum adică, Anatole?

— Dacă nu-i dăm zor, o să-l pierd.

O gheară rece ca gheața a părut că-mi înhață inima.

— Să-l pierzi?

— Da.

— Chiar și după ce i-ai dublat salariul?

— Chiar și după ce i-am dublat salariul. Ascultă, Bertie. Exact înainte să plec de-acasă azi după-amiază, a sosit o scrisoare pentru Tom de la sir Watkyn Bassett. Spun „exact înainte să plec de-acasă“ pentru că asta m-a făcut să plec de acasă. Fiindcă știi ce scria în ea?

— Ce?

— Conținea oferta să schimbe cana pentru smîntînă pentru Anatole, iar Tom se gîndește serios la asta!

M-am zgîit la ea.

— Ce? Incredibil!

— Incredibil, domnule.

— Mulțumesc, Jeeves. Incredibil! Nu cred. Unchiul Tom nu s-ar gîndi nici o clipă la așa ceva.

— Zău? Nu-l cunoști. Îți aduci aminte de Pomeroy, majordomul pe care l-am avut înaintea lui Seppings?

— Sigur că da. Un tip ales.

— O comoară.

— Un giuvaer. Niciodată n-am știut de ce l-ai lăsat să plece.

— Tom l-a cedat familiei Bessington-Cope în schimbul unui vas pentru ciocolată de forma unui ou cu trei picioare spiralate.

M-am luptat cu o disperare crescîndă.

— Dar fără îndoială că fraierul ăsta care deli-rează – unchiul Tom de fapt – n-o să-l mătrășească așa pe Anatole?

— Ba fii sigur că da.

S-a ridicat în picioare și s-a dus neliniștită pînă la polița de deasupra șemineului. Îmi puteam da seama că plecase în căutarea unui obiect pe care să-l spargă ca să-și descarce valul de sentimente – ceea ce Jeeves ar fi numit un paliativ – și i-am abătut cu amabilitate atenția asupra unei figurine din ceramică „Pruncul Samuel[1] rugîndu-se". Mi-a mulțumit scurt și a azvîrlit-o spre peretele opus.

— Îți spun, Bertie, nu există limite pe care un colecționar cu adevărat țicnit să nu le încalce pentru a obține un specimen la care rîvnește. Pe cînd îmi dădea să citesc scrisoarea, cuvintele lui au fost de fapt că i-ar face o plăcere teribilă să-l jupoaie de viu pe bătrînul Bassett și să-l arunce cu mîna lui într-o cadă cu ulei încins, dar că nu are de ales și trebuie să-i satisfacă cerințele. Singurul lucru care l-a oprit să-i telegrafieze pe loc scriindu-i că acceptă tîrgul a fost cînd i-am

1. Samuel, erou religios din istoria poporului evreu, prezentat în Vechiul Testament ca deținînd toate rolurile de lider posibile pentru un evreu din acele timpuri: vizionar, preot, judecător, profet și conducător.

zis că te-ai dus la Totleigh Towers special să-i șterpelești cana pentru smîntînă și că o să ajungă imediat în posesia ei. Cum stai cu treaba asta, Bertie? Ți-ai conceput vreo strategie? Ai copt vreun plan? Nu ne putem permite să pierdem vremea. Orice secundă e prețioasă.

M-am simțit olecuță cam blegit. Îmi dădeam seama că trebuie să-i aduc la cunoștință vestea și speram că aici avea să se sfîrșească totul. Mătușa asta devine o bătrînă creatură formidabilă cînd o stîrnești și nu puteam să nu mă gîndesc ce i se întîmplase Pruncului Samuel.

— Voiam să discut despre asta cu tine, am spus eu. Jeeves, ai documentul ăla pe care l-am întocmit?

— Chiar aici, domnule?

— Mulțumesc, Jeeves. Și cred că ar fi bine să te duci și să mai aduci un strop de coniac.

— Prea bine, domnule.

S-a retras, iar eu i-am dat hîrtia, rugînd-o s-o citească cu atenție. I-a aruncat o privire.

— Ce-i asta?

— O să înțelegi imediat. Observă ce titlu are. „Wooster, B., poziția lui". Cuvintele alea spun totul. Explică, am spus eu, făcînd un pas îndărăt și pregătindu-mă să mă feresc, de ce trebuie să refuz cu hotărîre să șterpelesc cana aia pentru smîntînă.

— Ce?

— Ți-am trimis o telegramă azi după-amiază prin care îți comunicam toate astea, dar, bineînțeles, nu erai acolo cînd a ajuns.

Se uita rugător la mine, ca o mamă drăgăstoasă la un copil cretin care tocmai a făcut o tîmpenie monumentală.

— Dar, Bertie, dragă, nu m-ai auzit? Despre Anatole? Nu-ți dai seama care-i situația?

— O, mda.

— Și atunci ai luat-o razna? Cînd spun „razna“, bineînțeles că...

Am ridicat o mînă ca s-o opresc.

— Dă-mi voie să-ți explic, r. vîrstnică. Îți amintești că ți-am menționat de niscaiva evenimente recente. Unul dintre ele e că sir Watkyn Bassett știe totul despre planul ăsta cu șterpelirea cănii pentru smîntînă și îmi supraveghează orice mișcare. Altul e că și-a destăinuit suspiciunile unui amic de-al lui pe nume Spode. L-ai cunoscut pe Spode de cînd ai venit?

— Individul ăla mare?

— E bine zis „mare“, dar „supercolosal“ ar fi mai *mot juste*. Ei bine, așa cum spuneam, sir Watkyn și-a destăinuit suspiciunile lui Spode și am aflat de la el personal că, dacă dispare cana aia pentru smîntînă, o să-mi tragă o chelfăneală de o să mă facă terci. Din cauza asta nu se poate înfăptui nimic creativ.

O tăcere cam lunguță a urmat după remarcele astea. Vedeam că rumega chestiunea, ajungînd la concluzia că nu o toană deșartă de-a lui Bertie îl făcea să o lase baltă la greu. Înțelegea, deși nu-i convenea deloc, că era strîns cu ușa și, dacă nu greșesc teribil, se cutremura.

Rubedenia asta e o femeie care, în copilăria și adolescența mea, obișnuia frecvent să-mi ardă una în scăfîrlie cînd considera că purtarea mea merita acest gest și zilele astea am simțit deseori că era la un pas de-a o face din nou. Dar, sub fațada asta de duritate, bate o inimă blîndă, iar

iubirea ei pentru Bertie, o știu, e profundă. Ar fi ultima persoană din lume care să-și dorească să-l vadă cu ochii învinețiți și cu nasul ăla bine proporționat mutat din loc.

— Înțeleg, a zis ea într-un final. Da. Asta îngreuiază lucrurile, bineînțeles.

— Foarte tare. Dacă dorești să descrii situația ca fiind un *impasse*, n-am nimic împotrivă.

— Spui că o să-ți tragă o chelfăneală de-o să te facă terci, nu-i așa?

— A folosit chiar expresia asta. A și repetat-o, ca să nu încapă nici o neînțelegere.

— Păi, nici în ruptul capului nu te-aș lăsa pe mîinile hoitului ăluia mare. N-ai avea nici o șansă cu o gorilă ca asta. Te-ar cotonogi să-ți meargă fulgii fără să apuci să zici nici „piu-piu". Te-ar sfîșia în bucăți și ar împrăștia rămășițele în cele patru zări.

M-am crispat puțin.

— Nu-i nevoie să faci tărăboi pe tema asta, bătrînă rudă de sînge.

— Ești sigur că vorbea serios?

— Mda.

— Poate că latră mai vîrtos decît mușcă.

Am zîmbit cu tristețe.

— Înțeleg unde vrei să ajungi, mătușă Dahlia, am spus eu. Imediat o să mă întrebi dacă nu exista o sclipire în ochii lui cînd îmi vorbea. Nu exista. Linia de conduită pe care mi-a schițat-o Roderick Spode la recenta noastră întrevedere o să fie cea pe care o va adopta și duce la bun sfîrșit.

— Atunci se pare că ne-am poticnit. Asta dacă Jeeves nu vine cu ceva. I s-a adresat omului care

tocmai intrase cu coniacul – nu prea devreme. Nu-mi puteam da seama de ce zăbovise atît de mult. Vorbim despre domnul Spode, Jeeves.

— Da, doamnă?

— Jeeves și cu mine am discutat deja despre amenințarea lui Spode, am zis eu cu mîhnire în voce, și mi-a mărturisit că este descumpănit. Dar iată că a venit și vremea cînd creierul ăla solid al lui dă rateuri. A cugetat, dar n-a găsit nici o soluție.

Mătușa Dahlia trăsese recunoscătoare o sorbitură zdravănă din coniac, iar acum o expresie îngîndurată a apărut pe chipul ei.

— Știi ce mi-a trăsnit prin cap? a zis ea.

— Glăsuiește, bătrînă care apă nu se face, am replicat eu, încă întunecat la față de mîhnire. Pun pariu că-i lamentabil.

— Nu-i deloc lamentabil. Ar putea rezolva totul. Mă întrebam dacă individul ăsta, Spode, n-o avea vreun secret murdar. Știi ceva despre el, Jeeves?

— Nu, doamnă.

— Cum adică un secret?

— Ce răsuceam pe toate părțile în minte e gîndul că, dac-ar avea vreo crăpătură în armură, am putea să-l oprim folosindu-ne de asta, smulgîndu-i astfel colții. Îmi aduc aminte că, atunci cînd eram mică, l-am văzut pe unchiul tău, George, sărutînd-o pe guvernanta mea și a fost uimitor cum a ușurat lucrurile mai tîrziu cînd se punea problema să mă rețină după ore ca să scriu principalele importuri și exporturi din Marea Britanie. Înțelegi ce vreau să spun? Să zicem că am ști că Spode a împușcat o vulpe sau așa ceva.

Nu prea îți surîde ideea, nu? a spus ea, văzînd că îmi țuguiam buzele plin de îndoială.

— Ba cred că e o idee bună. Dar mi se pare că există un obstacol crucial – adică nu știm nimic despre el.

— Da, asta așa e. S-a ridicat în picioare. Of, păi, asta mi-a trecut prin cap și am zis-o într-o doară. Iar acum cred că mă voi întoarce la mine în cameră și îmi voi stropi tîmplele cu *eau-de-Cologne*. Îmi simt capul de parc-ar fi o bombă gata să explodeze.

Ușa s-a închis. M-am prăbușit în scaunul pe care îl eliberase și mi-am trecut mîna peste f.

— Ei bine, s-a terminat, am spus mulțumit. A îndurat lovitura mai bine decît speram, Jeeves. Hăitașii își antrenează cum se cuvine fiicele. Dar, deși s-a ținut tare, puteai să-ți dai seama că a simțit-o pînă-n străfunduri și că i-a făcut bine coniacul. Apropo, ți-a luat o grămadă de timp să-l aduci. Un cîine St. Bernard ar fi plecat și s-ar fi întors de două ori mai repede.

— Da, domnule. Îmi pare rău. Am fost reținut de o discuție cu domnul Fink-Nottle.

Am rămas dus pe gînduri.

— Știi, Jeeves, am spus, mătușa Dahlia n-a avut deloc o idee proastă să găsim probe împotriva lui Spode. În esență, e o idee solidă. Dacă Spode a îngropat un cadavru, iar noi am ști unde, asta l-ar reduce fără doar și poate la o forță neglijabilă. Dar spui că nu știi nimic despre el.

— Nu, domnule.

— Și, oricum, mă îndoiesc că e ceva de aflat. Există unii despre care poți spune dintr-o singură privire că sînt sahibi sadea care intră în joc

și nu fac nimic din ce nu s-ar cuveni, iar mie mi-e teamă că printre ei se distinge Roderick Spode. Îmi închipui că nici cea mai minuțioasă investigație n-o să descopere nimic mai rău despre el decît mustața aia a lui și evident că nu are nici o obiecție să și-o expună în fața tuturor fiindcă altfel n-ar purta drăcovenia aia.

— Foarte adevărat, domnule. Totuși poate ar merita să facem niscaiva investigații.

— Da, dar cum?

— Mă gîndeam la Junior Ganymede, domnule. Este un club de pe Curzon Street pentru gentlemanii personali ai gentlemanilor, al cărui membru sînt de cîțiva ani. Asistentul personal al unui gentleman de importanța domnului Spode cu siguranță că este și el membru al clubului și bineînțeles că i-a destăinuit secretarului o mulțime de lucruri despre el pentru a fi introduse în catastiful clubului.

— Hă?

— Conform Regulii Unsprezece, tuturor membrilor noi li se cere să furnizeze clubului informații complete despre șeful lor. Aceasta nu numai că ne permite o lectură distractivă, dar servește și drept avertisment pentru cei care se gîndesc să intre în serviciul unui gentleman cu prea multe defecte.

Un gînd m-a fulgerat și am zvîcnit. Într-adevăr, am zvîcnit destul de vîrtos.

— Ce s-a întîmplat cînd te-ai înscris?

— Domnule?

— Le-ai povestit despre mine?

— O, da, domnule.

— Ce, totul? Despre ocazia cînd mă fugărea bătrînul Stoker și a trebuit să mă ung cu cremă

de ghete pentru a-mi ascunde cît de cît identitatea?

— Da, domnule.

— Și despre cînd m-am întors acasă după petrecerea de ziua de naștere a lui Pongo Twistleton și am confundat un felinar obișnuit cu un hoț?

— Da, domnule. Membrilor le place să citească asemenea lucruri în după-amiezele umede.

— Ei, nu zău? Și dacă în vreo după-amiază umedă le citește și mătușa Agatha? Asta ți-a trecut prin cap?

— Probabilitatea ca doamna Spenser Gregson să capete acces la catastiful clubului este neînsemnată.

— Se poate. Dar evenimente recente care s-au petrecut chiar sub acest acoperiș ți-au arătat cum obțin femeile acces la catastife.

Am recăzut în tăcere, meditînd la uluitoarea imagine a celor ce se întîmplă în organizații precum Junior Ganymede, de a cărui existență nu auzisem pînă atunci. Bineînțeles, știam că seara, după ce îmi servea o cină frugală, Jeeves își punea vechiul melon și se furișa după colț, dar întotdeauna presupusesem că avea ca destinație vreun bar dintr-o crîșmă din vecinătate. De cluburile de pe Curzon Street n-aveam habar.

Dar știusem și mai puțin că unele dintre cele mai savuroase acțiuni posibil nechibzuite ale lui Bertram Wooster erau notate într-un catastif. Toată chestia îmi mirosea oareșcum supărător, a Abou ben Adhem și Îngerii care înregistrează păcatele, și m-am trezit că mă încrunt nițeluș.

Totuși nu se putea face mai nimic în privința asta, așa încît am revenit la ceea ce polițistul Oates ar fi numit subiectul de pază.

— Asta-i ideea ta? Să apelezi la Secretar pentru referințe despre Spode?

— Da, domnule.

— Crezi că o să ți le dea?

— O, da, domnule.

— Vrei să zici că împrăștie informațiile astea – informațiile astea extraordinar de periculoase – informațiile astea care ar putea însemna ruina dacă ar ajunge la o persoană nepotrivită –, le transmite oricui le vrea?

— Numai membrilor, domnule.

— Cît de repede poți lua legătura cu el?

— Aș putea să-i telefonez imediat, domnule.

— Atunci așa să faci, Jeeves, și dacă e posibil, trece-o în contul lui sir Watkyn Bassett. Și nu intra în panică atunci cînd o s-o auzi pe fată că spune „Trei minute“. Mergi înainte fără să o bagi în seamă. Indiferent de costuri, ăl Sec. trebuie făcut să priceapă – și să priceapă temeinic – că acum a venit vremea ca toți oamenii de nădejde să sară în ajutorul partidului.

— Cred că îl voi putea convinge de urgența chestiunii, domnule.

— Dacă nu poți, dă-mi-l mie.

— Prea bine, domnule.

A plecat în misiunea lui filantropică.

— O, apropo, Jeeves, am spus eu în vreme ce ieșea pe ușă, spuneai că ai vorbit cu Gussie.

— Da, domnule.

— A avut ceva nou de raportat?

— Da, domnule. Se pare că relația lui cu domnișoara Bassett s-a destrămat. A rupt logodna.

A plutit afară, iar eu am săltat un metru în aer. Un lucru al naibii de dificil cînd ședi într-un fotoliu, dar mie mi-a ieșit.

— Jeeves! am zbierat.

Dar dispăruse, fără a lăsa nici o ruină în urmă.

De jos s-a auzit brusc bătaia gongului vestind cina.

6

Mereu îmi aduc aminte cu nițică strîngere de inimă de cina aia și mă gîndesc că zbuciumul minții m-a împiedicat să particip în dispoziția cuvenită, adică degajată, fiindcă în circumstanțe mai fericite m-aș fi înfruptat cu nonșalanță din ea. Oricîte cusururi morale ar fi avut sir Watkyn Bassett, oaspeții și-i trata nemaipomenit de bine la masa festivă, căci chiar și în starea de concentrare în care mă găseam, mi s-a părut limpede din primele cinci minute că bucătăreasa lui era o femeie în care ardea flacăra divină. Începînd cu o supă a-ntîia, am continuat cu un pește gustos, apoi cu un medalion de vînat pentru care pînă și Anatole ar fi stat chezaș cu mîndrie. Mai pune și sparanghelul, omleta cu dulceață și niscaiva sardele inspirate pe pîine prăjită și o să înțelegi la ce mă refer.

Bineînțeles că pentru mine era ca și cum stricau orzul pe gîște. Așa cum a zis un flăcău, mai bine o cină din verdețuri între prieteni decît un chef monstru între dușmani, iar la vederea lui Gussie și a Madelinei Bassett stînd unul lîngă altul la celălalt capăt al mesei, mîncarea mi s-a preschimbat în cenușă în g. I-am studiat îngrijorat cu privirea.

Știi cum sînt de regulă cuplurile de logodnici în societate. Își apropie capetele și vorbesc în șoaptă. Își dau ghionturi și chicotesc. Se mîngîie și se împung. Am văzut chiar și cum partea feminină din cuplu își hrănește perechea cu o furculiță. Nici vorbă de așa ceva în cazul lui Gussie și al Madelinei Bassett. El era palid la față și cadaveric, ea rece, mîndră și distantă. Și-au petrecut cea mai mare parte a timpului făcînd cocoloașe din pîine și, din cîte am izbutit să văd, n-au schimbat un cuvințel de la început pînă la sfîrșit. O, ba da, o dată – cînd el a rugat-o să-i dea sarea, iar ea i-a dat piperul, el a spus „Am zis sarea“, iar ea a făcut „Ei, nu zău?“ și i-a dat mustarul.

Nu exista nici un dubiu că Jeeves avusese dreptate. Cei doi tineri o rupseseră unul cu celălalt, iar pe mine mă apăsa pe suflet, pe lîngă acest tragic aspect, misterul întregii povești. Nu mă puteam gîndi la nici o soluție și așteptam cu nerăbdare sfîrșitul mesei, cînd femeile aveau s-o șteargă, iar eu o să reușesc să stau de vorbă cu Gussie la un pahar de porto și să aflu dedesubturile afacerii.

Spre surpriza mea însă, nici nu a ieșit pe ușă ultima muiere, că Gussie, care o ținuse deschisă, a țîșnit după ea ca o rață care se scufundă și nu s-a mai întors, lăsîndu-mă singur cu gazda mea și cu Roderick Spode. Și întrucît ei stăteau lipiți unul de celălalt la capătul îndepărtat al mesei, vorbind încet și zgîindu-se la mine din cînd în cînd, de parcă aș fi fost un deținut eliberat condiționat care a intrat la o serată fără invitație și de la care te-ai putea aștepta să-și însușească o lingură, două, dacă-l scapi din vedere, n-a trecut

mult pînă cînd am plecat și eu. Bolborosind ceva că m-aș duce după porttțigaret, m-am strecurat afară cu pași piezișI și am urcat la mine în cameră. M-am gîndit că, mai devreme sau mai tîrziu, ori Gussie, ori Jeeves, o să-și facă apariția.

Un foc jucăuș ardea în șemineu și, pentru a face să treacă vremea, mi-am tras un fotoliu și am scos cartea polițistă pe care mi-o adusesem de la Londra. După cum îmi arătaseră deja studiile mele, era una deosebit de bună, plină de indicii cizelate și crime pline de miez și m-a captivat imediat. Dar nici nu apucasem să mă afund bine în lectură, cînd clanța ușii a zdrăngănit și cine a intrat, nimeni altul decît Roderick Spode.

M-am uitat la el nespus de uimit. Adică, ultimul tip de pe lume la care m-aș fi așteptat să-mi invadeze dormitorul. Și nu venise să-și ceară scuze pentru atitudinea lui jignitoare de pe terasă, cînd, pe lîngă faptul că mormăise amenințări la adresa mea, îmi zisese că sînt un vierme nenorocit, sau pentru că se zgîise la mine în timpul mesei. O singură privire mi-a fost de ajuns să-mi dau seama de asta. Primul lucru pe care îl face un tip care vine să-și ceară scuze e să intervină în discuție cu un zîmbet afectat îndatoritor și nu vedeam nimic de felul acesta.

De fapt mi se părea că arăta nițeluș mai sinistru ca oricînd, și avea o înfățișare atît de amenințătoare, încît eu am fost acela care am abordat un zîmbet afectat îndatoritor. Nu credeam că o să izbutească s-o împace cine știe ce pe vita asta încălțată, dar orice flecușteț îmi putea fi cît de cît de-ajutor.

— O, bună, Spode, am spus prietenos. Hai, intră. Ce pot face pentru tine?

Fără să-mi răspundă, s-a îndreptat spre dulap, l-a deschis cu o smucitură brutală și s-a uitat înăuntru. Apoi s-a răsucit și m-a privit la fel de dușmănos.

— Credeam că Fink-Nottle e pe-aici.

— Nu e.

— Văd.

— Te așteptai să-l găsești în dulap?

— Da.

— Zău?

A urmat o pauză.

— Pot să-i transmit vreun mesaj dacă apare?

— Da. Poți să-i zici că am de gînd să-i sucesc gîtul.

— Să-i sucești gîtul?

— Da. Ești surd? Să-i sucesc gîtul.

Am încuviințat din cap blajin.

— Înțeleg. Să-i sucești gîtul. În regulă. Și dacă întreabă de ce?

— Știe el de ce. Pentru că e un flutură-vînt care se joacă cu inimile femeilor și apoi le azvîrle cît colo ca pe niște mănuși năclăite.

— S-a făcut. N-aveam nici o idee că asta face un flutură-vînt. Foarte interesant. Păi, o să-i spun dacă dau de el.

— Mulțumesc.

S-a retras trîntind ușa, iar eu am rămas meditînd la felul ciudat în care istoria se repetă. Adică situația era aproape identică cu cea care apăruse cu cîteva luni în urmă la Brinkley, cînd tînărul Tuppy Glossop intrase la mine în cameră cu o intenție similară. E adevărat, Tuppy, dacă-mi aduc bine aminte, voia să-l întoarcă pe dos pe

Gussie și să-l facă să se înghită singur, în vreme ce Spode zisese că i-ar suci gîtul, dar în principiu era cam tot aia.

Bineînțeles că mi-am dat seama ce se întîmplase. Anticipasem că așa urmau să evolueze lucrurile. Nu uitasem ce îmi spusese Gussie mai devreme despre faptul că Spode îi adusese la cunoștință că n-o să se lase pînă cînd n-o să-i disloce vertebrele cervicale dacă o să-i facă vreo figură Madelinei Bassett. Fără îndoială că a aflat de la ea cum stau lucrurile pe cînd își beau cafeaua, iar acum se apucase să-și pună în aplicare tactica.

În ceea ce privește starea de fapt, n-aveam nici cea mai vagă idee care era. Dar se vădea din atitudinea lui Spode că nu-i acorda nici o fărîmă de credit lui Gussie. Mi-am dat seama că probabil se făcuse de rîs în stil mare.

O situație îngrozitoare, fără doar și poate, iar dacă aș fi putut face ceva, aș fi făcut-o fără nici o ezitare. Dar mi se părea că sînt neputincios și că Natura trebuia să-și vadă de treabă. Cu un oftat firav, mi-am reluat lectura palpitantă și avansasem binișor cînd o voce cavernoasă a spus „Hei, Bertie!“, iar eu m-am ridicat bîțîind din toate mădularele. Era ca și cum o fantomă de familie s-a furișat tiptil și mi-a răsuflat în ceafă.

Răsucindu-mă, l-am văzut pe Augustus Fink-Nottle făcîndu-și apariția de sub pat.

Din cauza faptului că șocul mă făcuse să-mi încîlcesc limba printre amigdale, dîndu-mi o senzație neplăcută de sufocare, m-am trezit că deocamdată sînt incapabil să vorbesc. Nu reușeam decît să mă holbez la Gussie și imediat mi s-a

părut evident că urmărise cu atenție discuția precedentă. Manifesta atitudinea cuiva perfect conștient că se află la un pas înaintea lui Roderick Spode. Avea părul ciufulit, privirea sălbatică, nasul strîmb. Un iepure fugărit de o nevăstuică ar fi arătat la fel – bineînțeles în afară de faptul că n-ar fi purtat ochelari cu ramă de baga.

— Am scăpat ca prin urechile acului, Bertie, a spus el cu o voce firavă și tremurîndă. A traversat camera abia ținîndu-se pe picioare. Avea chipul cam verzui. Cred că o să încui ușa dacă nu te deranjează. Ar putea să se întoarcă. Nu-mi pot imagina cum de nu s-a uitat sub pat. Întotdeauna am crezut că Dictatorii ăștia sînt foarte meticuloși.

Am izbutit să-mi descîlcesc limba.

— Lasă paturile și Dictatorii. Ce-i povestea asta cu tine și Madeline Bassett?

A tresărit.

— Te-ar deranja dacă nu vorbim despre asta?

— Da, m-ar deranja să nu vorbim despre asta. E singurul lucru despre care vreau să vorbesc. De ce naiba a rupt logodna? Ce i-ai făcut?

A tresărit din nou. Îmi dădeam seama că îi scormoneam într-un nerv dureros.

— Nu e ce i-am făcut ei, ci mai mult ce i-am făcut Stephaniei Byng.

— Bățoasei?

— Da.

— Ce i-ai făcut Bățoasei?

A manifestat niscaiva stînjeneală.

— Eu... ăăă... Păi, de fapt, eu... Reține, acum îmi dau seama că a fost o greșeală, dar mi s-a părut o idee bună pe moment... Vezi tu, chestia e...

— Continuă.

Și-a venit în fire cu un efort vizibil.

— Păi, mă întreb dacă îți amintești, Bertie, ce vorbeam înainte de cină... despre posibilitatea ca ea să aibă asupra ei carnetul ăla... eu am avansat teoria, dacă-ți amintești, că ar putea să-l țină în ciorapul cu portjartier... și ți-am sugerat, dacă-ți amintești, că te poți convinge...

M-am clătinat pe picioare. Prinsesem șmenul.

— Doar nu...

— Ba da.

— Cînd?

Încă o dată expresia aia îndurerată i s-a zugrăvit pe chip.

— Chiar înainte de cină. Îți aduci aminte că am auzit-o cum cînta cîntece populare în sufragerie. Am coborît pînă-ntr-acolo și stătea singură la pian... Cel puțin eu am crezut că era singură... Și brusc m-a străfulgerat gîndul că era o ocazie excelentă să... Ce n-am știut, vezi tu, a fost că Madeline, deși pe moment nu se vedea, era și ea de față. Se dusese în spatele paravanului din colț ca să mai aducă un vraf de cîntece populare din cufărul în care sînt păstrate... și... păi, una peste alta, tocmai cînd... ei bine, pe scurt, chiar în timp ce... Cum să spun?... Chiar în timp ce, cum s-ar zice, mă pusesem pe treabă, a apărut... și... Ei bine, înțelegi ce vreau să spun... adică, atît de repede după afacerea aia cu scosul-mușteii-din-ochiul-fetei-în-curtea-de-vite, n-a fost ușor să mă strecor. De fapt, nu m-am strecurat deloc. Asta-i toată povestea. Cum stai cu înnodatul cearșafurilor, Bertie?

N-am putut să urmăresc ceea ce s-ar numi firul gîndurilor lui.

— Înnodatul cearșafurilor?

— Am tot reflectat sub pat, în vreme ce tu și Spode stăteați la taclale, și am ajuns la concluzia că singurul lucru care ne-a rămas de făcut este să luăm cearșafurile din patul tău, să le înnodăm unele de altele și apoi să mă lași jos pe fereastră. Așa se întîmplă în cărți și mi se pare că am văzut-o și prin filme. O dată ce ajung afară, pot să-ți iau mașina și să mă duc la Londra. După aia nu prea mai am nici un plan concret. Poate plec în California.

— În California?

— E la zece mii de kilometri depărtare. Nu prea văd cum poate să vină Spode pînă acolo.

M-am zgîit la el uluit.

— Doar n-ai de gînd să-ți iei tălpășița?

— Bineînțeles că am de gînd să-mi iau tălpășița. Cît ai zice pește. N-ai auzit ce-a zis Spode?

— Doar nu ți-o fi teamă de Spode.

— Ba da.

— Dar chiar tu spuneai că nu e decît un morman de carne de bou și mușchi, plus că fără doar și poate se mișcă greoi.

— Știu. Îmi amintesc. Dar asta cînd credeam că e pe urmele tale. Părerile se mai schimbă.

— Dar, Gussie, vino-ți în fire. Nu se poate să fugi pur și simplu.

— Dar ce altceva aș putea face?

— Păi, stai prin preajmă și încearcă să te împaci cu Madeline. N-ai avut încă prilejul să te dezvinovățești față de ea.

— Ba da. Am încercat la cină. În timp ce se servea peștele. De pomană. Mi-a aruncat doar o privire glacială și a făcut cocoloașe din pîine.

Mi-am stors bibilica. Eram sigur că trebuie să existe pe undeva vreo cale demnă de urmat și în aproximativ jumătate de minut am ochit-o.

— Ce-ai tu de făcut, am spus, e să obții carnetul. Dacă pui mîna pe carnetul ăla și îi arăți Madelinei ce conține, asta o s-o convingă că motivele pentru care te-ai purtat așa cu Bățoasa nu erau cele presupuse de ea, ci inocente pînă la ultimul strop. O să-și dea seama că te-ai comportat așa din... îmi stă pe limbă... din motive disperate. O să înțeleagă și o să te ierte.

Pentru o clipă o licărire fugară de speranță a părut să-i lumineze trăsăturile schimonosite.

— E o idee, a căzut el de acord. Cred că ai ceva dreptate, Bertie. Nu e o idee rea.

— Nu poate da greș. *Tout comprendre, c'est tout pardonner*[1] rezumă totul.

Licărirea s-a stins.

— Dar cum să obțin carnetul? Unde e?

— Nu era la ea?

— Nu cred. Deși cercetările mele au fost, în acele condiții, fără doar și poate de mîntuială.

— Atunci e probabil la ea în cameră.

— Păi, aia e. Nu pot să mă duc și să cotrobăi în camera unei fete.

— De ce nu? Vezi cartea aia pe care o citeam cînd ți-ai făcut apariția? Printr-o coincidență ciudată – eu spun că e coincidență, dar probabil chestiile astea ne sînt trimise cu un scop anume –, tocmai ajunsesem la partea unde o bandă face exact același lucru. Fă-o acum, Gussie. Probabil că o să stea lipită în sufragerie încă vreo oră.

1. Cînd înțelegi totul, ierți totul (fr.).

— De fapt, s-a dus pînă în sat. Diaconul vorbește despre Țara Sfîntă cu diapozitive colorate în fața Mamelor Satului la Institutul Muncitorilor, iar ea îl acompaniază la pian. Dar chiar și așa... Nu, Bertie, nu pot s-o fac. Poate că e cea mai bună chestie... de fapt, îmi dau seama că e cea mai bună chestie... dar n-am curaj. Dacă intră Spode și mă prinde?

— Spode nu cred că dă iama prin camerele fetelor.

— N-am de unde să știu. Nu poți să-ți faci planuri bizuindu-te pe o supoziție atît de șubredă. Eu îl văd ca pe un individ care dă iama peste tot. Nu. Mă doare sufletul, tot viitorul meu e searbăd și nu mai e nimic de făcut decît să accept soarta și să încep să înnod cearșafuri. Hai să ne apucăm de treabă.

— N-o să înnozi nici un cearșaf de-al meu.

— Dar, pe toți dracii, viața mea e în joc.

— Nu-mi pasă. Refuz să contribui la evadarea asta lașă.

— Astea-s cuvintele lui Bertie Wooster?

— Ai mai spus asta.

— Și o mai spun și acum. Pentru ultima oară, Bertie, îmi împrumuți vreo două cearșafuri și mă ajuți să le înnod?

— Nu.

— Atunci nu trebuie decît să mă duc și să mă ascund pe undeva pînă la răsăritul soarelui, cînd pleacă trenul cu lapte. Adio, Bertie. M-ai dezamăgit.

— *Tu* m-ai dezamăgit. Credeam că ai sînge în tine.

— Am, dar nu vreau ca Roderick Spode să-și facă de lucru cu el.

Mi-a aruncat încă o privire din aia, de salamandră muribundă, și a deschis precaut ușa. După ce a cercetat coridorul cu privirea și a părut mulțumit, găsindu-l aparent lipsit de vreun Spode, s-a strecurat afară și a dispărut. Iar eu m-am întors la cartea mea. Era singurul lucru la care puteam apela ca să nu stau și să mă chinui rumegînd gînduri zbuciumate.

Deodată mi-am dat seama că Jeeves era lîngă mine. Nu l-am auzit cînd a intrat, dar așa se întîmplă deseori cu Jeeves. Se scurge pe tăcute din punctul A în punctul B ca un soi de gaz.

7

N-aș spune că Jeeves chiar surîdea afectat, dar pe chipul lui exista o expresie clară de mulțumire tăcută și mi-am amintit subit ceea ce scena aia scîrboasă cu Gussie mă făcuse să uit – și anume că, ultima oară cînd îl văzusem, plecase să-i telefoneze secretarului clubului Junior Ganymede. Am sărit în picioare plin de avînt. Dacă nu mă înșelasem în privința expresiei sale, avea ceva de relatat.

— Ai luat legătura cu acel Sec., Jeeves?

— Da, domnule. Tocmai am terminat de vorbit cu el.

— Și a săpat prin mocirlă?

— A fost nespus de cooperant, domnule.

— Spode are vreun secret?

— Da, domnule.

De emoție m-am plesnit cu mîna pe cracul pantalonilor.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama că trebuie să am încredere în mătușa Dahlia. Mătușile știu întotdeauna. E un soi de intuiție. Spune-mi totul.

— Mi-e teamă că nu pot face asta, domnule. Regulile clubului în ce privește răspîndirea materialului înregistrat în catastif sînt foarte rigide.

— Adică ai buzele pecetluite?

— Da, domnule.

— Atunci ce rost a avut să mai telefonezi?

— Regulile mă împiedică să menționez doar detaliile chestiunii, domnule. Am toată libertatea să vă spun că înclinația lui spre malefic s-ar diminua puternic, dacă i-ați aduce la cunoștință că știți totul despre Eulalie, domnule.

— Eulalie?

— Eulalie, domnule.

— Și asta chiar o să-l oprească?

— Da, domnule.

Am reflectat. Nu părea mare scofală.

— Ești sigur că nu poți să intri puțintel mai mult în subiect?

— Sînt sigur, domnule. Dacă aș face-o, probabil că mi s-ar cere să-mi dau demisia.

— Păi, n-aș vrea să se întîmple una ca asta, bineînțeles. Detestam gîndul că un pluton de majordomi ar forma un careu în vreme ce Comitetul i-ar tăia lui nasturii. Totuși, ești într-adevăr sigur că, dacă îl privesc pe Spode în ochi și îi trîntesc poanta, o să-l năucesc? Hai să ne lămurim. Să presupunem că tu ești Spode, iar eu vin la tine și-ți spun „Spode, știu totul despre Eulalie“, asta o să te pleoștească?

— Da, domnule. Un gentleman care ocupă poziția lui actuală în ochii publicului sînt convins că s-ar împotrivi să se vehiculeze subiectul Eulalie, domnule.

M-am mai antrenat un pic. M-am dus la scrin cu mîinile în buzunare și am spus: „Spode, știu totul despre Eulalie“. Am mai încercat o dată, clătinîndu-mi de data asta degetul. Apoi am mai

făcut o încercare cu brațele împreunate pe piept și vă zic că nu părea prea convingător.

Însă mi-am spus în sinea mea că Jeeves avea întotdeauna dreptate.

— Ei bine, dacă spui tu, Jeeves... Atunci primul lucru pe care-l am de făcut e să mă duc, să-l găsesc pe Gussie și să-i dau informația asta salvatoare.

— Domnule?

— O, bineînțeles, tu nu știi nimic despre asta, nu-i așa? Trebuie să-ți zic, Jeeves, că de cînd ne-am văzut ultima oară, intriga s-a împuțit iarăși. Știai că Spode o iubește de multă vreme pe domnișoara Bassett?

— Nu, domnule.

— Ei bine, așa e. Fericirea domnișoarei Bassett înseamnă foarte mult pentru Spode, iar acum, că s-a ales praful de logodnă din motive teribil de compromițătoare pentru partea contractantă masculină, vrea să-i sucească gîtul lui Gussie.

— Într-adevăr, domnule?

— Te asigur. Tocmai a fost pe aici și a vorbit despre asta, iar Gussie, care din întîmplare era atunci sub pat, l-a auzit. Cu rezultatul că acum spune că vrea să fugă pe fereastră și să se ducă în California. Chestie care bineînțeles că ar fi dezastruoasă. Neapărat trebuie să rămînă aici pentru a încerca să se împace cu ea.

— Da, domnule.

— Nu poate să se împace cu ea dacă e în California.

— Da, domnule.

— Așa că trebuie să mă duc și să încerc să-l găsesc. Deși, ascultă-mă bine, mă îndoiesc că o

să-l găsesc prea ușor în acest stadiu al carierei lui. E probabil pe acoperiș, întrebîndu-se cum l-ar putea trage după el.

Suspiciunile mele s-au dovedit cu prisosință întemeiate. Am căutat cu tenacitate prin casă, dar nu era nici urmă de el. Totleigh Towers îl ascundea pe undeva, cu siguranță, pe Augustus Fink-Nottle, dar își păstra bine taina. Pînă la urmă am renunțat, m-am întors la mine în cameră și să-mi tai beregata dacă primul lucru pe care l-am zărit cînd am intrat nu era chiar el în carne și oase. Stătea în picioare lîngă pat înnodînd cearșafuri.

Faptul că stătea cu spatele la ușă, iar covorul era moale l-a împiedicat să-și dea seama că am intrat pînă cînd am vorbit. „Hei!“-ul meu – unul destul de strident, pentru că mă uluise să-mi văd patul așa răvășit – l-a făcut să se învîrtească pe loc, cadaveric pînă-n vîrful unghiilor.

— Uuf! a exclamat el. Credeam că ești Spode!

Indignarea a urmat panicii. Și-a ațintit asupra mea o privire severă. Ochii îi luceau reci din spatele ochelarilor. Arăta ca un calcan iritat.

— Ce te-a apucat, Wooster afurisit, a vrut el să știe, să te furișezi în spatele cuiva și să spui „Hei!“? Ai fi putut să-mi provoci un atac de cord.

— Ce te-a apucat, idiot de Fink-Nottle, am vrut eu să știu la rîndul meu, să îmi mînjești așa așternuturile după ce ți-am interzis-o special? Ai și tu cearșafuri. Du-te și înnoadă-le pe alea.

— Cum aș putea? Spode stă pe patul meu.

— Da?

— Sigur. Mă așteaptă. M-am dus acolo după ce-am plecat de la tine și acolo era. Dacă nu și-ar

fi dres vocea din întîmplare, aș fi intrat direct peste el.

Mi-am dat seama că venise vremea să-i liniștesc sufletul zbuciumat.

— Nu trebuie să-ți fie frică de Spode, Gussie.

— Cum adică, nu trebuie să-mi fie frică de Spode? Fii coerent.

— Adică exact cum îți spun. Spode, *qua* amenințare, dacă *qua* e cuvîntul pe care îl caut, e de domeniul trecutului. Datorită perfecțiunii nemaipomenite a sistemului secret al lui Jeeves, am aflat o chestie despre el care nu și-ar dori să fie general cunoscută.

— Ce?

— A, aici m-ai avut. Cînd am spus că am aflat-o, ar fi trebuit să spun că Jeeves a aflat-o și, din păcate, buzele lui Jeeves sînt pecetluite. Însă mă găsesc în poziția să i-o strecor individului, foarte sigur pe mine. Dacă încearcă vreo mișcare dură, o să-i arăt eu. M-am întrerupt și am ascultat. Pași se auzeau pe coridor. A! am exclamat eu. Vine cineva. E foarte posibil să fie chiar vita încălțată în persoană.

Un țipăt animalic i-a scăpat lui Gussie.

— Încuie ușa aia!

Am fluturat o mînă nonșalantă.

— Nu va fi necesar, am zis. Lasă-l să intre. Chiar mă bucur de vizita asta. Fii atent cum mă ocup de el, Gussie. O să te amuze.

Am ghicit corect. Era într-adevăr Spode. Fără îndoială că se săturase să stea pe patul lui Gussie și a crezut că încă o pălăvrăgeală cu Bertram i-ar putea servi ca o variație după atîta monotonie. A intrat ca mai înainte, fără să bată la ușă,

și l-a remarcat pe Gussie, scoțînd o exclamație nearticulată de triumf și satisfacție. Apoi a rămas pe loc pentru o clipă, respirînd gîfîit pe nări.

Părea că mai crescuse un pic de la ultima noastră întîlnire, ajungînd acum la doi metri jumătate și dacă aș fi primit indiciile despre avantajul meu asupra lui de la o sursă mai puțin competentă, înfățișarea sa probabil că m-ar fi intimidat zdravăn. Dar atît de asiduu m-am antrenat de-a lungul anilor să mă bizui și pe cel mai neînsemnat cuvințel al lui Jeeves, încît l-am privit fără nici o tresărire.

Gussie, îmi părea rău să văd, nu manifesta aceeași încredere optimistă. Poate că nu-i furnizasem o explicație completă a faptelor în cauză sau poate că, fiind confruntat cu Spode în carne și oase, își pierduse curajul. Oricum, el s-a tras înspre perete și părea, din cîte îmi dădeam seama, că încearcă să treacă prin el. Dar eforturile sale dovedindu-se zadarnice, stătea acolo arătînd de parcă ar fi fost împăiat de vreun taxidermist priceput, pe cînd eu m-am întors către intrus și am ațintit asupra lui o privire lungă și calmă, în care uimirea și aroganța se amestecau armonios.

— Ei bine, Spode, am spus, ce mai e acum?

Lungisem multicel ultimul cuvînt pentru a-i sugera că sînt nemulțumit, dar m-am ostenit de pomană. Lăsînd întrebarea în plata Domnului, ca vipera surdă din Scriptură, el a început să înainteze agale, cu privirea ațintită asupra lui Gussie. Am observat că mușchii fălcilor lucrau ca atunci cînd mă surprinsese distrîndu-mă cu

colecția de argintărie veche a lui sir Watkyn Bassett și ceva din atitudinea lui sugera că în orice clipă ar putea începe să se izbească în piept scoțînd sunete înfundate de tobe, așa cum fac gorilele cînd sînt agitate.

— Ha ! a făcut el.

Ei bine, normal că nu aveam de gînd să rabd asemenea aiureli. Obiceiul ăsta al lui să umble încoace și-ncolo urlînd „Ha !“ trebuia să fie stăvilit, stăvilit cu promptitudine.

— Spode ! am spus eu tăios și am impresia că am lovit în masă.

Pentru prima oară a părut că-și dă seama de prezența mea. S-a oprit pentru o clipă și mi-a aruncat o privire dezagreabilă.

— Ei bine, *tu* ce vrei ?

Mi-am ridicat o sprînceană sau două.

— Ce vreau ? Îmi place. Asta-i bună. Că tot m-ai întrebat, Spode, vreau să știu ce mama dracu' ai de gînd venind așa încontinuu în apartamentul meu, ocupînd un spațiu pe care l-am rezervat în alte scopuri și întrerupîndu-mă cînd stau la taclale cu prietenii. Zău așa, în casa asta poți avea tot atîta intimitate ca un dansator de strip-tease. Presupun că ai și tu o cameră. Întoarce-te acolo, pocitanie grăsană, și rămîi în ea.

N-am rezistat să nu arunc o privire rapidă înspre Gussie ca să văd cum reacționa la una ca asta și am remarcat cu plăcere cum pe chipul lui încolțea o privire plină de admirație adoratoare, asemenea celei pe care o fecioară la ananghie din Evul Mediu i-ar fi aruncat-o unui cavaler văzîndu-l cum se apucă să treacă la fapte concrete cu balaurul. Îmi puteam da seama că

redevenisem pentru el vechiul Wooster cel Viteaz din copilărie și nu aveam nici o îndoială că se perpelea de rușine și remușcări amintindu-și rînjetele și ocările lui.

Și Spode părea binișor impresionat, deși nu în mod favorabil. Se zgîia neîncrezător la mine, ca cineva mușcat de un iepure. Părea să se întrebe dacă ce-i vedeau ochii putea fi cu adevărat violeta temătoare cu care făcuse un schimb de opinii pe terasă.

M-a întrebat dacă l-am făcut pocitanie, iar eu am spus că da.

— O pocitanie grăsană?

— O pocitanie grăsană. A venit vremea, am continuat eu, ca cineva cu spirit civic să apară și să-ți zică de ce ai luat-o razna. Problema ta, Spode, e că numai pentru că ai reușit să convingi o mînă de nătărăi să mutileze peisajul Londrei, umblînd creanga în șorturi negre, crezi că ești cineva. Îi auzi răcnind „Heil, Spode!“ și îți închipui că e Vocea Poporului. Aici o dai în bară. Vocea Poporului spune de fapt: „Uită-te la fraierul ăla groaznic de Spode cum își dă aere peste tot în nădragi de fotbal! Ai mai văzut vreodată în viața ta un pîrlit ca el?“

S-a zbătut în ceea ce se cunoaște sub numele de lupta pentru exprimare.

— O? a făcut el. Ha! O să mă ocup de tine mai tîrziu.

— Iar eu, am ripostat iute ca fulgerul, o să mă ocup de tine acum. Mi-am aprins o țigară. Spode, am spus, dezvăluindu-mi intențiile dușmănoase, îți cunosc secretul!

— Hă?

— Știu totul despre...

— Totul despre ce?

Tocmai pentru a-mi pune exact aceeași întrebare am făcut o pauză. Pentru că, mă crezi sau nu mă crezi, în momentele astea tensionate, cînd aveam nevoie cu atîta ardoare de el, numele pe care mi-l pomenise Jeeves ca fiind formula magică pentru a-l înfrunta pe buboiul ăsta mi se evaporase total din minte. Nu puteam să-mi amintesc nici măcar litera cu care începea.

E ceva extraordinar cu numele astea. Probabil că ai observat și tu. Adică crezi că le-ai reținut, iar ele ți se șterg pur și simplu din minte. Deseori mi-am dorit să fi cîștigat o liră de fiecare dată cînd vreun individ cu o mutră foarte familiară a venit la mine și mi-a zis „Bună, Wooster“, făcîndu-mă să mă sufoc pentru că nu-l puteam identifica. Asta întotdeauna mă descumpănește, dar în nici o altă ocazie nu m-am simțit mai descumpănit ca acum.

— Totul despre ce? a spus Spode.

— Păi, de fapt, a trebuit să mărturisesc, am uitat.

Un soi de icnet strangulat din fundul scenei mi-a atras din nou atenția către Gussie și am remarcat că nu-i scăpase semnificația cuvintelor mele. Încă o dată a încercat să se retragă și, dîndu-și seama că nu mai avea unde să se ducă, o sclipire de disperare i-a apărut în ochi. Iar apoi, pe cînd Spode începea să înainteze spre el, s-a schimbat brusc într-una plină de fermitate și de hotărîre încăpățînată.

Îmi amintesc cu plăcere de Augustus Fink-Nottle din acele momente. A avut o performanță bună. Pînă acum, trebuie să spun, nu îl considerasem un om de acțiune. Aș fi zis că era

mai ales tipul visător. Dar acum n-ar fi plesnit-o cu un elan mai rapid nici dac-ar fi fost din fragedă pruncie un luptător brutal de pe malul apei, în San Francisco.

Deasupra lui, așa cum stătea lipit de perete, era o pictură măricică în ulei reprezentînd un tip îmbrăcat în pantaloni scurți pînă la genunchi, cu o pălărie în trei colțuri, holbîndu-se la o muiere care părea că piuie la o pasăre, ceva – un porumbel, dacă nu mă-nșel, sau un guguștiuc. Îl remarcasem o dată sau de două ori de cînd stăteam în camera asta și, într-adevăr, mă gîndisem să i-l dau mătușii Dahlia să-l spargă în locul „Pruncului Samuel rugîndu-se“. Din fericire, nu făcusem asta, altfel Gussie nu s-ar fi găsit acum în postura să-l smulgă din ancoră și să-l trîntească cu o frumoasă răsucire a încheieturii în capul lui Spode.

Am zis „din fericire“ pentru că, dacă a existat vreodată un individ care să aibă nevoie să fie lovit cu picturi în ulei, acel individ era Roderick Spode. Încă din clipa cînd ne-am întîlnit prima oară, fiecare vorbă și acțiune a lui dovediseră din belșug că asta i se cuvenea. Dar întotdeauna există cîte o chichiță în chestiile astea bune și mi-a luat numai o secundă să-mi dau seama că osteneala lui Gussie, deși bine intenționată, nu obținuse rezultate prea semnificative. Bineînțeles că ar fi trebuit să țină tabloul într-o parte, ca să profite din plin de rama zdravănă. Dar el se folosise de partea plană a armei, iar Spode a ieșit prin pînză ca un călăreț de circ printr-un cerc de hîrtie. Cu alte cuvinte, ce promisese să fie o lovitură decisivă se dovedise a fi doar ceea ce Jeeves ar fi numit o demonstrație.

Totuși l-a abătut pe Spode de la țelul său preț de cîteva clipe. A rămas locului clipind, cu chestia din jurul gîtului pe post de guler, iar pauza mi-a fost suficientă pentru a trece la acțiune.

Dacă ni se dă un avans și ni se lămurește faptul că sindrofia s-a înfierbîntat și că de acum încolo se poate face orice, atunci noi, Wooster-ii, nu șovăim. Pe pat era un cearșaf pe care îl lăsase Gussie cînd fusese deranjat din înnodat și, cît ai zice pește, l-am și înșfăcat și l-am înfășurat pe Spode cu el. A trecut multă vreme de cînd n-am mai studiat subiectul și, înainte de a mă angaja pe deplin, ar trebui să mă consult cu Jeeves, dar am impresia că gladiatorii romani din vechime obișnuiau să facă oarecum la fel în arenă și, de aceea, erau foarte apreciați.

Presupun că un bărbat care a fost pocnit în cap cu un tablou reprezentînd o fată care piuie la un porumbel și aproape imediat după aia e prins într-un cearșaf nu prea reușește vreodată să-și păstreze o înfățișare calmă și inteligentă. Orice amic de-al lui Spode, mînat de grija pentru binele lui, l-ar fi sfătuit în acest moment să stea liniștit și să nu se agite pînă cînd nu iese din cocon. Numai astfel, pe un teren presărat din belșug cu scaune și chestii, ar fi putut să nu cadă în cap.

Nu a făcut așa. Auzind sunetul vijelios scos de Gussie pe drumul spre ieșire, a făcut un salt în direcția lui și a luat inevitabila trîntă. În clipa cînd Gussie, mișcîndu-se vertiginos, a ieșit pe ușă, el era la podea, mai încîlcit și fără putință de scăpare ca oricînd.

Dacă m-ar fi sfătuit amicii mei, mi-ar fi recomandat cu siguranță să mă retrag imediat acum și, revăzînd evenimentele, îmi dau seama că am

greșit oprindu-mă să-i ard una protuberanței, pe care, după remarcele care veneau dinspre ea, o bănuisem a fi capul lui Spode, cu un vas de porțelan care stătea pe polița de deasupra șemineului, nu departe de locul în care se aflase Pruncul Samuel. A fost o greșeală strategică. Am nimerit-o la fix, iar vasul s-a spart într-o duzină de țăndări, ceea ce era minunat – pentru că, cu cît se distrugeau mai multe obiecte personale ale unui individ ca sir Watkyn Bassett, cu atît mai bine – dar acțiunea de a mă ocupa de lovitura în cauză m-a făcut să mă dezechilibrez. În clipa următoare, o mînă ițindu-se de sub cearșaf m-a înhățat de haină.

Era o catastrofă serioasă, bineînțeles, una care ar fi putut foarte bine să-i dea unui bărbat mai slab senzația că n-are nici un sens să se mai lupte. Dar șpilul Wooster-ilor, așa cum am mai avut ocazia să remarc și înainte, este că nu sînt bărbați slabi. Își păstrează sîngele rece. Gîndesc ager și acționează fulgerător. Napoleon a fost la fel. Am menționat că atunci cînd mă pregăteam să-l anunț pe Spode că îi cunosc secretul, îmi aprinsesem o țigară. Țigara asta, în portțigaret, încă mai era între buzele mele. M-am grăbit s-o iau și am lipit capătul aprins de mîna ca un jambon care îmi împiedica evadarea.

Rezultatul a fost pe deplin satisfăcător. Ai fi crezut că în vîltoarea ultimelor evenimente, Roderick Spode ajunsese într-o stare de spirit în care s-ar fi așteptat și ar fi fost gata de orice, dar manevra asta simplă l-a prins pe nepregătite. Cu un țipăt ascuțit de durere, el a dat drumul hainei mele, iar eu n-am mai stat pe gînduri. Bertram Wooster e un bărbat care știe cînd să

zăbovească și cînd să nu zăbovească printre cei prezenți. Cînd Bertram Wooster zărește un leu în calea-i, se fofilează pe o stradă laterală. Am tulit-o cu o viteză impresionantă și fără îndoială că aș fi trecut pragul ca din pușcă, ciupind o secundă sau două din recordul lui Gussie, dacă n-aș fi intrat cu capul înainte în coliziune cu un corp solid care s-a întîmplat să intre în acea clipă. Îmi amintesc că m-am gîndit, în vreme ce ne înlănțuiam mîinile unul în jurul celuilalt, că la Totleigh Towers, dacă nu se petrecea ceva, atunci neapărat se petrecea altceva.

Îmi închipui că mirosul de *eau-de-Cologne* care încă îi mai persista pe tîmple m-a făcut să identific corpul ăla solid ca fiind al mătușii Dahlia, deși chiar și în lipsa lui, înjurătura vînătorească suculentă ce i-a ieșit dintre buze m-ar fi pus pe calea cea bună. Ne-am prăvălit într-o învălmășeală de membre și probabil că ne-am rostogolit binișor înăuntru, pentru că următorul lucru de care îmi aduc aminte a fost că am intrat în coliziune cu silueta înfășurată în cearșaf a lui Roderick Spode, pe care ultima oară îl văzusem în partea cealaltă a camerei. Negreșit că explicația este că noi ne-am rostogolit spre nord-nord-est, iar el s-a rostogolit spre sud-sud-vest, cu deznodămîntul că ne-am întîlnit pe undeva pe la mijloc.

Spode, am observat eu cînd Rațiunea a început să se înapoieze pe tronul ei, o înșfăcase pe mătușa Dahlia de piciorul stîng, ceea ce părea să n-o încînte prea tare. I se cam tăiase respirația la impactul dintre linguricăși nepotul ei, dar îi rămăsese destulă pentru a protesta, căci asta făcea cu vechea ei însuflețire.

— Ce e cloaca asta? s-a interesat ea cu înflăcărare. O casă de nebuni? Toată lumea a luat-o razna? Mai întîi mă întîlnesc cu Spink-Bottle care fuge pe coridor ca un cal sălbatic. Apoi tu încerci să treci prin mine de parcă aș fi un puf de păpădie. Iar acum domnul în burnuz începe să-mi gîdile gleznele, o chestie care nu mi s-a mai întîmplat de la Balul Vînătoresc din York și Ainsty în 1921.

Protestele astea probabil că ajunseseră pînă la Spode și se presupune că îl înduioșaseră, fiindcă i-a dat drumul, iar ea s-a ridicat, scuturîndu-și rochia de praf.

— Și acum, a zis ea oarecum mai calmă. O explicație, dacă ești amabil, una tranșantă. Care-i treaba? Ce se întîmplă? Cine dracu' e ăla din lințoliu?

Am făcut prezentările.

— L-ai cunoscut pe Spode, nu-i așa? Domnul Roderick Spode, doamna Travers.

Spode și-a dat la o parte cearșaful, dar tabloul încă mai era la locul lui, iar mătușa Dahlia l-a privit mirată.

— De ce naiba ai chestia aia la gît? a întrebat ea. Și apoi pe un ton mai tolerant: Poart-o dacă vrei, desigur, dar nu-ți stă bine.

Spode nu a răspuns. Gîfîia. Nu-l învinovățeam, ține bine minte – în locul lui aș fi făcut la fel –, dar sunetul nu era prea agreabil și mi-aș fi dorit să nu fi fost așa. De asemenea, mă mai fixa atent cu privirea și nici asta nu mi-aș fi dorit s-o facă. Avea fața congestionată, ochii bulbucați și îți dădea iluzia stranie că părul îi stă măciucă – aidoma ghimpilor unui porc sîrmos zgîndărit,

cum s-a exprimat odată Jeeves cînd îmi descria reacția lui Zărghitul Fotheringay-Phipps cînd a văzut o mîrțoagă moartă, un chilipir în care investise cu generozitate, ieșind pe locul al șaselea în cortegiul din Întrecerea de Primăvară din Newmarket.

Îmi amintesc că odată, în timpul unei rupturi temporare dintre mine și Jeeves, am angajat în locul lui un tip printr-o agenție și nici nu a trecut o săptămînă de cînd lucra la mine, cînd l-au apucat pandaliile într-o noapte, a dat foc casei și a încercat să mă ciopîrțească cu un cuțit pentru tranșat carnea. Spunea că vrea să vadă ce culoare am pe dinăuntru, ce idee bizară! Și pînă în clipa aia am crezut că episodul ăsta a fost cea mai grea încercare din experiența mea. Acum mi-am dat seama că trebuia pus pe locul al doilea.

Individul de care vorbesc era o făptură simplă și ignorantă, iar Spode, un bărbat cu o creștere și o educație aleasă, dar mi se părea evident că exista un punct comun între cei doi. Presupun că nu ar fi căzut de acord asupra oricărui alt subiect pe care l-ai fi adus în discuție, dar, în privința dorinței de a vedea ce culoare am pe dinăuntru, mințile lor funcționau în tandem. Singura diferență consta în faptul că, pe cînd angajatul meu plănuise să se folosească de un cuțit pentru tranșat carnea pentru explorările sale, Spode părea că se mulțumește să-și ducă la bun sfîrșit treaba cu mîinile goale.

— Trebuie să vă rog să ne lăsați singuri, doamnă, a spus el.

— Dar abia am venit, a zis mătușa Dahlia.

— Am de gînd să-l cotonogesc pe individ pînă crapă.

Nu era tonul potrivit pe care să-l adopți față de rubedenia cea vîrstnică. Are spirit de clan și, așa cum spuneam, ține la Bertram. Fruntea i s-a întunecat.

— N-ai să te atingi de vreun nepot de-al meu.

— Am de gînd să-i rup fiecare oscior.

— N-o să faci nimic din toate astea. Ce idee!... Hei, tu!

Ultimele cuvinte le-a spus pe un ton strident și asta s-a întîmplat fiindcă atunci Spode a făcut o mișcare bruscă în direcția mea.

Avînd în vedere felul în care îi luceau ochii și i se zbîrlise mustața, fără să mai pomenesc de dinții rînjiți și freamătul sinistru al degetelor, a fost o mișcare de la care te-ai fi așteptat să mă facă să-mi iau zborul aidoma unui balerin pe un adagio. Și dacă s-ar fi petrecut cîndva mai devreme, fără îndoială că ar fi reușit. Dar nu mi-am luat zborul. Am rămas pe loc, calm și stăpîn pe mine. Dacă mi-am împreunat mîinile pe piept sau nu, nu-mi aduc aminte, dar îmi amintesc că aveam un zîmbet amuzat și firav pe buze.

Pentru că scurta silabă „tu“ a izbutit ceea ce un sfert de oră de cercetări nu reușise – adică descătușarea izvorului memoriei. Vorbele lui Jeeves mi-au năvălit în minte. În clipa asta, mintea goală, o clipă mai tîrziu, izvorul memoriei împroșcînd de mama focului. Mereu se întîmplă așa.

— Un moment, Spode, am zis încetișor. Doar un minut. Înainte de a începe să-ți dai aere, te-ar putea interesa să afli că știu totul despre Eulalie.

A fost uluitor. M-am simțit ca unul dintre indivizii ăia care apasă pe un buton și detonează

minele. Dacă încrederea mea oarbă în Jeeves nu m-ar fi făcut să mă aștept la rezultate însemnate, aș fi fost consternat de efectul pe care l-a avut acest cuvînt asupra tipului. Puteai să-ți dai seama că o nimerisem la fix și îl zgîlțîisem ca telul ouăle. S-a dat îndărăt de parcă s-ar fi ciocnit de ceva fierbinte și o expresie plină de groază s-a lățit alene pe chipul lui.

Întreaga situație îmi aducea irezistibil aminte de ceva ce mi se întîmplase la Oxford pe vremea cînd eram doar un suflet tînăr. S-a petrecut în timpul celor Opt Săptămîni. Hoinăream pe malul rîului împreună cu o fată al cărei nume îmi scapă, cînd s-a auzit un lătrat și un cîine mare și voinic s-a năpustit spre noi, cu colții rînjiți și plin de avînt, evident pus pe masacru. Și tocmai îmi încredințam sufletul lui Dumnezeu crezînd că acum vechii mei pantaloni sport vor suferi o mușcătură de treizeci de lire din ei, cînd fata, după ce a așteptat pînă cînd i-a văzut albul ochilor, cu o extraordinară prezență de spirit, a deschis brusc o umbrelă japoneză colorată în botul animalului. La care acesta a făcut trei tumbe îndărăt și și-a văzut de viața personală.

În afară de faptul că n-a făcut vreo tumbă îndărăt, reacțiile lui Roderick Spode au fost aproape identice cu cele ale acelui cîine perplex. Preț de-o clipă, a rămas cu gura căscată. Apoi a bîiguit „O?“ Apoi buzele i s-au strîmbat în ceea ce mi-am închipuit că era ideea lui de zîmbet împăciuitor. Pe urmă a înghițit de șase – sau poate de șapte – ori ca și cum ar fi luat la bord un os de pește. Într-un final a vorbit. Dar cînd a făcut-o, mi-a amintit de uguitul celui mai blînd

porumbel pe care l-am auzit vreodată – de fapt un porumbel nemaipomenit de civilizat.

— O, chiar așa? a zis el.

— Da, am replicat.

Dacă m-ar fi întrebat ce știam despre ea, aș fi băgat-o pe mînecă, dar n-a făcut-o.

— Ăă... cum ai aflat?

— Am metodele mele.

— O?

— A, am replicat și pentru o clipă s-a așternut iarăși tăcerea.

N-aș fi crezut că e posibil ca un ins atît de dur să se gudure atît de slugarnic pe lîngă mine, dar așa s-a gudurat. Avea o sclipire imploratoare în privire.

— Sper că o să ții totul pentru tine, Wooster, da? O să ții totul pentru tine, nu-i așa, Wooster?

— Da...

— Mulțumesc, Wooster.

—...dacă, am continuat, n-o să mai existe din partea ta asemenea manifestări extraordinar de – cum îi spune?

S-a gudurat un pic mai aproape.

— Bineînțeles, bineînțeles. Mi-e teamă că m-am cam pripit. A întins o mînă și mi-a netezit mîneca. Ți-am șifonat haina, Wooster? Îmi pare rău. Mi-am pierdut controlul. N-o să se mai întîmple.

— Așa să fie. Doamne sfinte! Să înșfaci oamenii de haine și să zici că ai de gînd să le rupi oasele. N-am mai auzit niciodată una ca asta.

— Știu, știu. Am greșit.

— Să fii sigur că ai greșit. O să fiu foarte categoric cu chestii de genul ăsta pe viitor, Spode.

— Da, da, înțeleg.

— N-am fost deloc mulțumit de purtarea ta de cînd am venit în casa asta. Felul cum te uitai la mine în timpul cinei. Poate crezi că oamenii nu observă chestiile astea, dar nu-i așa.

— Bineînțeles, bineînțeles.

— Și mi-ai zis că sînt un vierme nenorocit.

— Îmi pare rău că ți-am zis că ești un vierme nenorocit, Wooster. Am vorbit fără să mă gîndesc.

— Întotdeauna să te gîndești, Spode. Ei bine, asta-i tot. Poți să te retragi.

— Noapte bună, Wooster.

— Noapte bună, Spode.

S-a grăbit să plece cu capul în pămînt, iar eu m-am răsucit spre mătușa Dahlia, care scotea niște sunete de parc-ar fi fost o motocicletă în fundal. Se uita la mine cu aerul cuiva care are halucinații. Iar eu presupun că întreaga chestie fusese probabil teribil de impresionantă pentru un observator ocazional.

— Păi, fir-aș...

Aici a făcut o pauză – din fericire, poate, fiindcă e genul de femeie care, cînd este puternic emoționată, are uneori tendința să uite că nu se mai află pe terenul de vînătoare, iar cuvîntul pe care l-ar fi scos s-ar fi putut dovedi puțin cam prea suculent pentru un public de ambele sexe.

— Bertie! Ce-a fost asta?

Am fluturat o mînă nonșalantă.

— O, doar mi-am încheiat socotelile cu individul. Am vrut numai să mă impun. Trebuie să fii ferm cu tipi ca Spode.

— Cine e Eulalie asta?

— A, aici m-ai prins. Pentru informații pe tema asta va trebui să i te adresezi lui Jeeves. Și n-o să-ți folosească la nimic, pentru că regulile clubului

sînt rigide, iar membrilor nu li se permite decît atît. Jeeves, am continuat, arătîndu-i considerația pe care o merita, așa cum îmi stătea în obicei, a venit la mine cu puțină vreme în urmă și mi-a zis că nu trebuie decît să-i aduc la cunoștință lui Spode că știu totul despre Eulalie pentru a-l face să se chircească precum o pană arsă. Și precum o pană arsă, așa cum ai văzut, s-a și chircit. Cît despre cine ar putea fi sus-numita, n-am nici cea mai vagă idee. Tot ce pot să spun este că-i o halcă din trecutul lui Spode – mi-e teamă că una foarte compromițătoare.

Am oftat, pentru că nu mă lăsa rece.

— Poți să-ți închipui și singură, cred eu, mătușă Dahlia. Fata credulă care află prea tîrziu că bărbații sînt trădători... mica bocceluță... ultimul drum îndoliat către malul rîului... pleoscăitul... plînsetul gîlgîit... așa îmi imaginez, tu nu? Nu-i de mirare că individul păleşte niţeluş sub bronz la gîndul că lumea ar afla despre asta.

Mătușa Dahlia a tras adînc aerul în piept. Un soi de expresie de parcă i s-ar fi trezit sufletul la viață i s-a zugrăvit pe chip.

— Vechiul șantaj! Nu există nimic mai bun. Mereu am zis asta și mereu o să zic la fel. Face minuni în caz de urgență. Bertie, a zbierat ea, îți dai seama ce înseamnă asta?

— Ce înseamnă, rubedenie vîrstnică?

— Acum că îl ai la mînă pe Spode, nu te mai reține nimic să furi cana aia pentru smîntînă. Poți să dai o raită pe jos și s-o iei la noapte.

Am clătinat din cap cu părere de rău. Îmi fusese teamă că avea să adopte acest punct de vedere. Mă obliga să-i smulg ceașca bucuriei de la gură, întotdeauna un lucru neplăcut să i-l faci

unei mătuși care te-a legănat pe genunchi pe cînd erai copil.

— Nu, am zis. Aici greșești. Vorbești, scuză-mi exprimarea, ca un găgăuță. Poate că Spode a încetat să mai fie un pericol pentru circulație, dar asta nu schimbă faptul că Bățoasa încă mai are carnetul. Înainte de a mă ocupa de cana pentru smîntînă, trebuie să pun mîna pe el.

— Dar de ce? O, presupun că n-ai auzit. Madeline Bassett a rupt logodna cu Spink-Bottle. Mi-a spus asta între patru ochi chiar adineauri. Bine, atunci. Înainte, piedica era că tînăra Stephanie poate rupe logodna arătîndu-i caietul bătrînului Bassett. Dar dacă e deja ruptă...

Mi-am clătinat încă o dată tărtăcuța.

— Draga mea bătrînă cugetătoare cu lipsuri, am spus, n-ai prins nici pe departe șpilul. Cîtă vreme Bățoasa are carnetul, nu poate fi arătat Madelinei Bassett. Și numai dacă i-l arată Madelinei Bassett, Gussie îi poate dovedi că motivul pentru care i-a ciupit picioarele bățoasei nu a fost cel pe care și l-a închipuit ea. Și numai dovedindu-i că motivul lui nu a fost cel pe care și l-a închipuit ea, ar putea să se dezvinovățească și să ajungă la o împăcare. Și numai dacă se dezvinovățește și se împacă cu ea pot evita obligația dezgustătoare de a mă însura chiar eu cu afurisita asta de Bassett. Nu, repet. Înainte de a face orice altceva, trebuie să obțin carnetul ăla.

Nemiloasa mea analiză a situației a avut efect. Comportamentul ei vădea că pricepuse esențialul. Preț de-o clipă a rămas tăcută, mușcîndu-și buza de jos și încruntîndu-se ca o mătușă care a golit pocalul amărăciunii.

— Ei bine, și cum ai de gînd să-l obții?

— Îmi propun să-i percheziționez camera.

— La ce folosește asta?

— Draga mea rubedenie vîrstnică, investigațiile lui Gussie au arătat deja că nu se află asupra ei. Continuînd raționamentul, ajungem la concluzia că trebuie să fie la ea în cameră.

— Da, dar, sărmane idiot, unde anume la ea în cameră? Poate fi oriunde. Și oriunde ar fi, poți să fii al naibii de sigur că e bine ascuns. Presupun că nu te-ai gîndit la asta.

De fapt, chiar nu mă gîndisem și îmi imaginez că exclamația mea stridentă „O, aha!“ i-a adeverit spusele, întrucît a fornăit ca un bizon la adăpătoare.

— Fără îndoială ai crezut că o să zacă pe măsuța de toaletă. Foarte bine, percheziționează-i camera dacă vrei. Presupun că nu-i nici un rău în asta. O să-ți dea ceva de făcut și o să te țină departe de cîrciumi. Între timp eu o să mă duc și o să încerc să mă gîndesc la o chestie de bun-simț. A venit vremea ca unul dintre noi s-o facă.

S-a oprit în dreptul poliței de deasupra șemineului pentru a lua un cal de porțelan de acolo, a da cu el de podea și a-l călca în picioare, și apoi m-a părăsit. Iar eu, cumva derutat, căci crezusem că am plănuit totul cu grijă și intrasem nițeluș la apă dîndu-mi seama că nu era așa, m-am așezat și am început să-mi storc creierii.

Cu cît mi-i storceam mai dihai, cu atît eram mai forțat să recunosc că ruda de sînge avusese dreptate. Uitîndu-mă în jur prin camera mea, puteam să disting dintr-o singură privire o duzină de locuri unde, dacă aș fi avut de ascuns un mic obiect, precum un carnet legat în piele, doldora de critici aduse felului de a mînca supă al bătrînului Bassett, aș fi făcut-o cu ușurință. Probabil că aceleași condiții domneau și în

bîrlogul Bățoasei. Prin urmare, ducîndu-mă într-acolo, mă înhămam la o misiune pe deplin calculată să buimăcească și pe cel mai sclipitor ogar, să nu mai vorbim de un tip care încă din copilărie fusese nepriceput la jocul cald-rece.

Pentru a-i da un răgaz de odihnă creierului înainte de a mai încerca o dată să rezolv problema, mi-am luat iarăși cartea palpitantă. Și, pe toți sfinții, nu citisem mai mult de jumătate de pagină cînd am scos un țipăt. Ajunsesem la un pasaj relevant.

— Jeeves, i-am spus cînd a intrat o clipă mai tîrziu, am ajuns la un pasaj relevant.

— Domnule?

Mi-am dat seama că fusesem prea repezit și că era nevoie de adnotări.

— În aceată carte palpitantă pe care o citesc, am explicat eu. Dar stai. Înainte să ți-o arăt, mi-ar plăcea să-ți acord un prinos grandios pentru acurateța informației *re* Spode. Un vot călduros de mulțumire, Jeeves. Ai zis că numele Eulalie o să-l dezumfle și așa s-a întîmplat. Spode, *qua* amenințare... *qua* e?

— Da, domnule. E corect.

— Mă gîndeam eu. Păi, Spode, *qua* amenințare, e un mucos perimat. A dispărut și a încetat să mai funcționeze.

— Este un lucru foarte mulțumitor, domnule.

— Teribil. Dar încă ne mai confruntăm cu Brecher's Brook[1], tînăra aia Bățoasă se află în continuare în posesia carnetului. Carnetul ăsta,

1. Probabil cel mai dificil și mai spectaculos obstacol din cel mai faimos concurs anual britanic de echitație, Grand National.

Jeeves, trebuie să fie localizat și re-șterpelit înainte de-a putea fi liberi să o pornim în orice altă direcție. Mătușa Dahlia tocmai a plecat deprimată pentru că, deși a fost de acord că drăcovenia e aproape sigur ascunsă în dormitorul băsicuței, nu are nici o speranță că am putea reuși să punem mîna pe el. Spune că poate fi oriunde și că fără îndoială a fost pitit cu grijă.

— Aceasta este dificultatea, domnule.

— Mda. Dar aici intervine și pasajul ăsta relevant. Ne arată direcția și ne pune pe calea cea bună. O să ți-l citesc. Detectivul vorbește cu amicul lui, iar „ei“ se referă la niscaiva ticăloși în prezent neidentificați, care au răscolit camera unei fete sperînd să găsească bijuteriile care dispăruseră. Ascultă cu atenție, Jeeves. „Părea că se uitaseră peste tot, dragul meu Postlehwaite, în afară de singurul loc unde te-ai fi așteptat să găsească ceva. Amatori, Postlehwaite, amatori notorii. Nu s-au gîndit nici o clipă să caute pe dulap, chestie la care orice tîlhar cu experiență se gîndește imediat fiindcă“ – fii atent la ce urmează – „fiindcă știe că e locul favorit pentru ascunzătoare al femeilor.“

I-am aruncat o privire pătrunzătoare.

— Înțelegi semnificația profundă a chestiei, Jeeves?

— Dacă interpretez corect ceea ce îmi spuneți, domnule, îmi sugerați că pe dulapul din apartamentul domnișoarei Byng ar putea fi ascuns carnetul domnului Fink-Nottle?

— Nu „ar putea“, Jeeves, ci „trebuie“ să fie ascuns. Nu văd cum ar putea fi ascuns în altă parte. Detectivul ăla nu-i prost. Dacă spune că așa stau lucrurile, atunci așa e. Am cea mai mare

încredere în individ și sînt gata să-i urmez îndemnul fără nici o rezervă.

— Dar, cu siguranță, domnule, doar nu propuneți...

— Ba da. Am de gînd să o fac chiar acum. Bățoasa a plecat la Institutul Muncitorilor și nu se întoarce pînă tîrziu. E absurd să presupui că sporovăiala Mamelor Satului o să se termine cu diapozitivele colorate ale Tărîmului Sfînt, plus acompaniament de pian, în mai puțin de două ore. Deci acum e timpul să trec la acțiune, cînd terenul e liber. Mobilizează-te, Jeeves, și însoțește-mă.

— Păi, zău așa, domnule...

— Și nu spune „Păi, zău așa, domnule“. Am mai avut ocazia să te mustruluiesc pentru obiceiul ăsta al tău de a spune „Păi, zău așa, domnule“ pe un soi de ton buclucaș cînd prezint o strategie de acțiune. Ce vreau de la tine e: mai încet cu „Păi, zău așa, domnule“ și mai mult din spiritul de a te apuca cu hotărîre de treabă. Gîndește feudal, Jeeves. Știi care e camera Bățoasei?

— Da, domnule.

— Atunci, spre ea înainte!

Nu pot spune, în ciuda elanului vitejesc pe care l-am manifestat în dialogul de mai sus, că eram într-o stare de spirit prea vioaie cînd am pornit-o spre destinație. De fapt, cu cît mă apropiam mai mult de cameră, cu atît mai puțin vioi mă simțeam. La fel ca atunci cînd mă lăsasem convins de Roberta Wickham să mă duc și să înțep sticla aia de apă fierbinte. Detest raitele astea clandestine. Bertram Wooster e un bărbat căruia îi place să meargă în lume cu capul sus și

ambele picioare pe pămînt, nu să se furișeze tiptil cu spinarea îmbîrligată în noduri marinărești.

Tocmai fiindcă prevăzusem asemenea reacții am fost atît de doritor ca Jeeves să mă însoțească și să-mi susțină moralul și m-am pomenit că-mi doresc să mă încurajeze și să mă susțină mai mult decît o făcea. Sperasem la un serviciu benevol și o cooperare altruistă, iar el nu mi le oferea. Atitudinea lui trădase încă de la început o dezaprobare rezervată. Părea că se desolidarizează complet de acțiune și eram indignat.

Din cauza desolidarizării lui și a indignării mele, am parcurs tot drumul în tăcere și tot în tăcere am intrat în cameră și am aprins lumina.

Prima impresie pe care am căpătat-o cînd mi-am plimbat privirea prin cameră a fost că, pentru un zgîmboi cu o morală șubredă ca a sa, Bățoasa se descurcase binișor în materie de locuri de cazare. Totleigh Towers era una dintre acele case de la țară care fuseseră construite pe vremea cînd cei care își proiectau micile culcușuri aveau senzația că un dormitor nu era dormitor dacă nu puteai să ții în el un bal dansant fără pretenții pentru vreo cincizeci de perechi, iar în budoarul ăsta ai fi putut găzdui o duzină de Bățoase. Sub razele slabei lumini electrice din tavan, locul ăsta păcătos părea că se întinde pe kilometri întregi în toate direcțiile, iar gîndul că, dacă detectivul nu ghicise corect, carnetul lui Gussie putea fi ascuns oriunde în spațiul ăla imens, îmi dădea fiori.

Stăteam acolo în picioare, sperînd ca totul să iasă cît mai bine, cînd meditația mi-a fost întreruptă de un zgomot ciudat și gîlgîitor, ceva cam

ca electricitatea statică sau cam ca un tunet îndepărtat și care, pe scurt, s-a dovedit că provenea din laringele cîinelui Bartholomew.

Stătea pe pat, ascuțindu-și ghearele pe cuvertură și atît de ușor ne-a fost să-i citim mesajul din privire, încît am acționat ca două minți ce gîndesc la unison. Exact în clipa cînd m-am avîntat ca un uliu către scrin, Jeeves a planat ca o rîndunică înspre partea de sus a dulapului. Animalul a sărit de pe pat, a înaintat spre mijlocul camerei și s-a așezat, respirînd pe nas cu un fluierat bizar și uitîndu-se la noi pe sub sprîncene ca un moșneag scoțian care bește pastorii predicatori păcătoși.

Și deocamdată lucrurile s-au oprit aici.

8

Jeeves a fost primul care a rupt o tăcere cam încordată.

— Caietul nu pare să fie aici, domnule.

— Hă?

— Am căutat pe dulap, domnule, dar n-am găsit caietul.

Se poate ca replica mea să fi înclinat a fi un picuț cam severă. Faptul că scăpasem ca prin urechile acului de fălcile alea băloase mă iritase nițeluș.

— Dă-l naibii de caiet, Jeeves. Ce zici de cîinele ăsta?

— Da, domnule.

— Cum adică „Da, domnule“?

— Încercam să vă comunic că apreciez subiectul pe care l-ați adus în discuție. Apariția neașteptată a animalului fără îndoială că reprezintă o problemă. Cîtă vreme continuă să-și mențină atitudinea actuală n-o să ne fie ușor să continuăm căutarea carnetului domnului Fink-Nottle. Libertatea noastră de acțiune va fi cu siguranță obstrucționată.

— Și atunci ce-i de făcut?

— Este dificil de spus, domnule.

— Nu ai nici o idee?

— Nu, domnule.

Aș fi putut da un răspuns plin de amărăciune și usturător – nu știu ce, dar ceva – însă m-am abținut. Mi-am dat seama că îi era foarte greu, indiferent cîte talente remarcabile ar fi avut, să-i pice fisa de fiecare dată, fără excepţie. Cu siguranță că inspirația sa sclipitoare, care m-a condus spre victoria mea remarcabilă asupra forțelor întunericului reprezentate de R. Spode, îl storsese zdravăn de vlagă, fleșcăindu-i deocamdată un pic creierul. Nu se putea decît aștepta și spera că mașinăria o să pornească din nou, permițîndu-i să atingă noi culmi mărețe de succese.

Iar eu mi-am dat seama, pe cînd continuam să răsucesc în minte situația de față, că, cu cît mai repede, cu atît mai bine, fiindcă era evident că nimic nu avea să clintească excrescența asta canină, în afară de o operațiune de ofensivă de mari proporții, concepută cu îndrăzneală și pusă cu măiestrie în aplicare. Nu cred că am văzut vreodată un cîine care să lase o impresie mai vie că rămăsese proțăpit locului și era pregătit să stea acolo pînă cînd vacile – sau în cazul ăsta, stăpîna – se întorceau acasă. Și încă nu mă gîndisem chiar în detaliu la ce urma să-i spun Bățoasei dacă se înapoia și mă găsea cocoțat pe scrinul ei.

Văzînd animalul cum stătea acolo ca un ciot pe un buștean, m-am trezit curînd că-mi ies din pepeni. Îmi amintesc de Freddie Widgeon, care, fugărit o dată pînă în vîrful dulapului de un alsacian în timpul unei vizite la țară, mi-a zis că i-a displăcut cel mai mult lipsa de demnitate a întregii situații – lovitura dată în mîndria personală, dacă mă-nțelegi – pe scurt, sentimentul că el, Moștenitorul Civilizației, cum s-ar spune,

își făcuse culcușul pe un dulap la cheremul unui cîine afurisit.

La fel era și cu mine. Bineînțeles, nu vreau să fac mare caz de obîrșia mea ancestrală, dar, în fond, Wooster-ii chiar au sosit cu Cuceritorul și se trăgeau de șireturi cu el. Și al naibii de mult contează să sosești împreună cu Cuceritorii dacă o sfîrșești pur și simplu primind ghionturi de la terieri Aberdeen.

Gîndurile astea m-au cam indispus și m-am uitat în jos la animalul oarecum acru.

— Mi se pare monstruos, Jeeves, am spus, exprimîndu-mi în cuvinte șirul gîndurilor, ca potaia asta să umble brambura într-un dormitor. Foarte neigienic.

— Da, domnule.

— Terierii miros urît, chiar și cei mai buni dintre ei. Îți amintești cum McIntosh al mătușii Agatha puțea ca dracu' cînd s-a bucurat de ospitalitatea mea. Ți-am mai povestit eu despre asta.

— Da, domnule.

— Iar ăsta e și mai copt. Evident că ar fi trebuit să doarmă la grajduri. Pe toți dracii, păi, cu terieri în camera Bățoasei și salamandre în cea a lui Gussie, Totleigh Towers nu-i departe de-o leprozerie.

— Da, domnule.

— Dar să privim lucrurile dintr-o altă perspectivă, am zis înfierbîntîndu-mă. Mă refer la faptul că-i periculos să ții un cîine cu firea și pornirile astea într-un dormitor unde poate țîșni repezindu-se asupra oricui ar intra. Tu și cu mine am fost în stare să ne purtăm de grijă într-o situație critică precum asta, dar dacă am fi fost vreo cameristă nevricoasă?

— Da, domnule.

— O și văd intrînd în cameră ca să facă patul. Mi-o închipui ca fiind o fată plăpîndă cu ochii mari și o expresie timidă. Pășește peste prag. Se apropie de pat. Și hopa, sare cîinele ăsta mîncător de oameni. Nu-ți face plăcere să te gîndești la ce-ar urma.

— Nu, domnule.

M-am încruntat.

— Mi-aș dori, Jeeves, am zis, ca în loc să stai spunînd „Da, domnule“ și „Nu, domnule“, să faci ceva.

— Dar ce-aș putea face, domnule?

— Poți trece la acțiune, Jeeves. De asta e nevoie aici – o acțiune ageră și hotărîtă. Mă întreb dacă îți aduci aminte de o vizită la reședința mătușii Agatha din Woollam Chersey, în districtul Herts. Să-ți reîmprospătez memoria, a fost cu ocazia cînd, în compania cinstitului Onorabil A.B. Filmer, ministrul, am fost hăituit pînă pe acoperișul unei cocioabe de pe insula din lac de către o lebădă furioasă.

— Imi amintesc limpede de acest incident, domnule.

— Și eu. Iar imaginea imprimată cel mai adînc pe retina mea mentală – asta e expresia corectă?

— Da, domnule.

—... este cînd tu, înfruntînd lebăda aia într-o manieră „Nu-poți-face-asta-aici-zău“ teribil de cutezătoare, i-ai azvîrlit un pardesiu peste cap, zădărnicindu-i complet astfel toate planurile și țelurile și obligînd-o să-și revizuiască strategia de la cap la coadă. A fost o întreprindere meșteșugită. Nu știu dacă am văzut una mai strașnică.

— Mulțumesc, domnule. Mă bucur că ați fost mulțumit.

— Sigur că da, Jeeves, într-o măsură copleșitoare. Și mi-a trecut prin cap că o operațiune similară l-ar face pe cîinele ăsta să se simtă penibil.

— Fără îndoială, domnule. Dar n-am nici un pardesiu.

— Atunci te-aș sfătui să vezi ce poți face cu un cearșaf. Și în caz că te întrebi dacă ar merge la fel de bine și un cearșaf, aș putea să-ți spun că exact înainte ca tu să vii la mine în cameră, a dat rezultate admirabile și în cazul domnului Spode. Părea că nu poate să scape de el.

— Într-adevăr, domnule?

— Te asigur, Jeeves. Nu-ţi poţi dori o armă mai bună decît un cearşaf. Sînt cîteva pe pat.

— Da, domnule. Pe pat.

A urmat o pauză. Detestam să-i fac vreo nedreptate individului, dar dacă ăsta nu era un *nolle prosequi*, atunci nu mai văzusem niciodată vreunul. Expresia distantă și lipsită de entuziasm de pe chipul lui îmi sugera că avusesem dreptate și m-am străduit să-i rănesc orgoliul, tot așa cum Gussie, în ale noastre *pourparles*[1], încercase să-l rănească pe al meu cînd a fost vorba de Spode.

— Ți-e teamă de un cățeluș minuscul, Jeeves?

M-a corectat respectuos, exprimîndu-și opinia că numitul nu era deloc un cățeluș minuscul, ci multicel peste medie ca musculatură. In particular, mi-a atras atenția asupra colților animalului.

1. Negocieri, convorbiri (fr.).

L-am liniștit.

— Ai să vezi că, dacă o să faci un salt brusc, n-o să se pună problema dinților. Poți să o zbughești spre pat, să înșfaci un cearșaf, să-l înfășori în el înainte de a apuca să-și dea seama ce se întîmplă și asta-i tot.

— Da, domnule.

— Păi, ai de gînd să faci un salt brusc?

— Nu, domnule.

O tăcere cam încordată s-a așternut, timp în care cîinele Bartholomew a continuat să mă privească fix fără să clipească și încă o dată m-am surprins observînd – și asta mă irita – expresia arogantă și ipocrită de pe fața lui. Nimic nu poate face plăcută experiența de a fi încolțit pe un scrin de către un terier Aberdeen, dar mi se părea că, într-o asemenea ocazie, te-ai putea aștepta măcar ca animalul să te întîmpine la jumătatea drumului, și nu să toarne sare pe rană uitîndu-se la tine de parcă te-ar întreba dacă ești în siguranță.

Tocmai în speranța de a-i șterge expresia asta de pe față am făcut acum un gest. Era un muc de lumînare care se afla într-un sfeșnic de lîngă mine, iar eu l-am azvîrlit înspre mica javră. L-a mîncat cu cea mai mare poftă, și-a luat un scurt răgaz pentru a vomita și a continuat apoi să se zgîiască la mine în tăcere. Iar în clipa asta, ușa s-a deschis și pe ea a intrat Bățoasa – cu cîteva ore mai devreme decît mă așteptam.

Primul lucru care îți sărea în ochi la vederea ei era că nu se găsea în starea sa de spirit optimistă obișnuită. Bățoasa, de regulă, e o fată care se mișcă cu dezinvoltură dintr-un loc într-altul – cu o suplețe tinerească, cum cred că se spune –,

dar acum a intrat cu pași molcomi și tîrșîiți, aidoma unui luntraș de pe Volga. Ne-a aruncat o privire mofluză și, după un scurt „Bună, Bertie. Bună, Jeeves“, pare-se că i-am dispărut din minte. S-a îndreptat spre măsuța de toaletă și, după ce și-a scos pălăria, s-a așezat uitîndu-se în oglindă cu o expresie sumbră. Era vădit că, dintr-un motiv oarecare, sufletul ei se alesese cu un cauciuc dezumflat și, dîndu-mi seama că, dacă nu începeam eu conversația, ar fi urmat una dintre pauzele alea stînjenitoare, am acționat.

— Sal'tare, Bățoaso.

— Bună.

— Ce seară frumoasă. Cîinele tău tocmai a vomitat pe covor.

Bineînțeles că toate astea aveau rostul să ne conducă spre subiectul principal, pe care acum l-am și pus pe tapet.

— Ei bine, Bățoaso, presupun că te surprinde să ne vezi aici, nu?

— Nu, deloc. Căutați caietul ăla?

— Păi, da. Așa e. Asta făceam. Deși, de fapt, nici nu ne-am apucat. Ne-am împiedicat oarecum de cuțu-cuțu. (Observi că mă purtam delicat. Întotdeauna e cel mai bine în asemenea situații.) A interpretat greșit venirea noastră.

— Hă?

— Da. Ar fi prea mult dacă ți-am cere să-i prinzi o lesă trainică de zgardă, făcînd demo-crația sigură în lume?

— Da, ar fi.

— Fără îndoială că îți dorești să salvezi viețile a doi semeni de-ai tăi, nu?

— Nu, nu îmi doresc. Nu dacă sînt bărbați. Urăsc toți bărbații. Sper ca Bartholomew să vă muște pînă la os.

Mi-am dat seama că nu cîștigam prea mult dacă abordam subiectul din perspectiva asta. Am căutat un alt *point d'appui*[1].

— Nu credeam că te întorci așa curînd, am spus. Aveam impresia că te-ai dus la Institutul Muncitorilor să zdrăngăni la pian, acompaniind predica savuroasă a bătrînului Puturos despre Tărîmul Sfînt.

— Așa e.

— Te-ai întors mai devreme, nu?

— Da. Predica s-a anulat. Harold a spart diapozitivele.

— Hă? am făcut eu, simțind că era exact genul de individ care sparge diapozitive. Cum de s-a întîmplat asta?

A trecut o mînă nepăsătoare peste creștetul cîinelui Bartholomew, care venise să i se alăture.

— Le-a scăpat pe jos.

— Ce l-a împins s-o facă?

— A suferit un șoc cînd am rupt logodna.

— Ce?

— Da. O sclipire i-a apărut în privire, de parcă ar fi retrăit o scenă neplăcută, iar vocea i-a căpătat un soi de ascuțime metalică, pe care am remarcat-o deseori în glasul mătușii Agatha în decursul întrevederilor noastre. Nepăsarea i-a dispărut și pentru prima oară a vorbit cu o înflăcărare de fetișcană: Am ajuns acasă la Harold, am intrat și, după ce-am discutat un timp de una, de alta, am zis „Cînd ai de gînd să

1. Punct de sprijin (fr.).

șterpelești chipiul lui Eustace Oates, dragă?“ Și n-ai să mă crezi, dar s-a uitat la mine cu o privire hidoasă și lașă de cîine bătut și mi-a zis că s-a luptat cu conștiința lui în speranța că o s-o convingă că totul e-n regulă, dar că pur și simplu nici nu vrea să audă să-i șterpelească chipiul lui Eustace Oates, așa că totul cade. „Hă?“ am făcut eu, îndreptîndu-mi ținuta „Totul cade? Păi, atunci și logodna noastră cade“, și a scăpat pe jos două grămezi de diapozitve colorate despre Tărîmul Sfînt, iar eu am plecat.

— Și chiar vrei asta?

— Da. Consider că am avut noroc să scap în ultima clipă. Dacă e genul de bărbat care are de gînd să-mi refuze și cea mai neînsemnată rugăminte, mă bucur că am aflat la timp. Sînt încîntată de toată chestia.

Aici, cu un fornăit ca sfîșierea unei bucăți de stambă imprimată, și-a îngropat bostanul în palme și a izbucnit în ceea ce se cheamă plîns necontrolat.

Ei bine, al naibii de jalnic, bineînțeles, și n-ai greși prea mult spunînd că mi se rupea sufletul din compasiune față de suferința ei. Presupun că nu există vreun bărbat din districtul poștal W1 al Londrei pe care să-l emoționeze mai abitir decît pe mine tulburarea unei femei. Puțin a lipsit, dacă aș fi fost mai aproape, să o mîngîi pe cap. Dar, deși Wooster-ii au o latură blîndă, există și una practică, și nu mi-a luat mult să întrevăd și partea bună a lucrurilor.

— Păi, asta-i foarte rău, am spus. Te doare sufletul. Nu, Jeeves?

— Categoric, domnule.

— Da, pe cinstea mea, te doare pînă în străfunduri și presupun că tot ce se poate spune e să sperăm că Timpul, cel care le vindecă pe toate, o să închidă pînă la urmă rana. Oricum, întrucît în asemenea circumstanțe, bineînțeles, nu-ți mai e de nici un folos carnetul ăla al lui Gussie, ce-ai zice să mi-l dai?

— Ce?

— Am zis că, dacă uniunea ta plănuită cu Puturosul a căzut, bineînțeles că nu-ți mai dorești să ții carnetul ăla printre lucrurile tale...

— O, nu mă agasa acum cu carnetele tale.

— Nu, nu, categoric. Pentru nimic în lume. Spun numai că dacă – cînd ai chef – oricînd îți convine – nu te deranjează să mi-l strecori...

— Of, bine. Însă nu ți-l pot da acum. Nu-i aici.

— Nu-i aici?

— Nu. L-am pus... Hei, ce-i asta?

Ce-a făcut-o să-şi întrerupă remarcele chiar în clipa cînd deveniseră foarte interesante au fost niscaiva lovituri ușoare repetate. Un soi de poc-poc-poc. Veneau dinspre fereastră.

Camera asta a Bățoasei, ar fi trebuit să menționez, pe lîngă faptul că era echipată cu paturi cu baldachin, picturi valoroase, scaune frumos tapițate și tot felul de lucruri prea bune pentru o mică veveriță care umblă de colo-colo mușcînd mîna care a hrănit-o la prînz în apartamentul ei, îngrozind-o și deznădăjduind-o teribil, are și balcon. De pe balconul ăsta venea sunetul lovituri-lor, făcîndu-te să presupui că cineva poposise pe acolo.

Că Bartholomew, cîinele, a ajuns la concluzia asta, s-a văzut imediat din pricina agilității sprintene cu care a zbughit-o spre fereastră

încercînd să iasă muşcînd din ea. Pînă în acest moment, păruse un cîine foarte rezervat, care se mulţumeşte numai să stea şi să se zgîiască, dar acum se dovedea doldora de înjurături bizare. Şi mărturisesc că, pe cînd îl urmăream cum scrîşneşte din dinţi şi îi ascultam observaţiile, m-am felicitat pentru promptitudinea cu care mă năpustisem pe scrinul ăla. Un frînge-oase, dacă exista vreunul pe lumea asta, atunci Bartholomew Byng era. Deşi mă abţin ca întotdeauna să critic acţiunile Providenţei atotînţelepte, să fiu al naibii dacă puteam înţelege de ce un cîine de dimensiunile lui era dotat cu fălcile şi dinţii unui crocodil. Deşi, bineînţeles că e prea tîrziu să se mai poată face ceva.

Băţoasa, după o clipă de neclintire uluită, de aşteptat din partea unei fete care aude bătăi în fereastră, s-a ridicat şi s-a dus să cerceteze. Nu puteam vedea nimic de unde stăteam, dar ea era evident mai bine plasată. În vreme ce trăgea draperia, am văzut cum îşi duce mîna la gît ca într-o piesă de teatru şi scoate un sunet ascuţit, care a depăşit chiar şi tărăboiul hidos care venea de pe buzele terierului cu spume la gură.

— Harold! a chelălăit ea şi, punînd lucrurile cap la cap, mi-am dat seama că tipul de pe balcon trebuie să fie bătrînul Puturos Pinker, diaconul meu favorit.

Cu un soi de scheunat zglobiu, ca al unei femei care se întîlneşte cu iubitul ei diabolic, îi pronunţase fetişcana numele, dar se vede că acum, reflectînd, îşi spusese că după tot ceea ce se petrecuse între reprezentantul ăsta al Domnului şi ea, nu era tocmai tonul potrivit.

Următoarele ei cuvinte au fost rostite cu o intonație rece și ostilă. Am reușit să le aud fiindcă s-a oprit și l-a ridicat pe nemernicul de Bartholomew, punîndu-i o mînă peste bot ca să-i potolească țipetele – o chestie pe care n-aș fi făcut-o nici pentru o droaie de parale.

— Ce vrei?

Întrucît Bartholomew se potolise, se putea auzi mai bine acum. Vocea Puturosului era puțin atenuată de geamul dintre ei, dar am înțeles-o de minune.

— Bățoaso!

— Ei bine?

— Pot să intru?

— Nu, nu poți.

— Dar ți-am adus ceva.

Un urlet subit de extaz a țîșnit dinspre tînăra bășică.

— Harold! Înger blînd! Pînă la urmă l-ai luat?

— Da.

— Of, Harold, bucuria viselor mele!

A deschis fereastra cu degete nerăbdătoare și un curent de aer rece a intrat și s-a jucat cu gleznele mele. N-a fost urmat, așa cum aș fi crezut, de bătrînul Puturos. El a continuat să rămînă afară și o clipă mai tîrziu i-am înțeles limpede motivul.

— Hei, Bățoaso, fetiță, ogarul ăla al tău e sub control?

— Da, categoric. Așteaptă un minut.

A dus animalul pînă la dulap și l-a vîrît înăuntru, închizînd ușa în urma lui. Și pe baza faptului că n-am mai primit nici un raport de la el, am dedus că s-a încolăcit și a adormit. Terierii

ăștia sînt niște filozofi, perfect capabili să se adapteze oricăror schimbări. Pot să rabde și la fel de bine să pretindă.

— Totul e-n regulă, îngerul meu, a zis ea și s-a întors la fereastră, ajungînd acolo exact la timp pentru a fi învăluită în îmbrățișarea Puturosului care intra.

Pentru cîteva clipe n-a fost ușor să distingi ingredientele masculine de cele feminine din încîlceala care a urmat, dar într-un final s-a desprins și am reușit să-l văd ca lumea din cap pînă-n picioare. Și atunci am observat că era mai huidumă decît îl văzusem ultima oară. Untul de țară și viața lejeră pe care o duc diaconii ăștia adăugaseră un kilogram sau două unei siluete dintotdeauna impunătoare. Ca să-l găsești pe zveltul și bine antrenatul Puturos din copilăria mea, mi-am dat seama că ar fi trebuit să-l prinzi în postul Paștelui.

Dar schimbarea lui, am remarcat eu curînd, era doar superficială. Maniera în care s-a împiedicat acum de covor și s-a ciocnit de o măsuță aflată întîmplător pe acolo, răsturnînd-o cu aceeași veche temeinicie, mi-a arătat că în profunzime rămăsese același bărbat săltăreț, cu două picioare stîngi, dintotdeauna, fizic incapabil să se plimbe prin mărețul deșert Gobi fără a răsturna cîte ceva.

Chipul Puturosului strălucise de sănătate și entuziasm în vremea studenției. Sănătatea încă mai era la locul ei – arăta ca o sfeclă preoțească –, dar entuziasmul se vedea că îi cam lipsea în clipa asta. Era tras la față, ca și cum Conștiința i-ar fi ros măruntaiele. Și fără îndoială că i le rodea, fiindcă ținea într-o mînă chipiul pe care îl

observasem ultima dată cocoțat pe dovleacul polițistului Eustace Oates. Cu mișcarea impulsivă și fulgerătoare a cuiva care încearcă să scape de un pește mort, el a împuns-o cu el pe Bățoasa care l-a primit cu un chițăit firav și tandru de extaz.

— L-am adus, a spus el cu o voce plată.

— O, Harold!

— Ți-am adus și mănușile. Ți le-ai uitat. Adică ți-am adus una dintre ele. N-am putut s-o găsesc pe cealaltă.

— Mulțumesc, dragă. Dar lasă mănușile, scumpul meu minunat. Povestește-mi tot ce s-a întîmplat.

Era pe cale s-o facă, cînd și-a luat o pauză și mi-am dat seama că se holba la mine cu o privire oarecum febrilă. Apoi s-a răsucit și s-a holbat la Jeeves. Se putea vedea ce-i trece prin cap. Dezbătea în minte dacă eram reali sau dacă tensiunea nervoasă la care fusese supus nu-l făcea să aibă halucinații.

— Bățoaso, a spus, coborîndu-și vocea, nu te uita acum, dar e ceva pe scrinul ăla?

— Hă? O, da, ăla-i Bertie Wooster.

— O, zău? a zis Puturosul, luminîndu-se subit la față. Nu eram tocmai sigur. Mai e cineva și pe dulap?

— Ăla-i majordomul lui Bertie, Jeeves.

— Îmi pare bine, a spus Puturosul.

— Și mie îmi pare bine, domnule, a zis Jeeves.

Am coborît amîndoi, iar eu am înaintat cu mîna întinsă, nerăbdător să continuu reuniunea.

— Salutare, Puturosule.

— Bună, Bertie.

— Nu ne-am mai văzut de mult.

— A trecut ceva vreme, nu-i așa?

— Am auzit că ești diacon acum.

— Da, așa e.

— Cum stai cu sufletele?

— O, bine mersi.

A urmat o pauză și presupun că aș fi continuat prin a-l întreba dacă l-a mai văzut pe Cutare în ultima vreme sau dacă știe ce-a ajuns Cum-îl-cheamă, cum se întîmplă în asemenea ocazii, cînd conversația tinde să ducă la amicii din studenția străveche în întîlnirile după o lungă perioadă de despărțire, dar înainte de a apuca s-o fac, Bățoasa, care îngînase un cîntecel lîngă chipiu, aidoma unei mame lîngă leagănul copilului ei adormit, și l-a îndesat pe cap cu un chicotit vesel, iar spectacolul a părut să-i reamintească Puturosului, ca noroiul de pe pardesiu, de ceea ce făcuse. Probabil ai auzit expresia „Sărmanul bărbat părea perfect conștient de poziția în care se găsea". Așa era și Harold Pinker în acest moment. A zvîcnit ca un cal speriat, răsturnînd încă o masă, s-a împleticit pînă la un scaun, l-a răsturnat și pe acesta, l-a ridicat și s-a așezat pe el, îngropîndu-și fața în mîini.

— Dacă ar auzi de asta copiii din clasa de religie! a spus el, tremurînd vîrtos.

Am înțeles ce voia să spună. Un tip în poziția lui trebuie să fie atent la ce face. De la un diacon lumea se așteaptă la o performanță plină de zel cînd vine vorba de îndatoririle lui parohiale. Le place să creadă despre el că e un tip care ține predici despre hiviți, iebusiți[1] și cîte și mai cîte, îi spune un cuvînt rostit la timpul potrivit celui

1. Popoare ale Canaanului.

rămas în urmă, trimite supă și pături celor merituoși imobilizați la pat și chestii din astea. Cînd îl prind dezchipiind polițiști, se uită unul la altul cu o sprînceană critică ridicată și se întreabă dacă e omul potrivit pentru o asemenea slujbă. Asta îl tulbura pe Puturos și îl împiedica să fie vechiul diacon efervescent al cărui rîset voios face ca serbarea școlară să aibă un mare răsunet.

Bățoasa a încercat să-i ridice moralul.

— Îmi pare rău, dragă. Dacă te supără, o să-l pun deoparte. S-a dus la scrin și a făcut întocmai. Dar nu-mi imaginez, a spus ea înapoindu-se, de ce ar trebui să te supere. Aș fi crezut că te-ar face să te simți nespus de mîndru și de fericit. Iar acum povestește-mi tot ce s-a întîmplat.

— Da, am spus. Mi-ar plăcea să aud povestea direct de la sursă.

— Te-ai furișat prin spatele lui ca un leopard? a întrebat Bățoasa.

— Bineînțeles că da, am zis, mustruluind-o pe prostuța mititică. Doar nu crezi că a venit țanțoș în fața individului? Fără îndoială că l-ai urmărit cu perseverență ca un șarpe, ai, Puturosule, și ai trecut la fapte în vreme ce el se destindea pe vreun gard, ceva, pufăind în tăcere dintr-o pipă.

Puturosul stătea holbîndu-se drept în fața lui, cu expresia aia crispată încă pe chip.

— Nu stătea pe gard. Se sprijinea de el. După ce ai plecat, Bățoaso, m-am dus să mă plimb ca să-mi limpezesc gîndurile și tocmai traversasem pajiștea lui Plunkett și aveam de gînd să sar pîrleazul, cînd am văzut ceva întunecat în fața mea și iată-l acolo.

Am încuviințat din cap. Îmi puteam închipui scena.

— Sper, am spus eu, că ți-ai amintit să-l împingi ca să i-l salți de pe cap?

— N-a fost necesar. Chipiul nu era pe capul lui. Și-l scosese și îl pusese pe jos. Iar eu doar m-am strecurat și l-am înșfăcat.

Am tresărit, țuguindu-mi nițeluș buzele.

— N-a fost prea corect, Puturosule.

— Ba da, a fost, a zis Bățoasa cu multă înflăcărare în voce. Spun că e foarte deștept din partea lui.

Nu puteam să cedez. La Trîntori avem opinii zdravene despre chestiile astea.

— Există un mod corect si un alt mod incorect de a șterpeli chipiele polițiștilor, am spus cu hotărîre.

— Vorbești total aiurea, a zis Bățoasa. Cred că ai fost minunat, dragă.

Am ridicat din umeri.

— Ce zici de asta, Jeeves?

— Nu prea cred că s-ar cuveni să-mi exprim vreo părere, domnule.

— Nu, a zis Bățoasa. Și nu s-ar cuveni cîtuși de puțin nici ca tu să-ți exprimi vreo părere, tinere idiot Bertie Wooster. Cine te crezi, s-a interesat ea cu o înflăcărare proaspătă, să vii și să dai tîrcoale în dormitorul unei fete cu pretextul că vorbești de modul corect și cel incorect de a șterpeli chipie? Că nici tu n-ai fost mai breaz cu asta, avînd în vedere că ai fost înșfăcat de guler și tîrît a doua zi dimineață pe Bosher Street, unde a trebuit să te tîrăști pe genunchi în fața unchiului Watkyn sperînd că o să scapi cu o amendă.

I-am replicat prompt.

— Nu m-am tîrît în genunchi în fața buboiului ăluia. Am avut de la cap la coadă o atitudine calmă și demnă, ca o piele-roșie pusă la stîlpul infamiei. Iar cînd spui că speram să scap cu o amendă...

Aici Bățoasa m-a întrerupt pentru a mă ruga să-mi țin fleanca.

— Păi, tot ce aveam de gînd să zic e că propoziția aia m-a uimit. Eram convins că merit doar un avertisment. Însă m-am abătut de la subiect – chestia că Puturosul în recenta lui întreprindere nu a respectat regulile jocului. Consider că din punct de vedere moral s-a purtat ca și cum ar fi împușcat o pasăre care stă pe loc. Nu-mi pot schimba opinia.

— Nici eu nu-mi pot schimba opinia că n-ai ce căuta în dormitorul meu. Ce cauți aici?

— Da, asta mă întrebam și eu, a spus Puturosul, atingînd subiectul pentru prima oară. Și bineînțeles că puteam înțelege de ce îl surprindea să găsească o ceată pestriță în ceea ce presupunea că ar fi apartamentul exclusiv în care doarme iubita lui.

M-am uitat la ea sever.

— Știi ce caut aici. Ți-am zis. Am venit...

— O, da. Bertie a venit să împrumute un caiet, dragă. Dar – aici ea m-a privit fix în ochi într-o manieră rece și sinistră – mi-e teamă că nu i-l pot da deocamdată. Încă n-am terminat cu el. Apropo, a continuat ea, încă țintuindu-mă cu privirea aia fixă și irezistibilă, Bertie spune că ar fi încîntat să ne ajute în stratagema aia cu cana pentru smîntînă.

— Vrei, bătrîne? a zis Puturosul cu înflăcărare.

— Bineînțeles că da, a zis Bățoasa. Chiar adineauri spunea cîtă plăcere o să-i facă.

— N-o să te supere dacă o să-ți dau un pumn în nas?

— Bineînțeles că nu.

— Vezi tu, trebuie să iasă cu sînge. Sîngele e de bază.

— Bineînțeles, bineînțeles, bineînțeles, a zis Bățoasa. Era cam nerăbdătoare. Părea grăbită să încheie scena. Înțelege asta.

— Cînd te simți în stare s-o faci, Bertie?

— Se simte în stare s-o facă în noaptea asta, a zis Bățoasa. N-are sens să amînăm lucrurile. Așteaptă afară la miezul nopții, dragă. Toată lumea se va duce la culcare pînă atunci. Îți convine la miezul nopții, Bertie? Da, Bertie spune că îi convine teribil. Așa că totu-i aranjat. Iar acum chiar trebuie să pleci, scumpule. Dacă intră cineva și te găsește aici, ar putea să i se pară ciudat. Noapte bună, dragă.

— Noapte bună, dragă.

— Noapte bună, dragă.

— Noapte bună, dragă.

— Stai! am țipat intervenind în schimbul ăsta revoltător de replici, pentru că îmi doream să apelez pentru ultima oară la sentimentele bune ale Puturosului.

— Nu poate sta. Trebuie să plece. Ține minte, îngerul meu. Fii pe poziție, gata pînă la ultimul nasture, la douăsprezece p.m. Noapte bună, dragă.

— Noapte bună, dragă.

— Noapte bună, dragă.

— Noapte bună, dragă.

Au ieșit pe balcon, giugiulelile greţoase îndepărtîndu-se, iar eu m-am răsucit spre Jeeves cu chipul aspru și țeapăn.

— Pfui, Jeeves!

— Domnule?

— Am spus „Pfui!“ Am o minte destul de deschisă, dar asta m-a zguduit – aș putea spune că pînă-n străfunduri. Nu numai purtarea Bățoasei mi se pare atît de revoltătoare. Ea e muiere și tendința muierilor de a nu fi în stare să distingă între bine și rău este arhicunoscută. Dar Harold Pinker, un funcționar al Bisericii, un tip care își încheie gulerul la spate, să încurajeze chestia asta, mă îngrozește. Știe că ea are caietul ăla. Știe că mă amenință cu el. Dar insistă el oare să mi-l dea înapoi? Nu! Este gata pentru o treabă murdară plin de entuziasm fățiș. Frumoasă perspectivă pentru credincioșii din Totleigh Towers să încerce să țină calea cea dreaptă cu un pastor ca ăsta! Ce bun exemplu dă el copiilor din clasa de religie de care vorbește! Cîțiva ani la picioarele lui Harold Pinker îmbibîndu-se de opiniile lui extraordinare despre etică și morală și orice afurisit de copil de pe listă o să-și ispășească o ditamai condamnarea la Wormwood Scrubs pentru șantaj.

Am făcut o pauză, foarte emoționat. Și cu respirația întretăiată.

— Cred că sînteți nedrept cu domnul, domnule.

— Hă?

— Sînt sigur că are impresia că ați aprobat strategia numai fiindcă sînteți bun la suflet și dornic de a ajuta un vechi prieten.

— Crezi că ea nu i-a povestit despre carnet?

— Sînt convins că nu, domnule. Mi-am putut da seama de aceasta din atitudinea doamnei.

— N-am remarcat nimic în atitudinea ei.

— Cînd eraţi pe cale să pomeniţi de carnet, a manifestat stînjeneală, domnule. Se temea ca nu cumva domnul Pinker să se intereseze de această chestiune şi, aflînd cum stau lucrurile, s-o oblige să vi-l restituie.

— Pe cinstea mea, Jeeves, cred că ai dreptate.

Am trecut în revistă scena recentă. Da, avea perfectă dreptate. Băţoasa, deşi e una dintre fetele care se bucură în cantităţi egale de neobrăzarea unui catîr încăpăţînat din armată şi de acea *insouciance*[1] calmă a unui peşte pe un sloi de gheaţă, fără îndoială că sărise niţeluş în aer cînd i s-a părut că sînt pe punctul de a-i explica Puturosului motivul pentru care mă aflam în cameră. Mi-am amintit cu cîtă nelinişte l-a îmbrîncit afară, aidoma unui mic paznic dintr-o cîrciumă care alungă un client voinic.

— Pe legea mea, Jeeves! am spus impresionat.

A urmat o bubuitură surdă dinspre balcon. Cîteva clipe mai tîrziu s-a întors Băţoasa.

— Harold a căzut de pe scară, a explicat ea, rîzînd din toată inima. Ei bine, Bertie, ţi-e limpede programul? Asta-i noaptea cea mare!

Am scos o ţigară şi am aprins-o.

— Stai! am zis. Mai încetişor. O clipă, tînără Băţoasă.

Se pare că unda de autoritate calmă din vocea mea a lăsat-o cu gura căscată. A clipit de două

1. Nepăsare (fr.).

ori, m-a privit întrebător, în vreme ce eu, după ce am tras un fum în piept, l-am suflat cu nonșalanță pe nări.

— O clipă, am repetat eu.

În narațiunea aventurilor mele anterioare cu Augustus Fink-Nottle de la Brinkley Court, pe care poate le cunoașteți sau poate că nu, am menționat că odată am citit un roman istoric despre un fante sau un dandy sau vreun ins similar, care, cînd trebuia să pună pe cineva la punct, avea obiceiul să rîdă printre genele lenețe, îndepărtîndu-și cu un bobîrnac un fir de praf de pe dantela impecabilă de Brabant de la mansete. Și cred că am afirmat că am avut rezultate excelente imitîndu-l pe individul ăsta.

Așa am făcut și acum.

— Bățoaso, am spus eu, rîzînd printre genele lenețe și îndepărtînd cu un bobîrnac puțin scrum de țigară de pe mansetele mele impecabile, te deranjez spunîndu-ți să-mi dai înapoi caietul ăla.

Privirea întrebătoare s-a accentuat. Îmi puteam da seama că toate astea o buimăciseră. Crezuse că îl țintuise la pămînt zdravăn sub tocul ei de fier pe Bertram, dar iată-l acum, țîșnind ca un țînc de doi ani, plin de spirit războinic.

— Ce vrei să zici?

Am mai rîs puțintel.

— Aș fi crezut, am spus eu dînd un bobîrnac, că m-am făcut bine înțeles. Vreau carnetul ăla al lui Gussie și îl vreau acum, fără alte discuții.

A strîns din buze.

— O să-l primești mîine, dacă Harold îmi dă un raport satisfăcător.

— O să-l primesc acum.

— Ete na!

— „Ete na“ îți spun eu ție, tînără Bățoasă și ceva în plus pe deasupra, i-am replicat cu demnitate calmă. Repet, o să-l primesc acum. Dacă nu, mă duc la bătrînul Puturos și îi povestesc totul despre el.

— Totul despre ce?

— Despre tot. În prezent, are impresia că v-am încuviințat strategia numai pentru că sînt bun la suflet și din dorința de a ajuta un vechi prieten. Nu i-ai povestit despre carnet. Sînt convins. Mi-am putut da seama de asta din atitudinea ta. Cînd eram pe punctul să pomenesc de carnet, ai manifestat stînjeneală. Te temeai ca nu cumva Puturosul să se intereseze de această chestiune și, aflînd cum stau lucrurile, să te oblige să mi-l restitui.

Ochii i-au sclipit. Mi-am dat seama că Jeeves îi pusese un diagnostic corect.

— Vorbești numai prostii, a spus ea, dar cu un tremur în v.

— Bine. Păi, pa-pa. Mă duc să-l caut pe Puturos.

M-am răsucit pe călcîie și, după cum mă așteptam, m-a oprit cu un urlet rugător.

— Nu, Bertie, nu! Nu face asta!

M-am întors.

— Aha! Recunoști? Puturosul nu știe nimic despre... Mi-a venit în minte expresia violentă pe care o folosise mătușa Dahlia cînd vorbise despre sir Watkyn Bassett... despre tîlhăria ta clandestină.

— Nu înțeleg de ce spui că e o tîlhărie clandestină.

— Spun că e o tîlhărie clandestină pentru că asta consider eu că e. Și asta o să considere și

Puturosul că e, doldora cum e el de principii înalte, după ce-o să i se prezinte faptele. M-am răsucit încă o dată pe c. Păi, pa-pa din nou.

— Bertie, stai!

— Ei bine?

— Bertie, dragă...

Am oprit-o cu o fluturare glacială a portțiga-retului.

— Mai încet cu „Bertie, dragă". „Bertie, dragă" pe dracu'! La fix ai început acum cu „Bertie, dragă".

— Dar, Bertie, dragă, vreau să-ți explic. Bine-înțeles că n-am îndrăznit să-i spun lui Harold de caiet. Ar fi făcut o criză de nervi. Ar fi zis că e un truc lamentabil și bineînțeles că și eu știam asta. Dar nu puteam face altceva. Nu mi se părea că există alt mod prin care să te înduplec să ne ajuți.

— Nu exista.

— Dar ai de gînd să ne ajuți, nu-i așa?

— Nu.

— Păi, cred că ar trebui s-o faci.

— Sigur că crezi, dar n-o s-o fac.

Cîndva între prima sau a doua replică a acestui ultim dialog, am observat că ochii au început să i se umezească, buzele să-i tremure și un mărgăritar a pornit să-i alunece pe obraz. Explozia stăvilarului, vestită numai de firicelul mărgăritarului, s-a petrecut acum cu o intensitate grandioasă. Spunînd doar două vorbe despre faptul că și-ar dori să moară și că aș arăta ca un dobitoc cînd m-aș uita la ea în sicriu, știind că neomenia mea o adusese acolo, s-a aruncat pe pat și a început să hohotească.

— Hoho, a făcut ea. Hoo...hoo...

— Dar, Bățoaso, fată dragă, fii rezonabilă. Folosește-ți căpățîna. Doar nu te aștepți de la mine să șterpelesc cana aia pentru smîntînă pe bune.

— În...hoo..mnă totul pentru noi.

— Posibil. Dar ascultă. N-ai studiat piedicile ascunse. Blestematul de unchiu-tău îmi urmărește orice mișcare, abia așteaptînd să fac ceva. Și chiar dacă nu, tocmai pentru că mă aliez cu Puturosul, va fi imposibil. Ți-am spus părerea mea despre Puturos pe post de complice. Cumva, în vreun fel, o să dea totul peste cap. Păi, uite ce s-a întîmplat adineauri. N-a putut nici să coboare o scară fără să cadă.

— Hoo.

— Și, oricum, încearcă să analizezi fără milă planul ăsta al tău. Mi-ai spus că trucul e ca Puturosul să dea o raită mînjit peste tot de sînge și să spună că i-a dat un pumn în nas hoțului. Să presupunem că face așa. Ce urmează? „Ha!“ face unchiul tău, care fără îndoială că recunoaște la fel de bine ca oricine un indiciu. „I-ai dat un pumn în nas, nu-i așa? Fiți toți cu ochii cît cepele după un tip cu nasul umflat.“ Și primul pe care îl vede o să fiu eu, cu nasul cît o pătlăgea dublă. Nu-mi zice că n-o să tragă nici o concluzie.

Mi-am încheiat pledoaria. Mi se părea că scornisem una bunicică și mă așteptam la un resemnat „S-a făcut. Da, înțeleg ce vrei să spui. Presupun că ai dreptate“. Dar ea doar a hohotit și mai abitir, iar eu m-am întors către Jeeves, care nu spusese nimic pînă atunci.

— Mi-ai urmărit raționamentul, Jeeves?

— În întregime, domnule.

— Ești de acord cu mine că strategia asta, așa cum a fost ea concepută, o să se termine dezastruos?

— Da, domnule. Fără îndoială că prezintă anumite dificultăți serioase. Mă întreb dacă îmi permiteți să vă sugerez o alternativă.

M-am zgîit la individ.

— Adică ai găsit o soluție.

— Cred că da, domnule.

Vorbele sale au dezhohotit-o pe Bățoasa. Nu cred că orice altceva pe lume ar fi reușit. S-a ridicat și l-a privit cu o bănuială sălbatică în ochi.

— Jeeves! Chiar așa?

— Da, domnișoară.

— Păi, cu siguranță ești cel mai minunat mielușel pufos care a zburdat vreodată.

— Mulțumesc, domnișoară.

— Ei bine, hai să te-auzim, Jeeves, am spus aprinzîndu-mi o altă țigară și așezîndu-mă pe un scaun. Sper, bineînțeles, să ai dreptate, dar eu, personal, aș fi crezut că nu-i nici o cale.

— Cred că putem găsi una, domnule, dacă judecăm chestiunea dintr-o perspectivă psihologică.

— A, psihologică?

— Da, domnule.

— Psihologia individuală?

— Întocmai, domnule.

— Înțeleg. Jeeves, i-am explicat eu Bățoasei, care bineînțeles că îl cunoștea foarte puțin, într-adevăr, pentru ea nefiind decît un picuț mai mult decît o siluetă tăcută care a mînuit cu dibăcie cartofii cînd a luat prînzul la mine în apartament, este și a fost dintotdeauna un gigant

în materie de psihologie individuală. O mănîncă pe pîine. Care individ, Jeeves?

— Domnul Watkyn Bassett, domnule.

M-am încruntat plin de îndoială.

— Îți propui să încerci să-l înduioșezi pe bătrînul inamic public? Nu cred că e posibil, poate numai cu un box.

— Nu, domnule. Sir Watkyn nu va fi ușor de înduioșat, căci, așa cum ați sugerat, este un om cu o voință de fier, deloc ușor de modelat. Ideea mea este să ne străduim să profităm de atitudinea sa față de dumneavoastră. Sir Watkyn nu vă place, domnule.

— Nici mie nu-mi place de el.

— Nu, domnule. Dar lucrul important este că el nutrește o puternică aversiune pentru dumneavoastră și, în consecință, ar suferi un șoc serios dacă l-ați anunța că sînteți logodit cu domnișoara Byng și că ardeți de nerăbdare să vă căsătoriți.

— Ce!? Vrei să-i spun că Bățoasa și cu mine sîntem așa și pe dincolo?

— Intocmai, domnule.

Am clătinat din cap.

— Nu văd nici un beneficiu în asta, Jeeves. Doar să te facă să rîzi, fără îndoială – adică văzîndu-i reacția bătrînului ticălos –, dar nu prea folosește la nimic.

Și Bățoasa părea dezamăgită. Era evident că se așteptase la ceva mai bun.

— Mi se pare o prostie, a zis ea. Ce am cîștiga cu asta, Jeeves?

— Să vă explic, domnișoară. Reacția lui sir Watkyn ar avea, așa cum sugerează domnul Wooster, un caracter bine conturat.

— Ar sări pînă-n tavan.

— Exact, domnișoară. O imagine extrem de colorată. Iar dacă ați fi de față și l-ați asigura că nu există nici un strop de adevăr în afirmația domnului Wooster, adăugînd că de fapt sînteți logodită cu domnul Pinker, cred că ușurarea copleșitoare pe care ar simți-o la aflarea veștii îl va face să privească cu ochi buni uniunea dintre dumneavoastră și domnul.

Eu, personal, n-am auzit în viața mea ceva mai țicnit, și asta se vedea din atitudinea mea. Pe de altă parte, Bățoasa era foarte încîntată. A țopăit cîțiva pași dintr-un dans primăvăratic.

— Păi, Jeeves, e minunat!

— Cred că se va dovedi eficient, domnișoară.

— Bineînțeles că da. Nu poate da greș. Închipuie-ți, Bertie, dragă, cum o să se simtă dacă îi spui că vreau să mă mărit cu tine. Păi, dacă după asta, eu zic „O, nu, e în regulă, unchiule Watkyn. Tipul cu care vreau de fapt să mă mărit e băiatul care lustruiește pantofii“, m-ar strînge în brațe și mi-ar promite că vine și dansează la nuntă. Iar cînd află că în realitate tipul e un bărbat minunat, splendid și nemaipomenit precum Harold, chestia o să fie o victorie ușoară. Jeeves, chiar ești un adevărat magician.

— Mulțumesc, domnișoară. Mă bucur că v-am fost de ajutor.

M-am ridicat. Intenționam să termin cu toate astea. Nu mă deranjează ca oamenii să vorbească aiureli în prezența mea, dar nu aiureli exagerate. M-am răsucit spre Bățoasa, care acum ajunsese la ultimele etape din dansul primăvăratic, și m-am adresat ei pe un ton sever și tăios.

— Acum o să iau caietul, Bățoaso.

Se afla tocmai lîngă dulap, împrăștiind trandafiri. A făcut o pauză pentru o clipă.

— O, caietul. Îl vrei?

— Da. Imediat.

— Ți-l dau după ce te duci la unchiul Watkyn.

— O?

— Da. Nu că n-aș avea încredere în tine, Bertie, dragă, dar m-aș simți mult mai fericită dac-aș ști că tu știi că încă îl mai am și sînt sigură că îți dorești să fiu fericită. Cară-te și înfruntă-l, apoi mai discutăm.

M-am încruntat.

— O să mă car, am zis cu răceală în voce, dar n-o să-l înfrunt. Nu prea mă văd înfruntîndu-l!

S-a zgîit la mine.

— Dar, Bertie, asta sună de parcă n-ai avea de gînd să intri în joc.

— Așa am și vrut să sune.

— N-o să mă lași baltă, nu-i așa?

— Ba da. Te-aș lăsa baltă din răsputeri.

— Nu-ți surîde planul?

— Nu. Jeeves a spus mai devreme cît de bucuros e că ți-a fost de ajutor. Mie nu mi-a fost absolut deloc de ajutor. Eu consider că ideea pe care a prezentat-o marchează zeroul absolut pe scala prostiei umane și mă surprinde că a susținut-o. Caietul, Bățoaso, te rog – și repejor.

O clipă a păstrat tăcerea.

— Mă cam întrebam eu, a zis, dacă n-ai să reacționezi așa.

— Iar acum știi și răspunsul, am replicat. Așa am reacționat. Caietul, te rog.

— Nu-ți dau caietul.

— Foarte bine. Atunci mă duc la Puturos și-i povestesc totul.

— Bine. Du-te. Și înainte de-a ajunge la un kilometru de el, eu o să fiu în bibliotecă, povestindu-i totul unchiului Watkyn.

Și-a bîțîit bărbia, aidoma unei fete care crede că a făcut o mișcare ageră și, examinîndu-i spusele, am fost nevoit să-mi dau seama că exact asta și făcuse. Uitasem complet de eventualitatea asta. Cuvintele ei mi-au tăiat elanul. Cel mai indicat mod de a-i răspunde era să murmur un „Hm!“ oarecum descumpănit. N-avea rost să neg: Bertram fusese lăsat perplex.

— Deci asta e. Așadar, ce zici?

Pentru un tip care face pe masculul dominant, nu-i niciodată plăcut cînd trebuie să-și schimbe poziția și să se înjosească cu rugăminți nedemne, dar n-am fost în stare să găsesc nici o alternativă. Vocea mea, care fusese hotărîtă și răsunătoare, a căpătat un tremur delicat.

— Dar, Bățoaso, pe toți dracii! Doar n-o să faci una ca asta?

— Ba da, o s-o fac, dacă nu te duci să-l înduioșezi pe unchiul Watkyn.

— Dar cum aș putea să mă duc și să-l înduioșez? Bățoaso, nu mă poți supune unui chin atît de înfiorător.

— Ba da, pot. Și ce-i atît de înfiorător în asta? Doar n-o să te mănînce.

Cu asta am fost de acord.

— Așa e. Dar numai atît poți spune.

— N-o să fie mai rău decît o vizită la dentist.

— O să fie mai rău decît șase vizite la șase dentiști.

— Ei bine, gîndește-te cît de bucuros o să fii după aia.

Am găsit prea puțină consolare în asta. Am privit-o cu atenție, sperînd să remarc cel mai mic semn de duioșie. Nici urmă. Fusese la fel de tare ca o friptură de la restaurant și era în continuare la fel de tare ca o friptură de la restaurant. Kipling avea dreptate. Mai d. decît ei. Nu te poți pune cu asta.

Am mai făcut o ultimă încercare.

— Nu dai înapoi?

— Nici un pas.

— În ciuda faptului – scuză-mă că pomenesc de asta – că ți-am oferit o masă de prînz a naibii de bună fără să țin seama de costuri?

— Da.

Am ridicat din umeri, așa cum ar fi făcut un gladiator roman – unul dintre indivizii ăia care aruncau cearșafuri înnodate peste oameni, de exemplu – auzindu-și numărul anunțat din culise de un prezentator.

— Foarte bine, atunci, am spus.

Mi-a zîmbit părintește.

— Așa te vreau. Ăsta-i micul meu viteaz.

Dacă aș fi fost mai puțin preocupat, aș fi protestat că mă numise „micul ei viteaz“, dar în situația asta macabră nu prea mai conta.

— Unde e unchiul ăla înfiorător al tău?

— Probabil că acum e în bibliotecă.

— Foarte bine. Atunci mă duc la el.

Nu știu dacă în copilărie ai auzit povestea individului al cărui cîine a morfolit manuscrisul neprețuit al cărții pe care o scria. Izbucnirea lui de mînie, dacă-ți amintești, a constat în faptul că i-a aruncat animalului o privire îndurerată și a

zis: „O, Diamante, Diamante, tu – sau poate că era mata – prea puțin știi – sau poate socotești – ce-ai făcut – sau săvîrșit – tu – sau mata“. Am auzit-o la grădiniță și mi-a rămas mereu în memorie. Iar acum am adus vorba despre ea fiindcă așa m-am uitat eu la Jeeves și apoi am plecat din cameră. N-am spus poanta cu voce tare, dar îmi închipui că știa la ce mă gîndeam.

Mi-aș fi dorit ca Bățoasa să nu fi zis „Iuhuu! Șo pe el!“ cînd am ieșit pe ușă. În asemenea circumstanțe mi se părea ceva neserios și de prost-gust.

9

Pe bună dreptate, cei care îl cunosc îndeaproape au zis despre Bertram Wooster că în firea lui există o anumită elasticitate care îi permite de regulă să se ridice pe lespedea eului propriu mort în cele mai nefavorabile condiții. Rareori nu reușesc să-mi țin bărbia sus și ochii scînteietori. Dar pe cînd mă îndreptam către bibliotecă pentru a-mi îndeplini îngrozitoarea sarcină, recunosc cu ușurință că Viața mă doborîse binișor. Cu picioarele de plumb – cum e expresia – mă trambalam către bibliotecă.

Bățoasa comparase chiolhanul în discuție cu o vizită la dentist, dar ajungînd la capătul călătoriei, mă simțeam din ce în ce mai mult cum mă simțeam la școală cînd mă duceam la un rendez-vous cu directorul în biroul lui. Îți amintești că-ți povesteam cînd m-am furișat noaptea spre bîrlogul rev. Aubrey Upjohn în căutare de biscuiți și m-am trezit pe neașteptate nas în nas cu bătrînul, eu îmbrăcat cu o pijama în dungi care nu intră la apă, iar el în costum de tweed, cu o expresie mîrșavă pe chip. Atunci, înainte de a ne despărți, ne-am fixat o întîlnire a doua zi la patru și jumătate în același loc, iar emoțiile mele erau identice cu cele pe care le-am trăit în acea

după-amiază îndepărtată, pe cînd ciocăneam ușurel în ușă, iar o voce prea puțin umană m-a invitat să intru.

Unica diferență era că, în timp ce rev. Aubrey fusese singur, sir Watkyn Bassett părea să aibă musafiri. Pe cînd încheieturile degetelor șovăiau pe tăblia de lemn, mi s-a părut că aud murmur de voci, iar cînd am intrat am descoperit că urechile nu mă înșelaseră. Tăicuțul Bassett ședea la birou, iar alături stătea în picioare polițistul Eustace Oates. Era un spectacol care a cam pus capac reținerilor de care sufeream. Nu știu dacă ai fost vreodată îmbrîncit în fața unui tribunal de judecată, dar dacă ai fost, o să mă aprobi cînd spun că amintirea unei asemenea experiențe îți stăruie în minte, cu rezultatul că, mai tîrziu, cînd ești pus pe neașteptate în fața unui magistrat care stă jos și a unui polițist care stă în picioare, asocierea de idei te zguduie nițeluș și are tendința să te descurajeze.

O privire rapidă și pătrunzătoare a bătrînului B. nu mi-a potolit deloc pulsul neregulat.

— Da, domnule Wooster?

— O... a... aș putea să vă vorbesc puțin?

— Să-mi vorbiți? Mi-am putut da seama că dezgustul viguros pe care îl simțea față de Woster-ii care îi întorceau cu susu-n jos cabinetul de lucru se lupta în sufletul lui sir Watkyn Bassett cu simțul datoriei de gazdă. După ceea ce mi s-a părut a fi o bătălie echilibrată, cel din urmă și-a ițit nasul. Păi... da... Adică... dacă chiar... O, sigur... Vă rog, luați loc.

Așa am făcut și m-am simțit mult mai bine. În boxa acuzaților trebuie să stai în picioare. Bătrînul Bassett, după ce mi-a aruncat o privire

rapidă, să vadă dacă nu mă apucasem să fur covorul, s-a răsucit din nou spre polițist.

— Păi, cred că asta-i tot, Oates.

— Prea bine, sir Watkyn.

— Înțelegi ce vreau să faci?

— Da, domnule.

— Și în ce privește cealaltă chestiune, o s-o studiez cu mare atenție, ținînd cont de bănuielile pe care mi-ai spus că le ai. Va avea loc o investigație minuțioasă.

Ofițerul cel zelos a tropăit pe ușă afară. Bătrînul Bassett și-a făcut de lucru pentru o clipă cu hîrtiile de pe biroul său. Apoi s-a strîmbat la mine.

— A fost polițistul Oates, domnule Wooster.

— Da.

— Îl cunoașteți?

— L-am întîlnit.

— Cînd?

— În după-amiaza asta.

— Nu și mai înainte?

— Nu.

— Sînteți sigur?

— O, da.

Și-a mai făcut puțin de lucru cu hîrtiile, apoi a trecut la alt subiect.

— Am fost cu toții dezamăgiți că n-ați venit cu noi în sufragerie după cină, domnule Wooster.

Bineînțeles că era nițeluș jenant. Unui om sensibil nu-i place să-i aducă la cunoștință gazdei sale că l-a evitat ca pe un lepros.

— Ne-ați lipsit foarte mult.

— O, chiar așa? Îmi pare rău. M-a durut puțin capul și m-am retras în camera mea.

— Înțeleg. Și ați rămas acolo?

— Da.

— Nu cumva ați plecat să vă plimbați pe afară pentru a vă lecui durerea de cap?

— O, nu. Acolo am stat tot timpul.

— Înțeleg. Ciudat. Fiica mea, Madeline, mi-a spus că a fost de două ori la dumneavoastră în cameră după cină și că nu erați acolo.

— O, zău? Nu eram acolo?

— Nu erați.

— Probabil că am fost în altă parte.

— Asta mă gîndeam și eu.

— Acum îmi amintesc. Am ieșit o dată sau de două ori.

— Înțeleg.

A luat un stilou și s-a aplecat în față, bătînd darabana cu el în degetul lui arătător stîng.

— În seara asta cineva i-a furat chipiul polițistului Oates, a zis el, schimbînd subiectul.

— O, da.

— Da. Din nefericire nu a reușit să-l vadă pe mizerabil.

— Nu?

— Nu. La momentul cînd a avut loc nelegiuirea el era cu spatele.

— Teribil de dificil, desigur, să-i vezi pe mizerabili dacă stai cu spatele.

— Da.

— Da.

A urmat o pauză. Și întrucît, în ciuda faptului că păream să fim întru totul de aceeași părere, eu continuam să percep o tensiune în atmosferă, am încercat să destind lucrurile cu o poantă pe care mi-am amintit-o din vechile zile *in statu pupillari*[1].

1. Student la universitate (lat.).

— Te face oarecum să-ți zici în sinea ta *Quis custodiet ipsos custodes*, nu?

— Poftim?

— O glumă în latină, am exclamat eu. *Quis* – cine – *custodiet* – să-i păzească – *ipsos custodes* – pe păzitori? Destul de hazliu, adică, am continuat eu, clarificînd lucrurile chiar și pentru cea mai modestă inteligență, cînd un tip ar trebui să-i împiedice pe alți tipi să șterpelească lucruri de la alții și apare un tip și șterpelește ceva de la el.

— A, înțeleg ce ziceți. Da, pot recunoaște că un anumit soi de minte e în stare să descopere o parte comică a acestei chestiuni. Dar vă pot asigura, domnule Wooster, că nu mă ocup de partea asta în calitate de judecător de pace. Mi se pare o chestiune foarte gravă și voi face tot ce-mi stă în putință ca, o dată prins și arestat, inculpatul să-mi împărtășească opinia.

Nu-mi plăcea ce auzeam. M-a cuprins o neliniște subită pentru bunăstarea bătrînului Puturos.

— Hei, cam cît credeți că o să primească?

— Apreciez dorința dumneavoastră de cunoaștere, domnule Wooster, dar deocamdată nu sînt pregătit să am încredere în dumneavoastră. Folosind cuvintele răposatului lord Asquith, pot spune numai „Așteaptă și o să vezi". Probabil că nu va trece mult pînă să vi se satisfacă curiozitatea.

Nu-mi plăcea să zgîndăr răni vechi, fiind dintotdeauna un tip pentru care trecutul e mort și îngropat, dar m-am gîndit că pot foarte bine să-i vînd un pont.

— M-ați amendat cu cinci lire, i-am amintit eu.

— Mi-ați spus asta azi-după-amiază, a zis el aruncîndu-mi o privire glacială prin pince-nez. Dar dacă am înțeles corect ce spuneați, nelegiuirea pentru care ați fost adus în fața mea pe Bosher Street s-a petrecut în noaptea întrecerii anuale de canotaj dintre Oxford și Cambridge, unde se garantează o anumită libertate de către autorități. În cazul de față, nu există asemenea circumstanțe atenuante. Cu siguranță nu aș pedepsi furtul violent al unei proprietăți guvernamentale a polițistului Oates numai cu o amendă.

— Doar n-o să-l trimiteți la răcoare?

— Am spus că nu sînt pregătit să am încredere în dumneavoastră, dar dacă am ajuns pînă aici, voi avea. Răspunsul la întrebarea dumneavoastră, domnule Wooster, este unul afirmativ.

A urmat o tăcere. Stătea și bătea darabana cu stiloul în degetul lui. Eu, dacă îmi amintesc bine, mi-am îndreptat cravata. Eram profund îngrijorat. Gîndul că bietul Puturos o să fie azvîrlit în Bastilia era îndeajuns să tulbure pe oricine ar fi manifestat vreun interes binevoitor față de cariera și perspectivele lui. Nimic nu întîrzie mai sigur promovarea unui diacon în profesiunea aleasă decît o tură pe la zdup.

A lăsat jos stiloul.

— Ei bine, domnule Wooster, cred că erați pe cale să-mi spuneți ce vă aduce aici.

Am tresărit un picuț. Nu-mi uitasem misiunea, bineînțeles, dar toată chestia asta sinistră mă făcuse să o împing într-un colț al minții și atît de năprasnic a țîșnit acum de acolo, încît m-a zguduit nițeluș.

Mi-am dat seama că trebuia să mă folosesc de cîteva *pourparles* preliminare înainte de a ajunge la șpil. Cînd relațiile dintre un tip și alt tip sînt cam încordate, al doilea tip nu poate să treacă direct la subiectul că vrea să se căsătorească cu nepoata celui dintîi. Nu, adică, dacă are ceva bun-simț, așa, ca Wooster-ii.

— O, a, da. Mersi că mi-ați adus aminte.

— Pentru nimic.

— M-am gîndit să vin pe-aici să stăm la taclale.

— Înțeleg.

Bineînțeles că trebuia să mă insinuez în miezul chestiunii și am găsit metoda. Am dat prima lovitură cu un acces de încredere.

— V-ați gîndit vreodată la iubire, sir Watkyn?

— Poftim?

— La iubire. Ați meditat vreodată măcar puțin la ea?

— Doar n-ați venit aici să discutăm despre iubire.

— Ba da. Exact despre asta. Mă întreb dacă ați remarcat un lucru cam ciudat la ea – adică faptul că e pretutindeni. Nu poți scăpa de ea. De iubire, adică. Oriunde te-ai duce, o găsești, zumzăind în toate stadiile vieții. Absolut remarcabil. Să luăm salamandrele, de exemplu.

— Vă simțiți bine, domnule Wooster?

— O, da, bine mersi. Să luăm salamandrele, cum spuneam. N-ai zice, dar Gussie Fink-Nottle mi-a spus că se agită teribil în sezonul de împerechere. Stau aliniate ore în șir, agitîndu-și cozile în fața frumoaselor de prin partea locului. Tot așa și stelele de mare. Și viermii subacvatici.

— Domnule Wooster...

— Și, după spusele lui Gussie, chiar și algele marine de forma unei panglici. Asta vă surprinde, ei? Pe mine da. Dar el mă asigură că așa e. Unde crede o fîșie de algă marină de forma unei panglici că o să ajungă cerînd altă algă în căsătorie n-aș putea să vă zic, dar cînd e lună plină, aude bine mersi vocea Iubirii, intră în alertă și lucrează cot la cot cu cei mai buni. Presupun că se bizuie pe speranța că o să dea bine în fața celorlalte fîșii de alge marine de forma unei panglici, care, bineînțeles, vor fi și ele afectate de luna plină. Păi, oricum, unde vreau să ajung e că luna-i cam plină acum și, dacă așa afectează ea algele marine, nu poți învinovăți un tip ca mine că simte imboldul, nu-i așa?

— Mi-e teamă...

— Păi, nu-i așa? am repetat eu, încolțindu-l zdravăn. Și am mai aruncat și un „Hă, ai?“ pentru a definitiva chestia.

Dar nu se întrevedea nici o sclipire de inteligență în ochii lui. Se uitase asemenea cuiva căruia îi scăpaseră nuanțele mai fine și încă se mai uita asemenea cuiva căruia îi scăpaseră nuanțele mai fine.

— Mi-e teamă, domnule Wooster, că o să mă credeți cam greu de cap, dar n-am nici cea mai vagă idee despre ce vorbiți.

Acum, că sosise clipa să-l pocnesc drept în ochi, îmi făcea plăcere să văd că sentimentul ăla de nervozitate care pusese stăpînire pe mine la început nu mai funcționa. Nu spun că devenisem total nonșalant și capabil să îndepărtez cu un bobîrnac fire de praf de pe dantela impecabilă de Brabant de la mînușetele mele, dar eram cu desăvîrșire calm.

Ce îmi liniștise organismul fusese faptul că îmi dădusem seama că într-o clipită o să fiu pe cale să strecor o dinamită sub scandalagiul ăsta bătrîn, care o să-l învețe că n-am fost lăsați pe lumea asta numai pentru plăcere. Cînd un magistrat a luat cinci lire de la tine pentru, dacă te gîndești mai bine, doar un fleac copilăresc care ar fi fost aspru pedepsit prin ridicarea degetului arătător și un scurt „Ț-ț, ț-ț!“, e întotdeauna agreabil să-l faci să salte ca un bob de mazăre pe o lopată încinsă.

— Vorbesc despre mine și Bățoasa.

— Bățoasa?

— Stephanie.

— Stephanie? Nepoata mea?

— Într-adevăr. Nepoata dumneavoastră. Sir Watkyn, am spus eu, amintindu-mi una bună, am onoarea să vă rog să-mi acordați mîna nepoatei dumneavoastră.

— Tu... ce?

— Am onoarea să vă rog să-mi acordați mîna nepoatei dumneavoastră.

— Nu înțeleg.

— E foarte simplu. Vreau să mă însor cu tînăra Bățoasă. Ea vrea să se mărite cu mine. Sigur ați priceput acum. Gîndiți-vă la alga aia marină de forma unei panglici.

Nu se punea problema că nu făcea toți banii. La indiciul „mîna nepoatei“ a țîșnit din scaun aidoma unui fazan care-și ia zborul ca o rachetă. Acum s-a lăsat pe spate, făcîndu-și vînt cu stiloul. Părea că îmbătrînise binișor.

— Vrea să se mărite cu dumneavoastră?

— Asta-i ideea.

— Dar nici nu știam că o cunoașteți.

— O, ba da. Noi doi, dacă-mi permiteți s-o spun, am smuls petalele margaretelor una cîte una. O, da, o știu pe Bățoasa, și-ncă cum. Păi, vreau să spun că, dacă n-ar fi așa, n-aș vrea să mă însor cu ea, nu?

Părea că îmi dă dreptate aici. A amuțit, cu excepția unui sunet firav tînguitor. Mi-am mai amintit una bună.

— N-o să pierdeți o nepoată. O să cîștigați un nepot.

— Dar nu vreau nici un nepot, fir-ar al dracu'!

Păi, asta e normal.

S-a ridicat în picioare și a bolborosit ceva ce suna ca „Of, Doamne! Of, Doamne!", s-a îndreptat spre șemineu și a apăsat soneria cu deget molîu. Întorcîndu-se la locul lui, a rămas ținîndu-și capul în palme pînă cînd majordomul a plutit înăuntru.

— Butterfield, a spus el cu o voce joasă și răgușită, caut-o pe domnișoara Stephanie și spune-i că vreau să-i vorbesc.

Apoi a urmat o pauză între acte, dar nu una atît de lungă cum te-ai fi așteptat. A trecut numai vreun minut pînă să apară Bățoasa. Îmi închipui că dăduse tîrcoale primprejur, așteptînd să fie chemată. A intrat cu pași mărunți, sclipitoare și voioasă.

— M-ai chemat, unchiule Watkyn? O, bună, Bertie.

— Bună.

— Nu știam că ești aici. Ai avut o discuție agreabilă cu unchiul Watkyn?

Bătrînul Bassett, care intrase iarăși în comă, a ieșit din ea și a scos un sunet ca horcăitul unui rățoi muribund.

— „Agreabilă“, a zis el, nu e adjectivul pe care l-aș alege. Și-a umezit buzele pămîntii. Domnul Wooster tocmai m-a anunțat că vrea să se însoare cu tine.

Trebuie să spun că tînăra Bățoasă și-a interpretat rolul extrem de convingător. S-a zgîit la el. S-a zgîit la mine. Și-a împletit degetele. Înclin să cred că a și roșit.

— O, Bertie!

Bătrînul Bassett și-a rupt stiloul. Mă întrebam cînd o s-o facă.

— Of, Bertie! Mă flatezi teribil.

— Flatezi? Am remarcat o undă de neîncredere în vocea bătrînului Bassett. Ai spus „flatezi“?

— Păi, știi, e cel mai mare compliment pe care i-l poate face un bărbat unei femei. Toți granguriii sînt de acord cu asta. Sînt extraordinar de măgulită și de recunoscătoare... și, ei bine, chestii din astea. Dar, Bertie, dragă, îmi pare tare rău. Teamă mi-e că e imposibil.

N-aș fi bănuit că exista ceva pe lumea asta care să-l salte pe un individ din hău, ceva la fel de eficient ca unul dintre amestecurile alea matinale ale lui Jeeves, dar cuvintele astea au acționat asupra bătrînului Bassett cu o repeziciune și o forță și mai strașnică. Șezuse pe scaunul lui cumva chircit și aiurit, un om distrus. Acum a sărit în picioare, cu ochii scînteietori și buzele fremătătoare. Se putea vedea că speranța îi încolțise în suflet.

— Imposibil? Nu vrei să te măriți cu el?

— Nu.

— El zicea că vrei.

— Probabil se gîndea la alți doi tipi. Nu, Bertie, dragă, nu se poate. Vezi tu, iubesc pe altcineva.

Bătrînul Bassett a tresărit.

— Hă? Pe cine?

— Cel mai încîntător bărbat din lume.

— Presupun că îl cheamă cumva.

— Harold Pinker.

— Harold Pinker?... Pinker... Singurul Pinker pe care îl știu e...

— Diaconul. Așa e. Chiar el.

— Îl iubești pe diacon?

— Ah! a spus Bățoasa, dîndu-și ochii peste cap și arătînd ca mătușa Dahlia cînd vorbise despre avantajele șantajului. Sîntem logodiți în secret de săptămîni întregi.

Din atitudinea bătrînului Bassett se vădea că nu era pregătit să-i acorde calificativul de „veste desfătătoare". Avea sprîncenele împreunate, aidoma unui mesean într-un restaurant, care, după ce s-a înfipt într-o duzină de stridii, își dă seama că prima care-i alunecă printre buze e stricată. Am observat că Bățoasa dovedise o cunoaștere subtilă a firii umane, dacă ai putea-o numi astfel, cînd îmi zisese că individul trebuia să fie zdravăn înduioșat înainte de a i se da vestea. Îți puteai da seama că împărtășea opinia aproape unanimă a părinților și unchilor că n-ai de ce să presari petale de trandafiri din pălărie pentru un diacon.

— Știi parohia aia pe care o ai de dat, unchiule Watkyn? Harold și cu mine ne gîndeam că ai putea să i-o oferi, iar apoi ne-am putea căsători imediat. Vezi tu, în afară de mai mulți gologani, o să-l ajute să-și dezvolte cariera. Pînă acum,

Harold a muncit ferit de ochii lumii. Nu avea nici o perspectivă pe post de diacon. Dar strecoară-i o parohie și o să-l vezi cum o ia din loc. Nu există, practic, nici un rang la care să nu poată ajunge băiatul ăsta, o dată ce-și scuipă-n palme și se pune pe treabă.

S-a ondulat din creștetul capului pînă-n picioare cu un entuziasm de fetișcană, dar în atitudinea bătrînului Bassett nu exista nici urmă de entuziasm de fetișcană. Păi, bineînțeles că n-ar fi avut cum să fie, dar așa vine vorba.

— Absurd!

— De ce?

— Nici prin vis...

— De ce nu?

— În primul rînd, ești mult prea tînără...

— Aiurea. Trei dintre fetele care mi-au fost colege de școală s-au măritat anul trecut. Sînt ramolită în comparație cu unii dintre puradeii din ziua de azi pe care îi vezi cum merg spre altar încă neținîndu-se bine pe picioare.

Bătrînul Bassett a lovit cu pumnul în birou – nimerind, m-am bucurat să văd, pe o agrafă răsucită de prins hîrtia. Suferința fizică provocată de asta l-a făcut să vorbească cu și mai multă virulență.

— Toată chestia este ridicolă și iese complet din discuție. Refuz s-o iau în considerare măcar o secundă.

— Dar ce ai împotriva lui Harold?

— N-am nimic, după cum te-ai exprimat tu, împotriva lui. Pare să-și îndeplinească îndatoririle plin de zel și e popular în parohie...

— E un dulce.

— Fără îndoială.

— A jucat fotbal în echipa Angliei.

— Foarte posibil.

— Și e nemaipomenit la tenis.

— Se poate. Dar nu-i un motiv pentru care să se însoare cu nepoata mea. Ce avere are, dacă are, în afară de salariu?

— Cam cinci sute pe an.

— Cîh!

— Păi, mie nu mi se pare atît de rău. Cinci sute sînt mangoți bunicei, dacă mă-ntrebi pe mine. Și apoi, banii nu contează.

— Ba contează foarte mult.

— Chiar crezi asta, nu?

— Sigur. Trebuie să fii cu picioarele pe pămînt.

— S-a făcut, o să fiu. Dacă preferi să mă mărit pentru bani, atunci o să mă mărit pentru bani. Bertie, e stabilit. Ia-ți măsurile pentru pantalonii de ginere.

Cuvintele ei au stîrnit ceea ce e cunoscut sub numele de interes viu. „Ce!“-ul bătrînului Bassett și „Hei, hai, pe toți dracii!“ al meu au țîșnit la egalitate și s-au ciocnit în aer, urletul meu din adîncul sufletului poate cu mai mulți cai-putere decît al lui. Eram sincer înspăimîntat. Experiența m-a învățat că nu știi niciodată la ce să te aștepți de la o fată și, credeam eu, s-ar fi putut întîmpla foarte bine ca ea să ducă la bun sfîrșit îngrozitorul proiect numai ca o demonstrație. Nimeni nu mă mai poate învăța nimic nou despre demonstrații. În vara precedentă, Brinkley Court colcăia de ele.

— Bertie se lăfăie în ei și, așa cum mi-ai sugerat, se poate și mai rău decît să dai iama prin milioanele lui Wooster. Bineînțeles, Bertie dragă, mă mărit cu tine numai ca să te fac fericit.

Niciodată n-o să te pot iubi așa cum îl iubesc pe Harold. Dar, întrucît unchiul Watkyn are asemenea prejudecăți înverșunate împotriva lui...

Bătrînul Bassett a lovit din nou în agrafa de prins hîrtie, dar de data asta n-a părut să bage de seamă.

— Draga mea copilă, nu mai vorbi atît de aiurea. Greșești. Probabil m-ai înțeles complet greșit. N-am nici o prejudecată împotriva tînărului Pinker. Îmi place și îl respect. Dacă chiar crezi că o să fii fericită ca soție a lui, sînt ultimul care ți-aș sta în cale. Sigur că da, mărită-te cu el. Alternativa...

N-a mai spus nimic, ci mi-a aruncat o privire lungă și înfiorătoare. Apoi, de parcă imaginea mea ar fi fost prea greu de îndurat pentru forțele lui plăpînde, și-a mutat privirea, numai pentru a reveni și a-mi arunca din nou una fugară. Apoi și-a închis ochii și s-a rezemat de spătarul scaunului, respirînd hîrîit. Și cum nu părea să mă mai rețină nimic acolo, m-am furișat afară. Ultima oară cînd l-am văzut, s-a lăsat fără prea mult entuziasm îmbrățișat de nepoată-sa.

Presupun că, dacă de partea cealaltă se află un unchi ca sir Watkyn, îmbrățișarea unei nepoate e o chestie pe care tinzi să o faci cît se poate de repede. N-a trecut mai mult de un minut pînă cînd Bățoasa a ieșit afară și și-a continuat imediat dansul.

— Ce om! Ce om! Ce om! Ce om! Ce om! a spus ea, agitîndu-și brațele și manifestînd și alte semne de *bien-être*. Jeeves, a explicat ea, de parcă ar fi presupus că îmi imaginez că se referă la recentul Bassett. A zis el oare că o să meargă?

A zis. Și a avut oare el dreptate? A avut. Bertie, Jeeves poate fi sărutat?

— Cu siguranță că nu.

— Să te sărut pe tine?

— Nu, mersi. Tot ce doresc de la tine, tînără Bățoasă, e caietul ăla.

— Păi, trebuie să sărut pe cineva și a naibii să fiu dacă am de gînd să-l sărut pe Eustace Oates.

S-a întrerupt. O expresie mai serioasă i-a răsărit pe mutră.

— Eustace Oates! a repetat ea meditativ. Asta îmi amintește de ceva. În vîltoarea ultimelor evenimente, am uitat de el. Am schimbat cîteva cuvinte cu Eustace Oates chiar acum, Bertie, în timp ce așteptam pe scări ca balonul să-și ia zborul, și a fost într-o oarecare măsură nemernic.

— Unde-i caietul ăla?

— Lasă caietul. Subiectul despre care discutăm e Eustace Oates și nemernicia lui. E pe urmele mele în legătură cu chipiul ăla.

— Ce?

— Categoric. Sînt suspectul numărul unu. Mi-a spus că citește o mulțime de povestiri polițiste și zice că primul lucru pe care îl face un detectiv e să se ocupe imediat de motiv. După aceea, de oportunitate. Și în final de indicii. Ei bine, așa cum a subliniat el, cu atitudinea aia a lui samavolnică față de Bartholomew, care încă mă mai macină, aveam bine-mersi un motiv și, întrucît eram trează la momentul crimei, am avut și oportunitatea. Iar în ce privește indiciile, ce crezi că avea la el cînd l-am văzut? Una dintre mănușile mele! A găsit-o la locul faptei – în vreme ce măsura urmele de pantofi sau căuta scrum de țigară, presupun. Îți amintești că,

atunci cînd mi-a adus Harold mănușile, nu era decît una. Din cîte s-ar părea, pe cealaltă a scăpat-o pe jos cînd își însușea cu forța chipiul.

Un soi de posomorală apăsătoare m-a copleșit pe cînd reflectam la ultima manifestare a tîmpeniei lui Harold Pinker, de parcă o mînă puternică m-ar fi pocnit în cupolă cu un ciomag. Exista un soi de ingeniozitate hidoasă în felul cum născocea noi metode de a provoca dezastre.

— Normal!

— Cum adică, normal?

— Păi, a făcut-o, nu?

— Nu-i același lucru cu a spune „normal“ pe un ton disprețuitor și înfiorător de sarcastic, de parcă tu ai fi nemaipomenit de grozav. Nu te înțeleg, Bertie – modul în care îl critici tot timpul pe sărăcuțul de Harold. Credeam că ții foarte mult la el.

— Îl iubesc ca pe un f. Dar asta nu îmi schimbă părerea că, dintre toți tonții cu capul plin de cîlți care au ținut vreodată predici despre hiviți și iebusiți, el e fruntașul.

— Nu are nici pe jumătate la fel de mulți cîlți în cap ca tine.

— Ba are, ca o estimare moderată, cam de douăzeci și șapte de ori mai mulți cîlți în cap decît mine. El începe de unde sfîrșesc eu. Poate că-i cam mult spus, dar are mai mulți cîlți în cap decît Gussie.

Cu un efort vizibil, și-a înghițit mînia crescîndă.

— Păi, hai s-o lăsăm baltă. Chestia e că Eustace Oates e pe urmele mele și trebuie să mă grăbesc și să găsesc o ascunzătoare mai sigură pentru chipiul ăla decît scrinul meu. Înainte

să știu pe ce lume sînt, GPU[1] ăla o să-mi percheziționeze camera. Ce loc crezi că ar fi mai bun?

Am îndepărtat din discuție subiectul cu un aer obosit.

— Of, pe toți dracii, pune-ți mintea la contribuție. Ca să ne întoarcem la tema principală, unde e caietul ăla?

— Of, Bertie, mă tot pisezi la cap cu caietul ăla. Nu poți vorbi și despre altceva?

— Nu, nu pot. Unde e?

— O să rîzi cînd îți spun.

I-am aruncat o privire severă.

— E posibil să pot rîde din nou într-o bună zi – după ce-o să fiu la mare distanță de casa asta a terorii, dar n-am nici o șansă s-o fac atît de curînd. Unde e caietul ăla?

— Păi, dacă chiar vrei să știi, l-am ascuns în cana pentru smîntînă.

Îmi închipui că toată lumea a citit povestiri în care totul se întunecă și începe să joace în fața ochilor cuiva. De cum am auzit cuvintele astea, Bățoasa s-a întunecat și a jucat în fața ochilor mei. A fost de parcă m-aș fi uitat la o negresă pîlpîitoare.

— Tu – ce?

— L-am ascuns în cana pentru smîntînă.

— De ce naiba ai făcut una ca asta?

— O, am crezut că așa e bine.

— Dar cum o să-l iau?

Un zîmbet firav a arcuit buzele vioaie ale bășicuței.

1. Organizație polițienească și de securitate a Uniunii Sovietice, precursoare a KGB-ului.

— Of, pe toți dracii, pune-ți mintea la contribuție, a zis ea. Păi, pe curînd, Bertie.

A tăiat-o, iar eu m-am sprijinit fără vlagă de balustradă, încercînd să-mi recapăt forțele după strașnica lovitură. Dar omenirea încă mai pîlpîia și cîteva clipe mai tîrziu am devenit conștient că un majordom pîlpîitor mi se adresa.

— Mă scuzați, domnule. Domnișoara Madeline dorește să vă spun că ar fi încîntată dacă ați putea să-i acordați un minut.

M-am uitat cu un aer obosit la individ, ca cineva dintr-o celulă de închisoare, cînd temnicerul intră în zorii zilei să-l anunțe că plutonul de execuție este gata. Bineînțeles că știam ce înseamnă asta. Am recunoscut bine glasul ăsta al majordomului – glasul Judecății de Apoi. Nu putea fi decît un singur motiv pentru care Madeline Bassett ar fi fost încîntată să-i acord un minut.

— O, zău?

— Da, domnule.

— Unde e domnișoara Bassett?

— In salon, domnule.

— S-a făcut.

Mi-am făcut curaj cu vechea hotărîre a Wooster-ilor. Bărbia sus, spatele drept.

— Condu-mă, i-am spus majordomului, iar majordomul m-a condus.

10

Sunetul muzicii liniștite și melancolice care se insinua prin ușa salonului pe cînd mă apropiam nu a reușit să-mi lumineze nici un pic perspectiva generală: iar cînd am intrat și am văzut-o pe Madeline Bassett așezată la pian, veștejindu-se binișor pe tulpină, priveliștea m-a făcut aproape să mă întorc și s-o iau la sănătoasa. Însă mi-am înăbușit impulsul și am început-o cu un „Sal'tare" de probă.

Observația nu i-a smuls nici un răspuns prompt. S-a ridicat și probabil jumătate de minut, a rămas zgîindu-se la mine într-un mod cam posomorît, ca Mona Lisa într-una din diminețile cînd necazurile de pe lume au năvălit în viața ei prea repede pentru ea. Pînă la urmă, tocmai cînd mă gîndeam că mai bine aș încerca să continuu cu ceva despre vreme, ea a vorbit.

— Bertie...

Însă a fost o împușcătură fără explozie. A ars o siguranță și tăcerea s-a așternut din nou.

— Bertie...

De pomană. Încă un fiasco.

Începeam să mă simt un picuț crispat. Am mai avut și înainte o întrunire din asta, ca între surdo-muți, astă-vară la Brinkley Court, dar

atunci am fost în stare să destind lucrurile strecurînd cîte o mișcare de scenă în timpul pauzelor stînjenitoare din conversație. Discuția noastră precedentă, așa cum poate îți amintești sau nu, a avut loc în sufrageria din Brinkley Court, în prezența unor gustări reci, și mi-a fost de mare ajutor faptul că mă găseam în poziția de a mă repezi din cînd în cînd la un ou în sos sau o bucată de brînză. În absența chestiilor ăstora de mîncare, ne-am întors binișor iarăși la priviri fixe și holbate, iar asta are întotdeauna tendința să stînjenească.

Gura ei s-a întredeschis. Mi-am dat seama că ceva ieșea la suprafață. A înghițit de vreo două ori cu noduri și a pornit-o bine din loc.

— Bertie, am vrut să te văd... Te-am rugat să vii pentru că voiam să spun... Voiam să-ți spun... Bertie, logodna mea cu Augustus a luat sfîrșit.

— Da.

— Știai?

— O, categoric. El mi-a zis.

— Atunci știi de ce te-am chemat aici. Voiam să spun...

— Da.

— Că îmi doresc...

— Da.

— Să te fac fericit.

Părea că vechiul ei necaz cu amigdalele o reținuse, dar după ce și-a mai înghițit o dată o pereche de noduri din gît, a scos-o.

— O să fiu soția ta, Bertie.

Presupun că după asta, majoritatea indivizilor cu greu ar fi crezut că mai merită să se lupte cu inev., dar eu am făcut o încercare. Cu o asemenea chestiune vitală la mijloc, te-ai simți

ca o vită încălțată dacă nu te-ai face luntre și punte.

— Extraordinar de frumos din partea ta, am spus eu politicos. Mă simt foarte mișcat de onoarea asta și așa mai departe. Dar te-ai gîndit bine? Ai cugetat? Nu crezi că ești puțin cam dură cu bietul Gussie?

— Ce? După ce s-a întîmplat în seara asta?

— A, voiam să vorbesc despre asta cu tine. Mereu am crezut, nu-i așa, că în asemenea ocazii e bine, înainte de a face ceva drastic, să schimbi două vorbe cu un om de lume cu sare și piper ca să afli informațiile reale. Nu ar fi de dorit ca mai tîrziu să începi să-ți frîngi mîinile zicînd „Of, dacă aș fi știut!“ După părerea mea, toată chestia trebuie revizuită și discutată pe larg. Dacă vrei să știi ce cred, îl judeci greșit pe Gussie.

— Îl judec greșit? Cînd l-am văzut cu ochii mei...

— A, dar n-ai interpretat corect. Lasă-mă să-ți explic.

— Nu poate exista nici o explicație. Să nu mai vorbim despre asta, Bertie. L-am scos pe Augustus din viața mea. Pînă astă-seară l-am văzut numai prin aburii aurii ai iubirii și am crezut că e bărbatul perfect. În seara asta și-a dat adevărata fire în vileag – un satir.

— Dar exact aici voiam să ajung. Tocmai aici o dai în bară. Vezi tu...

— Hai să nu mai vorbim despre asta.

— Dar...

— Te rog!

M-am dezumflat. Nu poți să faci nici un progres cu chestiile astea *tout comprendre, c'est tout pardonner* dacă fata nu te-ascultă.

Și-a răsucit tărtăcuța, fără îndoială pentru a-și ascunde o lacrimă tăcută, și a urmat un interval scurt în care ea și-a tamponat ochii cu o batistă, iar eu, ferindu-mi privirea, mi-am înfipt botul într-un bol de *pot-pourri* de lîngă pian.

În curînd a luat-o iar razna.

— N-are sens, Bertie. Bineînțeles, știu de ce vorbești așa. E firea aia generoasă și blîndă a ta. Nu te-ai da în lături de la nimic pentru a-ți ajuta un prieten, chiar dacă asta ar însemna să îți distrugi tu fericirea. Dar nimic din ce-ai putea spune nu-mi poate schimba părerea. Am terminat-o cu Augustus. Din seara asta, el o să fie numai o amintire pentru mine – o amintire care o să pălească din ce în ce mai mult o dată cu trecerea anilor, în timp ce noi doi o să devenim din ce în ce mai apropiaţi. O să mă ajuți să uit. Cu tine alături o să fiu în stare cu timpul să-l scot pe Augustus din sufletul meu... Și acum presupun că mai bine mă duc să-i spun lui Tati.

Am tresărit. Încă mai vedeam chipul tăicuțului Bassett cînd se gîndea că o să mă declare nepotul lui. O să fie niţeluș cam groasă, credeam eu, ca, în vreme ce încă mai dîrdîia pînă în străfundul sufletului amintindu-și că a scăpat ca prin urechile acului, să-i spun că eram pe cale de a deveni ginerele lui. Nu țineam la tăicuțul Bassett, dar omul mai are și instincte umane.

— O, pe mătușa mea ! am zis eu. Nu face asta !

— Dar e musai. Trebuie să afle că o să fiu soția ta. Se așteaptă să mă mărit cu Gussie de mîine în trei săptămîni.

Am rumegat asta. Am înțeles ce voia să spună, bineînțeles. Trebuie să-ţi pui tatăl la curent cu chestiile astea. Nu poți să lași totul să

meargă de la sine, amărîtul ăla bătrîn să sosească la biserică cu joben pe cap și floare la butonieră și să afle că nunta nu se mai ține și că nimeni nu s-a ostenit să-i spună.

— Păi, nu-i zice în seara asta, am insistat eu. Lasă-l să se liniștească puțin. Tocmai a suferit un șoc insuportabil.

— Un șoc?

— Da. Nu-i tocmai în apele lui.

O expresie îngrijorată i-a apărut în ochi, făcîndu-i să-i iasă nițeluș din orbite.

— Deci am avut dreptate. M-am gîndit eu că nu e în apele lui cînd l-am văzut adineauri ieșind din bibliotecă. Își ștergea fruntea și scotea sunete ciudate și strangulate. Iar cînd l-am întrebat dacă s-a întîmplat ceva, a spus că toți trebuie să ne purtăm crucea pe lumea asta, dar presupune că n-ar trebui să se plîngă pentru că lucrurile ar fi putut să stea și mai rău. Nu mi-am putut da seama la ce se referă. Apoi a zis că are de gînd să facă o baie fierbinte, să ia trei aspirine și să se ducă la culcare. Ce e? Ce s-a întîmplat?

Mi-am dat seama că dacă i-aș fi dezvăluit întregul adevăr, aș fi complicat și mai dihai o situație deja binișor complicată. Prin urmare, am pomenit numai un aspect al ei.

— Bățoasa tocmai i-a spus că vrea să se mărite cu diaconul.

— Stephanie? Diaconul? Domnul Pinker?

— Într-adevăr. Bătrînul Pinker Puturosul. Și asta l-a agitat binișor. Se pare că e un picuț alergic la diaconi.

Respira emoționată, precum cîinele Bartholomew imediat după ce a terminat de mîncat lumînarea.

— Dar... Dar...

— Da?

— Dar Stephanie chiar îl iubește pe domnul Pinker?

— O, categoric. Nu încape îndoială.

— Dar atunci...

Mi-am dat seama la ce se gîndea și am intervenit prompt.

— Atunci nu poate fi nimic între ea și Gussie, asta aveai de gînd să spui? Exact. Asta o dovedește, nu-i așa? Aici voiam să aduc și eu discuția încă de la început.

— Dar el...

— Da, știu. Dar motivele lui au fost la fel de imaculate ca un morman de zăpadă. Poate chiar mai inocente. O să-ți povestesc totul și sînt gata să-ți ofer o sută de șanse la opt că, după ce o să termin, o să recunoști că mai curînd e demn de milă decît de critici.

Pune-l pe Bertram Wooster să-ți povestească o istorioară bună și clară și o s-o istorisească așa cum trebuie. Pornind de la început, cînd Gussie era îngrozit de perspectiva de a trebui să țină un discurs la micul dejun din ziua nunții, i-am descris pas cu pas evenimentele ulterioare și pot spune că am fost limpede ca naiba. Cînd am ajuns la ultimul capitol, o făcusem să aibă deja o privire un picuț șerpuitoare, însă, hotărît lucru, în pragul căinței.

— Spui că Stephanie a ascuns carnetul în cana pentru smîntînă a lui tati?

— Exact în cana pentru smîntînă.

— Dar în viața mea n-am mai auzit așa ceva.

— Bizar, da, dar se poate înghiți bine-mersi, nu crezi? Trebuie să ții cont de psihologia

individuală. Ai putea zice că n-ai izbuti să ai o psihologie ca a Bățoasei nici dacă te-ar plăti cineva, dar totuși e a ei.

— Ești sigur că n-ai inventat tu totul, Bertie?

— De ce dracu'?

— Cunosc bine firea ta altruistă.

— A, înțeleg ce zici. Nu, categoric nu. Asta e exact versiunea oficială. N-o crezi?

— Ba da, dacă găsesc carnetul unde ai spus tu că l-a pus Stephanie. Cred că mai bine mă duc să văd.

— Și eu aș face la fel.

— Mă duc.

— Bine.

A plecat în grabă, iar eu m-am așezat la pian și am început să cînt „Zilele fericite s-au întors" cu un deget. Era singura metodă de autoexprimare care părea la îndemînă. Aș fi preferat să înfulec un ou sau două cu sos, pentru că efortul mă sleise de vlagă, dar, așa cum spuneam, nu exista nici un ou cu sos.

Eram revigorat pînă în profunzime. Mă simțeam ca un participant la maraton care, după ce a nădușit pînă-n măduva oaselor ore întregi, pînă la urmă ia panglica pe piept. Unicul lucru care îmi tăia un pic din avînt era gîndul tainic că în casa asta piază-rea exista întotdeauna șansa să apară brusc ceva neprevăzut care să strice deznodămîntul fericit. Pe undeva nu vedeam Totleigh Towers dîndu-se bătut atît de ușor cum părea. Simțeam că sigur mai are un atu în mînecă.

Nici nu greșeam. Cînd Madeline Bassett s-a înapoiat cîteva minute mai tîrziu, nu ținea nici un carnet în mînă. Mi-a adus la cunoștință că nu

a reușit să descopere nici măcar vreo urmă de carnet în locul indicat. Și am înțeles din afirmațiile ei că încetase complet să creadă în existența acelui carnet.

Nu știu dacă ai primit vreodată o găleată cu apă rece fix în cireșică. În copilărie am încasat una prin mijlocirea unui grăjdar cu care am avut niște divergențe de opinie. Aceeași senzație de a fi pocnit drept în față m-a năpădit și acum.

Eram pus în încurcătură și buimac. Așa cum zisese polițistul Oates, prima mișcare pe care o face un individ bine informat cînd se petrec chestii ciudate este să dibuiască motivul și de ce să fi spus Bățoasa că acel carnet se afla în cana pentru smîntînă cînd nu era acolo nu izbuteam să înțeleg. Fata asta mă luase peste picior cu o mînă fermă, dar de ce – ăsta era șpilul care mă nedumerea – de ce mă trăsese pe sfoară?

Mi-am dat silința.

— Ești sigură că te-ai uitat bine?

— Foarte sigură.

— Adică, cu atenție.

— Cu mare atenție.

— Bățoasa chiar s-a jurat că e acolo.

— Zău?

— Cum adică – zău?

— Dacă vrei să știi, nu cred că a fost nici un carnet acolo.

— Nu crezi ce ți-am povestit?

— Nu, nu cred.

Păi, bineînțeles că după asta nu mai erau multe de spus. Poate că am zis „O?“ sau ceva de genul ăsta – nu sînt sigur – dar, dacă am făcut-o, a fost pe picior de plecare. M-am furișat către ușă și am șters-o cam năuc, meditînd.

Știi cum e cînd meditezi. Devii absorbit, concentrat. În afară de problema care te preocupă nu mai sesizezi nimic. Presupun că deja parcursesem jumătate din coridorul care ducea la camera mea înainte ca tămbălăul feroce care se desfășura acolo să-mi pătrundă în conștiință, făcîndu-mă să mă opresc, să mă uit și să ascult.

Tămbălăul ăsta la care mă refer era un soi de tămbălău bubuitor, de parcă cineva bubuia în ceva. Și abia îmi spusesem în sinea mea „Hei, unul care bubuie!“, cînd am și văzut cine era cel care bubuia. Era Roderick Spode și bubuia în nimic altceva decît în ușa dormitorului lui Gussie. Iar în timp ce mă îndreptam spre el, tocmai se îndeletnicea cu încă o lovitură în tăblia de lemn.

Spectacolul a avut pe dată un efect tranchilizant asupra sistemului meu nervos bramburit. M-am simțit ca nou. Și vă zic și de ce.

Toată lumea, presupun, a experimentat o senzație de destindere și ușurare cînd, în vreme ce primești numai răspunsuri evazive de la forțe pe care nu le poți controla, descoperi brusc pe cineva pe care îți poți descărca sentimentele înăbușite. Comerciantul bogătaș, cînd lucrurile merg prost, se rățoiește la funcționar. Funcționarul se duce și îi trage o săpuneală curierului. Curierul îi dă un șut pisicii. Pisica iese pe stradă ca să găsească o pisică mai mică, care, la rîndul ei, la încheierea întrevederii, începe să cutreiere împrejurimile în căutarea unui șoarece.

Așa și cu mine acum. Strîns de nas pînă aproape să pocnesc de tăicuții Bassett, de-alde Madeline Bassett, Bățoasa Byng și alții și hăituit

ca naiba de o Soartă haină, am găsit alinare la gîndul că-l pot încă pîrli pe Roderick Spode.

— Spode ! am răcnit eu strident.

S-a oprit cu pumnul ridicat și a întors un chip inflamat în direcția mea. Apoi, cînd a văzut cine i se adresase, luminița roșie i-a pierit din ochi. S-a dezumflat slugarnic.

— Ei bine, Spode, ce-i asta ?

— O, bună, Wooster. Ce seară frumoasă.

Am început să-mi descarc s. înăbușite.

— Dă-o-ncolo de seară, am spus eu. Pe cuvîntul meu, Spode, asta-i prea de tot. E picătura aia care obligă omul să ia măsuri drastice.

— Dar, Wooster...

— Ce te-a apucat să scoli în picioare toată casa cu larma asta infernală ? Ai uitat deja ce ți-am spus, să-ți ții în frîu înclinația asta a ta de-a te apuca amocul precum un hipopotam furibund ? Aș fi crezut, după ce ți-am zis, că o să-ți petreci restul serii în pat cu o carte bună. Dar nu. Te găsesc împrospătîndu-ți eforturile pentru a-mi ataca și a-mi cotonogi prietenii. Trebuie să te avertizez, Spode, că răbdarea mea are limite.

— Dar, Wooster, tu nu înțelegi.

— Ce nu înțeleg ?

— Nu știi ce provocare am primit de la bulbucatul ăsta de Fink-Nottle. O expresie melancolică i s-a zugrăvit pe chip. Trebuie să-i sucesc gîtul.

— N-o să-i sucești gîtul.

— Ei bine, o să-l zgîlțîi ca pe un șobolan.

— Nici n-o să-l zgîlțîi ca pe un șobolan.

— Dar spune că sînt un cretin fudul.

— Cînd ți-a zis Gussie așa ceva ?

— N-a zis-o. A scris-o. Uite. Aici.

În fața ochilor mei ieșiți din orbite, a scos din buzunar un carnețel maro, legat în piele.

Reîntorcîndu-mă la Arhimede, felul în care a descoperit principiul forțelor opuse dintr-un lichid, descris de Jeeves, deși pe scurt, mi-a lăsat o impresie profundă, aducîndu-mi în fața ochilor o imagine foarte vie a ceea ce s-a întîmplat probabil atunci. Am izbutit să mi-l imaginez pe individ cum încerca apa din cadă cu degetul de la picior... cum intra înăuntru... scufundîndu-se în apă. L-am însoțit sufletește în toate formalitățile ulterioare – săpunirea buretelui, spălatul cu șampon pe cap, cîntecul care-i iese dintre buze...

Și apoi, dintr-o dată, pe cînd intonează o notă mai înaltă, amuțește. Vocea i se stinge. Printre șiroaiele înspumate, îi poți remarca ochii sclipind cu licăriri stranii. Buretele îi cade din strînsoare, nebăgat în seamă. Emite un țipăt triumfător „Am găsit! Hei! Principiul forțelor opuse!“ Și țîșnește afară, simțindu-se de milioane.

Exact în același mod m-a afectat și pe mine miraculoasa apariție a carnetului ăstuia. A urmat o clipă identică de tăcere consternată, apoi țipătul triumfător. Și n-am nici un dubiu că, pe cînd întindeam o mînă de neînfrînt, ochii îmi sclipeau cu licăriri stranii.

— Dă-mi caietul ăla, Spode!

— Da, aș vrea să te uiți prin el, Wooster. Atunci o să vezi la ce mă refer. Am dat peste ăsta, a spus el, într-un mod aparte. Mi-a trecut prin cap că sir Watkyn s-ar simți mai bine dacă aș lua eu în primire cana aia a lui pentru smîntînă. Au fost o grămadă de spargeri prin vecini, s-a grăbit el să adauge, o grămadă de spargeri și ușile alea de sticlă nu sînt prea sigure.

Așa că... ăăă... m-am dus în camera unde își ține colecția și am luat-o din vitrină. M-am mirat cînd am auzit că se lovește ceva de pereți înăuntru. Am deschis-o și am găsit caietul ăsta. Uite, a zis el, arătînd cu un deget ca o banană peste umărul meu. Iată ce spune despre felul cum mănînc sparanghel.

Cred că ideea lui Roderick Spode era că o să studiem împreună cu atenție paginile. Cînd m-a văzut strecurîndu-mi caietul în buzunar, i-am sesizat sentimentul de frustrare.

— Ai de gînd să păstrezi caietul, Wooster?

— Da.

— Dar voiam să i-l arăt lui sir Watkyn. Și despre el sînt multe acolo.

— N-o să-i provoci lui sir Watkyn o suferință inutilă, Spode.

— Poate că ai dreptate. Atunci să continuu să sparg ușa?

— Cu siguranță că nu, am zis pe un ton sumbru. Tot ceea ce trebuie să faci e s-o ștergi.

— S-o șterg?

— S-o ștergi. Pleacă, Spode. Vreau să fiu singur.

L-am văzut cum dispare după colț, apoi am ciocănit cu nădejde în ușă.

— Gussie.

Nici un răspuns.

— Gussie, vino afară.

— Al dracu' să fiu dacă vin.

— Vino afară, găgăuță. Sînt Wooster.

Dar nici măcar asta n-a produs rezultate imediate. A explicat mai tîrziu că avea impresia că era Spode care îmi imita cu viclenie vocea. Dar pînă la urmă l-am convins că eram cu

adevărat prietenul lui din copilărie și nimeni altul, apoi s-a auzit sunetul mobilei date la o parte și numaidecît ușa s-a deschis, iar capul său și-a făcut apariția cu prudență, ca al unui melc care aruncă o privire în jurul lui după furtună.

Nu-i nevoie să intru în detaliile scenei sentimentale care a urmat. Probabil c-ai mai văzut cam același lucru prin filme, cînd infanteria marină a Statelor Unite sosește exact la țanc pentru a elibera garnizoana asediată. Aș putea rezuma totul spunînd că s-a gudurat pe lîngă mine. Părea să aibă impresia că l-am biruit pe Roderick Spode luptîndu-mă personal cu el și nu merita să-l corectez. Strîngîndu-i ușurel mîna în care îi vîrîsem carnetul, l-am trimis să i-l arate Madelinei Bassett și am pornit-o spre camera mea.

Jeeves era acolo, trebăluind ceva profesional.

Avusesem intenția ca, la următoarea întîlnire cu el, să-l presez cu hotărîre pînă îmi spune totul, pentru că m-a supus la tensiunea nervoasă încordată a întrevederii mele recente cu tăicuțul Bassett. Dar acum l-am întîmpinat cu un zîmbet cordial, nu cu o mutră severă și acră. În fond, mi-am spus în sinea mea, stratagema lui a tîrît acasă chilipirul și în orice caz nu era momentul să-i fac reproșuri. Wellington nu s-a plimbat de colo-colo luînd lumea la refec după bătălia de la Waterloo. Îi lovea ușurel pe spate și le făcea cinste cu băutură.

— Aha, Jeeves! Aici erai, nu-i așa?

— Da, domnule.

— Ei bine, Jeeves, poți începe să faci bagajele.

— Domnule?

— Ca să ne întoarcem acasă. Plecăm mîine.

— Deci nu vă propuneți, domnule, să vă mai prelungiți șederea la Totleigh Towers?

Am rîs vesel și nepăsător.

— Nu mai pune întrebări neghioabe, Jeeves. E oare Totleigh Towers un loc unde lumea își prelungește șederea altfel decît dacă n-are încotro? Și nu mai e necesar să zăbovesc pe-aici. Munca mea s-a încheiat. Plecăm mîine la prima oră. Prin urmare, fă bagajele, așa încît să fim în stare să o luăm din loc fără nici o secundă de întîrziere. N-o să-ți ia mult, nu?

— Nu, domnule. Sînt doar două valize.

Le-a tras de după pat și, deschizînd-o pe cea mai voluminoasă, a început să azvîrle în ea haine și alte chestii, în vreme ce eu, așezîndu-mă în fotoliu, m-am apucat să îl pun la curent cu recentele evenimente.

— Ei bine, Jeeves, planul ăla al tău a mers bine mersi.

— Mă bucur teribil să aud asta, domnule.

— Nu zic că cele întîmplate n-o să-mi bîntuie visele un oarecce timp de acum încolo. Nu fac nici un comentariu că m-ai vîrît într-o asemenea chestie. Spun numai că s-a dovedit a fi un succes. Binecuvîntarea unchiului a țîșnit cu un pocnet afară, ca un dop dintr-o sticlă de șampanie, iar Bățoasa și Puturosul se îndreaptă spre grilajul altarului fără nici un gard la orizont.

— Extrem de satisfăcător, domnule. Deci reacțiile lui sir Watkyn au fost așa cum am prevăzut?

— Dacă nu și mai bine. Nu știu dacă ai văzut vreodată o corabie solidă luptînd împotriva valurilor.

— Nu, domnule. Am vizitat litoralul numai pe vreme liniștită.

— Păi, cu asta a semănat cînd i-am adus la cunoștință că vreau să-i devin nepot prin alianță. A arătat și s-a comportat ca Epava lui *Hesperus*. Îți amintești? A navigat pe marea înghețată, iar căpitanul și-a luat micuța fiică să-i țină companie.

— Da, domnule. Albaștri erau ochii ei, ca floarea de in, obrajii ca zorii zilei, iar sufletul avea albeața bobocilor de gherghină care înfloresc în luna mai.

— Mda. Ei bine, după cum spuneam, el s-a clătinat sub lovitură și a luat apă pe la toate încheieturile. Iar cînd a apărut Bățoasa și i-a zis că totul e o greșeală și că *promesso sposo*[1] este de fapt bătrînul Pinker cel Puturos, ușurarea lui n-a avut margini. Le-a dat instantaneu consimțămîntul. Cu greu ar fi putut rosti mai rapid cuvintele. Dar de ce îmi pierd eu vremea povestindu-ți toate astea, Jeeves? E numai o chestie secundară. Iată știrea de pe prima pagină. Iată vestea care o să-i zguduie pe *chanceliers*[2]. Am carnetul ăla.

— Într-adevăr, domnule?

— Da, chiar îl am. L-am găsit la Spode și i l-am luat, iar Gussie chiar acum i-l arată domnișoarei Bassett și își recapătă prestigiul știrbit de stigmatul care planase deasupra lui. Nu m-aș mira să fie înlănțuiți într-o îmbrățișare chiar în clipa asta.

— Ne-am dori sincer o asemenea reușită, domnule.

1. Logodnic (ital.).
2. Cancelari (fr.).

— Tu ai spus-o, Jeeves.

— Atunci nu mai aveți de ce să vă mai faceți griji, domnule.

— Da. Sînt năuc de ușurare. Simt de parcă o mare greutate s-ar fi rostogolit de pe umerii mei. Aș putea să cînt și să dansez. Cred că nu există nici o îndoială că, arătîndu-i carnetul ăla, o să se rezolve totul.

— Nici una, aș crede, domnule.

— Hei, Bertie, a zis Gussie, infiltrîndu-se în acest moment cu aerul cuiva care a trecut printr-o mașină de stors rufe, s-a petrecut un lucru îngrozitor. Nunta s-a anulat.

11

M-am zgîit la individ, punîndu-mi mîinile în cap și tremurînd ca varga.

— Anulat?

— Da.

— Nunta ta?

— Da.

— S-a anulat?

— Da.

— Cum – *anulat*?

— Da.

Nu știu ce ar fi făcut Mona Lisa în locul meu. Probabil exact ce am făcut și eu.

— Jeeves, am spus eu. Coniac!

— Prea bine, domnule.

A plecat învîrtindu-se în misiunea lui caritabilă, iar eu m-am răsucit înspre Gussie, care bătea camera în lung și-n lat într-o manieră cam buimacă, de parcă și-ar fi pierdut vremea înainte de a începe să-și smulgă paie din păr.

— Nu mai pot îndura! l-am auzit eu mormăind. Viața fără Madeline nu merită trăită.

Era o atitudine uluitoare, bineînțeles, dar nu te poți pune cu gusturile tipului. Pentru unii rîmă, pentru alții ciumă și *vice versa*. Chiar și mătușa Agatha, mi-am amintit eu, a stîrnit o

scînteie incandescentă de pasiune în răposatul Spenser Gregson.

Hoinăreala l-a adus lîngă pat și mi-am dat seama că se uita la cearșaful înnodat care era acolo.

— Bănuiesc, a zis el monologînd cu o voce absentă, că te poți spînzura cu asta.

Am luat hotărîrea să-i întrerup neîntîrziat șirul gîndurilor. Mă obișnuisem deja mai mult sau mai puțin cu gîndul că dormitorul meu era considerat un soi de loc de întîlnire dintre națiuni, dar al dracu' să fiu dacă aveam de gînd să-l las să se preschimbe într-o pătrățică marcată cu un X. Eram de neclintit în privința asta.

— N-o să te spînzuri aici.

— O să trebuiască să mă spînzur undeva.

— Ei bine, nu te spînzuri în dormitorul meu.

Și-a ridicat sprîncenele.

— Ai vreo obiecție dacă mă așez în fotoliul tău?

— Dă-i bătaie.

— Mersi.

S-a așezat și s-a holbat cu o privire sfidătoare.

— Și acum, Gussie, am zis, o să-ți ascult declarația. Ce-i toată aiureala asta că s-a anulat nunta?

— S-a anulat.

— Dar nu i-ai arătat carnetul?

— Ba da. I-am arătat carnetul.

— Și a citit ce scria în el?

— Da.

— Păi, și n-a *tout comprendre*?

— Ba da.

— Și *tout pardonner*?

— Da.

— Atunci probabil că ai încurcat borcanele. Nunta nu poate fi anulată.

— Ba e, îți spun eu. Crezi că nu știu cînd o nuntă e anulată și cînd nu e? Sir Watkyn a interzis-o.

Asta era o perspectivă pe care nu o anticipasem.

— De ce? V-ați certat sau așa ceva?

— Da. Din cauza salamandrelor. Nu i-a plăcut că le-am pus în cadă.

— Ai pus salamandre în cadă?

— Da.

Asemenea unui avocat nemilos interogînd un martor, am trecut la atac.

— De ce?

Și-a fluturat o mînă de parcă s-ar fi întins după un pai.

— Am spart acvariul. Acvariul din dormitorul meu. Acvariul de sticlă în care îmi țin salamandrele. Am spart acvariul de sticlă din dormitorul meu, iar cada era singurul loc în care îmi puteam caza salamandrele. Ligheanul e prea mic. Salamandrele au nevoie de spațiu. Așa că le-am pus în cadă. Pentru că am spart acvariul. Acvariul de sticlă din dormitorul meu. Acvariul de sticlă în care îmi țin...

Mi-am dat seama că dacă îl lăsam să continue în felul ăsta, ar fi ținut-o așa practic la nesfîrșit, așa încît l-am redus la tăcere izbind cu nădejde un vas de porțelan în polița de deasupra șemineului.

— Am priceput, am zis, aruncînd cioburile în șemineu. Continuă. Și ce legătură are tăicuțul Bassett cu toată afacerea asta?

— S-a dus să facă baie. Nu mi-a trecut deloc prin cap că cineva o să facă o baie atît de tîrziu. Și eram în salon cînd a început să urle „Madeline, afurisitul ăla de Fink-Nottle mi-a umplut cada cu mormoloci!“ Iar mie mi-e teamă că m-am pierdut nițeluș cu firea. Am zbierat: „Of, pe dracu', dobitoc bătrîn și prost, ai grijă ce faci cu salamandrele alea. Nu te atinge de ele. Tocmai fac un experiment foarte important“.

— Înțeleg. Și apoi...

— Am continuat spunîndu-i că mi-aș dori să văd dacă luna plină le afectează salamandrelor viața amoroasă. Și o expresie stranie a apărut pe chipul lui, a dîrdîit un pic, apoi mi-a zis că a scos dopul și că toate salamandrele mele s-au dus pe scurgere.

Cred că în acest moment ar fi preferat să se trîntească pe pat și să se întoarcă cu fața la perete, dar i-am tăiat retragerea. Am luat hotărîrea să mă mențin la *res*[1].

— La care tu ce ai făcut?

— I-am tras un perdaf ca lumea. L-am înjurat cum mi-a venit la gură. De fapt, i-am trîntit niște înjurături pe care nici prin cap nu-mi trecea că le știu. Păreau că ies spumegînd din subconștientul meu. La început m-a deranjat că era și Madeline acolo, dar n-a trecut mult pînă s-o trimită la culcare și atunci chiar mi-am dat frîu liber. Iar cînd pînă la urmă m-am oprit să-mi trag sufletul, el a interzis căsătoria noastră și a șters-o. Eu am sunat și l-am rugat pe Butterfield să-mi aducă un pahar cu suc de portocale.

Am tresărit.

1. Obiect (lat.).

— Suc de portocale?

— Am vrut să mă refac.

— Dar suc de portocale? Într-un asemenea moment?

— De asta am simțit nevoia.

Am ridicat din umeri.

— Of, bine, am zis.

Asta dovedește încă o dată, bineînțeles, ceea ce spun eu mereu, că mare ți-e grădina, Doamne.

— De fapt, și acum mi-ar prinde bine o băutură răcoritoare.

— Sticla e chiar lîngă tine.

— Mersi... Ah! Asta-i ce-mi trebuie!

— Încearcă și din ulcior.

— Nu, mersi. Știu cînd să mă opresc. Ei bine, asta-i situația, Bertie. N-o lasă pe Madeline să se mărite cu mine, iar eu mă întreb dacă există vreo cale să-l facem să se răzgîndească. Teamă mi-e că nu există. Vezi tu, nu numai că l-am înjurat...

— Cum?

— Păi, că e un păduche, de exemplu. Și un împuțit, cred. Da, sînt destul de sigur că l-am făcut un scons cu albeață la ochi. Dar asta ar putea-o ierta. De fapt necazul e că mi-am bătut joc de cana aia a lui pentru smîntînă.

— Cana pentru smîntînă!

Am vorbit brusc. Mă făcuse să mă gîndesc la ceva. O idee începuse să-mi răsară în minte. De cîtăva vreme convocasem toate resursele intelectului Woosterian pentru a mă ajuta să rezolv această problemă și nu mi se întîmplă prea des asta fără să-mi clipească beculețul. Auzindu-l pomenind de cana pentru smîntînă, creierul meu

a părut subit că se zgîlțîie și că o pornește peste cîmpii cu nasul în pămînt.

— Da. Știind cît de mult o iubește și o admiră și căutînd cuvinte înțepătoare care să-l rănească, i-am spus că e în stil olandez modern. Am înțeles din remarcele lui de la cină ieri seară că ar fi ultimul lucru de pe lume care nu ar trebui să fie. „Tu și cănile tale pentru smîntînă din secolul al XVIII-lea!“ am zis eu. „Ei, aș! Stil olandez modern!“ sau cam așa ceva. Lovitura și-a atins ținta. S-a învinețit la față și a rupt logodna.

— Ascultă, Gussie, am spus. Cred că am găsit.

Fața i s-a luminat. Îmi puteam da seama că optimismul iscat de mine țopăia. Fink-Nottle ăsta avusese dintotdeauna o fire optimistă. Cei care cunosc discursul lui în fața băieților Școlii Secundare din Market Snodsbury își aduc aminte că a fost în general un apel adresat micilor pușlamale să nu se uite la partea întunecată a lucrurilor.

— Da, cred că văd soluția. Ce trebuie să faci tu, Gussie, e să șterpelești cana aia pentru smîntînă.

Buzele i s-au dezlipit și am crezut că un „Hă, ce?“ o să iasă la iveală, dar n-a fost așa. Doar tăcere și cîțiva bulbuci.

— Ăsta e primul pas esențial. După ce ai pus mîna pe cana pentru smîntînă, îi spui că e la tine și-l întrebi „Ei, acum ce zici de asta?“ Sînt convins că pentru a recupera vaca aia scîrboasă o să-ți îndeplinească orice dorință. Știi cum sînt colecționarii ăștia. Practic țicniți, toți unul și unul. Păi, unchiul Tom vrea obiectul ăla cu atîta îndîrjire, încît e gata chiar să renunțe la bucătarul lui suveran, Anatole, în schimbul lui.

— Nu cumva individul care lucra la Brinkley cînd am fost eu acolo?

— Ba da.

— Tipul care ne-a servit *nonettes de poulet Agnes Sorel*[1]?

— Chiar acel artist.

— Și vrei să zici că unchiul tău se gîndește să renunțe la Anatole pentru a obține cana asta pentru smîntînă?

— O știu chiar din gura mătușii Dahlia.

A tras adînc aer în piept.

— Atunci ai dreptate. Stratagema asta a ta le va rezolva cu siguranță pe toate. Presupunînd, bineînțeles, că sir Watkyn prețuiește obiectul la fel de mult.

— Îl prețuiește. Nu-i așa, Jeeves? am spus eu, adresîndu-i întrebarea pe cînd el se infiltra cu coniacul. Sir Watkyn Bassett a interzis nunta lui Gussie, i-am explicat eu, și îi spuneam că tot ce are de făcut pentru a-l determina să se răzgîndească e să pună mîna pe cana aia pentru smîntînă și să refuze să i-o dea înapoi pînă nu scuipă binecuvîntarea părintească. Ești de acord?

— Fără îndoială, domnule. Dacă domnul Fink-Nottle ia în posesie acel *objet d'art* în cauză, se va găsi în poziția să dicteze cum să stea lucrurile. Un plan foarte iscusit, domnule.

— Mulțumesc, Jeeves. Da, nu-i rău, avînd în vedere că a trebuit să mă decid rapid și să concep strategia pe moment. În locul tău, Gussie, m-aș apuca imediat de treabă.

— Scuzați-mă, domnule.

1. Bucățele de pui Agnes Sorel (fr.).

— Ai spus ceva, Jeeves?

— Da, domnule. Eram pe cale să spun că, înainte ca domnul Fink-Nottle să-și poată pune în aplicare planurile, mai trebuie depășit un obstacol.

— Care?

— Pentru a-și apăra interesele, sir Watkyn l-a pus pe polițistul Oates de pază în camera colecțiilor.

— Ce?

— Da, domnule.

Fericirea a pierit de pe chipul lui Gussie și a emis un sunet scrîșnit, aidoma unei plăci de gramofon care scîrțîie.

— Totuși, eu cred că, cu ajutorul unui mic vicleșug, este foarte posibil să eliminăm acest factor. Mă întreb dacă vă amintiți, domnule, de împrejurarea din Chufnell Hall, cînd sir Roderick Glossop a rămas încuiat în șopronul cu ceramică, iar eforturile dumneavoastră de a-l elibera păreau cam sortite eșecului din cauza faptului că polițistul Dobson staționa afară lîngă ușă?

— Foarte limpede, Jeeves.

— Am îndrăznit să sugerez că ar fi posibil să-l faceți să-și părăsească postul trimițîndu-i vorbă că fata în casă, Mary, cu care era logodit, dorește să discute cu el în zmeuriș. Planul a fost pus în aplicare și s-a dovedit a fi un succes.

— E-adevărat, Jeeves. Dar, am zis eu neîncrezător, nu văd cum se poate proceda la fel aici. Polițistul Dobson, dacă îți amintești, era tînăr, înflăcărat, romantic – exact genul de individ care automat s-ar duce țopăind în zmeuriș dacă i-ai zice că sînt fete acolo. Eustace Oates nu are nici urmă din zvîcul lui Dobson. E încărcat de ani și

lasă impresia de bărbat însurat, așezat la casa lui, care mai curînd ar bea o ceașcă cu ceai.

— Da, domnule. Polițistul Oates are, așa cum spuneți, o fire mai sobră. Dar în împrejurarea critică de acum eu v-aș recomanda să vă folosiți doar de principiul chestiunii. Este necesar să faceți rost de o momeală potrivită psihologiei individului. V-aș sugera ca domnul Fink-Nottle să-l anunțe pe ofițer că i-a văzut chipiul în posesia dumneavoastră.

— Pe legea mea, Jeeves!

— Da, domnule.

— Înțeleg ideea. Da, strașnic. Da, o să meargă.

Întrucît ochii sticloși ai lui Gussie trădau faptul că nu izbutise să priceapă nimic, i-am explicat:

— În seara asta, mai devreme, Gussie, o mînă neștiută i-a șutit capacul lui *gendarme*, ofensîndu-l pînă-n străfunduri. Jeeves zice că două cuvinte din partea ta cum că l-ai văzut la mine în cameră o să-l trimită încoace săltînd ca o ti-groaică după puiul ei pierdut, lăsîndu-ți astfel terenul liber pentru a acționa. Asta-i ideea ta în esență, nu-i așa, Jeeves?

— Întocmai, domnule.

Gussie s-a înviorat vădit.

— Înțeleg. E o șmecherie.

— Așa e. Una dintre șmecherii și nu cea mai proastă. Bravo, Jeeves.

— Mulțumesc, domnule.

— Asta o să-i vină de hac, Gussie. Spune-i că am chipiul lui, așteaptă pînă pleacă săltînd, năpustește-te la vitrină și pune în buzunarul pantalonilor cana pentru smîntînă. Un program

simplu. Și un țînc ar putea să-l ducă la bun sfîrșit. Singurul meu regret, Jeeves, e că s-ar părea că-i anulează orice șansă mătușii Dahlia de a obține ea obiectul. Ce păcat că există o cerere atît de mare pentru el.

— Da, domnule. Dar poate că doamna Travers, dîndu-și seama că domnul Fink-Nottle are mai mare nevoie de el, o să accepte dezamăgirea într-un mod filozofic.

— Posibil. Pe de altă parte poate că nu. Totuși, asta e. În împrejurări din astea, cînd interesele individuale se bat cap în cap, cineva trebuie să tragă și paiul cel scurt.

— Foarte adevărat, domnule.

— Nu se poate aștepta nimeni de la tine să împarți tuturor deznodăminte fericite – adică, unul pentru fiecare.

— Nu, domnule.

— Lucrul cel mai important e să-l rezolvi pe Gussie. Așa că șterge-o, Gussie, și Domnul să-ți iuțească pașii.

Mi-am aprins o țigară.

— O idee foarte sănătoasă, asta, Jeeves. Cum de s-a întîmplat să te gîndești la ea?

— Ofițerul în persoană mi-a sugerat-o, domnule, cînd am stat la taclale nu demult. Am înțeles din spusele sale că, într-adevăr, vă bănuiește că ați fi persoana care i-a sustras chipiul.

— Pe mine? De ce naiba? Pe toți dracii, nici nu-l cunosc bine. Credeam că o suspectează pe Bățoasa.

— Inițial, da, domnule. Și încă este de părere că domnișoara Byng a fost forța din umbră care a pricinuit furtul. Dar acum crede că tînăra doamnă cu siguranță a avut un complice de sex

masculin care a făcut munca brută. Din cîte am înțeles, sir Watkyn îi susține teoria.

Mi-am amintit brusc replicile de la începutul întrevederii mele din bibliotecă cu tăicuțul Bassett și acum am descoperit unde țintea. Remarcele alea ale lui, care mie mi s-au părut doar niște bîrfe frivole, avuseseră, am sesizat eu acum, un subînțeles sinistru. Mă gîndeam că eram ca doi băieți care întorceau pe toate fețele ultima știre senzațională, cînd în tot acest timp nu fusese decît o anchetă sau un interogatoriu.

— Dar ce l-a făcut să creadă că eu sînt complicele de sex masculin?

— Am înțeles că ofițerul a fost frapat de cordialitatea pe care a văzut-o între domnișoara Byng și dumneavoastră, cînd v-a întîlnit pe șosea azi după-amiază, iar suspiciunile i s-au accentuat cînd a găsit mănușa tinerei doamne la locul crimei.

— Nu te înțeleg, Jeeves.

— Presupune că sînteți înamorat de domnișoara Byng, domnule, și crede că ați purtat mănușa ei lîngă inimă.

— Dac-ar fi fost lîngă inimă, cum crezi că aș fi putut s-o scap pe jos?

— Opinia lui este că ați scos-o ca să o sărutați, domnule.

— Ei, hai, Jeeves. M-aș apuca eu să sărut mănuși în clipa cînd sînt pe cale să șterpelesc chipiul unui polițist?

— Se pare că domnul Pinker așa a făcut, domnule.

Tocmai eram pe punctul să-i explic că ce ar face bătrînul Puturos în orice situație dată și ce ar face o persoană obișnuită și normală cu vreo sută de grame de creier mai mult decît un ceas

cu cuc erau două lucruri complet diferite, cînd am fost întrerupt de reintrarea lui Gussie. Îmi puteam da seama din vioiciunea atitudinii lui că lucrurile merseseră bine.

— Jeeves a avut dreptate, Bertie, a zis el. A citit din Eustace Oates ca dintr-o carte.

— Informația l-a tulburat?

— Nu cred că am văzut vreodată vreun polițist mai aținat. Primul lui impuls a fost să lase totul baltă și să dea buzna aici imediat.

— Și de ce n-a făcut-o?

— Nu s-a putut decide, avînd în vedere faptul că sir Watkyn i-a spus să stea acolo.

I-am urmărit psihologia. Era aceeași cu a băiatului care rămîne pe puntea în flăcări, după ce toți ceilalți au tulit-o.

— Înțeleg atunci că procedeul va fi să-i trimită un mesaj tăicuțului Bassett, prin care să-i aducă la cunoștință faptele, iar apoi îi va cere permisiunea să meargă înainte.

— Da. Mă aștept să-l ai aici în cîteva minute.

— Atunci n-ar trebui să fii aici. Ar fi mai bine să stai la pîndă pe hol.

— Mă duc chiar acum acolo. Am venit numai să-ți dau raportul.

— Fii gata să te furișezi înăuntru de îndată ce pleacă.

— Da. Ai încredere în mine. Treaba o să meargă ca pe roate. Ai avut o idee minunată, Jeeves.

— Mulțumesc, domnule.

— Îți poți închipui cît de ușurat mă simt știind că în vreo cinci minute totul o să fie în regulă. Singurul lucru de care îmi pare puțin cam rău acum, a zis Gussie meditativ, este că i-am dat bătrînului carnetul ăla.

A aruncat afirmația asta înfricoșătoare cu atîta nonșalanță, încît au trecut una sau două clipe pînă cînd am înțeles cît de importantă era. Iar cînd am reușit, un șoc zdravăn mi-a zgîlțîit organismul. A fost ca și cum m-aș fi rezemat de spătarul unui scaun electric, iar autoritățile au pornit curentul.

— I-ai dat carnetul!

— Da. Chiar înainte să plec. M-am gîndit că există acolo niscaiva apelative pe care nu i le-am spus.

M-am sprijinit cu o mînă tremurîndă de polița de deasupra șemineului.

— Jeeves!

— Domnule?

— Încă un coniac!

— Da, domnule.

— Și nu-l mai aduce cu țîrîita în păhărelele alea de parcă ar fi radiu. Adu clondirul.

Gussie mă privea cu o undă de surpriză.

— S-a întîmplat ceva, Bertie?

— Dacă s-a întîmplat ceva? Am lăsat să-mi scape un posac Ha! Păi, na-ți-o frîntă că ți-am dres-o!

— Cum adică? De ce?

— Nu-ți dai seama ce-ai făcut, biet nătărău? De pomană șterpelești acum cana aia pentru smîntînă. Dacă bătrînul Bassett a citit ce scrie în carnetul ăla, nimic n-o să-l facă să se răzgîndească.

— De ce nu?

— Păi, ai văzut cum l-a afectat pe Spode. Presupun că pe tăicuțul Bassett n-o să-l încînte mai mult decît pe Spode să citească adevăruri domestice neplăcute despre el.

— Dar deja a avut parte de niscaiva adevăruri neplăcute. Ți-am povestit cum l-am luat la refec.

— Da, dar ai fi putut să ieși basma curată. Treceți-o cu vederea, vă rog... vorbe la mînie... într-un mod ciudat mi-am pierdut cumpătul... chestii de genul ăsta. Opiniile gîndite la rece, scrise cu grijă zi de zi într-un carnet sînt cu totul altceva.

Mi-am dat seama că pînă la urmă mă făcusem înțeles. Paloarea verzuie i-a cuprins din nou chipul. Și-a închis și și-a deschis gura aidoma unui peștișor exotic care vede cum sub nasul lui alt peștișor exotic se năpustește și fuge cu un ou de furnică pe care pusese el primul ochii.

— Of, fir-ar a dracu'!

— Da.

— Ce-aș putea face?

— Nu știu.

— Gîndește-te, Bertie, gîndește-te!

Asta am făcut, încordîndu-mă, și am fost răsplătit cu o idee.

— Spune-mi exact, am zis eu, ce s-a întîmplat la sfîrșitul gîlcevei grosolane? I-ai înmînat carnetul. L-a frunzărit pe loc?

— Nu. L-a vîrît în buzunar.

— Și ai înțeles că încă mai avea intenția să facă baie?

— Da.

— Atunci spune-mi asta. În care buzunar? Adică în buzunarul cărei haine? Cu ce era îmbrăcat?

— Cu un halat.

— Și dedesubt – gîndește-te bine, Fink-Nottle, pentru că totul depinde de asta – dedesubt avea cămașă, pantaloni și toate alea?

— Da, avea pantalonii pe el. Mi-aduc aminte că am remarcat asta.

— Atunci încă mai există o speranță. După ce a plecat de lîngă tine, probabil s-a dus la el în cameră ca să-și lepede tapițeria. Parcă ziceai că era destul de șucărit, nu?

— Da, foarte.

— Bine. Din cîte cunosc eu firea umană, Gussie, aș crede că un bărbat șucărit nu umblă lelea cotrobăind prin buzunare după carnete și cufundîndu-se în lectura lor. Se descotorosește de veșmintele sale și o tulește spre *salle de bain*. Caietul probabil că încă se află în buzunarul halatului – pe care l-a azvîrlit, fără îndoială, pe pat sau pe un scaun – și tot ce ai de făcut e să intri repejor la el în cameră și să-l iei.

Presupusesem că gîndirea asta limpede o să iște un țipăt de veselie și o explozie sinceră de mulțumiri. În schimb, el doar și-a tîrșîit picioarele plin de îndoială.

— Să intru repejor la el în cameră?

— Da.

— Dar, pe toți dracii!

— Acum ce mai e?

— Ești sigur că nu se poate altfel?

— Bineînțeles că nu.

— Înțeleg... N-ai vrea s-o faci tu în locul meu, Bertie?

— Nu, n-aș vrea.

— Mulți tipi ar vrea să-și ajute un vechi coleg de scoală.

— Mulți tipi sînt niște nătărăi.

— Ai uitat cum era la scumpa noastră școală?

— Da.

— Nu-ți aduci aminte cînd am împărțit cu tine ultima mea ciocolată cu lapte?

— Nu.

— Ei bine, eu da, și-atunci mi-ai zis că dacă vreodată o să ai ocazia să faci ceva pentru mine... Dar dacă obligațiile astea, pe care unii le consideră sacre, nu înseamnă nimic pentru tine, presupun că nu mai e nimic de spus.

A mai zăbovit o vreme, ocupîndu-se cu treaba pisicii din zicală, apoi, scoțînd din buzunarul de la piept o fotografie a Madelinei Bassett, s-a zgîit la ea concentrat. Părea să fie obiectul de care avea nevoie pentru a-și lua inima-n dinți. Ochii i s-au luminat. Chipul și-a pierdut expresia de pește. A ieșit afară din cameră pentru a se întoarce imediat, trîntind ușa după el.

— Hei, Bertie, Spode e acolo, afară!

— Și ce dacă.

— S-a repezit la mine.

— S-a repezit la tine?

M-am încruntat. Sînt o persoană răbdătoare, dar am limitele mele. Părea incredibil, după tot ce îi spusesem, ca Roderick Spode să se mai afle încă în ring. M-am dus la ușă și am deschis-o brusc. Era exact cum îmi zisese Gussie. Individul stătea la pîndă.

S-a cocîrjat nițeluș cînd m-a văzut. M-am adresat lui cu o asprime glacială în voce.

— Pot face ceva pentru tine, Spode?

— Nu. Nu, nimic, mersi.

— Dă-i bătaie, Gussie, am spus eu și am rămas urmărindu-l cu o privire protectoare în timp ce aluneca pe după gorila umană și dispărea de-a lungul coridorului. Apoi m-am răsucit către Spode.

— Spode, am spus cu o voce măsurată, ți-am zis sau nu ți-am zis să-l lași în pace pe Gussie?

M-a privit rugător.

— N-ar fi posibil să găsești o cale de a mă lăsa să-i fac ceva, Wooster? Măcar să-i trag un șut zdravăn în coaste?

— În nici un caz.

— Ei bine, cum zici tu, bineînțeles. S-a scărpinat pe obraz nemulțumit. Ai citit carnetul ăla, Wooster?

— Nu.

— Spune că mustața mea e ca o pată decolorată și ștearsă lăsată de o gînganie storcită pe partea laterală a unei chiuvete.

— Întotdeauna a fost un tip cu înclinații spre poezie.

— Și că felul cum mănînc eu sparanghel strică toată concepția cuiva conform căreia Omul ar fi cea mai înaltă creație a Naturii.

— Da, asta mi-a povestit, mi-aduc aminte. Și cam are dreptate. Am remarcat și eu la cină. Ce ai tu de făcut pe viitor, Spode, e să lași leguma să cadă încetișor în hău. Ia-o ușurel. Nu te repezi. Încearcă să-ți amintești că ești o ființă umană, nu un rechin.

— Ha, ha! „O ființă umană, nu un rechin.“ Deșteaptă chestie, Wooster. Foarte amuzantă.

Încă mai chicotea, deși mi se părea că nu chiar din toată inima, cînd Jeeves și-a făcut apariția cu o carafă pe tavă.

— Coniacul, domnule.

— Era și timpul, Jeeves.

— Da, domnule. Îmi cer încă o dată scuze că am întîrziat. Am fost reținut de polițistul Oates.

— O? Iar ai stat la taclale cu el?

— Nu tocmai la taclale, domnule, ci mai degrabă să-i opresc șuvoiul de sînge.

— Sînge?

— Da, domnule. Ofițerul a suferit un accident.

Supărarea mea de moment s-a evaporat, fiind înlocuită de o voioșie sumbră. Viața la Totleigh Towers mă înrăise, tocindu-mi sentimentele mai nobile, și vestea că polițistul Oates a suferit accidente nu mi-a stîrnit decît satisfacție. Într-adevăr, numai un singur lucru mi-ar fi făcut mai multă plăcere – dacă mi s-ar fi adus la cunoștință că sir Watkyn Bassett a alunecat pe săpun și a căzut în cap în cadă.

— Ce s-a întîmplat?

— A fost atacat pe cînd încerca să recupereze de la un hoț nocturn cana pentru smîntînă a lui sir Watkyn Bassett, domnule.

Spode a scos un țipăt.

— Doar n-a fost furată cana pentru smîntînă!?

— Ba da, domnule.

Era evident că Roderick Spode fusese profund afectat de vestea asta. Față de cana pentru smîntînă avusese o atitudine protectoare încă de la început, dacă-ți amintești. Fără a zăbovi să audă mai multe, și-a luat picioarele la spinare, iar eu l-am însoțit pe Jeeves în cameră, în așteptarea altor detalii.

— Ce s-a întîmplat, Jeeves?

— Ei bine, domnule, a fost cam dificil să scot de la ofițer o poveste coerentă, dar am înțeles că s-a pomenit că se simte agitat și îngrijorat...

— Fără îndoială fiindcă nu a putut lua legătura cu tăicuțul Bassett care, după cum știm, face baie, pentru a obține permisiunea să-și părăsească postul și să urce pînă aici după chipiul său.

— Fără îndoială, domnule. Și, fiind agitat, a simțit nevoia arzătoare să fumeze o pipă. Neavînd chef totuși să-și asume riscul de a fi prins că fumează în timpul serviciului – așa cum s-ar fi întîmplat dacă ar fi făcut-o într-o încăpere închisă, unde fumul ar fi persistat – a ieșit în grădină.

— Ager, Oates ăsta.

— A lăsat ușa de sticlă deschisă. Și puțin mai tîrziu, atenția i-a fost atrasă de un sunet neașteptat ce venea din interior.

— Ce fel de sunet?

— Sunet de pași furișați, domnule.

— Adică cineva pășea pe furiș, nu?

— Întocmai, domnule. Urmat de spargerea sticlei. S-a năpustit imediat înapoi în cameră – care era, bineînțeles, cufundată în întuneric.

— De ce?

— Pentru că stinsese lumina, domnule.

Am încuviințat din cap. Pricepusem ideea.

— Sir Watkyn îi poruncise să stea de pază pe întuneric pentru a-i lăsa hoțului impresia că în acea cameră nu era nimeni.

Am încuviințat încă o dată din cap. Era o tactică perfidă, dar exact ceea ce i-ar fi trăsnit prin cap unui exmagistrat.

— S-a repezit la vitrina în care fusese pusă cana pentru smîntînă și a aprins un băț de chibrit. Care s-a stins aproape imediat, dar nu înainte de a se convinge că acel *objet d'art* dispăruse. Și încă se mai străduia să se obișnuiască cu gîndul, cînd a auzit o mișcare și, răsucindu-se, a zărit o siluetă neclară care se strecura afară pe ușa de sticlă. A urmărit-o în grădină, o prinsese din urmă și probabil ar fi

reușit în curînd să aresteze pe cineva, cînd din întuneric a țîșnit o siluetă neclară...

— Aceeași siluetă neclară?

— Nu, domnule. Alta.

— Văd că e o noapte propice pentru siluete neclare.

— Da, domnule.

— Mai bine le-ai spune Pat și Mike, că altfel o să ne încurcăm.

— Poate A și B, domnule?

— Dacă preferi, Jeeves. Prinsese din urmă silueta A, ziceai, cînd silueta B a țîșnit din întuneric...

— Și i-a tras un pumn în nas.

Am scos o exlamatie. Chestia începetase să mai fie un mister.

— Bătrînul Puturos!

— Da, domnule. Fără îndoială, domnișoara Byng, din greșeală, a uitat să-l pună la curent cu faptul că a survenit o schimbare în planurile din seara aceasta.

— Și stătea la pîndă acolo în așteptarea mea.

— Așa am fi dispuși să credem, domnule.

Am tras adînc aer în piept, cu gîndurile-mi roind în jurul trompei rănite a ofițerului. Ăsta-mi era Bertram Wooster, simțeam eu, orice-ar fi, așa cum s-ar zice.

— Agresiunea i-a distras atenția ofițerului, iar cel pe care îl urmărea a reușit să scape.

— Ce s-a întîmplat cu Puturosul?

— Cînd și-a dat seama de identitatea ofițerului, și-a cerut scuze, domnule. Apoi s-a retras.

— Nu-l învinovățesc. O idee bunicică, de fapt. Păi, nu știu ce să zic de asta, Jeeves. De silueta asta neclară. Mă refer la silueta neclară A. Cine

ar fi putut fi? Oates are vreo opinie în privința asta?

— O opinie foarte fermă, domnule. Este convins că ați fost dumneavoastră.

M-am zgîit la el.

— Eu? De ce mama dracu' tot ce se petrece în casa asta blestemată trebuie să aibă de-a face cu mine?

— Și are intenția ca, imediat cum izbutește să obțină acordul lui sir Watkyn, să vină aici și să vă percheziționeze camera.

— Oricum avea de gînd s-o facă, pentru chipiu.

— Da, domnule.

— O să fie foarte distractiv, Jeeves. O să fie amuzant să-i vedem pe cretinii ăștia doi cum cotrobăie pe-aici, simțindu-se din ce în ce mai fraieri pe măsură ce minutele zboară, iar ei nu găsesc nimic.

— Foarte agreabil, domnule.

— Iar cînd percheziția o să ia sfîrșit, iar ei or să stea aici buimaci, bolborosind scuze neconvingătoare, o să-mi scot și eu pîrleala un pic. O să-mi împreunez brațele pe piept și o să-mi îndrept ținuta...

De afară s-au auzit zgomotele de copite ale unei rubedenii în galop și mătușa Dahlia a intrat vîjîind pe ușă.

— Na, vîră asta pe undeva, tinere Bertie, a gîfîit ea, părînd să aibă probleme cu respirația.

Și spunînd asta, mi-a pus în brațe cana pentru smîntînă.

12

În recenta mea descriere a scenei în care sir Watkyn Bassett s-a clătinat sub lovitură cînd a auzit că vreau să mă căsătoresc cu cineva din familia lui, i-am comparat bîiguielile, dacă-ți amintești, cu horcăitul unui rățoi muribund. Acum aș fi putut să-i fiu frate geamăn rățoiului ăsta, căci eram la fel de copleșit de durere. Pentru cîteva clipe am rămas pe loc, măcăind firav. Apoi, cu un efort zdravăn de voință mi-am venit în fire și am încetat să mai imit pasărea. M-am uitat la Jeeves. El s-a uitat la mine. N-am comunicat altfel decît prin limbajul privirilor, dar simțurile sale antrenate i-au permis să-mi citească cu precizie gîndurile.

— Mulțumesc, Jeeves.

I-am luat clondirul și am dat pe gît cam treizeci de mililitri de băutură spirtoasă. Apoi, după ce mi-a trecut amețeala, mi-am ațintit privirea asupra rubedeniei vîrstnice, care se odihnea în fotoliu.

Este un fapt aproape unanim recunoscut, atît în Clubul Trîntorilor, cît și în alte părți, că Bertram Wooster, cînd are de-a face cu sexul opus, manifestă invariabil o atitudine cumsecade și cavalerească – e ceea ce auzi uneori c-ar fi

descris drept un cavaler *parfait gentil*. E adevărat că la vîrsta de șase ani, pe cînd aveam sîngele iute, i-am ars odată una zdravănă doicii mele peste moț cu strachina, dar n-a fost decît o scăpare temporară. De atunci, deși puțini bărbați au fost supuși la încercări mai grele decît mine de către sexul opus, n-am ridicat niciodată mîna să dau în vreo femeie. Și nu pot sugera mai bine emoțiile mele din acel moment decît spunînd că, deși sînt un *preux chevalier*[1], a fost cît pe ce să ridic mîna și să las o mătușă venerată s-o ia pe coajă într-o parte a scăfîrliei cu un elefant din *papier mâché* – singurul obiect de pe polița de deasupra șemineului pe care îl lăsase încă intact iureșul turbat al vieții la Totleigh Towers.

Ea, pe cînd lupta asta se dădea în sufletul meu, era nespus de veselă. De îndată ce și-a recăpătat suflul, a început să trăncănească cu o voioșie lipsită de griji care m-a străpuns aidoma unui cuțit. Din atitudinea ei se vădea că, luîndu-se de mînă cu răposatul Diamond, habar n-avea de ceea ce făcuse.

— O goană zdravănă ca asta, spunea ea, n-am mai avut de cînd am ieșit cu Berks and Bucks[2]. Nici o oprire de la început pînă la sfîrșit. Un sport britanic corect, de cea mai bună calitate. Însă a fost cît p-aci, Bertie. Am simțit în ceafă respirația fierbinte a polițistului. Dacă un detașament de diaconi n-ar fi țîșnit din ascunzătoare și nu mi-ar fi dat o mînă de ajutor la momentul oportun, m-ar fi prins. Păi, Dumnezeu să binecuvînteze clerul, aș zice. O mulțime de bărbați

1. Brav cavaler (fr.).
2. Club de vînătoare.

aleși. Dar ce naiba fac polițiștii pe aici? Nimeni nu mi-a pomenit de vreun polițist.

— Ăla era polițistul Oates, vigilentul apărător al păcii din Totleigh-in-the-Wold, am replicat eu, stăpînindu-mă din răsputeri ca nu cumva să urlu ca o bocitoare și să sar pînă-n tavan. Sir Watkyn Bassett l-a pus să stea în cameră și să-i păzească catrafusele. Stătea la pîndă. Eu eram musafirul pe care îl aștepta.

— Mă bucur că n-ai fost tu musafirul așteptat. Situația te-ar fi depășit complet, bietul de tine. Te-ai fi pierdut cu firea și ai fi rămas pe loc ca un cangur împăiat, ai fi fost o pradă ușoară. Nu mă deranjează să-ți spun că, atunci cînd individul ăla a intrat brusc pe ușă, chiar și eu am încremenit pentru o clipă. Totuși, totul e bine cînd se termină cu bine.

Am înclinat sumbru din cap.

— Greșești, bătrîna mea indusă în eroare. Nu se termină, ci abia începe. Tăicuțul Bassett e pe cale să-și întindă plasa.

— N-are decît.

— Și cînd el și polițistul o să vină și o să-mi percheziționeze camera?

— N-o să facă ei una ca asta.

— Ba da. În primul rînd, ei cred că chipiul lui Oates se află aici. În al doilea rînd, după părerea ofițerului, transmisă mie de către Jeeves, care a auzit-o chiar din gura lui în timp ce-i oprea șuvoiul de sînge, eu am fost cel pe care l-a urmărit.

Veselia i-a intrat în declin. Mă așteptam să se întîmple așa. Înainte zîmbise. Nu mai zîmbea. Privind-o stăruitor, mi-am dat seama că tenta ei înnăscută de hotărîre fusese umbrită de paloarea gîndului.

— Hm! Cam neplăcut.

— Foarte.

— Dacă o să găsească aici cana pentru smîntînă, s-ar putea să fie cam greu de explicat.

S-a ridicat în picioare și a spart îngînduratăelefantul.

— Principala chestie, a zis ea, e să nu ne pierdem capul. Trebuie să ne întrebăm: „Ce-ar fi făcut Napoleon?“ Ăsta era grozav într-o criză. Avea creier. Trebuie să facem o chestie foarte deșteaptă, foarte șmecheră, care să-i năucească total pe ticăloșii ăia. Păi, haide, aștept sugestii.

— Eu zic să te cari fără întîrziere și să iei cu tine vaca aia afurisită.

— Și pe scară să dau nas în nas cu echipa de percheziție! Nici gînd. Ai vreo idee, Jeeves?

— Deocamdată nu, doamnă.

— Nu poți afla repede vreun secret rușinos despre sir Watkyn, așa cum ai făcut cu Spode?

— Nu, doamnă.

— Nu, presupun c-ar fi prea mult. Atunci ar trebui să ascundem undeva obiectul. Dar unde? Vechea problemă, bineînțeles – aia care le face viața atît de grea criminalilor – ce să faci cu cadavrul. Presupun că vechiul truc cu Scrisoarea Furată nu ține, nu?

— Doamna Travers face aluzie la cunoscuta povestire a lui Edgar Allan Poe, domnule, a spus Jeeves, dîndu-și seama că eram pe dinafară. Este vorba despre furtul unui document important, iar personajul care l-a obținut a păcălit poliția punîndu-l la vedere pe un suport pentru scrisori, teoria lui fiind că ceea ce sare în ochi este adesea trecut cu vederea. Fără îndoială, doamna Travers

vrea să sugereze să punem obiectul pe polița de deasupra șemineului.

Am rîs cavernos.

— Uită-te la polița de deasupra șemineului. E ca o preerie bătută de vînturi. Orice-ai pune acolo ți-ar sări în ochi ca un deget mare inflamat.

— Da, e adevărat, a fost silită să recunoască mătușa Dahlia.

— Pune drăcovenia aia în valiză, Jeeves.

— Nu-i bine. Sigur o să se uite acolo.

— Mai mult ca un paliativ, am explicat eu. Nu mai suport s-o am în fața ochilor. Vîr-o înăuntru, Jeeves.

— Prea bine, domnule.

A urmat o tăcere și, imediat după ce mătușa Dahlia a rupt-o pentru a spune ce-ar fi dacă am baricada ușa și am rezista asediului, de pe coridor s-a auzit zgomot de pași ce se apropiau.

— Au venit, am zis.

— Mi se pare că sînt grăbiți, a spus mătușa Dahlia.

Avea dreptate. Erau pași în goană. Jeeves s-a dus la ușă și s-a uitat afară.

— E domnul Fink-Nottle, domnule.

Și în următorul moment, Gussie a intrat vertiginos.

O singură privire era de ajuns pentru a dezvălui unor ochi ageri că nu fugise numai pentru a face mișcare. Ochelarii îi luceau într-un mod hăituit, iar părul lui arăta mai răvășit decît blana unui porc spinos agitat.

— Te deranjează dacă mă ascund aici pînă pleacă trenul din zori, Bertie? a zis el. E bine și sub pat. N-o să te incomodez.

— Care-i baiul?

— Sau, și mai bine, cearșaful înnodat. Asta îmi trebuie.

Un fornăit ca o mitralieră ne-a indicat că mătușa Dahlia nu era în toane ospitaliere.

— Pleacă de-aici, Spink-Bottle, împuțitule, a zis ea laconic. Eram în toiul unei discuții. Bertie, dacă dorințele unei mătuși au vreo importanță pentru tine, calcă-l pe individul ăsta în picioare și dă-l afară tîrîndu-l de urechi.

Am ridicat o mînă.

— Stai! Vreau să aflu ce s-a întîmplat. Nu te mai juca cu cearșafurile alea, Gussie, și explică-mi. Iar te urmărește Spode? Pentru că dacă e așa...

— Nu Spode. Sir Watkyn.

Mătușa Dahlia a fornăit încă o dată, ca cineva care dă un bis la cererea publicului.

— Bertie...

Am ridicat altă mînă.

— O clipă, bătrînă strămoașă. Cum adică sir Watkyn? De ce sir Watkyn? De ce naiba te fugărește?

— A citit carnetul.

— Ce?!

— Da.

— Bertie, sînt doar o femeie plăpîndă...

Am ridicat a treia mînă. Nu era momentul să ascult mătuși.

— Continuă, Gussie, am spus eu pe o voce plată.

Și-a scos ochelarii și i-a șters cu o batistă tremurîndă. Puteai să-ți dai seama că era un bărbat care tocmai trecuse prin foc și pară.

— După ce-am plecat de la tine, m-am dus la el în cameră. Ușa era întredeschisă, iar eu m-am strecurat înăuntru. Și după ce am intrat, am descoperit că pînă la urmă nu se dusese să facă baie. Ședea pe pat îmbrăcat în lenjerie intimă, citind carnetul. S-a uitat în sus și privirile ni s-au întîlnit. N-ai idee ce șoc îngrozitor am avut.

— Ba da, am. Odată am trecut și eu printr-o experiență similară cu rev. Aubrey Upjohn.

— A urmat o tăcere lungă și înfiorătoare. Apoi a emis un soi de sunet gîlgîitor și s-a ridicat în picioare schimonosindu-se. A făcut un salt în direcția mea. Am șters-o. A venit după mine. Am alergat umăr la umăr pe scară, dar, pe cînd traversam holul, s-a oprit să ia o cravașă și asta mi-a permis să iau un avans bunicel, pe care...

— Bertie, a zis mătușa Dahlia, sînt doar o femeie plăpîndă, dar dacă nu strivești gîngania asta și nu-i arunci afară rămășițele, o să văd eu ce-mi rămîne de făcut. Cele mai formidabile chestiuni atîrnă în balanță... Încă n-am decis care va fi planul nostru de acțiune... Orice secundă e prețioasă... iar el vine aici și ne povestește viața lui. Spink-Bottle, boț de brînză puturoasă, bulbucată și hidoasă, o iei din loc sau nu?

La vîrstnica mea rudă de sînge, cînd e agitată, există o putere implacabilă, care în general te face să o asculți. Mulți mi-au zis că, pe vremea cînd mergea la vînătoare, putea să-și facă respectate dorințele pe cuprinsul a două ogoare și vreo două crînguri. Cuvîntul „nu“ i-a plecat de pe buze asemenea unei bombe puternice, l-a pălit între ochi pe Gussie care a sărit

douăzeci de centimetri în sus. Cînd a revenit pe teren solid, avea o atitudine împăciuitoare și pacifistă.

— Da, doamnă Travers. Imediat plec, doamnă Travers. În clipa cînd o să fie gata cearșafurile, doamnă Travers. Dacă tu și Jeeves o să țineți de capătul ăsta, Bertie...

— Vrei ca ei să te lase în jos pe fereastră cu un cearșaf?

— Da, doamnă Travers. Apoi pot să împrumut mașina lui Bertie și să plec la Londra.

— Dar sîntem cam sus.

— O, nu prea sus, doamnă Travers.

— Ai putea să-ți frîngi gîtul.

— O, nu cred, doamnă Travers.

— Dar ai putea, l-a contrazis mătușa Dahlia. Haide, Bertie, a spus ea, glăsuind cu un entuziasm autentic, grăbește-te. Lasă-l pe omul ăsta în jos cu cearșaful, poți? Ce mai aștepți?

M-am răsucit către Jeeves.

— Ești gata, Jeeves?

— Da, domnule. A tușit cu blîndețe. Și poate, dacă domnul Fink-Bottle pleacă cu mașina dumneavoastră la Londra, ar putea să ia și valiza dumneavoastră cu el și s-o lase la apartament.

Am rămas cu gura căscată. La fel și mătușa Dahlia. M-am zgîit la el. La fel și mătușa Dahlia. Privirile ni s-au întîlnit și în ochii ei am zărit aceeași veneraţie respectuoasă pe care, fără îndoială, o vedea și ea într-ai mei.

Eram copleșit. Cu o clipă în urmă, fusesem posomorît, încredințat fiind că nimic nu mă mai putea scoate din bucluc. Deja mi se părea că îl aud cum își flutură aripile. Și acum asta!

Mătușa Dahlia, vorbind despre Napoleon, susținuse că era grozav într-o criză, dar eu mă simțeam gata să bag mîna-n foc că nici măcar Napoleon nu l-ar fi putut întrece în găselnița asta splendidă. Încă o dată, așa cum se întîmplase deseori în trecut, el înregistrase un succes și merita o țigară sau o nucă de cocos.

— Da, Jeeves, am spus, vorbind cu o oarecare dificultate, așa e. Ar putea, nu-i așa?

— Da, domnule.

— Nu te deranjează să iei valiza asta a mea, Gussie, nu? Dacă împrumuți mașina de la mine, va trebui să plec cu trenul. Plec și eu mîine dimineață. Și n-are sens să car după mine multe bagaje.

— Bineînțeles.

— O să-ți dăm drumul pe cearșaf și o să aruncăm valiza după tine. Totu-i gata, Jeeves?

— Da, domnule.

— Atunci hopa sus!

Nu cred c-am asistat vreodată la o ceremonie care să producă atît de multă plăcere generală tuturor celor implicați. Cearșaful nu s-a rupt, lucru care i-a plăcut lui Gussie. Nimeni n-a venit să ne întrerupă, lucru care mi-a plăcut mie. Mai apoi, cînd am aruncat valiza, i-a căzut în cap lui Gussie, lucru care a încîntat-o pe mătușa Dahlia. Cît despre Jeeves, se putea vedea că bărbatului cel credincios îi gîdila amorul propriu faptul că reușise să se regrupeze și să-și salveze tînărul stăpîn din pericol. Motoul lui este „De serviciu".

Emoțiile furtunoase prin care trecusem, într-un mod deloc nefiresc, mă sleiseră de puteri și m-am bucurat cînd mătușa Dahlia, după ce-a

ținut un discurs impetuos în care și-a exprimat recunoștința față de apărătorul nostru cu cuvinte meșteșugite, a zis că o să-și ia picioarele la spinare ca să vadă ce se petrece și în tabăra inamică. Plecarea ei mi-a permis să mă cufund în fotoliul pe care, dacă ar fi rămas, l-ar fi ocupat fără doar și poate nu se știe cîtă vreme. M-am trîntit pe scaunul tapițat și am emis un suspin direct din străfundul inimii.

— Deci asta e, Jeeves!

— Da, domnule.

— Încă o dată gîndirea ta cea ageră a prevenit dezastrul care se întrevedea la orizont.

— Este foarte amabil din partea dumnea-voastră să spuneți aceasta, domnule.

— Nu amabil, Jeeves. Zic numai ce-ar zice orice om cu minte. Nu m-am amestecat și eu în discuție cînd a vorbit mătușa Dahlia, pentru că mi-am dat seama că ea voia să fie singură pe scenă, dar poți să mă crezi că subscriam în tăcere la fiecare sentiment pe care îl descria. Ești unicat, Jeeves. Ce număr porți la pălărie?

— Numărul opt, domnule.

— Aș fi zis că mai mult. Unsprezece sau doi-sprezece.

Am sorbit un strop de coniac și m-am delectat rostogolindu-l din belșug în jurul limbii. Era minunat să mă destind după stresul și tensiunea la care fusesem supus.

— Ei bine, Jeeves, a fost o încercare cam grea, nu?

— Teribil de grea, domnule.

— Începi să-ți faci o idee despre cum se simțea probabil micuța fiică a căpitanului de pe *Hesperus*.

Totuși, presupun că încercările și chinurile astea fac bine la caracter.

— Fără îndoială, domnule.

— Îl întăresc.

— Da, domnule.

— Însă n-aș putea spune că îmi pare rău că totul s-a terminat. Ce-i mult nu-i bun. Și se vede că totul s-a terminat. Chiar și casa asta sinistră sigur nu mai poate avea cu ce să mă zguduie.

— Îmi închipui că nu, domnule.

— Nu, ăsta-i sfîrșitul. Totleigh Towers și-a jucat cartea și în cele din urmă avem o poziție destul de bună. Mulțumitor, Jeeves.

— Foarte mulțumitor, domnule.

— Fii sigur că-i așa. Continuă cu bagajele. Vreau să termin cu asta și să mă duc la culcare.

A deschis valiza cea mică, iar eu mi-am aprins o țigară și am început să subliniez ce lecție morală avem de învățat de pe urma întregii tărășenii.

— Da, Jeeves, „mulțumitor“ e bine zis. Cu puțin timp în urmă, atmosfera era încărcată de depresii majore, dar acum te poți uita la nord, la sud, la est și la vest fără să zărești nici măcar un norișor la orizont – cu excepția faptului că nunta lui Gussie încă e anulată și n-ai ce să-i faci. Păi, de aici ar trebui să învățăm, nu-i așa, ca niciodată să nu te plîngi, niciodată să nu-ți pierzi speranța, niciodată să nu te dai bătut, ci mereu să-ți aduci aminte că, indiferent cît de întunecat ar fi cerul, soarele strălucește pe undeva și pînă la urmă va ieși zîmbind printre nori.

Am făcut o pauză. Am sesizat că nu-mi acorda nici o atenție. Se uita în jos cu o expresie îngîndurată și concentrată pe chip.

— S-a întîmplat ceva, Jeeves?

— Domnule?

— Pari preocupat de ceva.

— Da, domnule. Tocmai am descoperit că în această valiză se află un chipiu de polițist.

13

Avusesem dreptate în privința efectului întăritor asupra caracterului pe care l-au avut vicisitudinile la care fusesem supus de cînd pontasem la sosire în reședința de la țară a lui sir Watkyn Bassett. Încetul cu încetul, puțin cîte puțin, mă preschimbaseră dintr-un băiat sensibil de viață *boulevardier* într-un bărbat din oțel călit. Un începător în condițiile ciumei astea de casă, căruia pe neașteptate i s-ar fi dat vestea pe care tocmai o primisem, îmi închipui că și-ar fi dat ochii peste cap și ar fi leșinat pe loc. Dar eu, întărit și fortificat de rutina blestemăților care, una după alta, constituiau viața la Totleigh Towers, am izbutit să-mi păstrez sîngele rece și să fac față situației.

Nu spun că n-am țîșnit de pe scaun aidoma unui iepuroi care s-a așezat pe un cactus, dar după ce m-am ridicat, n-am mai pierdut vremea cu flecăreli inutile. M-am dus la ușă și am încuiat-o. Apoi, palid și cu buzele strînse, m-am întors la Jeeves, care acum scosese chipiul din valiză și îl balansa meditativ de șnur.

Primele sale cuvinte mi-au arătat că înțelesese greșit situația.

— Ar fi fost mai înțelept, domnule, a zis cu o undă de reproș în voce, să fi ales o ascunzătoare mai potrivită.

Am clătinat din cap. Poate chiar am zîmbit – cu un aer trist, bineînțeles. Inteligența mea cea ageră îmi permisese să pătrund misterul chestiunii.

— Nu eu, Jeeves. Bățoasa.

— Domnule?

— Mîna care a pus chipiul acolo nu a fost a mea, ci a lui S. Byng. Îl avea la ea în cameră. S-a temut ca nu cumva să fie percheziționată și, cînd am văzut-o ultima oară, încerca să se gîndească la un loc mai sigur. Aici a crezut ea că l-a găsit.

Am oftat.

— Cum îți imaginezi o fată cu o minte ca a Bățoasei, Jeeves?

— Cu siguranță că tînăra doamnă are un comportament cam excentric, domnule.

— Excentric? Ar putea intra direct la balamuc fără nici o discuție. Ar întinde covorul roșu pentru ea. Cu cît mă gîndesc mai mult la pușlamaua aia mică, cu atît mai abitir mi se întoarce sufletul pe dos de oroare. Străpungi cu privirea viitorul și te cutremuri de ce vezi. Trebuie să recunoști, Jeeves – Bățoasa, care e nebună de legat din cap pînă-n picioare, e pe cale să se mărite cu rev. H.P. Pinker, el însuși unul dintre cei mai răsăriți țopîrlani dintre cei cărora le-a mijit vreodată barba și nu există nici un motiv pentru care să crezi – și asta trebuie s-o recunoști – că uniunea lor n-o să fie fructuoasă. Adică, în curînd o să apară și piciorușele care or să tropăie prin casă. Și te întrebi atunci – cît de sigură va fi viața umană în apropierea acelor

picioruşe, presupunînd – aşa cum eşti obligat să presupui – că or să moştenească scrînteala combinată a unor asemenea părinţi? Cu un soi de milă plină de gingăşie, Jeeves, mă gîndesc la infirmierele, guvernantele, profesorii din şcolile particulare sau de stat care vor accepta cu prea multă uşurinţă să-şi asume responsabilitatea de a lua în grijă o combinaţie dintre Stephanie Byng şi Harold Pinker, fără să ştie că or să se lovească de ceva mai iute ca muştarul. Însă, am continuat eu, abandonîndu-mi speculaţiile, toate astea, deşi sînt profund interesante, nu prea au legătură cu situaţia. Ţinînd seama de chipiu şi avînd în vedere că Oates şi Bassett, cuplul de comedianţi, o să apară din clipă în clipă pentru a-şi începe percheziţia, ce îmi recomanzi?

— Este cam dificil de spus, domnule. O ascunzătoare cu adevărat eficace pentru un obiect atît de voluminos nu se găseşte atît de uşor.

— Nu. Drăcovenia pare să umple toată camera, nu-i aşa?

— Fără doar şi poate că atrage privirile, domnule.

— Da. Autorităţile au muncit cu pricepere cînd au croit chipiul ăsta pentru poliţistul Oates. Au vrut să-l împodobească spectaculos, nu să-i dea ceva care să i se bălăngăne pe creştetul capului precum o alună, şi au avut succes. N-ai putea să ascunzi un capac ca ăsta nici într-o junglă de nepătruns. A, păi, ne trebuie numai puţintel tact şi rafinament să vedem ce facem, am spus. Mă întreb cînd or să vină indivizii. Presupun că foarte curînd. A! Acum cred că e mîna sorţii, dacă nu mă-nşel, Jeeves.

Dar, în presupunerea mea că persoana care tocmai bătuse la ușă era sir Watkyn Bassett, mă înșelasem. S-a auzit vocea Bățoasei.

— Bertie, lasă-mă să intru.

Era tocmai persoana pe care ardeam de nerăbdare să o văd, dar n-am deschis larg ușile imediat. Prudența îmi dicta o întrebare preliminară.

— Ai cu tine cîinele ăla afurisit?

— Nu. E la plimbare cu majordomul.

— În cazul ăsta, poți intra.

Iar cînd a făcut-o, l-a găsit pe Bertram înfruntînd-o cu mîinile încrucișate pe piept și o expresie severă pe față. Însă ea părea să nu observe înfățisarea mea amenințătoare.

— Bertie, dragă...

S-a oprit, întreruptă de un mîrîit cam animalic provenind de pe buzele lui Wooster.

— Mai încet cu „Bertie, dragă". Am un singur lucru să-ți spun, tînără Bățoasă, și ăsta e: Tu ai fost cea care a pus chipiul în valiza mea?

— Bineînțeles că da. Despre asta am venit să vorbesc cu tine. Îți amintești că încercam să găsesc un loc bun. Mi-am stors creierii nițeluș și apoi brusc mi-a venit ideea.

— Și acum e la mine.

Sarcasmul tonului meu a părut să o surprindă. M-a privit cu uimire feminină – de genul ochi-larg-deschiși.

— Doar nu te deranjează, nu, Bertie?

— Ha!

— Dar de ce? Credeam că o să te bucuri să mă ajuți.

— Ei, nu zău? am exclamat eu și am vrut s-o ușture.

— N-am putut risca să-l găsească unchiul Watkyn în camera mea.

— Ai preferat să-l găsească în a mea?

— Dar cum ar putea? Nu poate să-ți percheziționeze camera.

— Nu poate, hă?

— Bineînțeles că nu. Ești musafirul lui.

— Și presupui că asta o să-l rețină? Am zîmbit batjocoritor și plin de amărăciune. Cred că îi atribui bătrînului puroi otrăvitor o cumsecădenie și un respect față de legile ospitalității pe care nimic din trecutul său nu sugerează că le-ar avea. Poți să afli de la mine că sigur o să-mi percheziționeze camera și îmi închipui că singurul motiv pentru care n-a sosit încă este faptul că încă mai cutreieră casa în căutarea lui Gussie.

— Gussie?

— În clipa asta îl fugărește pe Gussie cu o cravașă. Dar un om nu poate face asta la nesfîrșit. Mai devreme sau mai tîrziu o să renunțe și atunci o să-l regăsim printre noi, înarmat cu o lupă și ogari.

Gravitatea situației și-a lăsat pînă la urmă amprenta asupra ei. A scos un scîncet de deznădejde și ochii-i au prins să semene un picuț cu două farfurii de supă.

— Of, Bertie! Atunci mi-e teamă că te-am cam vîrît în bucluc.

— Asta descrie lucrurile la fel de bine ca o poză.

— Acum îmi pare rău că l-am rugat pe Harold să șterpelească chestia. A fost o greșeală. Recunosc. Totuși, de fapt, chiar dacă unchiul Watkyn vine aici și o găsește, tot nu contează prea mult, nu-i așa?

— Ai auzit asta, Jeeves?

— Da, domnule.

— Mulțumesc, Jeeves. Ce te face să crezi că o să iau cu umilință vina asupra mea și n-o să trîmbițez adevărul în fața întregii lumi?

N-aș fi crezut cu putință ca ochii să i se caște și mai dihai, dar au făcut-o simțitor. I-a scăpat încă un scîncet de deznădejde. Intr-adevăr, la cît de strident era, mai bine i-aș spune țipăt.

— Dar Bertie!...

— Ei bine?

— Bertie, ascultă!

— Ascult.

— Dar o să iei vina asupra ta, nu? Nu poți să-l lași pe Harold să dea de dracu'. Azi-după-amiază îmi spuneai că o să fie răspopit. Nu-l vreau răspopit. Unde o să ajungă dacă o să-l răspopească? O chestie din asta îi învinețește zdravăn ochii unui diacon. De ce nu poți spune că tu ai făcut-o? N-ar însemna decît că ai fi dat afară din casă și nu cred că îți dorești prea mult să rămîi pe-aici, nu-i așa?

— Probabil nu știi că afurisitul tău de unchi își propune să-l trimită la pîrnaie pe făptașul nelegiuirii.

— O, nu. În cel mai rău caz, o amendă.

— Nicidecum. Mi-a spus chiar el de pîrnaie.

— N-a vrut să zică asta. Bănuiesc că avea...

— Nu, nu avea nici o sclipire în ochi.

— Atunci asta pune punct. Nu-l pot lăsa pe scumpul meu înger, Harold, să fie condamnat la închisoare.

— Dar ce zici de scumpul tău înger, Bertram?

— Dar Harold e sensibil.

— Și eu sînt sensibil.

— Nici pe jumătate la fel de sensibil ca Harold. Bertie, doar n-ai de gînd să-mi faci necazuri pe tema asta ? Ești un băiat prea cunsecade. Nu mi-ai zis tu o dată : Codul de onoare al Wooster-ilor e „Niciodată să nu-ți dezamăgești amicii“ ?

Îmi descoperise punctul sensibil. Cei care apelează la Codul de onoare al Wooster-ilor rareori nu izbutesc să-l impresioneze pe Bertram. Aparența mea de nezdruncinat a început să se clatine.

— E foarte ușor să...

— Bertie, dragă !

— Da, știu, dar, pe toți dracii...

— Bertie !

— Of, bine !

— O să iei vina asupra ta ?

— Presupun că da.

A chiuit în extaz, iar eu m-am gîndit că, dacă nu m-aș fi dat la o parte, și-ar fi aruncat brațele în jurul gîtului meu. Fără doar și poate că a făcut un salt în față cu o intenție de genul ăsta. Cum agilitatea mea i-a zădărnicit planurile, a început să se avînte făcînd cîțiva pași din dansul ăla primăvăratic de care era atît de dependentă.

— Mulțumesc, Bertie, dragă. Știam eu că o să fii un scump. Nici nu pot să-ți spun cît de recunoscătoare îți sînt și cît de mult te admir. Îmi amintești de Carter Paterson... nu, nu e ăsta... Nick Carter... nu, nici Nick Carter... De cine îmi amintește domnul Wooster, Jeeves ?

— De Sidney Carton[1], domnișoară.

— Așa e. De Sidney Carton. Dar nu-ți ajunge nici la degetul cel mic, Bertie. Și oricum, cred că

1. Erou martir din *Poveste despre două orașe* de Charles Dickens.

ne agităm de pomană. De ce să luăm de la sine-nțeles că unchiul Watkyn o să găsească chipiul dacă vine să percheziționeze camera? Sînt o sută de locuri în care îl poți ascunde.

Și pînă să apuc să zic „Spune-mi trei!“, ea a făcut o piruetă înspre ușă și încă una afară. O puteam auzi cum se îndepărtează cu un cîntecel pe buze.

Ale mele se strîmbau într-un zîmbet amar, pe cînd mă răsuceam spre Jeeves.

— Ce ți-e și cu femeile astea, Jeeves!

— Da, domnule.

— Ei bine, Jeeves, am spus, insinuîndu-mi o mînă către carafă, cu asta s-a zis!

— Nu, domnule.

Am zvîcnit cu o violență care aproape că mi-a debarcat mădularele anterioare.

— Nu s-a zis?

— Nu, domnule.

— Să nu-mi zici că ai o idee!

— Ba da, domnule.

— Dar adineauri mi-ai spus că nu ai.

— Da, domnule. Dar de atunci m-am mai gîndit și acum sînt în postura de a zice „Evrika!“

— Ce să zici?

— Evrika, domnule. Ca Arhimede.

— El a zis Evrika? Credeam că Shakespeare.

— Nu, domnule. Arhimede. Ce v-aș recomanda este să aruncați chipiul pe fereastră. Este foarte puțin probabil să-i dea prin cap lui sir Watkyn să-l caute în exteriorul clădirii și îl vom putea recupera cînd dorim. A făcut o pauză și a rămas pe loc ascultînd. Dacă sînteți de acord cu sugestia mea, domnule, cred că ar fi mai bine să

ne grăbim puțin. Am impresia că aud zgomotul unor pași care se apropie.

Avea dreptate. Aerul răsuna de tropăielile lor. Presupunînd că o turmă de bizoni nu-și croia drum pe coridorul de la etajul al doilea din Totleigh Towers, inamicul dădea buzna peste noi. Cu agilitatea unui miel într-un țarc, observîndu-i pe asirieni cum se apropie, am înșfăcat chipiul, m-am năpustit la fereastră și am azvîrlit obiectul în noapte. Și abia terminasem, cînd ușa s-a deschis și pe ea au intrat – în ordine – mătușa Dahlia, cu o expresie amuzată și indulgentă pe chip, de parc-ar fi intrat într-un joc pentru a le face plăcere copiilor, tăicuțul Bassett, într-un halat mov, și ofițerul de poliție Oates, care se ștergea la nas cu o batistă.

— Îmi pare nespus de rău că te deranjez, Bertie, a zis cu amabilitate rubedenia cea vîrstnică.

— Nu face nimic, am replicat la fel de suav. Pot să ajut cu ceva mulțimea?

— Lui sir Watkyn i-a intrat în cap ideea năstrușnică să-ți percheziționeze camera.

— Să-mi percheziționeze camera?

— Am de gînd să scotocesc în fiecare cotlon, a zis bătrînul Bassett arătînd foarte judecătoresc.

I-am aruncat o privire mătușii Dahlia, ridicînd din sprîncene.

— Nu înțeleg. Despre ce-i vorba?

A rîs îngăduitor.

— N-o să-ți prea vină să crezi, Bertie, dar crede că aici se află cana lui pentru smîntînă.

— A dispărut?

— A fost furată.

— Nu mai spune!

— Ba da.
— Măi să fie!
— E foarte necăjit din pricina asta.
— Nu mă mir㠖.
— Foarte tulburat.
— Sărăcuțul de el!
Am pus o mînă binevoitoare pe umărul tăicuțului Bassett. Probabil o chestie nepotrivită, cred, revăzînd scena, pentru că nu l-a liniștit.
— Mă descurc și fără consolarea dumneavoastră, domnule Wooster, și m-aș bucura dacă nu mi-ați spune „sărăcuțul“. Am toate motivele să cred că nu numai cana pentru smîntînă se găsește în posesia dumneavoastră, dar și chipiul polițistului Oates.
Un hohot de rîs părea în ordine. Am hohotit.
— Ha, ha!
Mătușa Dahlia mi s-a alăturat cu altul.
— Ha, ha!
— Al naibii de absurd!
— Complet ridicol.
— Ce mama dracu' aș face eu cu căni pentru smîntînă?
— Sau chipie de polițist?
— Mda.
— Ai mai auzit vreodată o idee atît de năstrușnică?
— Niciodată. Scumpa mea gazdă, am spus, hai să ne păstrăm calmul, să nu ne pierdem cumpătul și să descîlcim țțele. Cu toată bunăvoința, trebuie să subliniez că sînteți la un pas – dacă nu chiar la mai puțin – de a vă face de rîsul curcilor. Știți, nu se face așa ceva. Nu poți să umbli de colo-colo acuzînd oamenii de crime cumplite fără nici o urmă de dovadă.

— Am toate dovezile de care am nevoie, domnule Wooster.

— Asta e opinia dumneavoastră. Și de aia, insist, o s-o dați cu bîta-n baltă într-un mod memorabil. Cînd v-a fost sustras fleacul ăla în stil modern olandez?

S-a bîțîit sub lovitură, colorîndu-se în roz pe vîrful nasului.

— Nu e în stil modern olandez!

— Ei bine, pe asta putem s-o lămurim mai tîrziu. Chestia e: cînd a dispărut din casă?

— N-a dispărut din casă.

— Asta, iarăși, e opinia dumneavoastră. Păi, cînd a fost furată?

— Acum vreo douăzeci de minute.

— Atunci am dreptate. Acum douăzeci de minute eram aici, la mine în cameră.

Asta l-a buimăcit. După cum prevăzusem.

— Erați în camera dumneavoastră?

— În camera mea.

— Singur?

— Dimpotrivă. Jeeves era aici.

— Cine e Jeeves?

— Nu-l cunoașteți pe Jeeves? Acesta e Jeeves. Jeeves... sir Watkyn Bassett.

— Și cine ești tu, om bun?

— Exact asta și e, omul meu bun la toate. Mîna mea dreaptă, aș zice mai bine.

— Mulțumesc, domnule.

— Pentru nimic, Jeeves. Un binemeritat omagiu.

Chipul tăicuțului Bassett se schimonosise, dacă un chip ca al lui se mai poate schimonosi, într-un rictus pocit.

— Regret, domnule Wooster, dar nu sînt dispus să accept drept o dovadă concludentă a nevinovăției dumneavoastră doar declarația unui servitor.

— Doar a lui, hă? Jeeves, du-te și cheamă-l pe domnul Spode. Spune-i că vreau să vină și să-mi burdușească un pic alibiul.

— Prea bine, domnule.

S-a îndepărtat licărind, iar tăicuțul Bassett părea că înghite ceva tare și cu zimți.

— Roderick Spode a fost cu dumneavoastră?

— Sigur că da. Pe el poate îl credeți.

— Da, îl cred pe Roderick Spode.

— Foarte bine, atunci. O să apară din clipă în clipă.

Părea că meditează.

— Înțeleg. Ei bine, atunci se pare că m-am înșelat presupunînd că ați ascuns pe undeva cana mea pentru smîntînă. Probabil că a fost furată de altcineva.

— Cineva din afară, dacă vreți să știți ce cred eu, a zis mătușa Dahlia.

— Probabil e mîna unei bande de hoți de nivel internațional, m-am hazardat eu.

— Foarte posibil.

— Bănuiesc că s-a dus vestea că sir Watkyn a cumpărat obiectul. Îți amintești că unchiul Tom era încredințat că o să-l obțină și fără îndoială că a povestit în dreapta și-n stînga unde se află. Nu-i ia mult unei vești să răzbată pînă la bandele de hoți de nivel internațional. Au urechile ciulite.

— Al naibii de deștepte bandele astea, m-a aprobat rubedenia cea vîrstnică.

Mi s-a părut că tăicuțul Bassett a tresărit nițeluș la auzul numelui unchiului Tom.

Conștiința vinovată, fără doar și poate, făcîndu-și treaba și rozîndu-l pe dinăuntru, așa cum fac conștiințele vinovate.

— Păi, nu-i nevoie să mai discutăm despre asta, a spus el. În privința cănii pentru smîntînă, recunosc că v-ați dovedit nevinovăția. Acum să ne ocupăm de chipiul polițistului Oates. Acesta, domnule Wooster, se întîmplă să știu cu siguranță, se află în posesia dumneavoastră.

— Ei, nu zău?

— Da. Polițistul a primit o anumită informație despre aceasta de la un martor ocular. În consecință, vă voi percheziționa camera fără întîrziere.

— Chiar țineți morțiș să faceți asta?

— Da.

Am ridicat din umeri.

— Foarte bine, am spus, foarte bine. Dacă în felul ăsta înțelegeți să vă îndepliniți îndatoririle de gazdă, atunci dați-i drumul. Vă rog să căutați. Pot spune numai că se pare că aveți o părere extraordinar de ciudată despre cum să-i faceți pe oaspeții dumneavoastră să se simtă bine în weekend. Să nu vă bazați pe faptul că o să mai vin vreodată aici.

Am afirmat în fața lui Jeeves că m-ar distra să stau deoparte și să-i urmăresc pe nătărăul ăsta și pe colegul lui cum cotrobăie prin jur și așa s-a și întîmplat. Nici nu știu cînd m-am mai amuzat atît de tare. Dar tot ce-i frumos trebuie să aibă și un sfîrșit. Peste vreo zece minute era evident că ogarii se gîndeau să o lase baltă și să-și facă bagajele.

Aș subestima situația dac-aș spune că tăicuțul Bassett era crispat renunțînd la căutare. S-a răsucit spre mine.

— Se pare că trebuie să vă cer scuze, domnule Wooster, a spus el.

— Sir W. Bassett, i-am replicat, niciodată n-ați grăit cu mai mult adevăr.

Și, împreunîndu-mi mîinile pe piept și îndreptîndu-mi ținuta, i-am trîntit vreo două.

Regret s-o spun, dar cuvintele rostite mi-au dispărut din memorie. E păcat că nu le-a stenografiat nimeni, pentru că nu exagerez cînd spun că m-am depășit pe mine însumi. O dată sau de două ori, puțin abțiguit pe la recepții sau chefuri, am vorbit cu o elocvență care, pe drept sau pe nedrept, a cîștigat aplauzele membrilor clubului Trîntorilor, dar nu cred că am ajuns vreodată la nivelul la care m-am ridicat acum. Puteai să vezi cum se scurge umplutura din bătrînul Bassett în grămezi cu vîrf.

Dar pe cînd îmi rotunjeam perorația, am remarcat subit că nu-i mai captivam atenția. Încetase să mă mai asculte și se holba în spatele meu la ceva ce nu se afla în raza mea vizuală. Și, judecînd după expresia feței lui, atît de remarcabil i se părea spectacolul, încît m-am răsucit să arunc o privire.

Majordomul era cel care îi captase atît de mult atenția lui sir Watkyn Bassett. Stătea în pragul ușii, ținînd în mîna dreaptă o tavă de argint. Și pe acea tavă se găsea un chipiu de polițist.

14

Îmi amintesc cum bătrînul Pinker Puturosul, care, spre sfîrșitul carierei sale la Oxford, obișnuia să lucreze în serviciile sociale din cartierele mai dure ale Londrei, îmi descria în amănunt ce fel de senzație avusese într-o după-amiază, cînd, în timp ce răspîndea lumina în Bethnal Green, a fost pocnit pe neașteptate în burtă de un vînzător ambulant. I-a provocat, mi-a zis el, o stare visătoare și stranie combinată cu iluzia bizară că a intrat într-o ceață densă. Și motivul pentru care pomenesc de asta este că și eu acum trăiam o stare teribil de asemănătoare.

Dacă-ți amintești, ultima oară cînd îl văzusem pe majordomul ăsta, atunci cînd a venit să-mi spună că Madeline Bassett s-ar bucura dacă i-aș putea acorda o clipă, am menționat că pîlpîia. Acum însă nu mă mai uitam la un majordom pîlpîitor, ci mai curînd la un soi de pîclă unduioasă, cu o undă vagă de chestie majordomească vibrînd înlăuntrul ei. Apoi vălul mi-a căzut de pe ochi și am izbutit să remarc reacțiile celorlalți membri ai anturajului.

Îi impresionase foarte puternic. Tăicuțul Bassett, asemenea tipului din poezia pe care am fost nevoit s-o scriu de cincizeci de ori la școală

fiindcă am dat drumul unui șoarece alb la ora de literatură engleză, în mod vădit se simțea ca un astronom cînd o planetă nouă plutește la orizont, în timp ce mătușa Dahlia și polițistul Oates semănau cu neînfricatul Cortez în timp ce se holba la Oceanul Pacific, respectiv cu toți oamenii săi, care se uită de la unul la altul, plini de bănuieli încrîncenate și tăcuți din pricina unui vîrf din Darien.

A trecut multicel pînă cînd s-a urnit careva. Apoi, cu țipătul sugrumat al unei mame care își zărește copilul de mult dispărut nu departe de coastă, polițistul Oates s-a năpustit și a înhățat capacul, strîngîndu-l la piept, plin de extaz vizibil.

Mișcarea a părut să rupă vraja. Bătrînul Bassett a înviat de parcă cineva ar fi apăsat pe un buton.

— De unde... de unde l-ai luat, Butterfield?

— L-am găsit într-un răzor, sir Watkyn.

— Într-un răzor?

— Ciudat, am spus. Foarte straniu.

— Da, domnule. Plimbam cîinele domnișoarei Byng și, întrucît s-a întîmplat să trec pe lîngă casă, l-am observat pe domnul Wooster cînd a aruncat ceva pe fereastră. A căzut în răzorul de dedesubt și, cînd am verificat, s-a dovedit a fi chipiul acesta.

Bătrînul Bassett a tras adînc aer în piept.

— Mulțumesc, Butterfield.

Majordomul a tulit-o, iar bătrînul B., răsucindu-se în jurul axei, m-a fixat cu un pince-nez sclipitor.

— Aha! a urlat el.

Nu ai prea multe de făcut cînd trebuie să-i răspunzi unui individ care îți urlă „Aha!“. Am păstrat o tăcere înțeleaptă.

— O fi vreo greșeală, a spus mătușa Dahlia, luînd cuvîntul cu un curaj care îi venea bine. Probabil că a căzut de la altă fereastră. E ușor să le confunzi pe întuneric.

— Pfui!

— Sau se poate să fi mințit tipul. Da, asta pare o explicație plauzibilă. Cred că înțeleg totul. Butterfield ăsta al tău e vinovatul. A furat chipiul și, știind că sînt pe urmele lui și că o să fie sigur descoperit, s-a decis să joace dur și să încerce să dea vina pe Bertie. Ei, Bertie?

— Nu m-ar mira, mătușă Dahlia. Nu m-ar mira deloc.

— Da, probabil că asta s-a întîmplat. Mi se pare din ce în ce mai limpede. Nu poți avea încredere în majordomii ăștia care par atît de inocenți, nici cît negru sub unghie.

— Nici cît negru sub unghie.

— Îmi amintesc că mi s-a părut că individul avea o privire alunecoasă.

— Și mie.

— Și tu ai remarcat asta, nu-i așa?

— Imediat.

— Îmi amintește de Murgatroyd. Ți-l amintești pe Murgatroyd de la Brinkley, Bertie?

— Individul dinaintea lui Pomeroy? Tipul ăla voinic?

— Chiar ăla. Cu o față de episcop mai respectabil decît majoritatea. Ne-a păcălit pe toți cu mutra aia a lui. Am avut încredere deplină în el. Și cu ce rezultat? Tipul a șterpelit o felie de pește, a pus-o pe burlan și a dat peste cap

procedurile la întrecerile de cîini. Butterfield ăsta e un alt Murgatroyd.

— Poate că sînt rude.

— Nu m-ar surprinde. Păi, acum, că toate s-au aranjat mulţumitor, iar Bertie e scos din discuţie fără nici o pată pe caracter, ce-aţi zice să mergem cu toţii la culcare? S-a făcut tîrziu şi, dacă nu-mi fac cele opt ore de somn, sînt o zdreanţă.

În timpul acestei discuţii mătuşa Dahlia crease o asemenea atmosferă agreabilă de hai-să-dăm-mînă-cu-mînă şi un înflăcărat hai-să-nu-mai-vorbim-despre-asta, încît m-a zguduit binişor cînd mi-am dat seama că bătrînul Bassett nu era de acord cu ea. A început imediat să vorbească pe un ton arţăgos.

— Sînt total de acord cu teoria dumneavoastră că cineva minte, doamnă Travers. Dar cînd afirmaţi că acela este majordomul meu, trebuie să vă contrazic. Domnul Wooster a fost extraordinar de inteligent – foarte ingenios...

— O, mulţumesc.

—... dar teamă mi-e că nu pot să-l scot din discuţie, aşa cum mi-aţi sugerat, fără nici o pată pe caracter. De fapt, ca să fiu sincer, nu-mi propun să-l scot deloc din discuţie.

Mi-a aruncat un pince-nez într-o manieră rece şi ameninţătoare. Nu-mi pot aduce aminte cînd am mai văzut un bărbat a cărui expresie să-mi placă mai puţin.

— Poate vă amintiţi, domnule Wooster, că, în cursul conversaţiei noastre din bibliotecă, v-am anunţat că această chestiune mi se pare foarte gravă. Sugestia dumneavoastră că ar trebui să mă mulţumesc cu o amendă de cinci lire, aşa cum s-a întîmplat cînd aţi fost adus în faţa mea

pe Bosher Street și ați fost declarat vinovat de o infracțiune similară, am afirmat că mi-e imposibil s-o accept. V-am asigurat că autorul acestui atac violent asupra persoanei polițistului Oates, cînd va fi arestat, va primi o condamnare la închisoare. Nu văd nici un motiv să revin asupra acestei decizii.

Declarația asta a avut parte de reacții amestecate din partea criticilor. Eustace Oates, evident, a aprobat-o. S-a uitat în sus pe sub chipiu cu un zîmbet prompt și încurajator și, dacă nu l-ar fi reținut disciplina de fier, cred, ar fi strigat „Bravo! Bravo!“ Mătușa Dahlia și cu mine, pe de altă parte, n-am fost încîntați.

— Ei, haide, aș spune, sir Watkyn, zău așa, pe toți dracii, a protestat ea, totdeauna fără astîmpăr cînd sînt amenințate interesele de clan. Nu poți face așa ceva.

— Doamnă, pot și o voi face. A fluturat o mînă în direcția lui Eustace Oates. Ofițer!

N-a adăugat și „Arestează-l!“ sau „Fă-ți datoria!“, dar ofițerul a prins șmenul. A tropăit spre mine plin de entuziasm. Hotărît lucru, mă așteptam de la el să-mi pună o mînă pe umăr sau să scoată niște cătușe și să mi le prindă de încheieturi, dar n-a făcut-o. Doar mi s-a alăturat, de parcă am fi fost pe cale să interpretăm un duet și a rămas pe loc cu obrajii umflați.

Mătușa Dahlia a continuat să-mi pledeze cauza și să argumenteze.

— Dar nu poți invita pe cineva la tine acasă și în clipa cînd intră pe ușă să-l azvîrli calm la pîrnaie. Dacă asta e ospitalitatea din Gloucestershire, atunci Dumnezeu să aibă-n pază Gloucestershire.

— Domnul Wooster nu se află aici la invitația mea, ci a fiicei mele.

— Nu contează. Nu vă puteți eschiva așa de la asta. E musafirul dumneavoastră. L-ați întîmpinat cu sare. Și dați-mi voie să spun, dacă tot vorbim despre asta, că a fost mult prea multă în supă aseară.

— O, așa crezi ? am întrebat. Mie mi s-a părut c-a fost exact cum trebuie.

— Nu. Prea sărată.

Tăicuțul Bassett a intervenit în discuție.

— Trebuie să-mi cer scuze pentru lipsurile bucătarului meu. Ar fi trebuit demult să fac niște schimbări. Între timp, să revenim la subiect, domnul Wooster e arestat și mîine o să fac demersurile necesare pentru...

— Și ce-o să se întîmple cu el la noapte ?

— Avem o secție de poliție mică, dar funcțională în sat, condusă de polițistul Oates. Fără îndoială că Oates o să-i găsească un loc de cazare.

— Doar nu vă propuneți să-l tîrîți pe bietul băiat pînă la secția de poliție la ora asta ? Măcar l-ați putea lăsa să înnopteze într-un pat decent.

— Da, nu văd nimic rău în asta. Nimeni nu vrea să fie exagerat de sever. Puteți rămîne în camera asta pînă mîine, domnule Wooster.

— O, mersi.

— O să încui ușa...

— O, mda.

— Și o să iau la mine cheia...

— O, categoric.

— Și polițistul Oates o să patruleze sub fereastră pînă dimineață.

— Domnule ?

— Asta o să țină în frîu cunoscuta înclinație a domnului Wooster de a arunca obiecte pe fereastră. Mai bine ți-ai ocupa postul chiar acum, Oates.

— Foarte bine, domnule.

Exista o undă de suferință mută în vocea ofițerului și era evident că satisfacția fudulă cu care urmărise desfășurarea evenimentelor se diminuase. Aparent avea opinii similare cu mătușa Dahlia despre cele opt ore de somn ale lui. Salutînd cu tristețe, el a părăsit camera oareșcum deprimat. Își recuperase chipiul, dar îți puteai da seama că începea să se întrebe dacă chipiele înseamnă totul pe lume.

— Și acum, doamnă Travers, mi-aș dori, dacă-mi permiteți, să schimb două vorbe cu dumneavoastră între patru ochi.

S-au ușchit și am rămas singur.

Nu mă deranjează să mărturisesc că am fost copleșit, după ce cheia s-a răsucit în ușă, de sentimente un picuț sfîșietoare. Pe de o parte, era bine că pentru cîteva minute dormitorul rămăsese numai al meu, dar în schimb, trebuie să ții seama și de faptul că mă găseam în ceea ce se cunoaște sub numele de „temniță blestemată“, fără prea multe șanse să scap.

Bineînțeles că nu era o chestie nouă pentru mine, fiindcă mai auzisem gratiile zăngănind de partea cealaltă a ușii celulei mele, atunci pe Bosher Street. Dar în ocazia aia am fost în stare să-mi fac curaj la gîndul că lucrul cel mai rău care putea să mi se întîmple mai apoi era o mustruluială din partea judecătorului sau, așa cum s-a dovedit ulterior, o gaură în portofel. Nu aveam în față perspectiva, așa ca acum, de-a mă

trezi dis-de-dimineață și de-a începe să ispășesc o condamnare de treizeci de zile într-o închisoare unde era aproape imposibil să pot căpăta ceaiul meu matinal.

Nici conștiința nevinovăției mele nu părea să mă ajute cine știe ce. Nu găseam nici o consolare în faptul că Byng Bățoasa mă credea un soi de Sidney Carton. Nu-l cunoscusem pe tip, dar înțelesesem că o luase în barbă de hatîrul unei fete și după mine asta era îndeajuns pentru a-l lua drept un fraier fără seamăn. Sidney Carton și Bertram Wooster, credeam eu – ca două picături de apă. Sidney – un găgăuță – Bertram, la fel.

M-am dus la fereastră și am privit afară. Amintindu-mi aversiunea meditativă pe care polițistul Oates o manifestase la auzul sugestiei că ar trebui să stea de pază pe timpul nopții, nutream o speranță firavă că, o dată ce ochiul autorității se îndepărta, s-ar fi putut eschiva de la atribuțiile sale, tulind-o să-și facă somnul de frumusețe. Dar nu. Era acolo, rătăcind de colo-colo pe pajiște, întruchiparea vigilenței. Și tocmai mă dusesem la lavoar să iau un săpun pentru a-l arunca după el, crezînd că asta o să-mi aline un pic sufletul rănit, cînd am auzit clanța ușii zăngănind.

M-am dus și mi-am lipit buzele de lemn.

— Bună.

— Eu sînt, domnule, Jeeves.

— O, bună, Jeeves.

— Se pare că ușa este încuiată, domnule.

— Și s-o știi de la mine că aparențele nu înșală. Tăicuțul Bassett a încuiat-o și a pus cheia în buzunarul pantalonilor.

— Domnule?

— Sînt arestat.

— Într-adevăr, domnule?

— Ce-ai zis?

— Am zis „Într-adevăr, domnule?“

— O, da? Da. Da, într-adevăr. Și să-ți spun de ce.

I-am oferit un *precis*[1] despre ce s-a întîmplat. Nu mi-a fost ușor să aud cu ușa între noi, dar cred că narațiunea mea i-a smuls un pic de țîțîit respectuos.

— Regretabil, domnule.

— Teribil. Ei bine, Jeeves, ce vești ai?

— M-am străduit să-l localizez pe domnul Spode, domnule, dar a plecat să se plimbe pe domeniu. Fără îndoială că se va întoarce în curînd.

— Păi, acum nu mai avem nevoie de el. Rapida desfășurare a evenimentelor ne-a făcut să pierdem momentul cînd Spode ne-ar fi fost de folos. S-a mai întîmplat și altceva în partea ta?

— Am discutat cu domnișoara Byng, domnule.

— Și eu aș vrea să discut cu ea. Ce a avut de spus?

— Domnișoara Byng suferă substanțial, domnule, întrucît sir Watkyn i-a interzis să se căsătorească cu domnul reverend Pinker.

— Doamne ferește, Jeeves! De ce?

— Se pare că sir Watkyn s-a simțit ofensat de faptul că domnul Pinker l-a lăsat să scape pe hoțul cănii pentru smîntînă.

— De ce spui „l-a“?

— Din precauție, domnule. Pereții au urechi.

1. Rezumat (fr).

— Înțeleg ce vrei să spui. Foarte ingenios, Jeeves.

— Mulțumesc, domnule.

Am meditat puțin la ultimele întîmplări. Fără doar și poate că existau o droaie de inimi îndurerate în Gloucester astă-seară. Simțeam un junghi de milă. În ciuda faptului că numai din pricina Bățoasei mă găseam acum în actuala situație primejd., îi doream numai bine micuței țicnite și îi plîngeam de milă în clipele ei de disperare.

— Așadar a dat cu parul în povestea de dragoste a Bățoasei, nu numai în cea a lui Gussie, nu-i așa? Ramolitul ăla a intervenit cu toată autoritatea pretutindeni în seara asta, Jeeves.

— Da, domnule.

— Și nu-i nimic de făcut din cîte-mi pot da seama. Crezi că se mai poate face ceva?

— Nu, domnule.

— Și trecînd la alt aspect al chestiunii, n-ai cumva vreun plan prompt ca să mă scoți basma curată, presupun?

— Incă nu prea bine articulat, domnule. Am o idee pe care o tot răsucesc în minte.

— Răsucește-o cum trebuie, Jeeves. Nu-ți cruța vreun efort.

— Dar în prezent este cam nebuloasă.

— Presupune rafinament, presupun.

— Da, domnule.

Am clătinat din cap. De fapt o pierdere de timp, bineînțeles, fiindcă nu mă putea vedea. Totuși am clătinat din cap.

— N-are sens să încerci să fii subtil și viclean acum, Jeeves. Se cere o acțiune rapidă. Și m-a străfulgerat un gînd. Nu demult vorbeam de

vremea cînd sir Roderick Glossopp era întemnițat în șopronul pentru ceramică, iar polițistul Dobson îi păzea toate ieșirile. Îți amintești ce idee i-a venit tăicuțului Stoker pentru a rezolva situația?

— Dacă-mi aduc bine aminte, domnule, domnul Stoker ne-a recomandat să-l atacăm fizic pe ofițer. „Trage-i una-n cap cu lopata!“ a fost, din cîte-mi amintesc, expresia lui.

— Corect, Jeeves. Exact astea au fost cuvintele lui. Și deși atunci i-am respins cu dispreț ideea, acum mi se pare că a dat dovadă de o cantitate considerabilă de bun-simț solid. Bărbații ăștia practici și care s-au ridicat singuri au tendința de a ajunge direct în miezul problemei fără a se încurca în amănunte. Polițistul Oates patrulează sub fereastra mea. Încă mai am cearșafurile înnodate și încă mai pot fi legate oricînd de piciorul patului sau de altceva. Așa că, dac-ai împrumuta o lopată de undeva, ai coborî...

— Teamă mi-e, domnule...

— Hai, Jeeves. Nu-i momentul acum pentru nici un *nolle prosequi*. Știu că-ți place rafinamentul, dar sigur îți dai seama că acum n-o să ne ajute. A venit clipa cînd doar lopețile ne mai pot fi de folos. Te-ai putea duce să-l ții de vorbă, ținînd instrumentul pitit în spatele tău și așteptînd momentul psihologic...

— Mă scuzați, domnule. Cred că aud pe cineva venind.

— Păi, meditează la ce-am spus. Cine vine?

— Sînt sir Watkyn și doamna Travers, domnule. Îmi închipui că sînt pe cale să vă facă o vizită.

— M-am gîndit eu că n-o să rămîn singur pentru mult timp. Însă lasă-i să vină. Noi, Wooster-ii, avem mereu casa deschisă pentru oaspeți.

Însă cînd, cîteva clipe mai tîrziu, ușa a fost deschisă, a intrat numai rubedenia. S-a îndreptat spre vechiul fotoliu cunoscut și s-a trîntit fără nici o tragere de inimă în el. Avea o atitudine sumbră, zdrobindu-mi orice speranță că venise să mă anunțe că tăicuțul Bassett, cedînd poveților mai înțelepte, s-a hotărît să mă elibereze. Și totuși al naibii să fiu dacă nu exact asta venise să mă anunțe.

— Ei bine, Bertie, a zis ea, după ce-a meditat o clipă în tăcere, poți să-ți faci bagajele.

— Hă?

— A anulat-o.

— A anulat-o?

— Da. N-o să-ți intenteze proces.

— Adică nu mă duc la pîrnaie?

— Exact.

— Sînt liber ca pasărea cerului, cum s-ar zice?

— Da.

Am fost atît de ocupat să mă bucur din adîncul sufletului, încît au trecut cîteva clipe pînă am avut răgazul să observ că pașii zbîrnțuiți de step în care mă avîntasem nu erau încurajați de vîrstnica mea rudă de sînge. Continua să șadă sumbru, iar eu am privit-o cu o undă de reproș.

— Nu pari prea încîntată.

— O, sînt extatică.

— Nu reușesc să văd nici un semn, am zis cam glacial. Aș fi crezut că grațierea unui nepot pe treptele eșafodului, cum s-ar zice, ar fi trebuit să stîrnească un pic de țopăială prin jur.

Un oftat adînc i-a scăpat.

— Păi, necazul e, Bertie, că e o şmecherie la mijloc. Bătrînul şoricar a pus o condiţie.

— Ce condiţie?

— Îl vrea pe Anatole.

M-am zgîit la ea.

— Îl vrea pe Anatole?

— Da. Ăsta-i preţul libertăţii tale. Spune că e de acord să nu-ţi intenteze proces dacă i-l dau pe Anatole. Un şantajist bătrîn şi afurisit!

Un spasm de suferinţă i-a schimonosit trăsăturile. Nu trecuse atît de multă vreme de cînd vorbise despre şantaj şi îl lăudase cu înflăcărare, dar dacă vrei să obţii o satisfacţie adevărată de pe urma şantajului, trebuie să fii de partea corectă. Să fii supus la el, ca acum, în loc să fii tu autorul lui, din cauza asta suferea femeia.

Nici eu nu mă simţeam mai bine. Din cînd în cînd, pe parcursul acestei naraţiuni, am avut ocazia să-mi exprim sentimentele cu privire la Anatole, neasemuitul artist, şi îţi aminteşti cum m-a zguduit pînă-n străfunduri povestirea rudeniei despre cum sir Watkyn Bassett a încercat să i-l şuteească în timpul vizitei lui la Brinkley Court.

Bineînţeles, e dificil să le explici celor care n-au gustat produsele vrăjitorului ce extraordinară importanţă au fripturile şi fierturile sale în orînduirea lucrurilor din natură pentru cei care le-au gustat. Pot să zic numai că o dată ce-ai îmbucat dintr-o mîncare de-a lui, capeţi sentimentul că vieţii o să-i piară toată poezia şi semnificaţia dacă nu te afli în poziţia de a continua să te înfrupţi din ea. Gîndul că mătuşa Dahlia era gata să sacrifice o asemenea minunăţie de bărbat

numai pentru a-și salva nepotul de la răcoare mă nimerea unde mă ustură și mă tulbura.

Nu știu cînd m-am mai simțit atît de profund emoționat. Am ațintit asupra ei o privire înduioșată. Îmi amintea de Sidney Carton.

— Chiar te gîndeai să renunți la Anatole de dragul meu? m-am sufocat eu.

— Bineînțeles.

— Bineînțeles pe dracu'! Nici nu vreau să aud de așa ceva.

— Dar nu te poți duce la închisoare.

— Ba cu siguranță că da, dacă asta înseamnă că maestrul cel neîntrecut își va păstra slujba. Nici prin cap să nu-ți treacă să accepți pretențiile bătrînului Bassett.

— Bertie! Chiar vorbești serios?

— Cum să nu. Ce înseamnă un flecușteț de treizeci de zile în divizia a doua? O bagatelă. Floare la ureche pentru mine. Lasă-l pe Bassett să dea tot ce-i mai rău din el. Și, am adăugat eu cu o voce mai blîndă, după ce o să-mi ispășesc pedeapsa și o să fiu din nou liber, lasă-l pe Anatole să dea tot ce-i mai bun din el. O lună de pîine și apă sau de zeamă lungă de ovăz sau ce hrană o fi în așezămintele astea o să-mi facă o deosebită poftă de mîncare. În seara cînd o să ies de acolo, mă aștept la o cină care o să rămînă în legendele menestrelilor.

— O s-o ai.

— Am putea să schițăm chiar acum amănuntele.

— Niciodată nu-i mai bine ca acum. Incepi cu caviar? Sau *cantaloup*?

— Și *cantaloup*. Urmat de o supă întăritoare.

— Cremă sau limpede?

— Limpede.

— Să nu uiți de *Velouté aux fleurs de courgette* a lui Anatole.

— Nicidecum. Dar ce zici de *Consommé aux Pommes d'Amour*?

— Probabil ai dreptate.

— Cred că am. Simt că am.

— Mai bine te las pe tine să comanzi.

— Ar fi cel mai înțelept.

Am luat hîrtie și creion și peste vreo zece minute eram în stare să anunț rezultatele.

— Așadar, asta, am spus eu, plus la ce m-aș mai putea gîndi în închisoare, e opțiunea mea de meniu.

Și am citit următoarele:

Le Diner

Caviar Frais
Cantaloup
Consommé aux Pommes d'Amour
Sylphides à la crème d'Écrevisses
Mignonette de poulet petit Duc
Points d'ásperges à la Mistinguette
Suprême de fois gras au champagne
Neige aux Perles des Alpes
Timbale de ris de veau Toulousaine
Salade d'endive et de céleri
Le Plum Pudding
L'Etoile au Berger
Bénédictins Blancs
Bombe Néro
Friandises
Diablotins
Fruits.

— Cam astea ar fi toate, nu, mătușă Dahlia?

— Da, se pare că n-ai uitat mai nimic.

— Atunci, hai să-l chemăm pe individ și să-l sfidăm. Bassett! am țipat eu.

— Bassett! a răcnit mătușa Dahlia.

— Bassett! am zbierat de se cutremurau cerul și pămîntul.

Încă se mai cutremurau cînd și-a făcut apariția, arătînd cam iritat.

— De ce mama dracu' țipați așa la mine?

— O, iată-te, Bassett, n-am mai pierdut timp cu introducerea. Bassett, te sfidăm.

Omul era vădit surprins. I-a aruncat o privire întrebătoare mătușii Dahlia. Părea să creadă că Bertram vorbeste în cimilituri.

— Se referă, a explicat rubedenia, la oferta ta tîmpită că lași totul baltă dacă ți-l cedez pe Anatole. Cea mai nătîngă idee pe care am auzit-o vreodată. Tocmai rîdeam amîndoi în hohote de ea. Nu-i așa, Bertie?

— Ne tăvăleam de rîs, am confirmat eu.

Părea năucit.

— Adică refuzați?

— Bineînțeles că refuzăm. Ar fi trebuit să-mi cunosc mai bine nepotul cînd am presupus măcar pentru o clipă că o să se gîndească să aducă mîhnire și bocete în căminul mătușii lui pentru a se salva dintr-o situație neplăcută. Wooster-ii nu sînt așa, nu, Bertie?

— Categoric.

— Nu se pun pe primul plan.

— Poți băga mîna-n foc că nu.

— N-ar fi trebuit niciodată să-l insult pomenindu-i de oferta asta. Îmi cer scuze, Bertie.

— Nu face nimic, dragă rudă de sînge.

Mi-a strîns mîna.

— Noapte bună, Bertie, și la revedere – sau mai bine *au revoir*. Ne mai vedem.

— Neapărat. Cînd pajiștea va fi dalbă de margarete, sau poate mai curînd.

— Apropo, n-ai uitat cumva de *Nomais de la Méditerranée au Fenouil*?

— Ba da. Și de *Selle d'Agneau aux laitues à la Grecque*. Pune-le în foaia cu ordinul de atac, bine?

Plecarea ei, însoțită de o privire înduioșată de admirație și stimă aruncată peste umăr, în vreme ce plutea peste pragul ușii, a fost urmată de una scurtă și de o tăcere disprețuitoare din partea mea. După o vreme, tăicuțul Bassett a vorbit pe un ton crispat și răutăcios.

— Ei bine, domnule Wooster, se pare că pînă la urmă va trebui să vă ispășiți pedeapsa pentru nesăbuința dumneavoastră.

— Mda.

— Pot spune că m-am răzgîndit și nu vă mai las să vă petreceți noaptea sub acoperișul meu. Vă veți duce la secția de poliție.

— Ești ranchiunos, Bassett.

— Nicidecum. Nu văd nici un motiv pentru care polițistul Oates să fie privat de somnul binemeritat numai ca să vă facă pe plac. O să trimit după el. A deschis ușa. Hei, tu!

Era cel mai necuviincios mod de-a i se adresa lui Jeeves, dar omul cel credincios nu părea să se simtă jignit.

— Domnule?

— Pe pajiștea de lîngă casă o să-l găsești pe polițistul Oates. Adu-l aici.

— Prea bine, domnule. Cred că domnul Spode dorește să vă vorbească, domnule.

— Hă?

— Domnul Spode, domnule. Vine acum pe coridor.

Bătrînul Bassett s-a înapoiat în cameră, părînd nemulțumit.

— Mi-aș dori ca Roderick să nu mă întrerupă într-un asemenea moment, a zis el pe un ton plîngăreț. Nu-mi pot imagina de ce vrea să mă vadă.

Am rîs ușurel. Ironia chestiei mă amuza.

— Vine – un pic cam tîrziu – să vă spună că era cu mine cînd a fost șterpelită cana pentru smîntînă, demonstrîndu-mi astfel nevinovăția.

— Înțeleg. Da, după cum spuneți, e cam tîrziu. Va trebui să-i explic... A, Roderick.

Silueta masivă a lui R. Spode și-a făcut apariția în pragul ușii.

— Intră, Roderick, intră. Dar nu trebuia să te deranjezi, dragul meu. Domnul Wooster m-a lămurit pe deplin că n-a avut nimic de-a face cu furtul cănii mele pentru smîntînă. De aceea voiai să mă vezi, nu-i așa?

— Păi... ăăă... nu, a zis Roderick Spode.

Exista o expresie ciudată și crispată pe chipul individului. Avea ochii sticloși și, în măsura în care te poți juca cu o chestie de o asemenea dimensiune, se juca cu mustața. Părea să-și facă curaj pentru a se apuca de o treabă dezagreabilă.

— Păi... ăăă... nu, a zis el. De fapt, am auzit că sînt niscaiva probleme cu chipiul ăla pe care l-am furat de la polițistul Oates.

A urmat o tăcere buimacă. Bătrînului Bassett i-au ieșit ochii din orbite. Mie mi-au ieșit ochii

din orbite. Roderick Spode a continuat să-și facă de lucru cu mustața.

— A fost o prostie din partea mea, a spus el. Acum îmi dau seama. Am... ăăă... cedat unui impuls incontrolabil. Se mai întîmplă uneori, nu-i așa? Îți amintești cînd ți-am spus că odată am furat chipiul unui polițist la Oxford? Speram să nu mai afle nimeni de treaba asta, dar omul lui Wooster mi-a zis că ai impresia că Wooster a făcut-o, așa că, bineînțeles, a trebuit să vin și să-ți zic. Asta-i tot. Cred că mă duc la culcare, a spus Roderick Spode. Noapte bună.

A șters-o și tăcerea cea buimacă a început să funcționeze din nou.

Presupun că au mai fost și alții care au picat de fraieri mai abitir decît sir Watkyn Bassett în acel moment, dar eu, personal, n-am mai văzut nici unul. Vîrful nasului i se colorase în roșu aprins, iar pince-nez-ul atîrna inert pe nasul strămoșesc la un unghi de patruzeci și cinci de grade. Deși mă flituise neîncetat încă de la începutul relației noastre, aproape că îmi era milă de bietul derbedeu.

— Hrmmm! a făcut el pînă la urmă.

Pentru o clipă s-a războit cu corzile vocale. Părea că i se încîlciseră.

— S-ar părea că vă datorez scuze, domnule Wooster.

— Să nu mai vorbim despre asta, Bassett.

— Îmi pare rău că s-a întîmplat așa.

— Nu-i nimic. Nevinovăția mea e dovedită. Asta-i tot ce contează. Presupun că acum sînt liber să plec, nu?

— O, sigur, sigur. Noapte bună, domnule Wooster.

— Noapte bună, Bassett. Nu mai e nevoie s-o spun, cred, dar sper că asta o să-ți fie învățătură de minte.

L-am expediat cu o înclinare indiferentă a capului și am rămas pe loc adîncit în gînduri. Nu pricepeam o iotă din cele întîmplate. Aplicînd vechea metodă a lui Oates, deseori pusă la încercare, de a căuta motivul, trebuie să mărturisesc că eram năuc. Pot numai să presupun că spiritul lui Sidney Carton își băgase iarăși coada.

Și apoi o lumină orbitoare a părut că se abate subit asupra mea.

— Jeeves!

— Domnule?

— Tu ești în spatele chestiei ăsteia?

— Domnule?

— Nu mai spune „Domnule?“! Știi despre ce vorbesc. Tu ai fost cel care l-ai îndemnat pe Spode să plătească oalele sparte?

N-aș putea spune că a zîmbit – practic niciodată n-o face –, dar mi s-a părut că un mușchi dindărătul gurii i-a tremurat ușurel preț de o clipă.

— Am îndrăznit să-i sugerez domnului Spode că ar fi un act elegant din partea sa să ia vina asupra lui, domnule. Argumentul meu a fost că v-ar scuti de multe neplăceri, fără ca el să-și asume vreun risc. I-am subliniat că sir Watkyn, fiind logodit cu mătușa lui, cu greu ar fi putut să-i dea sentința pe care se gîndea să v-o dea dumneavoastră. Nu trimiți un domn la închisoare dacă ești logodit cu mătușa lui.

— Profund adevărat, Jeeves. Dar tot nu pricep. Vrei să spui că a acceptat pur și simplu? Fără să crîcnească?

— Nu chiar fără să crîcnească, domnule. La început, trebuie să mărturisesc, a manifestat o anumită reținere. Cred că i-am influențat hotărîrea cînd i-am adus la cunoștință că știu totul despre...

Am scos un țipăt.

— Eulalie?

— Da, domnule.

M-a năpădit o dorință arzătoare să-i dau de capăt chestiei ăsteia cu Eulalie.

— Jeeves, spune-mi. Ce i-a făcut de fapt Spode fetei? A ucis-o?

— Teamă mi-e că nu vă pot spune.

— Haide, Jeeves.

— Mi-e teamă că nu.

M-am dat bătut.

— Of, bine!

Am început să-mi lepăd veșmintele. Mi-am pus pijamaua. M-am strecurat în pat. Cum cearșafurile erau înnodate și încîlcite, mi-am dat seama că trebuia să mă ghemuiesc între pături, dar eram pregătit să iau lucrurile așa cum sînt pentru o noapte.

Avalanșa de evenimente mă pusese pe gînduri. Stăteam cu brațele în jurul genunchilor, meditînd la întorsăturile abrupte ale Sorții.

— Ce chestie ciudată și viața asta, Jeeves.

— Foarte ciudată, domnule.

— Niciodată nu știi pe ce picior ești cu ea, nu-i așa? Să luăm un exemplu simplu, nici nu-mi trecea prin cap acum jumătate de oră că o să stau aici în pijama cu inima ușoară, uitîndu-mă la tine cum faci bagajele de plecare. Un viitor foarte diferit mi se înfățișează acum.

— Da, domnule.

— S-ar fi putut zice că dăduse un blestem peste mine.

— Într-adevăr, domnule.

— Dar acum necazurile, cum s-ar spune, s-au evaporat precum roua pe cum-îi-zice. Mulțumită ție.

— Sînt încîntat că am izbutit să vă fiu de folos, domnule.

— Ai livrat marfa la fel ca altădată. Și totuși, Jeeves, întotdeauna mai există o bubă.

— Domnule?

— Mi-aș dori să nu mai zici atîta „Domnule?“ Ce vreau să spun, Jeeves, inimi înamorate s-au despărțit prin apropiere și încă mai sînt despărțite. Poate că mie mi-e bine – mie da –, dar lui Gussie nu-i e bine. Nici Bățoasei nu-i e bine. Asta-i buba.

— Da, domnule.

— Deși, apropo, n-am înțeles niciodată de ce bubă. Ce-i buba asta?

— Mă întreb, domnule...

— Da, Jeeves?

— Voiam doar să vă întreb dacă aveți cumva intenția să-l dați în judecată pe sir Watkyn pentru arestare pe nedrept și calomniere în fața martorilor.

— Nu m-am gîndit la asta. Crezi că pot să-l dau în judecată?

— Nu încape nici o îndoială, domnule. Și eu, și doamna Travers putem depune mărturii implacabile. Fără doar și poate sînteți în poziția să-i pretindeți lui sir Watkyn daune însemnate.

— Da, presupun că ai dreptate. Cu siguranță că de-aia a sărit așa în sus cînd Spode și-a jucat rolul.

— Da, domnule. Mintea lui antrenată juridic probabil a întrezărit pericolul.

— Nu cred c-am mai văzut vreodată pe cineva căruia să i se înroșească atît de des nasul. Tu ai mai văzut?

— Nu, domnule.

— Totuși mi se pare că-i păcat să-l mai chinuiesc. Nu cred că vreau de fapt să-l fac praf pe moșulică.

— Eu mă gîndeam, domnule, că, dacă l-ați amenința cu această acționare în justiție, sir Watkyn, pentru a evita o asemenea neplăcere, ar putea accepta să valideze logodnele domnișoarei Bassett cu domnul Fink-Nottle și a domnișoarei Byng cu reverendul, domnul Pinker.

— La naiba, Jeeves! Să-l tapez de parale, nu?

— Întocmai, domnule.

— Imediat mă ocup de asta.

Am sărit din pat și m-am repezit la ușă.

— Bassett! am zbierat eu.

Nu mi-a răspuns imediat. Probabil că bărbatul se retrăsese în vizuină. Dar după ce-am insistat cîteva minute, urlînd „Bassett!“ la intervale regulate și din ce în ce mai strident, am auzit sunetul îndepărtat al pașilor mărunți, iar el și-a făcut apariția, într-o dispoziție foarte diferită de cea pe care o afișase cu precedenta ocazie. De data asta semăna mai mult cu un ospătar îndatoritor care răspunde la chemarea soneriei.

— Da, domnule Wooster?

L-am condus înapoi în cameră și m-am trîntit iarăși în pat.

— Doriți să-mi mai spuneți ceva, domnule Wooster?

— Am vreo duzină de lucruri să-ți spun, Bassett, dar cel despre care o să vorbesc acum e ăsta. Îți dai seama că îndărătnicia de care ai dat dovadă cînd ai asmuțit polițiști să mă aresteze și să mă încuie în cameră îmi permite să te dau în judecată pentru – ce era, Jeeves?

— Arestare pe nedrept și calomniere în fața martorilor, domnule.

— Ăsta-i pontul. Aș putea să te jupoi de milioane. Ce-ai de gînd să faci în privința asta?

S-a agitat ca un ventilator.

— Îți spun eu ce-o să faci în privința asta, am continuat. O să fii de acord cu uniunea dintre fiica ta, Madeline, și Augustus Fink-Nottle și, de asemenea, cea a nepoatei tale, Stephanie, cu rev. H.P. Pinker. Și o s-o faci chiar acum.

O scurtă bătălie a părut să aibă loc înlăuntrul lui. Ar fi putut dura mai multă vreme dacă nu mi-ar fi surprins privirea.

— Foarte bine, domnule Wooster.

— Și acum despre cana aia pentru smîntînă. E foarte posibil ca banda internațională de hoți care a pus mîna pe ea să i-o vîndă unchiului Tom. Prin sistemul lor de informatori din lumea interlopă probabil că au aflat că e pe piață. Să nu scoți nici un scîncet, Bassett, dacă în viitor o să vezi cana aia pentru smîntînă în colecția lui.

— Foarte bine, domnule Wooster.

— Și încă ceva. Îmi datorezi cinci lire.

— Poftim?

— Cele cinci lire pe care mi le-ai luat pe Bosher Street. Le vreau înainte să plec.

— O să vă scriu un cec mîine dimineață.

— Vreau să-l văd pe tava cu micul dejun. Noapte bună, Bassett.

— Noapte bună, domnule Wooster. Acolo, văd eu bine, e coniac? Cred că aș vrea un pahar, dacă se poate.

— Jeeves, o stacană pentru sir Watkyn Bassett.

— Prea bine, domnule.

A sorbit recunoscător o stacană plină pînă la fund și s-a împleticit afară pe ușă. Probabil un tip destul de cumsecade dacă-l cunoști mai bine.

Jeeves a rupt tăcerea.

— Am terminat bagajele, domnule.

— Bine. Atunci cred că o să mă ghemuiesc în pat. Deschide fereastra, bine?

— Prea bine, domnule.

— Cum e afară?

— Cam tulbure, domnule. A început să plouă destul de puternic.

Sunetul unui strănut a ajuns la urechile mele.

— Alo, ce-i asta, Jeeves? E cineva acolo afară?

— Polițistul Oates, domnule.

— Doar nu mai e încă de serviciu?

— Nu, domnule. Îmi închipui că, preocupat de alte chestiuni, lui sir Watkyn i-a scăpat din vedere să-i trimită vorbă că nu mai este nevoie să stea de pază.

Am oftat satisfăcut. Numai asta îmi lipsise pentru a-mi încheia o zi desăvîrșită. Gîndul că polițistul Oates umbla creanga prin ploaie asemenea trupelor lui Midian[1], cînd s-ar fi putut afla în pat prăjindu-și degetele mici de la picioare

1. Fiul lui Abraham și al celei de-a doua soții a lui, Ketura, conform Vechiului Testament.

la sticla cu apă fierbinte, îmi isca un simțământ ciudat de dulce de fericire.

— Și ăsta-i sfîrșitul unei zile perfecte, Jeeves. Cum e chestia aia a ta despre ciocîrlii?

— Domnule?

— Și, am impresia, despre melci.

— O, da, domnule. „E timpul primăverii, în faptul dimineții, la șapte-n zori de zi, perle rourate pe culmi îndelurite...“

— Dar ciocîrliile, Jeeves? Melcii? Sînt aproape sigur că era vorba și despre ei.

— Ajung și la ciocîrlii și melci, domnule. „Ciocîrlia colindă văzduhul și melcul lunecă pe spin...“

— Acum mai vii de-acasă. Și partea de final?

— „Domnul stă în împărăția Lui și pacea domnește în lume.“

— Asta rezumă totul. Nici eu n-aș fi zis-o mai bine. Și totuși, Jeeves, mai e ceva. Mi-aș dori să-mi spui dedesubturile afacerii Eulalie.

— Mi-e teamă, domnule...

— O să păstrez secretul. Mă cunoști – ca mormîntul.

— Regulile clubului Junior Ganymede sînt foarte stricte, domnule.

— Știu. Dar fă o concesie.

— Regret, domnule...

Am luat hotărîrea cea mare.

— Jeeves, am spus, zi-mi bîrfa și o să vin în croaziera aia a ta în jurul lumii.

A șovăit.

— Păi, strict confidențial, domnule...

— Bineînțeles.

— Domnul Spode creează modele de lenjerie intimă feminină, domnule. Este foarte talentat în acest domeniu și se delectează cu această

activitate de cîțiva ani. Este fondatorul și proprietarul centrului comercial de pe Bond Street cunoscut sub numele de Eulalie *Sœurs*.

— Vorbești serios?

— Da, domnule.

— Doamne sfinte, Jeeves! Nu-i de mirare că nu vrea să se știe despre un lucru ca ăsta.

— Da, domnule. Negreșit i-ar periclita autoritatea în fața adepților săi.

— Nu poți să fii un Dictator de succes și designer de lenjerie intimă feminină.

— Nu, domnule.

— Ori una, ori alta. Nu ambele.

— Întocmai, domnule.

Am reflectat.

— Păi, a meritat, Jeeves. N-aș fi putut să dorm gîndindu-mă la asta. Poate că croaziera aia n-o să fie atît de scîrboasă pînă la urmă, nu?

— Celor mai mulți gentlemani li se pare plăcută, domnule.

— Zău?

— Da, domnule. Să vezi fețe noi.

— Asta așa e. Nu mă gîndisem la asta. Fețele or să fie noi, nu-i așa? Mii și mii de oameni, dar fără Bățoasa.

— Exact, domnule.

— Mai bine-ai cumpăra mîine biletele.

— Le-am achiziționat deja, domnule. Noapte bună, domnule.

Ușa s-a închis. Am stins lumina. Pentru cîteva clipe am zăcut acolo întins, ascultînd tropăitul sacadat al polițistului Oates și gîndindu-mă la Gussie, și Madeline Bassett, și la Bățoasa, și la bătrînul Pinker Puturosul, și la armonia care le domina acum viețile amoroase. De asemenea,

m-am mai gîndit la cum o să primească unchiul Tom cana pentru smîntînă și la mătușa Dahlia care o să profite de momentul psihologic și o să-i stoarcă un cec gras pentru *Budoarul unei doamne*. Jeeves avea dreptate, credeam eu. Melcul colinda văzduhul și ciocîrlia lunecă pe spin – de fapt, invers – iar Domnul era în împărăția Lui și pacea domnea peste lume.

Și numaidecît ochii mi s-au închis, mușchii mi s-au destins, respirația mi-a devenit ușoară și regulată, iar somnul care-i face ceva ce-mi scapă mînecii grijilor parcă s-a pogorît asupra mea aidoma unui val tămăduitor.

ÎN COLECȚIA „BIBLIOTECA POLIROM“

au apărut :

Honoré de Balzac – *Proscrișii și alte povestiri din* Comedia umană
Émile Zola – *Prada*
Mihai Eminescu – *Opera poetică*
A.S. Pușkin – *Talismanul* (poezii)
Nikos Kazantzakis – *Zorba Grecul*
F.M. Dostoievski – *Idiotul*
Konrad Lorenz – *Și el vorbea cu patrupedele, cu păsările și cu peștii. Așa a descoperit omul cîinele*
Gustave Flaubert – *Doamna Bovary*
Boris Pasternak – *Doctor Jivago*
*** – *Dulcea mea Doamnă/Eminul meu iubit. Corespondență inedită Mihai Eminescu – Veronica Micle*
Jean-Paul Sartre – *Adevăr și existență*
Rainer Maria Rilke – *Elegiile duineze. Sonetele către Orfeu*
Rabindranath Tagore – *Gitanjali. Jertfa lirică*
Dante – *Divina Comedie*
Jean-Paul Sartre – *Carnete dintr-un război anapoda*
Oscar Wilde – *Decăderea minciunii. Eseuri*
Miguel de Cervantes – *Nuvele exemplare* (2 vol.)
Miguel de Unamuno – *Trei nuvele exemplare și un Prolog*

Ernst Jünger – *Cartea ceasului de nisip*
Sławomir Mrożek – *Povestiri 1990-1993*
N.V. Gogol – *Opere 1* (*Serile în cătunul de lîngă Dikanka, Mirgorod*)
N.V. Gogol – *Opere 2* (*Povestiri din Sankt-Petersburg, Revizorul, Căsătoria*)
N.V. Gogol – *Opere 3* (*Suflete moarte*)
Oscar Wilde – *Portretul lui Dorian Gray*
D.H. Lawrence – *Amantul doamnei Chatterley*
Honoré de Balzac – *O afacere tenebroasă*
F. Scott Fitzgerald – *Blîndețea nopții*
Mihail Bulgakov – *Cupa vieții*
Salman Rushdie – *Ruşinea*
Saul Bellow – *Ravelstein*
A.P. Cehov – *Stepa şi alte povestiri*
J.D. Salinger – *Nouă povestiri*
Ian McEwan – *Amsterdam*
Andreï Makine – *Crima Olgăi Arbelina*
Jonathan Coe – *Casa somnului*
J.D. Salinger – *De veghe în lanul de secară*
John Fowles – *Iubita locotenentului francez*
José Saramago – *Toate numele*
Peter Ackroyd – *Documentele lui Platon*
D.H. Lawrence – *Fii şi îndrăgostiți*
F. Scott Fitzgerald – *Marele Gatsby*
Antonio Tabucchi – *Capul pierdut al lui Damasceno Monteiro*
Ernst Jünger – *Grădini şi drumuri*
I.S. Turgheniev – *Prima iubire*
Mika Waltari – *Etruscul*
Bernhard Schlink – *Cititorul*
Max Frisch – *Homo faber*
Dino Buzzati – *Deşertul tătarilor*
Andreï Makine – *Testamentul francez*
F.M. Dostoievski – *Nopți albe şi alte microromane*
Kazuo Ishiguro – *Rămăşițele zilei*

Honoré de Balzac – *Femeia părăsită.*
Scene din Comedia umană
Saul Bellow – *Trăiește-ți clipa*
John Fowles – *Colecționarul*
A.P. Cehov – *Logodnica și alte povestiri*
William Shakespeare în colaborare cu John Fletcher – *Doi veri de stirpe aleasă*
Colm Tóibín – *Povestea nopții*
Julian Barnes – *Anglia, Anglia*
Ismail Kadare – *Generalul armatei moarte*
José Saramago – *Pluta de piatră*
William Trevor – *Citindu-l pe Turgheniev*
Erico Verissimo – *Incident la Antares*
Aglaja Veteranyi – *De ce fierbe copilul în mămăligă*
Max Frisch – *Eu nu sunt Stiller*
Amélie Nothomb – *Igiena asasinului*
George Orwell – *Ferma Animalelor*
Michael Ondaatje – *Obsesia lui Anil*
J.D. Salinger – *Dulgheri, înălțați grinda acoperișului* și *Seymour : o prezentare*
Luis Sepúlveda – *Bătrînul care citea romane de dragoste*
Dino Buzzati – *O dragoste*
D.H. Lawrence – *Fata pierdută*
Umberto Eco – *Numele trandafirului*
J.D. Salinger – *Franny și Zooey*
Muriel Spark – *Lorzi și complici*
August Strindberg – *Singur*
Birgitta Trotzig – *Vieți duble*
Daniel Pennac – *La căpcăunii veseli*
Daniil Harms – *Mi se spune capucin*
Boris Pasternak – *Sub înaltă protecție*
Salman Rushdie – *Ultimul suspin al Maurului*
Ángeles Mastretta – *Răpește-mi viața*
Günter Grass – *În mers de rac*

George Orwell – *O mie nouă sute optzeci și patru*
Amélie Nothomb – *Uimire și cutremur*
Lawrence Durrell – *Cvartetul din Alexandria. Justine*
Iris Murdoch – *Clopotul*
Voltaire – *Dicționar filozofic*
Italo Calvino – *Castelul destinelor încrucișate*
John Fowles – *Magicianul*
Ian McEwan – *Grădina de ciment*
Dai Sijie – *Balzac și Micuța Croitoreasă chineză*
Christa Wolf – *Medeea. Glasuri*
Russell Banks – *Dulcea lume de după*
Lawrence Durrell – *Cvartetul din Alexandria. Balthazar*
Saul Bellow – *Darul lui Humboldt*
Vladimir Nabokov – *Lolita*
Aldous Huxley – *Minunata lume nouă. Reîntoarcere în minunata lume nouă*
Helen Fielding – *Jurnalul lui Bridget Jones*
I.S. Turgheniev – *În ajun. Fum*
Paul Auster – *Tombuctu*
F.M. Dostoievski – *Demonii*
Malcolm Lowry – *Sub vulcan*
Charles Bukowski – *Femei*
Max Frisch – *Numele meu fie Gantenbein*
Mihail Bulgakov – *Inimă de câine*
Antonio Tabucchi – *Se face tot mai târziu*
Mika Waltari – *Egipteanul*
Iris Murdoch – *Marea, marea*
Henry James – *Daisy Miller*
Alessandro Baricco – *Ocean Mare*
Arthur Rimbaud – *Opere*
Dino Buzzati – *Bàrnabo, omul munților. Secretul Pădurii Bătrîne*
George Orwell – *Zile birmaneze*
Lawrence Durrell – *Cvartetul din Alexandria. Mountolive*

William Faulkner – *Zgomotul și furia*
P.G. Wodehouse – *Greșeala lordului Emsworth*
Henry de Montherlant – *Un asasin îmi e stăpîn*
Michael Cunningham – *Orele*
Juan Marsé – *Vraja Shanghaiului*
Ismail Kadare – *Florile înghețate din martie*
José Saramago – *Evanghelia după Isus Cristos*
Lev Tolstoi – *Anna Karenina* (2 vol.)
Marguerite Yourcenar – *Ca o apă care curge*
Tracy Chevalier – *Fata cu cercel de perlă*
Aldous Huxley – *Punct contrapunct*
Leonard Cohen – *Joaca preferată*
Oscar Wilde – *De Profundis*
Villiers de l'Isle-Adam – *Povestiri crude și insolite*
Arturo Pérez-Reverte – *Tabloul flamand*
Agneta Pleijel – *Lord Nevermore*
Vladimir Nabokov – *Glorie*
Lawrence Durrell – *Cvartetul din Alexandria. Clea*
Tracy Chevalier – *Îngeri căzători*
Anna Gavalda – *O iubeam*
J.-K. Huysmans – *Liturghia neagră*
Alessandro Baricco – *Mătase*
E.A. Poe – *Masca Morții Roșii și alte povestiri*
Leonard Cohen – *Frumoșii învinși*
Andrei Platonov – *Moscova cea fericită și alte nuvele*
V.S. Naipaul – *Măscăricii*
Bernhard Schlink – *Evadări din iubire*
John Fowles – *Turnul de abanos*
Jack Kerouac – *Pe drum*
Graham Greene – *Americanul liniștit*
Salman Rushdie – *Harun și Marea de Povești*
Mihail Bulgakov – *Garda albă*
Kurt Vonnegut–*Fii binecuvîntat, domnule Rosewater*
Julio Cortázar – *Toate focurile, focul*
Kurt Vonnegut – *Abatorul cinci*

Luis Sepúlveda – *Nume de toreador*
Graham Greene – *Comedianții*
William Faulkner – *Pogoară-te, Moise*
Michel Tournier – *Gaspar, Melhior & Baltazar*
William Burroughs – *Pederast*
Mika Waltari – *Amanții din Bizanț*
Nadejda Mandelștam – *Fără speranță*
Salman Rushdie – *Pământul de sub tălpile ei*
José Saramago – *Anul morții lui Ricardo Reis*
Vladimir Nabokov – *Invitație la eșafod*
Juan Marsé – *Cozi de șopîrlă*
Aglaja Veteranyi – *Raftul cu ultimele suflări*
Graham Greene – *La drum cu mătușă-mea*
Ian McEwan – *Ispășire*
Alain Robbe-Grillet – *Reluarea*
Katarina Frostenson – *Ioni*
P.G. Wodehouse – *Fulger în plină vară*
John Fowles – *Mantisa*
D.H. Lawrence – *Șarpele cu pene*
John Cheever – *Falconer*
Kurt Vonnegut – *Galápagos*
Michel Tournier – *Picătura de aur*
Daniel Pennac – *Zîna carabină*
Dino Buzzati – *Marele portret*
Ismail Kadare – *Piramida*
Michel Houellebecq – *Platforma*
Haruki Murakami – *În căutarea oii fantastice*
Iris Murdoch – *Fiul cuvintelor*
Kazuo Ishiguro – *Pe cînd eram orfani*
Tomas Tranströmer – *Pagini din cartea nopții*
Charles Bukowski – *De duzină*
F.M. Dostoievski – *Jucătorul şi alte microromane*
Alice Sebold – *Minunatele oase*
Philip Roth – *Pata umană*
Helen Fielding – *Bridget Jones : La limita rațiunii*
Sylvia Plath – *Clopotul de sticlă*

Primo Levi – *Mai este oare acesta un om?*
Graham Greene – *Sfîrșitul unei iubiri*
Andreï Makine – *Pămîntul și cerul lui Jacques Dorme*
Julio Cortázar – *Manuscris găsit într-un buzunar și alte povestiri*
Martin Amis – *Născuți morți*
José Saramago – *Istoria asediului Lisabonei*
P.G. Wodehouse – *Nori grei deasupra Castelului Blandings*
Laurence Sterne – *Viața și opiniunile lui Tristram Shandy, Gentleman*
Charles Bukowski – *Factotum*
Jonathan Coe – *Clubul putregaiurilor*
Charles Frazier – *Cold Mountain*
Tim O'Brien – *Vrăjitorul*
Arturo Pérez-Reverte – *Regina Sudului*
Haruki Murakami – *Dans dans dans*
Daniel Pennac – *Micuța vînzătoare de proză*
Daniel Defoe – *Jurnal din Anul Ciumei*
Philip Roth – *M-am măritat cu un comunist*
Georges Bataille – *Madame Edwarda. Mortul. Istoria ochiului*
Nathaniel Hawthorne – *Casa cu șapte frontoane*
Elias Canetti – *Orbirea*
Christian Haller – *Muzica înghițită*
Kurt Vonnegut – *Leagănul pisicii*
Arto Paasilinna – *Morarul care urla la lună*
Alfredo Bryce Echenique – *Grădina iubitei mele*
Torgny Lindgren – *Caltaboșul*
Graham Greene – *Puterea și gloria*
Italo Calvino – *Palomar*
John Fowles – *Daniel Martin*
Luis Sepúlveda – *Jurnalul unui killer sentimental. Yacaré*
Kobo Abe – *Femeia nisipurilor*
Saul Bellow – *Herzog*

Paul Auster – *Cartea iluziilor*
Peter Beagle – *Ultima licornă*
Nick Hornby – *Febra stadioanelor*
Arturo Pérez-Reverte – *Clubul Dumas*
Charles Bukowski – *Poşta*
Eiji Yoshikawa – *Musashi* (2 vol.)
John Steinbeck – *Iarna vrajbei noastre*
Tracy Chevalier – *Albastru pur*
Richard Brautigan – *La pescuit de păstrăvi în America*
Ernst Jünger – *Pagini din Kirchhorst. Coliba din vie*
Erri De Luca – *Tu – al meu*
Michael Ondaatje – *În pielea unui leu*
P.G. Wodehouse – *S-a făcut, Jeeves!*
Ian McEwan – *Inocentul*
Chuck Palahniuk – *Fight Club*
Michel Tournier – *Fecioara şi căpcăunul*
Primo Levi – *Armistiţiul*
Shusaku Endo – *Un idiot minunat*
uis Sepúlveda – *Hot Line*
Gaétan Soucy – *Fetiţa care iubea prea mult chibriturile*
Lauren Weisberger – *Diavolul se îmbracă de la Prada*
Richard Brautigan – *În zahăr de pepene*
Alessandro Baricco – *Fără sînge*
Graham Greene – *Consulul onorific*
Daniel Pennac – *Fructele pasiunii*
Amos Oz – *Să cunoşti o femeie*
Ismail Kadare – *Aprilie spulberat*
Amélie Nothomb – *Mercur*
Arturo Pérez-Reverte – *Maestrul de scrimă*
Ha Jin – *În aşteptare*
Mary Shelley – *Frankenstein*
Margaret Mazzantini – *Nu te mişca*
Bruno Schulz – *Manechinele*

Vladimir Nabokov – *Ada sau ardoarea*
Daniel Mason – *Acordorul de piane*
P.G. Wodehouse – *Codul de onoare al Wooster-ilor*

în pregătire:

Vladimir Makanin – *Underground sau Un erou al timpului nostru*
Italo Calvino – *Iubiri dificile*
William Faulkner – *Absalom, Absalom!*
Jonathan Frazen – *Corecţii*
Sophie Kinsella – *Mă dau în vînt după cumpărături*

ÎN SERIA DE AUTOR „DAVID LODGE“

au apărut:

Schimb de dame
Ce mică-i lumea!
Meserie!
Terapia
Muzeul Britanic s-a dărîmat!
Veşti din Paradis
Gînduri ascunse
Răcane, nu ţi-e bine!
Cît să-ntindem coarda?

în pregătire:

Afară din adăpost

ÎN SERIA DE AUTOR „AMIN MAALOUF“

au apărut:

Periplul lui Baldassare
Stînca lui Tanios

în pregătire:

Primul secol după Béatrice

ÎN SERIA DE AUTOR „HARUKI MURAKAMI“

au apărut:

La sud de graniță, la vest de soare
Cronica păsării-arc
Pădurea norvegiană
Iubita mea, Sputnik

www.polirom.ro

Redactor: Ioana Filat
Coperta: Angela Rotaru-Serbenco

Bun de tipar: octombrie 2004. Apărut: 2004
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax (0232) 21.41.00 ; (0232) 21.41.11 ;
(0232)21.74.40 (difuzare) ; E-mail : office@polirom.ro
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail : polirom@dnt.ro

Tiparul executat la S.C. Polirom ABB S.A.
700180, Iaşi, Calea Chişinăului nr. 32
Tel. : (0232)23.03.23; Fax : (0232)23.04.85

Valoarea timbrului literar este de 2% din preţul de vînzare şi se adaugă acestuia. Sumele se virează la Uniunea Scriitorilor din România, cont nr. 2511.1-171.1/ROL

BIBLIOTECA POLIROM

CLASICII MODERNITĂŢII

„Romanele din seria majordomului Jeeves sînt nişte bijuterii. Cine spune altceva, merită să fie dat afară pe uşă. Lumea lui Jeeves este desăvîrşită; fiecare părticică are locul ei bine stabilit, totul e la fel de bine organizat ca în *Regele Lear*, numai că mult mai comic!“

Hugh Laurie

„Bertie Wooster, stăpînul un pic cam găgăuţă, şi Jeeves, majordomul său inteligent, au devenit la fel de faimoşi ca Sherlock Holmes şi doctorul Watson ori ca Don Quijote şi Sancho Panza. Iar în ***Codul de onoare al Wooster-ilor***, cei doi sînt pur şi simplu irezistibili!“

Newsweek

„Cel mai mare scriitor comic din toate timpurile.“

Douglas Adams

„Lumea cărţilor lui P.G. Wodehouse este atît de atrăgătoare tocmai prin imposibilitatea ei şi, totodată, prin sentimentul de siguranţă pe care-l degajă. Nu seamănă cu nici una dintre lumile în care vom trăi vreodată – şi asta nu pentru că este atît de şic sau de încîntătoare, ci pentru că răul a fost alungat din ea.“

Sunday Correspondent

EDITURA POLIROM

ISBN 973-681-739-3

9 789736 817397

www.polirom.ro